

2018

AB „LIETUVOS GELEŽINKELIAI“ METINĖ ATASKAITA

Turinys

GENERALINIO DIREKTORIAUS ŽODIS	2
APIE GRUPĘ IR BENDROVĘ	3
KORPORATYVINIS VALDYMAS	4
STRATEGIJA	11
SVARBIAUSI 2018 METŲ ĮVYKIAI	14
ĮVYKIAI, PASIBAIGUS ATASKAITINIAM LAIKOTARPIUI	21
BENDROVĖS PAGRINDINIŲ VEIKLŲ RODIKLIŲ APŽVALGA	21
FINANSINIŲ IR VEIKLOS REZULTATŲ ANALIZĖ	25
Grupės veiklos rezultatai	25
Pagrindinių Grupės įmonių valdymo organai ir veiklos rezultatai	29
Investicijos	33
Grupės organizacinė kultūra ir darbuotojai	34
SOCIALINĖS ATSAKOMYBĖS ATASKAITA	38
RIZIKOS IR JŲ VALDYMAS	42
INFORMACIJA APIE SKAIDRUMO GAIRIŲ NUOSTATŲ LAIKYMĄSI	43
PAGRINDINĖ INFORMACIJA APIE GRUPĘ IR BENDROVĘ	45
KONSOLIDUOTOS IR ĮMONĖS FINANSINĖS ATASKAITOS	47

SANTRUMPOS:

LG, „Lietuvos geležinkeliai“ arba **Bendrovė** – AB „Lietuvos geležinkeliai“
Grupė, Įmonių grupė – AB „Lietuvos geležinkeliai“ ir jos patirnuojamosios bendrovės
LRV – Lietuvos Respublikos Vyriausybė
ES – Europos Sąjunga

Generalinio direktoriaus žodis

GERBIAMI PARTNERIAI, DARBUOTOJAI, KLIENTAI!

Didžiausia Baltijos šalyse geležinkelių grupė – „Lietuvos geležinkeliai“ – 2018-aisiais užtikrintai žengė augimo keliu, pažymėtu rekordiniais verslo rodikliais. Tai yra sunkaus atsinaujinusios LG komandos darbo, pradėto dar pokyčių kupiniais 2017 m., rezultatas.

Vienas svarbiausių 2018 m. darbų – patvirtinta ilgalaikė „Lietuvos geležinkelių“ strategija, kuria vadovaudamiesi dirbsime iki 2030 metų. Strategijoje numatyta padvigubinti keleivių skaičių, trečdaliu padidinti krovinių kiekį, užtikrinti patikimą ir saugią infrastruktūrą. Valstybei priklausančios Bendrovės vertė iki 2030 m. turėtų padidėti du kartus.

Tai labai ambicingi tikslai, ypač įvertinant, kokioje konkurencingoje aplinkoje dirbame. Vis dėlto esu tikras, kad „Lietuvos geležinkeliuose“ dirbanti puiki komanda yra pajėgi pasiekti išskeltus tikslus. 2018 m. žengtas didelis žingsnis į priekį siekiant lyderystės regione.

Krovinių vežimo direkcija fiksavo du iš eilės rekordinius mėnesius – spalį pervežė 5,2 mln. tonų krovinių, šį rezultatą pakartojo ir lapkritį. Per visus metus Bendrovė pervežė 56,8 mln. tonų krovinių – daugiau nei keturiais milijonais tonų daugiau nei 2017 metais.

Išlaipinti lietuvius iš nuosavų automobilių – nemenkas iššūkis. Užsibrėžėme ambicingą tikslą paskatinti automobilius turinčius žmones kelionėms rinktis aplinkai draugiškesnę alternatyvą – viešąjį transportą. Praėjusieji metai nuteikia optimistiškai – net 11 proc. daugiau keleivių savo kelionėms rinkosi „Lietuvos geležinkelių“ traukinių maršrutus.

MANTAS BARTUŠKA

Generalinis direktorius
AB „Lietuvos geležinkeliai“

Ne mažiau svarbus rodiklis keleivių vežimo veikloje – išaugęs efektyvumas. Tai leido Bendrovei sutaupyti 7 mln. Eur sąnaudų.

Efektyvumo tema tapo kertine visoje Bendrovėje – sėkmingai įvykdėme pirkimo procedūrų reformą ir suvaldėme Bendrovės sąnaudas. Praėjusiais metais sąnaudos išaugo 10 mln. Eur, o pajamos – 47 mln. Eur. Tai lėmė puikų Grupės rezultatą – uždirbta 55 mln. Eur pelno.

2017-ieji buvo permainų metai, o štai 2018-uosius vertinu kaip augimo metus. Auginome ne tik veiklos rezultatus – didelį dėmesį skyrėme ir „Lietuvos geležinkeliuose“ dirbančių žmonių kompetencijoms bei darbo sąlygoms gerinti. Pirmą kartą istorijoje su darbuotojų profsąjungomis pasirašėme šakos kolektyvinę sutartį, kuri įtvirtino mūsų poziciją su darbuotojais bendrauti atvirai, rūpintis jų sąlygomis ir prisidėti prie asmeninio augimo.

Žinau, kad į iššūkių kupinus 2019 m. „Lietuvos geležinkelių“ žmonės žengia pasiruošę. Visų mūsų laukia labai svarbus etapas Bendrovės raidoje – veiklos gryninimo ir efektyvumo didinimo periodas. Pradėję nuo krovinių vežimo veiklos, į atskiras Bendrovės perkelsime keleivių vežimo ir infrastruktūros valdymo funkcijas. Sukursime lanksčią ir konkurencingą „Lietuvos geležinkelių“ Grupę, kurios akcijos ir toliau priklausys Lietuvos Respublikai.

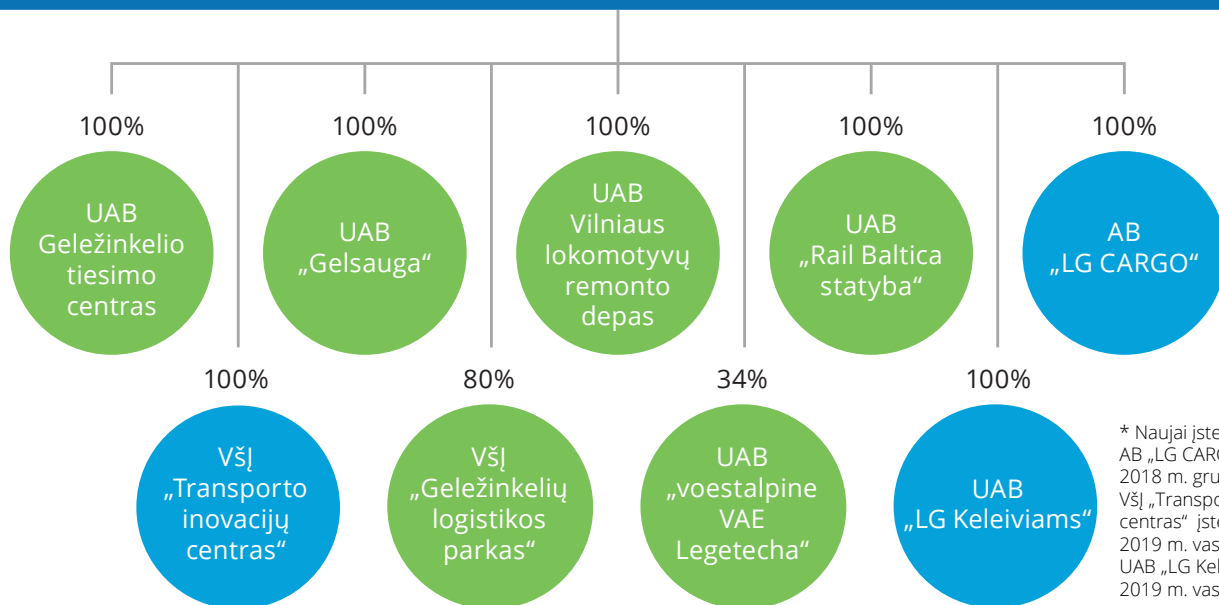
Esame tvirtai įsipareigoję kurti vertę akcininkams – valstybei ir visiems Lietuvos žmonėms. Tačiau geografiškai savęs neribojame veikti tik Lietuvoje. Matome didelių perspektyvų tarptautinėse rinkose ir jau žengėme pirmus svarbius žingsnius – pasirašėme partnerystės susitarimą su Lenkijos „PKP Cargo“ bendrove. Tai taps „Lietuvos geležinkelių“ vartais į Vakarų Europą. Sėkmingai dirbome ir Rytuose – iš Kinijos 2018 m. pervežėme jau 130 krovinių traukinių, pasirašėme ilgalaikio bendradarbiavimo sutartį su vienu didžiausių mūsų klientų „Belarusklij“.

Dirbdami efektyviai, girdėdami klientus ir rūpindamiesi savo darbuotojais, pasieksime mūsų strategijoje numatytą tikslą – tapsime Vidurio ir Rytų Europos mobilumo ir logistikos lyderiais.

Apie Grupę ir Bendrovę

GRUPĖS STRUKTŪRA

AB „LIETUVOS GELEŽINKELIAI“

* Naujai įsteigtos įmonės:
AB „LG CARGO“ įsteigta 2018 m. gruodžio 28 d.;
VšĮ „Transporto inovacijų centras“ įsteigta 2019 m. vasario 8 d.;
UAB „LG Keleiviams“ įsteigta 2019 m. vasario 28 d.

INFORMACIJA APIE AKCIJAS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

Įmonė	Valdoma dalis, %	Akcijų skaičius	Akcijos nominali vertė, Eur
Patronuojanti įmonė			
AB „Lietuvos geležinkeliai“		3 655 247	289,62
Patronuojamosios įmonės			
UAB Vilniaus lokomotyvų remonto depas	100	65 663	289,62
UAB Geležinkelio tiesimo centras	100	109 748	289,62
UAB „Gelsauga“	100	16 037	289,62
UAB „Rail Baltica statyba“	100	121 247	28,96
AB „LG CARGO“	100	103 585	289,62
Asocijuotoji įmonė			
UAB „voestalpine VAE Legetecha“	34	25 734	28,96

Vienintelis AB „Lietuvos geležinkeliai“ akcininkas 2018 12 31 buvo Lietuvos valstybė, atstovaujama Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos.

Bendrovė ir patronuojamosios įmonės ataskaitiniu laikotarpiu nebuvo įsigijusios savų akcijų.

Patronuojamosios ir asocijuota įmonės ataskaitiniu laikotarpiu nebuvo įsigijusios Bendrovės akcijų.

PAGRINDINĖS VEIKLOS

Krovinių vežimas geležinkeliais

Funkcijos. Grupė teikia krovinių vežimo, logistikos ir ekspedijavimo paslaugas, vykdo krovą ir iškrovą, teikia vagonų nuomos paslaugas Lietuvoje ir užsienyje, koordinuoja lokomotyvų ir brigadų darbą Lietuvoje ir užsienyje, vykdo jų nuomą.

Tikslai. Iki 2030 m. keliamas tikslas padidinti pervežamų krovinių apimtį 30 proc.: nuo 52,6 mln. tonų (2017 m.) iki 70 mln. tonų (2030 m.). Taip pat tapti geriausiai klientų poreikius tenkinančiu logistikos paslaugų teikėju regione, pilnu pajėgumu išnaudoti 1435 mm erdvę Vakarų kryptimi, diegti inovatyvius ir aplinką tausojančius sprendimus krovinių pervežimo veikloje.

Rezultatai. 2018 m. pervežta 56,8 mln. tonų krovinių, arba 7,9 proc. daugiau nei per 2017 m.

Keleivių vežimas geležinkeliais

Funkcijos. Grupė teikia keleivių vežimo paslaugas vietiniais ir tarptautiniais maršrutais, pašto ir bagažo vežimą Lietuvos teritorijoje, kitas papildomas paslaugas.

Tikslai. Keleivių vežimo veiklai iki 2030 m. keliamas uždavinys pervežamų keleivių kiekį padidinti dvigubai: nuo 4,7 mln. (2017 m.) iki 8 mln. (2030 m.). Taip pat siekiama plėsti maršrutų apimtį Lietuvoje ir už jos ribų, modernizuoti riedmenų parką, keleiviams teikti naujas paslaugas, gerinančias kelionių patirtį, geležinkelio stotis paversti keleivių ir miestiečių traukos centrais.

Rezultatai. 2018 m. traukiniais važiavo 5,2 mln. keleivių, arba 11,0 proc. daugiau nei 2017 m.

Apie Grupę ir Bendrovę

Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdymas

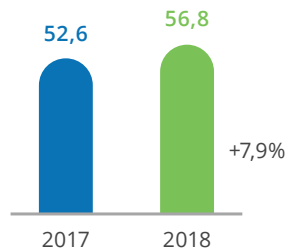
Funkcijos. Grupė vykdo viešosios geležinkelių infrastruktūros techninę priežiūrą ir remontą, užtikrina saugų traukinių eismą, teikia intermodalinių terminalų paslaugas.

Tikslai. Užtikrinti saugų traukinių eismą ir pakankamus pajėgumus, sėkmingą ir savalaikį „Rail Baltica“ projekto įgyvendinimą, atversiantį naujas galimybes keleiviams (keliauti 250 km/ val. greičiu) bei krovinių vežėjams, efektyviai įgyvendinti 6 mlrd. Eur siekiančią investicinę programą, gerinti aplinkos apsaugą, plečiant elektrifikuotų kelių tinklą. Taip pat keliama tikslai didinti pajėgumus klientams, kuriant konkurencingą aplinką užtikrinančią infrastruktūrą, diegti modernius diagnostinius sprendimus, pritaikyti autonomines traukinių technologijas.

Rezultatai. Efektyvus viešosios geležinkelių infrastruktūros valdymas ir jos plėtra, nediskriminacinės prieigos prie viešosios geležinkelių infrastruktūros užtikrinimas visiems teisėtai Lietuvoje veikiantiems geležinkelio vežėjams.

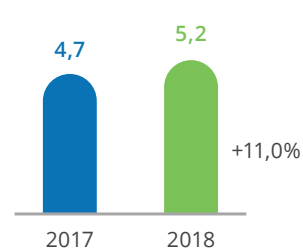
Vežėme daugiau krovinių

Mln. t

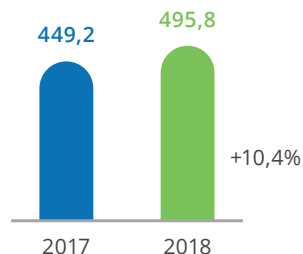
Vežėme daugiau keleivių

Mln. keleivių

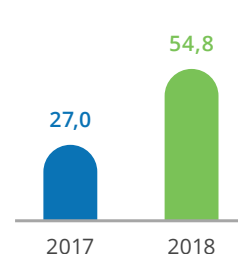
Uždirbome daugiau pajamų

Mln. Eur

Išaugo grynasis pelnas

Mln. Eur

Korporatyvinis valdymas

AB „Lietuvos geležinkeliai“ akcininkas yra Lietuvos valstybė, jai priklauso 100 proc. akcijų. Akcininko teises ir pareigas įgyvendina Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, kuri priima esminius sprendimus, susijusius su LG veikla ir nuosavybe.

Atsižvelgiant į ES teisinį reguliavimą geležinkelių transporto srityje, 2018 m. pradėta LG veiklų ir valdymo pertvarka (transformacija), kurios vienas iš tikslų – didinti veiklos efektyvumą ir gerinti korporatyvinį valdymą. Transformacijos periodu siekiama suformuoti LG įmonių grupėje vieningą pažangią korporatyvinio valdymo praktiką ir sustiprinti korporatyvinį valdymą.

Grupės korporatyvinis valdymas organizuojamas vadovaujantis LR teisės aktais, reglamentuojančiais bendrovių, įskaitant ir valstybės valdomų bendrovių valdymą, ES teise, bei remiamasi gerąja korporatyvinio valdymo praktika, išdėstyta Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) valstybės valdomų įmonių korporatyvinio valdymo gairėse bei Korporatyvinio valdymo principuose, Bendrovių valdymo instituto Baltijos šalyse dokumentais, apibrėžiančiais gerąją valdymo praktiką ir principus, taip pat „NASDAQ Vilnius“ kotiruojamų bendrovių valdymo kodeksu.

LG įmonių grupės korporatyvinio valdymo principai:

- veiklos atvirumo ir skaidrumo;
- atitikties teisiniam reguliavimui ir pažangiausiai tarptautinei korporatyvinio valdymo praktikai;
- akcininkų lūkesčių ir interesų įgyvendinimo;
- akcininkų teisių ir kontrolės tinkamo realizavimo;
- tikslų apibrėžtumo ir tvarumo;
- veiklos efektyvumo;
- darnios plėtros;
- efektyvios ir etiškos valdysenos.

BENDROVĖS VALDYMO IR ORGANIZACINĖS STRUKTŪROS SCHEMA

Valdymo ir organizacinė struktūra užtikrina tinkamą akcininko atstovavimą, suinteresuotų asmenų interesų suderinamumą, valdymo organų, taip pat kitų struktūrinių vienetų tarpusavio funkcijų atskyrimą ir išgryninimą, valdymo ir kontrolės funkcijų įgyvendinimą. Efektyvi ir subalansuota valdymo ir organizacinė struktūra nustato stabilius, aiškius ir suprantamus tarpusavio santykius.

*2018 m. inicijuota ir vykdyta Audito komiteto narių atranka

BENDROVĖS VALDYMO ORGANAI

Visuotinis akcininkų susirinkimas – aukščiausias bendrovės valdymo organas. Vienintelio LG akcininko teises ir pareigas įgyvendina Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, kuri priima esminius sprendimus, susijusius su strateginių kryptų nustatymu, nuosavybės teisių ir pareigų įgyvendinimu, valdymo ir veiklos klausimais.

Valdyba – kolegialus valdymo organas, kurį sudaro 7 nariai, iš kurių 5, vadovaujantis Kandidatų į valstybės įmonės ar savivaldybės įmonės valdybą ir kandidatų į valstybės ar savivaldybės valdomos bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkama kolegialų priežiūros ar valdymo organą atrankos aprašu, patvirtintu LRV 2015 m. birželio 17 d. nutarimu Nr. 631, yra nepriklausomi. Valdybos narius 4 metams renka visuotinis akcininkų susirinkimas. Valdyba iš savo narių renka valdybos pirmininką. Valdybos nario kadencijų skaičius neribojamas. Valdybos kompetencijos yra nustatytos Akcinių bendrovių įstatyme ir Bendrovės įstatuose, skelbiamuose interneto svetainės <http://www.litrail.lt> skiltyje „Bendrovės valdymas“.

Bendrovės valdyba:

- tvirtina LG įmonių grupės strategiją, nustato ilgalaikius tikslus ir veiklos rodiklius;
- priima sprendimus strateginiais LG įmonių grupės veiklos kryptų nustatymo klausimais;
- atsako už LG įmonių grupės organizacinę ir sisteminę vystymą;
- prižiūri ir kontroliuoja svarbius LG įmonių grupės projektus;
- vertina konsoliduotas ir Bendrovės metines bei tarpines finansines ataskaitas.

Ataskaitiniu laikotarpiu LG valdyba naujai 4 metų kadencijai išrinkta 2016 m. gruodžio 14 d. visuotiniame akcininkų susirinkime. Valdybos kadencija baigsis 2020 m. gruodžio 14 dieną. 2018 m. įvyko 20 valdybos posėdžių.

Nė vienas valdybos narys nedalyvauja AB „Lietuvos geležinkeliai“ ar LG įmonių grupei priklausančių įmonių kapitale.

AB „Lietuvos geležinkeliai“ vadovauja **generalinis direktorius**, kuris yra vienasmenis valdymo organas. Generalinis direktorius taip pat yra ir LG valdybos narys. Generalinį direktorių į pareigas skiria LG valdyba. Ataskaitiniu laikotarpiu LG generalinis direktorius pareigas eina nuo 2016 m. gruodžio 16 dienos. Vadovaujantis Akcinių bendrovių įstatymo 37¹ straipsniu, generalinio direktoriaus pirma 5 metų kadencija prasidėjo nuo 2018 m. sausio 1 dienos. Vadovo kompetencijos yra nustatytos Bendrovės įstatuose, skelbiamuose interneto svetainės <http://www.litrail.lt> skiltyje „Bendrovės valdymas“.

Generalinis direktorius:

- atsakingas už veiklos organizavimą, veiklos rezultatų pasiekimą bei nustatytų tikslų įgyvendinimą;
- atsakingas už konsoliduotų ir Bendrovės metinių bei tarpinių finansinių ataskaitų parengimą.

LG valdybos nariai ir generalinis direktorius yra pateikę privačių interesų deklaracijas, kurias galima rasti Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos interneto svetainėje <http://www.vtek.lt>. Ataskaitiniu laikotarpiu tarp LG valdybos narių, generalinio direktoriaus, taip pat aukščiausio lygmens vadovybės ir LG interesų konfliktų nebuvo.

Darbo sutartyje nustatytas Bendrovės generalinio direktoriaus mėnesinis bazinis darbo užmokestis 2018 m. sudarė 6 401 Eur.

Be bazinio darbo užmokesčio, Bendrovės generaliniam direktoriui gali būti išmokėta kintamoji metinio darbo užmokesčio dalis (metinis skatinimas), kuri yra susieta su LG įmonių grupės metinių tikslų pasiekimu. Kiekvienais metais Bendrovės valdyba patvirtina Grupės metinių tikslų struktūrą, jų pasiekimo slenksčių reikšmes ir lyginamuosius svorius, o metams pasibaigus tvirtina šių tikslų pasiekimo rezultatus ir metinio skatinimo išmokėjimo galimybę. Maksimali tokios išmokos galimybė negali viršyti 30 proc. nustatyto metinio bazinio darbo užmokesčio. Maksimali mėnesinė, t. y. 1/12 metinio skatinimo dalis, gali siekti iki 1 920 Eur.

Korporatyvinis valdymas

BENDROVĖS VALDYBOS SUDĖTIS IR ATLYGIS

Vardas, pavardė	Pareigos	Nepriklausomumo kriterijus	Kadencijos laikotarpis	Nustatytasis atlygis neto*, Eur
Romas Švedas	Pirmininkas	Nepriklausomas	2016 12 14 – 2020 12 14	18 000
Monika Rimkūnaitė-Bložė	Narė	Nepriklausoma	2016 12 14 – 2020 12 14	12 000
Christian Kuhn	Narys	Nepriklausomas	2018 02 26 – 2020 12 14	12 000
Alditas Saulius	Narys	Nepriklausomas	2018 02 26 – 2020 12 14	12 000
Rolandas Zukas	Narys	Nepriklausomas	2016 12 14 – 2020 12 14	12 000
Mantas Bartuška	Narys	Akcininko atstovas	2016 12 14 – 2020 12 14	0
Vladislav Kondratovič	Narys	Akcininko atstovas	2017 10 10 – 2020 12 14	0

*Nepriklausomų valdybos narių atlygis nustatomas vadovaujantis LR susisiekimo ministro 2018 m. rugpjūčio 20 d. įsakymu Nr. 3-420 patvirtintu „Akcinų bendrovių, kurių valstybei nuosavybės teise priklausančių akcijų valdytoja yra Susisiekimo ministerija, ir Susisiekimo ministerijos reguliavimo sričiai priskirtų valstybės įmonių valdybų narių, komitetų narių atlygio nustatymo tvarkos aprašu“. Į atlygį neįskaičiuoti valdybos nario, kaip atlygio gavėjo, mokėtini mokesčiai ir įmokos, kuriuos sumoka Bendrovė. Valdybos nario metinis atlygis kartu su visais mokesčiais už faktiškai vykdomą valdybos nario veiklą neviršija 1/4 dalies Bendrovės vadovui nustatyto viso metinio atlygio (pastoviosios ir kintamos dalių, metinės premijos ir su darbo užmokesčiu susijusių mokesčių metinės sumos), valdybos pirmininko – neviršija 1/3 dalies Bendrovės vadovui nustatyto viso metinio atlygio (pastoviosios ir kintamos dalių, metinės premijos ir su darbo užmokesčiu susijusių mokesčių metinės sumos).

ROMAS ŠVEDAS

IŠSILAVINIMAS

- Vilniaus universiteto Teisės fakultetas;
- „Politinė demokratija“, Umea universitetas (Švedija);
- „Užsienio prekybos politika“, Pasaulio prekybos organizacija (Ženeva, Šveicarija);
- „Derybos dėl tarptautinių prekybos sutarčių“, Tarptautinės teisės institutas (Vašingtono D.C., JAV);
- „Valdybos nario mokymai“, Baltijos korporatyvinio valdymo institutas (Vilnius, Ryga, Talinas);
- „Valdybos pirmininko mokymai“, Baltijos korporatyvinio valdymo institutas (Stokholmas, Švedija).

DARBOVIETĖ, PAREIGOS

- Šilumos tarybos prie Lietuvos Respublikos Energetikos ministerijos narys;
- JT Ekonominės komisijos Europai Espoo Konvencijos Įgyvendinimo komiteto narys, pirmininkas;
- ES Energetikos reguliatorių bendradarbiavimo agentūros Administracinės tarybos pakaitinis narys;
- Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto lektorius;
- Nepriklausomas ekspertas.

Korporatyvinis valdymas

MONIKA RIMKŪNAITĖ-BLOŽĖ

IŠSILAVINIMAS

- Vilniaus universitetas, Tarptautinio verslo mokykla, tarptautinio verslo magistro laipsnis;
- Europos verslo valdymo mokykla, Velso universitetas, Svonsis;
- Vilniaus universiteto Ekonomikos fakultetas, finansų bakalauro laipsnis.

DARBOVIETĖ, PAREIGOS

- UAB „Mobilieji mokėjimai“ generalinė direktorė, A. Tumėno g. 4, LT-01109 Vilnius.

CHRISTIAN KUHN

IŠSILAVINIMAS

- Veolia Cursus Dirigeants;
- Hanoverio universitetas, mokslų daktaro laipsnis;
- Darmštato technikos universitetas, inžinerijos magistro laipsnis.

DARBOVIETĖ, PAREIGOS

- Valdybos pirmininkas ir Strategijos ir inovacijų komiteto pirmininkas Kazachstano geležinkelių bendrovėje „Kazakhstan Temir Zholy“ (KTZ);
- Stebėtojų tarybos narys Ukrainos geležinkelių bendrovėje „Ukrzaliznytsia“;
- Nepriklausomas geležinkelių ir logistikos bendrovių konsultantas.

Korporatyvinis valdymas

ALDITAS SAULIUS

IŠSILAVINIMAS

- Joint Vienna Institute, Išsamus taikomosios rinkos ekonomikos kursas;
- Vilniaus universitetas, Tarptautinio verslo mokykla kartu su New York St. John's University;
- Vilniaus universiteto Fizikos fakultetas.

DARBOVIETĖ, PAREIGOS

- UAB „Investicijų ir verslo garantijos“ valdybos narys;
- VĮ Valstybinių miškų urėdija valdybos narys;
- Konsultantas įmonių ir finansų bei rizikų valdymo srityse.

ROLANDAS ZUKAS

IŠSILAVINIMAS

- „Valdybos nario mokymai“, Baltijos korporatyvinio valdymo institutas;
- Vadybos ir ekonomikos universitetas (ISM), Vadybos magistrantūros studijos vadovams;
- Vilniaus Gedimino technikos universitetas, Transporto inžinerinė ekonomika ir vadyba.

DARBOVIETĖ, PAREIGOS

- UAB „EPSO G“ generalinis direktorius, A. Juozapavičiaus g. 13, LT-09311 Vilnius.

Korporatyvinis valdymas

MANTAS BARTUŠKA

IŠSILAVINIMAS

- Cambridge Judge and Business school, Cambridge, UK, Executive Advanced Leadership Program (Lyderystės studijos);
- „Valdybos nario mokymai“, Baltijos korporatyvinio valdymo institutas;
- Southern Denmark University, Vadybos ir verslo administravimo bakalauro laipsnis;
- Vilniaus universitetas, Vadybos ir verslo administravimo bakalauro laipsnis.

DARBOVIETĖ, PAREIGOS

- AB „Lietuvos geležinkeliai“ generalinis direktorius;
- AB „Klaipėdos nafta“ valdybos narys.

VLADISLAV KONDRATOVIČ

IŠSILAVINIMAS

- Vilniaus Gedimino technikos universiteto Verslo vadybos fakultetas.

DARBOVIETĖ, PAREIGOS

- Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos Kelių transporto ir civilinės aviacijos politikos departamento direktorius, Gedimino pr. 17, LT-01505 Vilnius.

BENDROVĖS VADOVYBĖ

MANTAS BARTUŠKA	Bendrovės generalinis direktorius	Pareigas eina nuo 2016 m. gruodžio 16 d.
EGIDIJUS LAZAUSKAS	Bendrovės generalinio direktoriaus pavaduotojas – Krovinių vežimo direkcijos direktorius	Pareigas eina nuo 2017 m. sausio 17 d.
LINAS BAUŽYS	Bendrovės generalinio direktoriaus pavaduotojas – Keleivių vežimo direkcijos direktorius	Pareigas eina nuo 2017 m. kovo 6 d.
KAROLIS SANKOVSKI	Bendrovės generalinio direktoriaus pavaduotojas – Geležinkelių infrastruktūros direkcijos direktorius	Pareigas eina nuo 2017 m. rugpjūčio 22 d.
ADAMAS ILKEVIČIUS	Bendrovės generalinio direktoriaus pavaduotojas – Strategijos ir plėtros direktorius	Pareigas eina nuo 2018 m. sausio 29 d.
ANDREJ KOSIAKOV	Bendrovės finansų direktorius	Pareigas eina nuo 2017 m. spalio 2 d.
ODETA TRUČINSKAITĖ-SIUŠIENĖ	Bendrovės Teisės departamento direktorė	Pareigas eina nuo 2017 m. rugpjūčio 28 d.
IRENA JANKUTĖ-BALKŪNĖ	Bendrovės Personalo departamento direktorė	Pareigas eina nuo 2017 m. liepos 10 d.
MANTAS DUBAUSKAS	Bendrovės Komunikacijos departamento direktorius	Pareigas eina nuo 2017 m. vasario 8 d.

Strategija

AB „Lietuvos geležinkeliai“, reaguodama į geografinius bei ekonominius transporto paslaugų rinkos pokyčius, lemiančius kintančias prekybos kryptis ir keleivių srautus, ilgalaikėje perspektyvoje turi užsibrėžusi viziją tapti Vidurio ir Rytų Europos mobilumo ir logistikos lydere. Įgyvendinant ambicingą viziją ir atsižvelgiant į išskylančius iššūkius bei galimybes, susijusias su ES geležinkelių sektoriaus reforma ir plėtra, Lietuvos Respublikos įstatymuose numatytais Bendrovės įsipareigojimais, Nepriklausomų valstybių sandraugos (NVS) šalių transporto politika, naujomis technologijomis bei logistiniais sprendimais, LG savo veiklą grindžia racionali strateginiu planavimu ir valdymu.

MISIJA

**Jungiamo žmones
ir verslus geresnei
ateičiai**

VIZIJA

**Centrinės ir Rytų
Europos mobilumo
ir logistikos lyderis**

ILGALAIKIS STRATEGINIS PLANAVIMAS

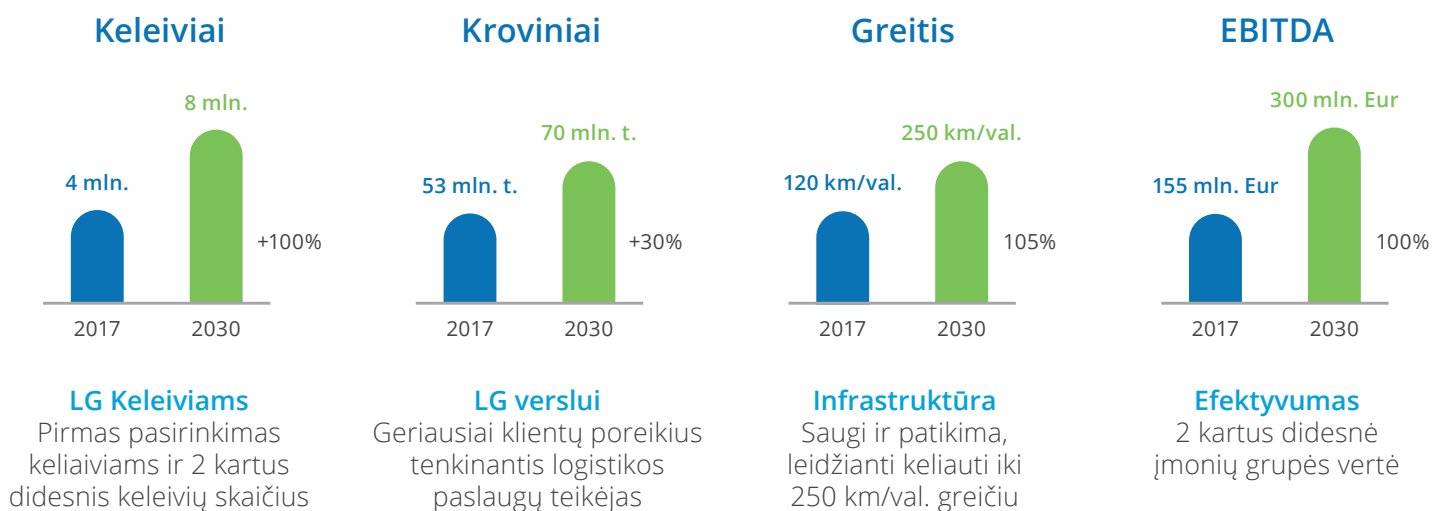
Nuo 2018 m. LG savo veiklą planuoja ne tik trumpalaikėje, tačiau ir ilgalaikėje perspektyvoje. **2018 m. balandžio mėn. buvo patvirtinta ilgalaikė korporatyvinė strategija 2018–2030 m.** Ilgalaikė strategija apima visas LG įmonių grupės veiklas – krovinių bei keleivių vežimą ir su tuo susijusias logistikos paslaugas vietinėje ir tarptautinėje rinkose, infrastruktūros valdymą, prioritetinių investicinių projektų įgyvendinimą, kitas perspektyviausias veiklas. Strategijoje apibrėžti LG įmonių grupės ilgalaikių strateginių tikslų nustatymo principai ir jų įgyvendinimo priemonės, parengtos veiklos rodikliai ir finansinės prognozės, įvardintos pagrindinės strateginės rizikos ir jų valdymo kryptys.

Siekiant, kad ilgalaikėje strategijoje numatytos strateginės kryptys ir tikslai būtų kuo labiau orientuoti į konkrečias LG įmonių grupės vykdomas veiklas, **2018 m. antrojoje pusėje parengtos ilgalaikės atskirų LG verslo vienetų strategijos:**

- Ilgalaikė Krovinių vežimo direkcijos strategija 2018–2030 m.;
- Ilgalaikė Keleivių vežimo direkcijos strategija 2018–2030 m.;
- Ilgalaikė Geležinkelių infrastruktūros direkcijos strategija 2018–2030 m.;
- Ilgalaikė UAB Vilniaus lokomotyvų remonto depas strategija 2018–2030 m.;
- Ilgalaikė UAB Geležinkelio tiesimo centras strategija 2018–2030 m.

GRUPĖS AUGIMO STRATEGIJOS 2030 M. TIKSLAI IR PRIORITETA

TRUMPALAIKIS STRATEGINIS PLANAVIMAS

Šių ilgalaikių strategijų pagrindu **2018 m. pabaigoje parengta LG įmonių grupės trumpalaikė strategija – LG strateginis veiklos planas 2019–2022 m.** LG strateginio veiklos plano tikslas – nuolat reaguojant į strategiškai svarbią informaciją, neleisti Grupei nukrypti nuo savo siekiamų ilgalaikių tikslų ir užtikrinti, kad ilgalaikė strategija būtų įgyvendinama kokybiškai.

LG įmonių grupė ateinančius 4 metus savo veiklą grįs pagal šias **7 strategines veiklos kryptis.**

1. Vertės akcininkui ir visuomenei kūrimas
2. Pirmaujantis krovinių vežėjas
3. Pirminis pasirinkimas keleiviams
4. Saugi ir pakankama infrastruktūra
5. Patronuojamų įmonių verslų vertės augimas
6. Aukščiausio lygio veiklos efektyvumas ir korporatyvinis valdymas
7. Pagarbi ir rūpestinga organizacija aplinkai, visuomenei ir vieni kitiems

STRATEGINIO PLANAVIMO ĮGYVENDINIMAS

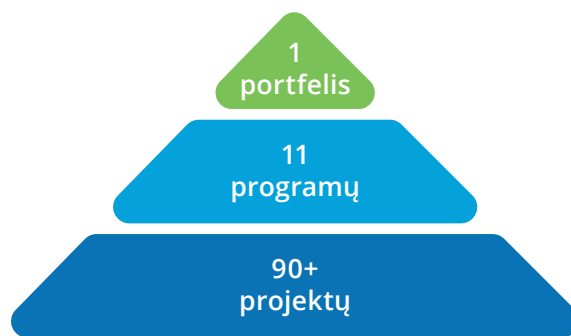
Atsižvelgiant į LG įmonių grupei keliamus ilgalaikius ir trumpalaikius tikslus, **2018 m. trečiajame ketvirtyje suformuotas transformacijos portfelis**, kurį sudaro programos, apimančios: veiklos efektyvumo, keleivių ir krovinių vežimo, verslo plėtos, skaitmenizavimo, darbuotojų, finansinio stabilumo bei korporatyvinio valdymo aspektus.

Pagrindiniai transformacijos portfelio programų tikslai

1. **Naujo verslo plėtra** – didinti LG įmonių grupės vertę, orientuojantis į papildomų ir naujų verslų sukūrimą bei pagrindinių verslų plėtrą į naujas rinkas siekiant didinti konkurencinį pranašumą regiono mastu.
2. **Turto meistriškumas** – maksimizuoti gamybinio ir negamybinio turto panaudojimo efektyvumą.
3. **Krovinių vežimo veiklos optimizavimas** – didinti krovinių vežimo apimtį ir pajamas, gerinant turimą produktų paketą, klientų aptarnavimą bei vystant partnerystes.

Visų LG įmonių grupės strateginio planavimo dokumentų aktualumą, savalaikiškumą ir kokybę padeda užtikrinti **2018 m. suformuotas strateginio planavimo ir valdymo funkcijos modelis**, apimantis strateginio planavimo ir valdymo politiką – fundamentalų dokumentą, apibrėžiantį bendruosius LG įmonių grupės strateginio planavimo ir valdymo principus bei tikslus – strateginio planavimo ir valdymo procesus bei jų aprašus.

Siekiant užtikrinti užsibrėžtų ilgalaikių ir trumpalaikių strateginių tikslų įgyvendinimą LG įmonių grupėje **2018 m. sukurta pagrindinių veiklos rodiklių struktūra ir veiklos efektyvumo valdymo funkcijos modelis**. Tai įrankiai, padėsiantys nuolat stebėti įmonių grupės rezultatus, greitai reaguoti į rodiklių rezultatų nuokrypius nuo siektinų verčių ir užtikrinti veiklos efektyvumą.

4. **Korporatyvinio valdymo meistriškumas** – užtikrinti atitiktį ES ir Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimams bei įdiegti gerąsias verslo praktikas atitinkančią korporatyvinio valdymo modelį.
5. **Skaitmeninis meistriškumas** – didinti veiklos efektyvumą pritaikant IT architektūrą prie ateities LG įmonių grupės poreikių, sukurti pridėtinę vertę pereinant prie aukščiausio lygio technologijų naudojimo keičiant kultūrą ir darbuotojų mąstymą.
6. **Darbuotojų meistriškumas** – didinti darbuotojų pasitenkinimą sukuriant tinkamą organizacinį klimatą, karjeros galimybes, skiriant atlygį, priklausantį nuo rezultatų, ir diegiant skaitmenizuotus išteklių valdymo procesus.
7. **Finansinis meistriškumas** – racionalizuoti finansinių išteklių valdymą, sukuriant ir įdiegiant šiuolaikinius planavimo, išdų bei apskaitos valdymo modelius ir procesus.
8. **Keleivių vežimo veiklos vystymas** – didinti pervežamų klientų skaičių, diegiant integruotus keleivių vežimo sprendimus, siūlant naujų paslaugų.

Strategija

9. **Veiklos meistriškumas** – didinti veiklos efektyvumą, pasitelkiant organizacinius ir technologinius sprendimus.
10. **Tiekimo grandinės meistriškumas** – sukurti ir įdiegti tiekimo grandinės modelį, kuris leistų įmonei efektyviau valdyti tiekimo procesus.
11. **Infrastruktūros meistriškumas** – užtikrinti teisės aktų reikalaujamą saugumo lygį bei didinti infrastruktūros pralaidumą pasitelkiant organizacinius ir technologinius sprendimus.

Transformacijos portfelis valdomas pasitelkiant pasaulines projektų ir pokyčių valdymo praktikas.

2018 m. tikslų įgyvendinimas

- Grupės 2018 m. veiklos rezultatai – krovinių ir keleivių pervežimo apimtys, pajamos, pelnas – viršijo 2018 m. tiksluose nustatytus rodiklius.
- Suformuotas transformacijos portfelis, kuris praplėtė ir pakeitė LG įgyvendintą pokyčių programą „LG efektas“.
- Sukurta įmonės socialinės atsakomybės politika ir jos įgyvendinimo planas.
- Parengti ilgalaikiai ir trumpalaikiai strateginiai planai.
- Pasirengta IV geležinkelių transporto paketo įgyvendinimui, pagal kurį 2019 m. bus steigiami nauji juridiniai asmenys krovinių vežimo, keleivių vežimo ir viešosios geležinkelių infrastruktūros valdymo veikloms vykdyti.
- Pereita prie Tarptautinių finansinės apskaitos standartų (TFAS).
- Įgyvendinta dalis „Rail Baltica“ projekto ir geležinkelių infrastruktūros modernizavimo projektų veiklų.

Svarbiausi 2018 metų įvykiai

SAUSIO MĖN.

- LG traukiniai pradeda kursuoti nauju maršrutu. Per 2 val. 30 min. truksiančią kelionę keleiviai iš Vilniaus savaitgaliais gali pasiekti antrą didžiausią Latvijos miestą – Daugpilį.
- Visi elektriniai traukiniai ėmė naudoti tik iš atsinaujinančių išteklių pagamintą energiją. Populiariausiu maršrutu Vilnius–Kauņas keleiviai važiuoja visiškai neteršdami aplinkos. LG planuoja iki 2022 m. elektrifikuoti Vilnių ir Klaipėdą jungiančią transporto arteriją. Tuomet elektriniais traukiniais pervežamų keleivių dalis išaugs iki maždaug dviejų trečdalių.
- Grupės įmonė UAB Vilniaus lokomotyvų remonto depas sausio 18 d. sudarė sutartį su tarptautine Lenkijos logistikos kompanija „CTL LOGISTICS“. Lietuviams patikėtas jos lokomotyvų remontas.
- LG įmonių grupė pristatė ambicingą talentų ugdymo programą, kurią įgyvendinti pradės su trimis švietimo įstaigomis. Planai pradėti kompleksinę talentų ugdymo programą įtvirtinti pasirašius bendradarbiavimo sutartį su Vilniaus Gedimino technikos universitetu, taip pat – ketinimų protokolus su Vilniaus technologijų ir dizaino kolegija ir Vilniaus geležinkelio transporto ir verslo paslaugų mokykla.

Svarbiausi 2018 metų įvykiai

VASARIO MĖN.

- LG paskelbė du tarptautinius viešųjų pirkimų konkursus, kuriuose rinkos dalyviai kviečiami konkuruoti dėl geležinkelio kelių priežiūros ir remonto paslaugų teikimo. Bendra abiejų sutarčių vertė gali siekti iki 97 mln. Eur. Anksčiau tokio tipo paslaugos daugiausia įsigytos vidaus sandorių būdu.
- LG sudarė ilgalaikę 3 metų sutartį su viena didžiausių Baltarusijos įmonių – azotinių trąšų gamintoja „Grodno-Azot“, kuri kiekvienais metais Klaipėdos uosto kryptimi siunčia apie 0,5 mln. tonų azotinių trąšų. Ilgalaikės fiksuotos transportavimo sąlygos leis Baltarusijos partneriams didinti eksportuojamų per Klaipėdos uostą azotinių trąšų kiekius 15–20 proc. kasmet.
- Ambicingą ilgalaikę strategiją ruošiančią LG valdybą sustiprino du nauji nepriklausomi nariai. Po tarptautinės atrankos valdybos nariais paskirti Christian Kuhn ir Alditas Saulius.
- Pirmą kartą istorijoje sėkmingai organizuotos LG koordinuotos saugumo pratybos „Hybrid Wind IoT 2018“. Šiose pratybose dalyvavo AB „Lietuvos geležinkeliai“, VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija, VĮ „Oro navigacija“, VĮ Lietuvos oro uostai, AB „Lietuvos radijo ir televizijos centras“, Lietuvos transporto saugos administracija.

KOVO MĖN.

- Vasario 28 d. atidaryta bendrovės atstovybė Lenkijos sostinėje Varšuvoje. Tai pirmoji LG atstovybė Europos Sąjungos valstybėje.
- Kovo 12 d. Rygoje Lietuvos, Latvijos ir Estijos geležinkelių vadovai aptarė krovinių vežimų konteineriniu traukiniu „Amber Train“ organizavimą. Intermodalinis traukinys, važiuosiantis maršrutu Šeštokai–Ryga–Talinas, sujungs geležinkeliu tris Baltijos valstybes ir krovinių vežėjams suteiks naujų verslo galimybių vežant krovinius.

BALANDŽIO MĖN.

- Pasirašyta ilgalaikė sutartis su stambiausia pasaulyje kalio trąšų gamintoja ir tiekėja – „Belaruskalij“. Iki šiol su šia kompanija buvo sudaromos tik trumpalaikės sutartys, kuriose nebuvo numatyti jokie įsipareigojimai dėl tarifų stabilumo, vežamų krovinių garantuotų apimčių.
- Įvyko pirmasis tris Baltijos valstybes jungiančio intermodalinio traukinio „Amber Train“ reisas. Pirmojo „Amber Train“ krovinio užsakovas buvo Prancūzijos geležinkelio ir multimodalinio transporto ekspeditorių kompanija „Forwardis“, priklausanti prancūzų „SNCF Logistics“ grupei, kuri yra viena iš krovinių vežimo lyderių Europoje.
- LG generaliniam direktoriui Mantui Bartuškai įteiktas Lietuvos ir Lenkijos verslo santarvės apdovanojimas.

Svarbiausi 2018 metų įvykiai

GEGUŽĖS MĖN.

- LG sudarė susitarimą su viena didžiausių krovinių gabenimo geležinkeliais įmonių Lenkijoje „PKP Cargo“, kuris leis LG teikti paslaugas kaimyninėje rinkoje. Bendrovės lokomotyvai trauks „PKP Cargo“ traukinius su krovinių pasienio ruože nuo Lietuvos ir Lenkijos valstybinės sienos iki Trakiškių geležinkelio stoties, esančios Lenkijos teritorijoje.
- Vyriausybė pritarė naujam AB „Lietuvos geležinkeliai“ pokyčių vizijai, kuri užtikrins didesnę įmonių grupės skaidrumą ir efektyvumą. Vietoje dabar bendrovėje esančių trijų direktorių – Keleivių vežimo, Krovinių vežimo ir Geležinkelio infrastruktūros – numatyta įsteigti tris naujas bendroves, kurių po 100 proc. akcijų paketus valdys kontroliuojančioji AB „Lietuvos geležinkeliai“. Pastarosios visos akcijos ir toliau valdys valstybė.
- Pasiektas susitarimas su Panevėžio augalinės kilmės sudedamųjų medžiagų gamybos įmone „Amilina“, kuriai LG užtikrins reikalingų žaliavų pristatymą ir pagamintos produkcijos pervežimą. Bendrovės manevriniai lokomotyvai dirbs gamyklos teritorijoje. Planuojama, kad LG per metus perveš apie 300 tūkst. tonų „Amilinos“ krovinių.
- Lietuvos, Latvijos ir Estijos geležinkelių bendrovės pasirašė susitarimą, kuriuo Baltijos šalyse pradėti reguliarūs krovinių pervežimai intermodaliniu traukiniu. „Amber Train“ vardu pavadintas maršrutas užtikrins greitą, ekonomišką ir ekologišką krovinių pervežimą iš Vakarų Europos į Baltijos šalis.

BIRŽELIO MĖN.

- LG pasirašė sutartį su jungtinės veiklos partneriais UAB „Hidrostatyba“, „Leonhard Weiss RTE“ AS ir UAB „Autokausta“, laimėjusiais konkursą sujungti europine vėže Kauno geležinkelio stotį su Palemone įsikūrusiu Kauno intermodaliniu terminalu (KIT).
- LG ir Vilniaus miesto vadovai pasirašė ketinimų protokolą, kuriuo numatoma geležinkelio stoties teritorijos virsmo į daigafunkcij verslo ir mobilumo centrą viziją. Šie pokyčiai numatyti tarp Geležinkelio ir Pelesos gatvių esančioje daugiau kaip 20 hektarų ploto teritorijoje. „Vilnius Connect“ pavadintas daigafunkcis verslo ir mobilumo centras apims modernių biurų, prekybos, paslaugų ir pramogų parką, kuriame bus kviečiamas įsikurti verslas ir kitos organizacijos, ketinama išplėsti pėsčiųjų ir žaliąsias erdves, užtikrinti greitą ir patogų mobilumą visomis transporto rūšimis.
- Prie Europos traukinių sistemos „InterRail“ prisijungė AB „Lietuvos geležinkeliai“. „InterRail“ pasus turintys keleiviai gali keliauti po Europos šalis traukiniais žymiai mažesnėmis kainomis, nei pirkdami atskirus bilietus. Lietuva – pirmoji iš Baltijos šalių, prisijungusi prie šio tarptautinio tinklo.

Svarbiausi 2018 metų įvykiai

LIEPOS MĖN.

- Europos Sąjunga „Rail Baltica“ projektui įgyvendinti visose trijose Baltijos šalyse iš Europos infrastruktūros tinklų priemonės (EITP) biudžeto skyrė 110,5 mln. Eur paramą, iš kurių Lietuvos nacionalinėms veikloms finansuoti atiteks 95 mln. Eur. Dotacijos susitarimą pasirašė Europos Komisijos agentūra INEA ir bendra Baltijos šalių įmonė RB Rail AS, Estijos ekonomikos ir ryšių ministerija, Latvijos susisiekimo ministerija ir Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija. Lietuvoje iš šių lėšų bus finansuojamos netoli Jonavos planuojamo ilgiausio Lietuvoje geležinkelio tilto per Neries upę, kurio ilgis sieks net 1700 m, o aukštis – 40 m, statybos. Taip pat bus finansuojamos tokios veiklos kaip techninės dokumentacijos parengimas europinio geležinkelio infrastruktūros priežiūros bazės statybai, statybos darbai nuo Kauno į Šiaurę Panevėžio link ir kt. „Rail Baltica“ – svarbiausias geležinkelių infrastruktūros projektas Baltijos regione, integruojantis Baltijos šalis į Europos geležinkelių tinklą. Europinės vėžės geležinkelį iki Talino planuojama nutiesti 2025 m., o pradėti eksploatuoti 2026 metais.
- Visuomenei pristatyta ilgalaikė „Lietuvos geležinkelių“ Grupės strategija iki 2030 metų. Pagrindiniai tikslai – dvigubai didesnė vertė, trečdaliu didesnis pervežamų krovinių skaičius ir du kartus didesnis keleivių skaičius 2030 m., palyginti su 2017 m. pasiektais rezultatais. Bendrovės siekis – iki 2030 metų tapti logistikos ir mobilumo lyderiais Vidurio ir Rytų Europoje.
- 2017 m. ir 2016 m. LG įmonių grupės rezultatai pirmą kartą istorijoje apskaičiuoti pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS). Akcininko sprendimu, 2018 m. liepos 24 d. patvirtinus 2016–2017 m. finansinių ataskaitų rinkinius ir pelno (nuostolių) paskirstymą, Grupė už šį laikotarpį dividendams išmokėti skyrė 34 mln. Eur. Tai didžiausia dividendų suma, kurią bendrovė išmokėjo nuo 2012 metų.

RUGPJŪČIO MĖN.

- LG ir Muitinės departamentas pasirašė bendradarbiavimo sutartį, pagal kurią abi šalys sutarė duomenimis keistis operatyviau, naudojantis IT sprendimais. Iki šiol sudėtingos, biurokratinės, daugiausia raštu atliekamos procedūros apsunkindavo informacijos apsikeitimą, reikalingą efektyviai tirti ar užkirsti kelią nusikalstamoms veikloms.
- LG paskelbė ketinimą plėsti geležinkelio infrastruktūrą Šiaurės Lietuvoje ir iš esmės atnaujinti vagonų parką. Nauja LG plėtros kryptis susijusi su Akmenės rajone Vakarų medienos grupės (VMG) pradėtomis medžio drožlių plokščių gamyklos statybomis.
- Patvirtintos LG verslo vienetų – Krovinių, Keleivių ir Infrastruktūros direktyvų – ilgalaikės strategijos, nustatančios ambicingus tikslus, strategines iniciatyvas ir tikslų pasiekimo vertinimo rodiklius.
- Rugsėjo 14 d. „PKN ORLEN“ generalinis direktorius Daniel Obaitek ir LG generalinis direktorius Mantas Bartuška pasirašė susitarimą dėl bendradarbiavimo plėtros. Bendrovių vadovai taip pat simboliškai pažymėjo geležinkelio ruožo į Rengę atstatymo pradžią.
- LG, siekdami gerinti sąlygas darbuotojams ir didinti veiklos efektyvumą, pradėjo rengti naujos centrinės būstinės Vilniuje analizę.

Svarbiausi 2018 metų įvykiai

RUGSĖJO MĖN.

- LG gavo pretenziją iš VAS „Latvijas dzelzceļš“ ir SIA „LDZ CARGO“ dėl išardyto Rengės (Mažeikiai–Latvijos siena) geležinkelio ruožo ir patirtos žalos atlyginimo laikotarpiu, kai ruožas nebuvo naudojamas. LG pretenziją laiko nepagrįsta. Visa reikalavimų suma siekia 82 mln. Eur. LG yra apskundę Europos Sąjungos Bendrajam teismui Europos Komisijos sprendimą dėl Rengės ruožo ir skirtą baudą. Byla nėra baigta.
- LG ir viena didžiausių krovinių gabenimo geležinkeliais įmonių Lenkijoje „PKP Cargo“ sutarė bendradarbiauti dėl krovinių gabenimo įvairiarūšiu transportu. Susitarimas numato, kad bendrovės kitamet geležinkeliu pradės teikti krovinių pervežimo paslaugas „nuo durų iki durų“ principu, „PKP Cargo“ terminalai bus sujungti su LG valdomais intermodaliniais terminalais.
- Kelionių traukiniais geografiją plečiantys LG kartu su Ukrainos geležinkeliais vykdo projektą traukiniu sujungti keturių valstybių sostines. Rugsėjo 28 d. iš Kijevo pradėjo kursuoti pirmieji šio traukinio reisai, kuriais keleiviai iš Vilniaus ar Šiaulių geležinkelio stočių galės vykti į Rygą, Minską arba Kijevą.
- LG tapo pagrindiniu istorinio popiežiaus Pranciškaus vizito Lietuvoje vežėju. Rugsėjo 22–23 d. į Kauną ir Vilnių vykusius renginius LG traukiniais keliavo daugiau kaip 15 tūkst. keleivių.
- Baltijos šalių geležinkelių sujungęs „Amber Train“ maršrutas, kuriuo traukiniu gabenami įvairiarūšiai kroviniai, tapo reguliarus. Traukinys sėkmingai pervežė antrąjį komercinį krovinį iš Estijos į Lietuvą.

SPALIO MĖN.

- Nuosekliai plečiant vieningą naudų LG grupės darbuotojams paketą, visi darbuotojai nuo spalio 1 d. apdrausti draudimu nuo nelaimingų atsitikimų.
- Nuo spalio 1 d. LG traukinio maršrutu sujungė Klaipėdą ir Šilutę. Keliones tarp miestų pradėjo šiuolaikiški traukiniai, pakeliui stojantys dar trijose tarpinėse stotelėse: Priekulėje, Vilkaičiuose ir Kukoruose.
- Užbaigta europinės vėžės „Rail Baltica“ statybų atkarpa ties Kaunu, kuria ateityje važiuos kroviniai traukiniai. Projekto įgyvendinimo metu Jiesios ir Rokų atkarpoje įrengta 4,9 km ilgio naujo 1435 mm pločio vėžės kelio, taip pat rekonstruota apie 3,6 km 1520 mm pločio vėžės kelio. Visoje atkarpoje įrengti nauji inžineriniai statiniai, rekonstruoti elektros tinklai, pastatyti signalizacijos įrenginiai. Ruožas Jiesia–Rokai–Palemonas–Kaunas yra vienas svarbiausių projekte, kuris atves europinio standarto geležinkelį nuo Lenkijos ir Lietuvos valstybių sienos iki Palemonės įrengto intermodalinio krovinių terminalo bei sudarys sąlygas tęsti „Rail Baltica“ projektą Lietuvos ir Latvijos valstybių sienos kryptimi.
- LG pasirašė bendradarbiavimo susitarimą su Hamburgo uostu ir krovinių pervežimo kompanija „Metrans“, kuri Europoje valdo 14 krovos terminalų. LG kartu su partneriais ieškos galimybių vežti įvairiarūšius krovinius didžiausio Vokietijos jūrų uosto kryptimi. Tam numatoma panaudoti vystomus infrastruktūros plėtros projektus „Rail Baltica“ ir Rytų bei Vakarų transporto koridorių.

Svarbiausi 2018 metų įvykiai

- LG Grupės įmonė UAB Vilniaus lokomotyvų remonto depas (VLRD), siekianti tapti didžiausiu riedmenų centru regione, ieško plėtros galimybių Ukrainoje. Bendrovė savo paslaugas pristatė tarptautiniame Juodosios jūros regiono transporto forumo „Trans Expo Odessa 2018“ ir tarptautinėje konferencijoje „Ukrainos transporto sistema: iššūkiai ir perspektyvos“. VLRD šiuo metu kartu su partneriais įgyvendina SGD varomo lokomotyvo gamybos projektą, kurio kuro sąnaudos būtų iki 40 proc. mažesnės, o į aplinką išmetamo anglies dioksido kiekis – 25 proc. mažesnis.

- Nuo 2018 m. lapkričio 1 d. peržiūrėtas ir indeksuotas Grupės gamybos darbuotojų bazinis darbo užmokestis. Šis pokytis leido sumažinti atotrūkį tarp mažiausiai ir daugiausiai uždirbančių tos pačios pareigybės darbuotojų.

- Spalio 24 d. pasirašytas LG bendradarbiavimą su Ukrainos geležinkeliais numatantis susitarimas. Bendrovės sutarė didinti krovinių ir keleivių srautus, bendradarbiauti atnaujinant riedmenų parkus. Geležinkeliais gabenamų krovinių srautas tarp Lietuvos ir Ukrainos pastaruoju metu auga. Ukrainos kryptimi LG gabena naftą ir jos produktus, chemines ir mineralines trąšas, medieną ir jos gaminius. Iš Ukrainos pervežama daugiausia augalinės kilmės ir mineralinių produktų, juodųjų metalų.

- LG kryptingai vykdo geležinkelių infrastruktūros modernizavimo ir plėtros programas bei projektus. Vienas tikslų – užtikrinti IX B koridoriaus (nuo Kenos iki Klaipėdos) ruožų pralaidumą ir greičių didinimą. Bendrovės valdyba patvirtino antrųjų kelių statybų ruožuose Plungė–Šateikiai ir Livintai–Gaižiūnai investicinius projektus, kurių vertė 135 mln. Eur. Antrųjų kelių projektai taip pat leis didinti eismo saugą, mažinti aplinkos taršą bei triukšmo lygį, gerinti sąlygas vietos verslui, didinti darbo jėgos mobilumą. Projektus numatoma iš dalies finansuoti ES lėšomis. Abu projektus ketinama užbaigti iki 2022 m. pabaigos.

LAPKRIČIO MĖN.

- LG grupės Naudų paketas darbuotojams pasipildė dar viena nauda – papildomu savanoriškuoju sveikatos draudimu. Nuo 2019 m. sausio 1 d. LG grupės darbuotojai apdrausti papildomu savanoriškuoju sveikatos draudimu.

- Didindami efektyvumą, „Lietuvos geležinkeliai“ dalį aptarnavimo paslaugų konkursų būdu įsigijo rinkoje. Pastatų ūkio priežiūros, valymo ir apsaugos paslaugas bendrovei teiks konkursuose geriausias sąlygas pasiūliusios įmonės. Skaičiuojama, jog šių paslaugų pirkimas rinkoje leis bendrovei sutaupyti apie 3 mln. Eur per metus. Šias paslaugas „Lietuvos geležinkeliais“ iki šiol teikdavo Grupės įmonė UAB „Gelsauga“. Ši bendrovė – konkurse pasiūliusi geriausią kainos ir kokybės santykį – ir toliau teiks apsaugos paslaugas.

- Įgyvendintas „RUK-001-Rukla Rail Head“ projektas, kuriuo „Lietuvos geležinkeliai“ pritaikė infrastruktūrą kariniams kroviniams vežti. Projektas inicijuotas bendru LG ir Krašto apsaugos ministerijos sutarimu, dalyvaujant Lietuvos kariuomenės atstovams bei panaudojant tarptautinių fondų lėšas. Įgyvendinant šį projektą, Gaižiūnų geležinkelio stotyje buvo rekonstruota krovos rampa, atnaujinta kita geležinkelių infrastruktūra, ji pritaikyta kariniams kroviniams vežti.

Svarbiausi 2018 metų įvykiai

GRUODŽIO MĖN.

- Įsteigta Lietuvos geležinkelių įmonių asociacija, atstovausianti asociacijos narių – darbdavių teisėms ir interesams socialinėje partnerystėje. Asociacijos narės – AB „Lietuvos geležinkeliai“, UAB Vilniaus lokomotyvų remonto depas, UAB Geležinkelio tiesimo centras, UAB „Rail Baltica statyba“.
- Nuo gruodžio 9 d. įsigaliojo atnaujinti traukinių tvarkaraščiai. Naujieji tvarkaraščiai sudaryti išanalizavus traukinių užimtumo statistiką ir galimą keleivių potencialą – atsisakyta reisų, kurie nebuvo populiarūs bei pasiūlyta daugiau galimybių keleiviams važiuoti traukiniais piko metu, atsižvelgiant į dirbančiųjų poreikius. Kasdien įvairiomis kryptimis kursuos 12 proc. daugiau traukinių reisų. Populiariausiame maršrute Vilnius–Kaunas pridėti du ekspreso traukinių reisai ir naktinis traukinys, pristatytas naujas traukinių maršrutas – Vilnius–Oro uostas–Jašiūnai.
- Pirmą kartą LG istorijoje pasirašyta 4 metus galiosianti šakos kolektyvinė sutartis. Nuo 2019 m. sausio 1 d. įsigaliosianti naujoji kolektyvinė sutartis bus taikoma visiems LG grupės darbuotojams. Sutartimi numatyta plėtoti ir stiprinti socialinę partnerystę, skatinti tarpusavio bendravimą, šalinti prielaidas ir priežastis korupcijai atsirasti, laikytis įmonių grupės vertybių ir dirbti drauge siekiant veiklos tikslų.
- LG įmonių grupei priklausanti bendrovė UAB Vilniaus lokomotyvų remonto depas Lietuvos pramonininkų konfederacijos surengtame „Lietuvos metų gaminys 2018“ konkurse pelnė aukso medalį. Taip komisija įvertino bendrovėje šiais metais modernizuotą TGM4-2970 lokomotyvą. Konkurse nugalėjęs lokomotyvas sukurtas klientų iš Ukrainos užsakymu. Gaminiiui suteiktas EUR1 sertifikatas reiškia, kad lokomotyvas atitinka EU šalyse naudojamos technikos standartus. Jame sumontuotas „Caterpillar“ 611 kW galios variklis, leidžiantis sutaupyti iki 30 proc. degalų, palyginti su populiariausiais rinkoje šiuo metu naudojamais lokomotyvais.
- LG paskelbė projekto „Antrojo kelio statyba ruože Plungė–Šaiteikiai“ projektavimo ir rangos darbų tarptautinį pirkimą, kuris bus vykdomas skelbiamų derybų būdu. Projektu siekiama sumažinti krovinių vežimo Transeuropinio transporto tinklo geležinkeliais laiką IX koridoriaus ruože Vilnius–Klaipėda ir padidinti ruožų pralaidumą. Įgyvendinus šį projektą, keleivinių traukinių greitis bus padidintas iki 160 km/val., o prekinių – iki 120 km/val. Geležinkelio kelio ašies apkrova bus padidinta nuo 22,5 tonos iki 25 tonų. Projektą įgyvendinti numatoma iki 2022 m. pabaigos.
- Seimas patvirtino LG įmonių grupės pertvarkymo modelį, bendrovė pradeda naują pertvarkos programą „LG keičiasi“ etapą. Pagal vokiškąjį geležinkelių pertvarkos modelį įgyvendinama programa apims pagrindinių veiklų išgryninimą, kurio metu naujai įsteigtos Grupės bendrovės tęs trijų direkcijų – Krovinių vežimo, Keleivių vežimo ir Geležinkelių infrastruktūros – veiklą. Šiuos pokyčius įpareigoja atlikti ES ketvirtasis geležinkelių paketas. Pirmuoju etapu palaipsniui bus įgyvendintas krovinių vežimo veiklos perkėlimas į 2018 m. gruodžio 28 d. Juridinių asmenų registre užregistruotą bendrovę „LG CARGO“. Kitais metais bus įsteigtos bendrovės, į kurias bus perkeltos ir Keleivių vežimo bei Geležinkelių infrastruktūros direkcijų veiklos. Numatoma, kad pokyčiai grupėje truks iki 2019 m. pabaigos.

Įvykiai, pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui

- 2019 m. sausio mėn. pasirašyta Jungtinės veiklos sutartis tarp Bendrovės ir AB „LG CARGO“ dėl bendradarbiavimo vykdančią krovinių vežimo veiklą.
- 2019 m. sausio 10 d. likviduotas ir išregistruotas LUAB Geležinkelių aplinkosaugos centras.
- 2019 m. vasario mėn. įsteigta VŠĮ „Transporto inovacijų centras“. Ją pasitelkiant, ketinama sukurti vieningą platformą, kuri skatintų domėjimąsi investicijomis ir jų diegimu Lietuvos susisiekimo sektoriuje.
- 2019 m. vasario 28 d. įsteigta UAB „LG Keleiviams“, į kurią palaipsniui bus perkeliama Bendrovės Keleivių vežimo direkcijos veikla.

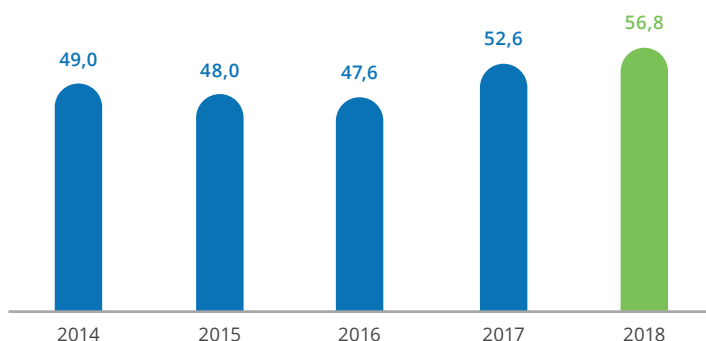
Bendrovės pagrindinių veiklų rodiklių apžvalga

Pervežimo apimčių rodikliai		2016	2017	2018	2018/2017 Δ, %
Krovinių apyvarta	mlrd. tonų kilometrų	13,8	15,4	16,9	9,6%
Vidutinis vienos tonos vežimo nuotolis	km	289,4	292,8	297,4	1,5%
Krovinių vežimas iš viso	mln. tonų	47,6	52,6	56,8	7,9%
Krovinių vežimo segmentai					
Vietiniai pervežimai	mln. tonų	15,0	15,5	15,1	(2,8%)
Tarptautiniai pervežimai	mln. tonų	32,6	37,1	41,7	12,3%
tranzitas	mln. tonų	9,1	11,7	13,5	15,5%
išvežimas iš Lietuvos	mln. tonų	3,8	4,7	4,5	(2,8%)
įvežimas į Lietuvą	mln. tonų	19,7	20,8	23,7	14,0%
Krovinių rūšys					
Cheminės ir mineralinės trąšos	mln. tonų	14,3	15,6	16,3	4,3%
Nafta ir jos produktai	mln. tonų	14,4	14,6	14,3	(2,0%)
Maisto ir augalinės kilmės produktai	mln. tonų	5,6	5,9	6,1	3,2%
Statybinės medžiagos	mln. tonų	4,6	5,7	6,8	18,3%
Akmens anglis	mln. tonų	2,7	4,4	5,8	32,1%
Juodieji metalai	mln. tonų	3,0	3,1	3,5	14,3%
Kiti kroviniai	mln. tonų	3,0	3,3	4,0	20,4%
Keleivių apyvarta	mln. keleivių km	395,9	424,2	468,1	10,3%
Vidutinis vieno keleivio vežimo nuotolis	km	89,4	91,1	90,6	(0,4%)
Keleivių vežimas iš viso	mln. kel.	4,4	4,7	5,2	11,0%
Vietinis susisiekimas	mln. kel.	3,6	3,9	4,3	11,6%
Tarptautinis susisiekimas	mln. kel.	0,8	0,8	0,9	8,2%

Bendrovės pagrindinių veiklų rodiklių apžvalga

KROVINIŲ VEŽIMAS

LG krovinių vežimo apimtys (mln. tonų)

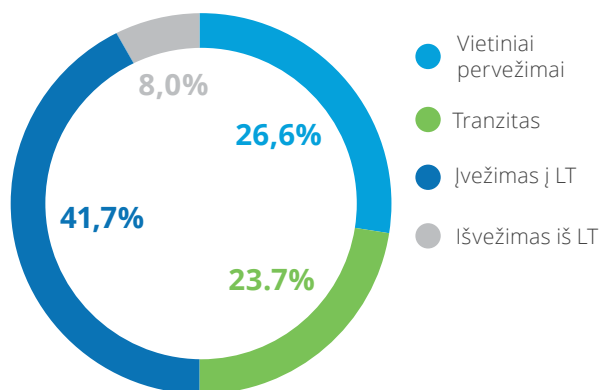
„Lietuvos geležinkeliai“, pervežė 56,8 mln. tonų krovinių, buvo lyderiai tarp Baltijos valstybių geležinkelių. Palyginti su 2017 m., pervežimų augimas siekė 7,9 procento. Viršytos ir 2018 m. veiklos plane nustatytos pervežimo apimtys. Geležinkelių pervežimuose 2018 m. dominavo cheminių ir mineralinių trąšų bei naftos ir jos produktų vežimai. Šių krovinių pervežimai sudaro daugiau nei pusę, t. y. 53,8 proc., visų vežtų krovinių kiekio.

Labiausiai išaugo tarptautiniai vežimai, bendroje pervežtų krovinių struktūroje sudarė 73,4 procento. Bendrovė tarptautiniais maršrutais pervežė 41,7 mln. tonų, t. y. 12,3 proc. daugiau nei per 2017 metus. Didžiausius krovinių srautus tarptautinių pervežimų rinkoje formuoja Baltarusijos ir Rusijos kroviniai, kurių vežimai 2018 m. sudarė atitinkamai 44 proc. ir 45 proc. visų tarptautiniais maršrutais vežtų krovinių kiekio. Analizuojamu laikotarpiu daugiausia išaugo tranzitas Kaliningrado srities kryptimi (15,6 proc.) bei tranzitas per Klaipėdos jūrų uostą (14,5 proc.).

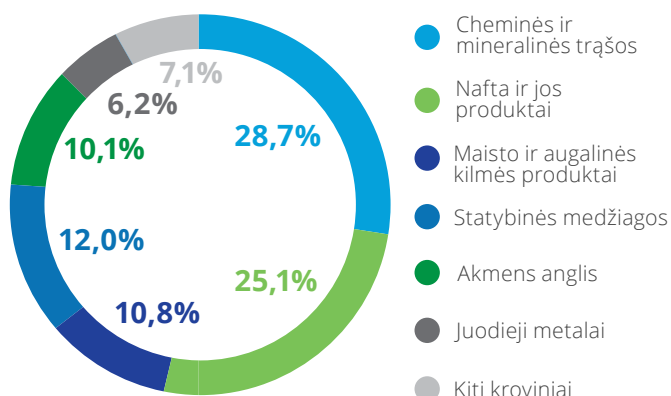
Rusijos krovinių kiekio augimą lėmė padidėję akmens anglies ir maisto produktų pervežimai Kaliningrado srities kryptimi bei išaugę juodųjų metalų ir statybinių medžiagų pervežimai per Klaipėdos uostą. Baltarusijos krovinių kiekio augimui įtakos turėjo padidėję trąšų pervežimai per Klaipėdos uostą. Bendrovė 2017 m. pabaigoje sudarė ilgalaikę sutartį su Baltarusijos naftos kompanija BNK, o 2018 m. pirmojoje pusėje – su stambiausia pasaulyje baltarusių kalio trąšų gamintoja ir tiekėja „Belaruskalij“ bei azotinių trąšų gamintoja „Grodno-Azot“. Sutartys sustiprins konkurencinį pranašumą vežimų rinkoje, atvers naujų galimybių ir kitiems transporto sektoriaus dalyviams – krovos kompanijoms bei Klaipėdos valstybiniam jūrų uostui.

Vietinių krovinių vežimo apimtys per 2018 m. sumažėjo 2,8 proc. ir siekė 15,1 mln. tonų. Pervežimai vietiniais maršrutais sudarė 26,6 proc. LG pervežtų krovinių kiekio. Didelės įtakos krovinių pervežimams geležinkeliais vietinėje, eksporto ir importo rinkose turi pagrindinių Lietuvos pramonės įmonių gamybos apimtys ir pervežimai (naftos perdirbimo įmonės AB „ORLEN Lietuva“, trąšų, skaldos gamintojų – AB „Lifosa“, AB „Achema“, AB „Akmenės cementas“, AB „Dolomitas“ ir kt.). Analizuojamu laikotarpiu azotinių trąšų rinkoje sumažėjus paklausai ir trąšų kainai, mažiau pervežta AB „Achema“ produkcijos. Taip pat dėl prastesnio nei tikėtasi grūdinių kultūrų derliaus 2018 m. vietiniais maršrutais pervežta mažiau augalinės kilmės produktų, tačiau statybinių medžiagų vietiniais maršrutais 2018 m. pervežta daugiau.

Krovinių vežimo segmentai 2018 m., %

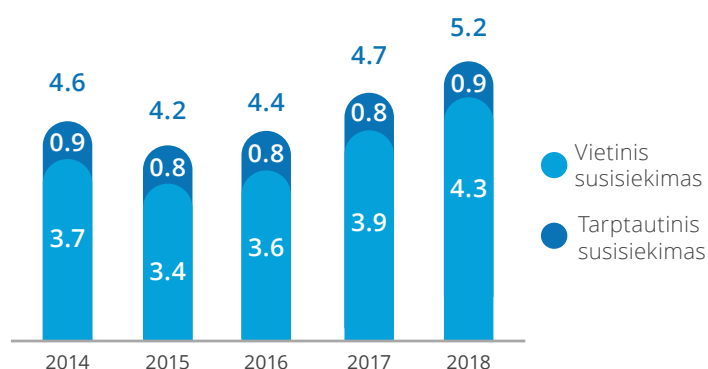
Krovinių vežimo struktūra 2018 m., %

Bendrovės pagrindinių veiklų rodiklių apžvalga

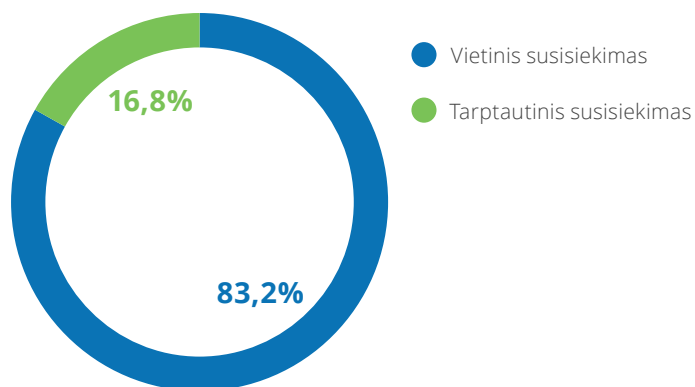
KELEIVIŲ VEŽIMAS

LG keleivių pervežimo apimtys (mln. keleivių)

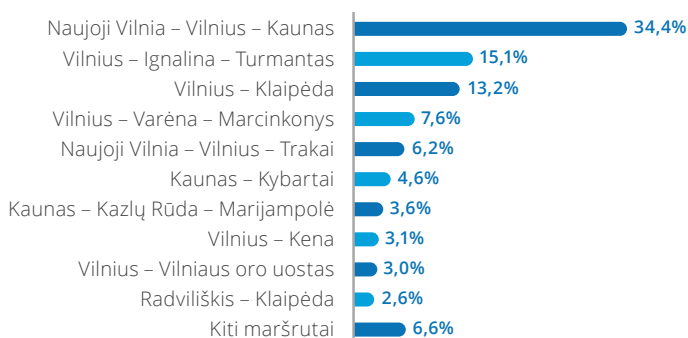

Keliaujančiųjų geležinkeliais skaičius 2018 m., palyginti su 2017 m., išaugo 11,0 proc. bei viršijo 2018 m. plane nustatytą rodiklį. Vietinio susisiekimo maršrutais vežta 83,2 proc. keliaujančiųjų geležinkeliais, tarptautinio susisiekimo – 16,8 procento.

Keleivių rinkos segmentai 2018 m., %

Vietinių pervežimų struktūra 2018 m., %

VEŽIMAI VIETINIO SUSISIEKIMO MARŠRUTAIS

Vežimai vietinio susisiekimo maršrutais 2018 m. ūgtelėjo 11,6 proc. ir sudarė 4,3 mln. keleivių. Pervežimų augimą lemia Bendrovės taikomos priemonės keleivių srautams pritraukti – tvarkaraščių pritaikymas prie klientų poreikių bei vykstančių renginių (pvz., 2018 m. Dainų šventė, popiežiaus Pranciškaus vizitas, krepšinio varžybos), nauja keleivių aptarnavimo kultūra, naujų maršrutų sukūrimas, pardavimų kanalų plėtra, verslo segmentui patrauklių paslaugų sukūrimas.

2018 m. išaugo pardavimai elektroninėje erdvėje. Nuo 2016 m. bilietų skaičius, parduotas interneto svetainėje <http://www.traukiniobilietas.lt>, išaugo tris kartus. Augo ir internetu parduodamų bilietų dalis visuose bilietų pardavimuose, 2018 m. išaugusi dvigubai ir pasiekusi 18 procentų. Taip pat aktyviai dirbta su verslo klientais, sudarant sąlygas jų darbuotojams patogiau keliauti į darbą ir namo.

Tarp populiariausių maršrutų išlieka Naujoji Vilnia–Vilnius–Kaunas (34,4 proc. visų vietinių vežimų), kuriuo per 2018 m. keliavo 1,5 mln. keleivių, t. y. 13,3 proc. daugiau nei 2017 metais. 2018 m. pabaigoje, įsigaliojus atnaujintam traukinių tvarkaraščiui, šiame maršrute kursuoja papildomi traukiniai. 2018 m. keleiviams pasiūlyti nauji vietinio susisiekimo maršrutai – Klaipėda–Šilutė, Vilnius–Oro uostas–Jasiūnai, vasaros sezono metu keleiviai turėjo galimybę pasiekti pajūrį naudodamiesi „Pajūrio ekspreso“ paslauga.

Praejusieji metai keleivių vežimo srityje „Lietuvos geležinkeliams“ žymi didžiausią pokytį per pastaruosius keliolika metų. 2018-ųjų gruodį startavo iš esmės atnaujinti daugelio maršrutų traukinių grafikai, pritaikyti prie jų darbų ir iš jų važiuojančių klientų poreikių. Galimybes į darbus važiuoti traukiniais nuo šiol turi dirbantys įprastu grafiku bei pamainomis, gyvenantys didmiesčiuose ar mažesniuose miesteliuose, o įvairiais maršrutais kursuoja net 12 proc. daugiau traukinių reisų, nei anksčiau. Įsigaliojus naujesiems tvarkaraščiams, keleivių srautai 2019-ųjų sausio–vasario mėn. ūgtelėjo net 26,2 proc.

VEŽIMAI TARPTAUTINIO SUSISIEKIMO MARŠRUTAIS

Vežimai tarptautinio susisiekimo maršrutais 2018 m. išaugo 8,2 proc. iki 0,9 mln. keleivių. Tranzitiniais traukiniais per Lietuvos Respublikos teritoriją 2018 m. pervežta 0,5 mln. keleivių. Tai didžiausias tarptautinių pervežimų segmentas, sudaręs 62,2 proc. visų tarptautinių vežimų kiekio bei analizuojamu laikotarpiu išaugęs 5,6 procento. Tranzitiniais traukiniais keleiviai vežami į ir iš Kaliningrado į Rusiją bei nuo 2018 m. rugsėjo mėn. į ir iš Ukrainos per Minską, Vilnų į Rygą.

Bendrovės ir kitų šalių formavimo traukiniais keleiviai turi galimybę važiuoti maršrutais Vilnius–Minskas, Vilnius–Daugpilis (nuo 2018 m. sausio mėn.), Kaunas–Balstogė. Elektrifikavus geležinkelių liniją nuo Vilniaus iki Minsko bei pradėjus eksploatuoti naujus elektrinius traukinius, keleivių srautas šiame maršrute, palyginti su 2017 m., ūgtelėjo net 13,4 proc. ir siekė 0,3 mln. keleivių.

Bendrovės pagrindinių veiklų rodiklių apžvalga

VIEŠOSIOS GELEŽINKELIŲ INFRASTRUKTŪROS VALDYTOJO PASLAUGOS

Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo funkcijas Bendrovėje vykdo Geležinkelių infrastruktūros direkcija, kuri, remdamasi Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodeksu, teikia prieigos prie viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų bei geležinkelių paslaugų įrenginių paslaugas visiems krovinių ir keleivių vežėjams nediskriminacinėmis sąlygomis bei užtikrina saugų traukinių judėjimą geležinkelio kelių tinkle.

Įmokų už viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo suteiktas paslaugas (minimalųjį prieigos paketą ir prieigą prie geležinkelių infrastruktūros objektų) tarifai nustatomi vadovaujantis 2004 m. gegužės 19 d. LRV nutarimu Nr. 610 ir jo pakeitimais patvirtintomis taisyklėmis. Aktualė redakcija patvirtinta 2016 m. gruodžio 7 d. LRV nutarimu Nr. 1226.

Atsižvelgiant į didėjančias pervežimų apimtis, saugumas, efektyvumas ir pajėgumų didinimas yra pagrindiniai geležinkelių infrastruktūros valdytojo veiklos prioritetai. Pajėgumų augimą užtikrina sistemingas strateginių projektų (modernizavimas, elektrifikacija, „Rail Baltica“, greičio didinimas) įgyvendinimas.

Geležinkelių infrastruktūros direkcija valdo ir prižiūri turtą, kurio vertė viršija 1,4 mlrd. Eur.

Lietuvos geležinkelių tinkle 2018 m. didžiausias leistinas traukinių greitis buvo 120 km/val., prekinių – 90 km/val. Keleivinių ir krovinių traukinių didžiausias leistinas važiavimo greitis priklauso nuo geležinkelių infrastruktūros kelių, kelio statinių, ryšių, automatikos, signalizacijos ir elektros tiekimo įrenginių būklės.

Išskleistinis geležinkelio ilgis -

3 452,5

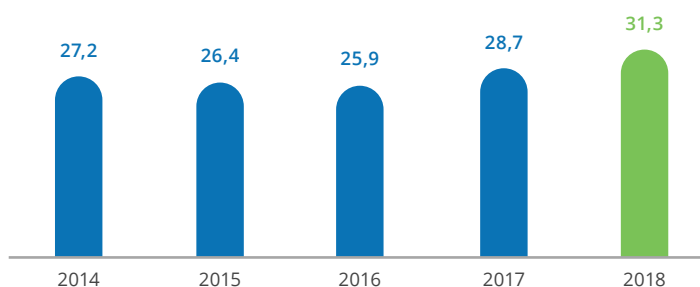
Elektrifikuotų bėgių ilgis -

317,5

Stotys

105

Traukinių darbo apimtis (mlrd. tonų km bruto)

Geležinkelių tinklo nuostatai, naudojimosi viešąja geležinkelių infrastruktūra tvarka ir apmokestinimas, kiti būtini prieigos prie viešosios geležinkelių infrastruktūros bei jos įrenginių dokumentai skelbiami viešai interneto svetainėje <http://www.litrail.lt>.

Finansinių ir veiklos rezultatų analizė

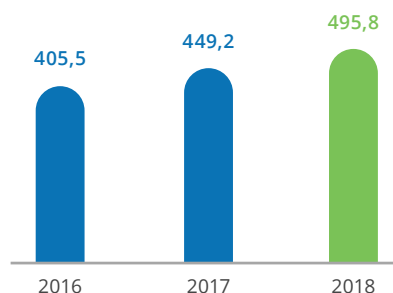
GRUPĖS VEIKLOS REZULTATAI

GRUPĖS PAJAMOS

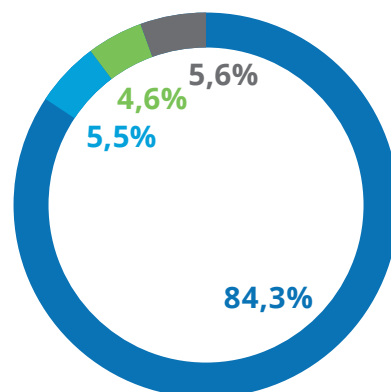
Grupės pajamos 2018 m. siekė 495,8 mln. Eur ir, palyginti su 2017 m., išaugo 46,6 mln. Eur arba 10,4 procento. Didžiąją dalį pajamų, t. y. 84,3 proc., Grupė uždirbo iš krovinių vežimo veiklos.

- Pajamų augimui 2018 m. didžiausią įtaką turėjo padidėjusios **krovinių vežimo pajamos**. Šių pajamų 2018 m. uždirbta 418,1 mln. Eur, t. y. 24,2 mln. Eur arba 6,1 proc. daugiau nei 2017 metais. Esminius pokyčius lėmė išaugusios krovinių vežimo bei su krovinių vežimo veikla susijusių paslaugų teikimo apimtys.
- **Keleivių vežimo pajamos** 2018 m. išaugo 2,0 mln. Eur arba 8,1 proc. ir sudarė 27,2 mln. Eur. Grupės pajamų struktūroje keleivių vežimo veiklos pajamos siekė 5,5 proc. uždirbamų pajamų. Teigiamus pokyčius sąlygojo išaugusios keleivių pervežimo apimtys tiek vietiniame, tiek ir tarptautiniame susisiekime.
- Grupėje taip pat teikiamos **kitos papildomos paslaugos** – riedmenų techninės priežiūros ir remonto, turto nuomos, metalo laužo pardavimo ir kitos paslaugos. Šios grupės pajamų analizuojamu laikotarpiu uždirbta 22,6 mln. Eur, t. y. 22,0 proc. arba 6,4 mln. Eur mažiau nei 2017 metais. Didžiausią įtaką pajamų kritimui turėjo labai sumažėjusios metalo laužo pardavimo apimtys.
- **Kitos veiklos pajamos** siekė 27,9 mln. Eur (2017 m. – 1,1 mln. Eur). Žymų kitos veiklos pajamų augimą lėmė iš valstybės gautos 27,0 mln. Eur dotacijos nuostoliams, patirtiems vežant keleivius vietinio susisiekimo maršrutais, kompensuoti. 2017 m. viešajai keleivių vežimo veiklai dotuoti buvo skirta 0,2 mln. Eur, 2016 m. – 0,3 mln. Eur.

Grupės pajamos, mln. Eur

Grupės pajamų struktūra 2018 m., %

- Krovinių vežimo pajamos
- Keleivių vežimo pajamos
- Kitų papildomų paslaugų pajamos
- Kitos veiklos pajamos

Finansinių ir veiklos rezultatų analizė

GRUPĖS SĄNAUDOS

Grupės sąnaudos pagrindinei ir kitai veiklai vykdyti 2018 m. sudarė 421,7 mln. Eur. Palyginti su 2017 m., sąnaudos išaugo 9,8 mln. Eur arba 2,4 procento.

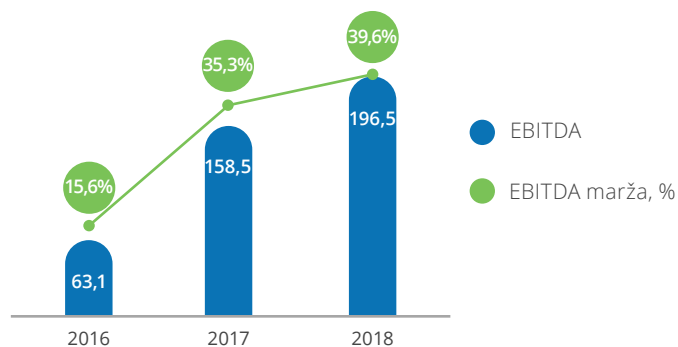
Didžiąją Grupės sąnaudų dalį sudaro sąnaudos personalo išlaikymui (40,7 proc.), nusidėvėjimui (28,9 proc.), energetiniams ištekliams (15,0 proc.).

Sąnaudų augimą lėmė išaugusios krovinių ir keleivių pervežimo apimtys bei dyzelinių degalų kaina. Dėl šių priežasčių analizuojamo laikotarpio sąnaudos kurui išaugo 17,0 procentų. Elektrifikavus geležinkelių liniją nuo Vilniaus iki Minsko bei joje pradėjus eksploatuoti elektrinius traukinius, didėjo elektros energijos sunaudojimas, sąlygojęs sąnaudų elektros energijai augimą 9,5 procento.

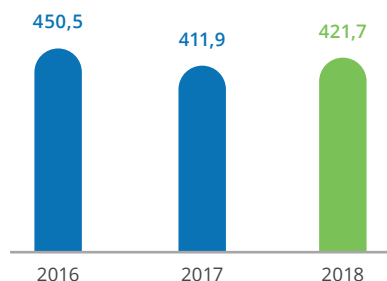
Vykdam strateginę pertvarką Grupės įmonėse ir įgyvendinant veiklos efektyvumą didinančias priemones bei sumažėjus darbuotojų skaičiui, 2018 m. su personalo išlaikymu susijusios sąnaudos sumažėjo 4,9 procento.

GRUPĖS VEIKLOS REZULTATAI

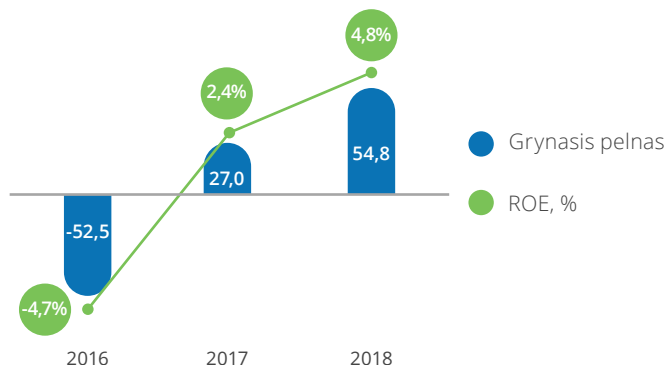
Grupės EBITDA, mln. Eur

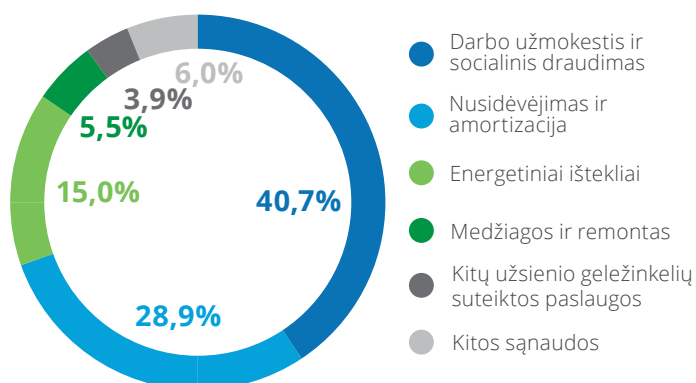
Grupės sąnaudos, mln. Eur

Grupės grynasis pelnas, mln. Eur

Grupės sąnaudų struktūra 2018 m., %

Finansinių ir veiklos rezultatų analizė

PAGRINDINIAI FINANSINIAI RODIKLIAI*

		GRUPĖ			BENDROVĖ		
		2016	2017	2018	2016	2017	2018
Pajamos	mln. Eur	405,5	449,2	495,8	401,8	446,2	493,0
Sąnaudos	mln. Eur	450,5	411,9	421,7	443,7	411,2	421,7
EBITDA	mln. Eur	63,1	158,5	196,5	66,2	154,3	191,1
Normalizuota EBITDA	mln. Eur	115,9	147,2	202,3	118,8	143,5	197,1
EBITDA marža	%	15,6%	35,3%	39,6%	16,5%	34,6%	38,8%
Normalizuota EBITDA marža	%	28,6%	32,8%	40,8%	29,6%	32,2%	40,0%
EBIT	mln. Eur	-44,9	36,5	74,6	-41,7	34,9	71,8
EBIT marža	%	-11,1%	8,1%	15,1%	-10,4%	7,8%	14,6%
Grynasis pelnas	mln. Eur	-52,5	27,0	54,8	-49,5	25,6	53,5
Grynojo pelno marža	%	-12,9%	6,0%	11,1%	-12,3%	5,7%	10,9%
Ilgalaikis turtas	mln. Eur	1 958,9	1 909,8	1 846,9	1 953,3	1 904,1	1 881,2
Trumpalaikis turtas	mln. Eur	118,8	157,7	178,8	97,8	140,6	136,4
Turtas iš viso	mln. Eur	2 077,7	2 067,6	2 025,7	2 051,1	2 044,7	2 017,6
Nuosavas kapitalas	mln. Eur	1 111,7	1 138,7	1 151,4	1 101,5	1 127,1	1 138,5
Finansinė skola	mln. Eur	301,5	268,5	210,9	289,0	255,8	210,8
Patrunuojamų įmonių finansinės skolos dalis	%	4,1%	4,7%	0,1%			
Grynoji skola	mln. Eur	280,8	185,0	118,1	277,1	178,6	156,0
Skola	mln. Eur	318,1	280,3	220,7	304,8	266,0	219,3
Nuosavo kapitalo grąža (ROE)	%	-4,7%	2,4%	4,8%	-4,5%	2,3%	4,7%
Turto grąža (ROA)	%	-2,5%	1,3%	2,7%	-2,4%	1,2%	2,7%
Investicijų grąža (ROI)	%	-2,7%	1,4%	2,9%	-2,6%	1,3%	2,8%
Finansinė skola / EBITDA	kartais	4,8	1,7	1,1	4,4	1,7	1,1
Grynoji skola / Normalizuota EBITDA	kartais	2,4	1,3	0,6	2,3	1,2	0,8
Skola / Normalizuota EBITDA	kartais	2,7	1,9	1,1	2,6	1,9	1,1
Nuosavo kapitalo koeficientas	%	53,5%	55,1%	56,8%	53,7%	55,1%	56,4%
Paskolos aptarnavimo koeficientas	kartais	2,1	2,8	3,0			
Skola / Nuosavas kapitalas	%	28,6%	24,6%	19,2%	27,7%	23,6%	19,3%
Turto apyvartumo rodiklis	kartais	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Bendrojo likvidumo koeficientas		0,8	1,1	1,5	0,7	1,0	1,1

* Rodiklių apibrėžimai pateikiami ataskaitos 44 psl.

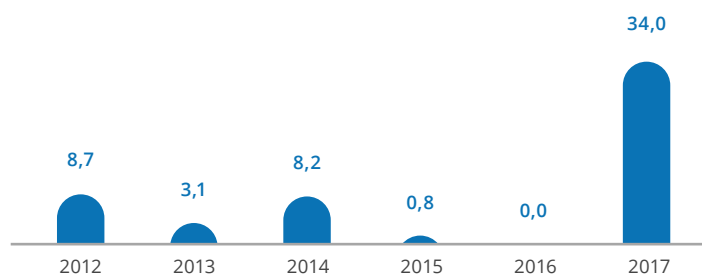
Finansinių ir veiklos rezultatų analizė

DIVIDENDŲ POLITIKA

Valstybės valdomų įmonių dividendų mokėjimą ir pelno įmokų dydį reglamentuoja 2016 m. rugpjūčio 11 d. LRV nutarimas Nr. 786. Nutarime numatyti atvejai, kada LRV gali nustatyti mažesnę dividendams išmokėti skirtą pelno dalį. Vienas jų – jeigu bendrovė įgyvendina arba dalyvauja įgyvendinant LRV sprendimu pripažintą valstybei svarbų ekonominį projektą (Bendrovės atveju tai „Rail Baltica“ bei Rytų–Vakarų transporto koridoriaus Lietuvos dalies (Klaipėdos valstybinio jūrų uosto, kelių, geležinkelių infrastruktūros komplekso) projektai).

2018 m. liepos 24 d. akcininko sprendimu patvirtinus konsoliduotus ir Bendrovės 2016–2017 m. finansinių ataskaitų rinkinius ir pelno (nuostolių) paskirstymą, Bendrovė už šį laikotarpį dividendams išmokėti skyrė 34 mln. Eur.

LG paskirti dividendai, mln. Eur

GRUPĖS FINANSAVIMAS

2018 m. gruodžio 31 d. Grupės grynoji skola sudarė 118,1 mln. Eur. Palyginti su 2017 m. gruodžio 31 d., rodiklis sumažėjo 36,2 proc. arba 66,9 mln. Eur. Grynosios skolos sumažėjimą lėmė Grupės finansinių skolų sumažėjimas 57,6 mln. Eur ir per 2018 m. sukauptos piniginės lėšos.

Grupės įmonių piniginių lėšų likutis 2018 m. gruodžio 31 d. sudarė 92,8 mln. Eur, t. y. 9,3 mln. Eur daugiau nei 2017 12 31. Pinigų likučio padidėjimui didžiausios įtakos turėjo dėl išaugusių krovinių pervežimų padidėję teigiami pinigų srautai iš krovinių vežimo veiklos.

LG 2018 m. gruodžio 31 d. paskolų portfelio vidutinė svertinė palūkanų norma siekė 2,0 proc. (2017 m. gruodžio 31 d. – 2,2 proc.).

Ilgiausias finansinės skolos grąžinimo terminas siekia 14 metų, paskutinis grąžinimo terminas 2032 metai.

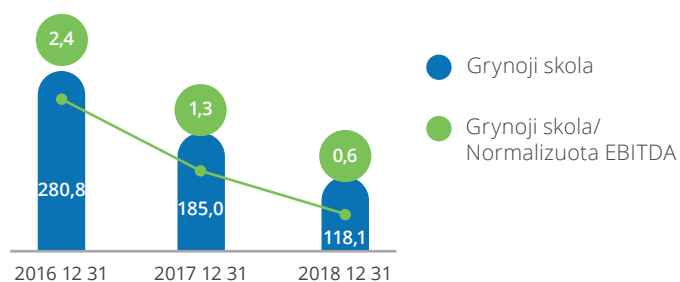
Grupės grynosios skolos ir normalizuotos EBITDA santykis sumažėjo nuo 1,3 2017 m. gruodžio 31 d. iki 0,6 2018 m. gruodžio 31 dieną.

Grupės skolos ir nuosavybės santykis sumažėjo nuo 24,6 proc. 2017 m. gruodžio 31 d. iki 19,2 proc. 2018 m. gruodžio 31 dienos. Grupės skolos lygis išlieka gana žemas tiek uždirbamo pelno, tiek ir kapitalo struktūros atžvilgiu.

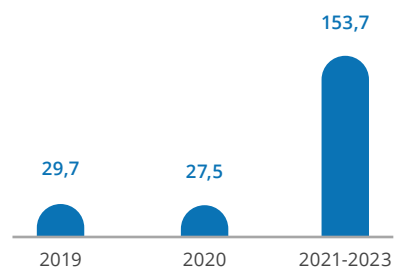
Grupės bendrojo likvidumo koeficientas, palyginti su 2017 m. gruodžio 31 d., padidėjo nuo 1,1 iki 1,5.

Siekiant efektyvesnio lėšų valdymo ir Grupės įmonių likvidumo užtikrinimo, buvo pasirašyta Grupės sąskaitos (angl. cash-pool) sutartis su kredito institucija. Tai leis optimizuoti Grupės apyvartinio kapitalo panaudojimą ir trumpalaikio skolinimosi kaštus.

Grupės finansinės skolos, mln. Eur

Grupės paskolų grąžinimas, mln. Eur

Finansinių ir veiklos rezultatų analizė

PAGRINDINIŲ GRUPĖS ĮMONIŲ VALDymo ORGANAI IR VEIKLOS REZULTATAI

UAB VILNIAUS LOKOMOTYVŲ REMONTO DEPAS

VALDYBOS SUDĖTIS	PAREIGOS	KADENCIJOS LAIKOTARPIS	DARBOVIETĖ
Andrej Kosiakov	Pirmininkas	2017 12 13 – 2021 12 13	AB „Lietuvos geležinkeliai“ finansų direktorius
Rokas Janutėnas	Narys	2017 12 13 – 2021 12 13	AB „Lietuvos geležinkeliai“ Strategijos ir veiklos efektyvumo departamento direktorius
Sigitas Kubilis	Narys	2017 12 13 – 2021 12 13	AB „Lietuvos geležinkeliai“ Investicijų planavimo ir kontrolės departamento direktorius
Irena Jankutė-Balkūnė	Narė	2017 12 13 – 2021 12 13	AB „Lietuvos geležinkeliai“ Personalo departamento direktorė
Paulius Voleika	Narys	2017 12 13 – 2021 12 13	AB „Lietuvos geležinkeliai“ Teisės departamento Komerčinės teisės skyriaus vyriausiasis teisininkas

Pagrindinė veikla – naujų lokomotyvų, kelio mašinų gamyba ir modernizacija, visų rūšių geležinkelio riedmenų kapitalinių ir einamųjų remonto paslaugų teikimas, mazgų ir agregatų remonto paslaugų teikimas.

Generalinis direktorius – Albertas Bajorinas, pareigas eina nuo 2017 m. balandžio 5 d.

2017 m. pabaigoje, vykdant antrinių įmonių pertvarką, bendrovė iš AB „Lietuvos geležinkeliai“ perėmė dalį paslaugų, susijusių su lokomotyvų, vagonų, kelio mašinų technine priežiūra, riedmenų ir jų agregatų dalių bei mazgų remontu ir gamyba. Tokiu būdu siekta atsisakyti besidubliuojančių funkcijų vykdymo ir didinti konkurencingumą.

Per 2018 m. uždirbta 50,8 mln. Eur pajamų, t. y. 71,3 proc. daugiau nei 2017 metais. Reikšmingai išaugo bendrovės pelningumo rodikliai – grynojo pelno daugiau nei 6 kartus iki 3,2 mln. Eur, EBITDA daugiau nei 2 kartus iki 4,7 mln. Eur.

Lietuvos pramonininkų konfederacijos organizuojuose rinkimuose bendrovė pripažinta „Sėkmingai dirbanti įmonė 2018“ didelių įmonių kategorijoje, o bendrovės gaminy „Modernizuotas manevrinis lokomotyvas TGM4-2970“ įvertintas aukso medaliu.

Rodikliai, mln. Eur	2016	2017	2018
Pajamos	20,3	29,6	50,8
Sąnaudos	20,1	28,9	47,0
EBITDA	1,1	1,8	4,7
Grynasis pelnas/nuostoliai	0,1	0,5	3,2
Turtas	24,1	33,2	34,1
Nuosavas kapitalas	21,2	21,7	24,9
Finansinės skolos	0,0	0,0	0,0
Grynoji skola	-4,7	-3,8	-1,2
EBITDA marža, %	5,7%	6,0%	9,3%
Grynoji skola/EBITDA	-4,1	-2,1	-0,2
Nuosavo kapitalo grąža, %	0,6%	2,4%	12,9%
Nuosavas kapitalas/Turtas, %	87,9%	65,5%	73,1%

Finansinių ir veiklos rezultatų analizė

UAB GELEŽINKELIO TIESIMO CENTRAS

VALDYBOS SUDĖTIS	PAREIGOS	KADENCIJOS LAIKOTARPIS	DARBOVIETĖ
Linas Baužys	Pirmininkas	2017 12 13 – 2021 12 13	AB „Lietuvos geležinkeliai“ generalinio direktoriaus pavaduotojas – Keleivių vežimo direkcijos direktorius
Andrej Kosiakov	Narys	2017 12 13 – 2021 12 13	AB „Lietuvos geležinkeliai“ finansų direktorius
Rokas Janutėnas	Narys	2017 12 13 – 2021 12 13	AB „Lietuvos geležinkeliai“ Strategijos ir veiklos efektyvumo departamento direktorius
Sigitas Kubilis	Narys	2017 12 13 – 2021 12 13	AB „Lietuvos geležinkeliai“ Investicijų planavimo ir kontrolės departamento direktorius
Irena Jankutė-Balkūnė	Narė	2017 12 13 – 2021 12 13	AB „Lietuvos geležinkeliai“ Personalo departamento direktorė

Pagrindinė veikla – geležinkelio kelių, kitų transporto statinių bei pastatų statyba ir remontas, geležinkelio kelio remonto mašinų nuoma.

Generalinis direktorius – Martynas Pargaliauskas, pareigas eina nuo 2017 m. balandžio 7 d.

Bendrovei 2018 m. buvo reikšmingi ir svarbūs. Vykdomi optimizavimo procesai leido pasiekti vieną geriausių rezultatų per visą bendrovės gyvavimo istoriją – uždirbta 3,6 mln. Eur grynojo pelno.

Pagrindinis bendrovės veiklos dėmesys buvo koncentruojamas į geležinkelio infrastruktūros statybos ir remonto bei geležinkelio kelių ir statinių priežiūros segmentus. Per 2018 m. uždirbta 29,8 mln. Eur pajamų, t. y. 54,0 proc. daugiau nei 2017 metais. Efektyvus sąnaudų valdymas ir tinkamas resursų panaudojimas, nuolat tobulinama veikla ir teikiamų paslaugų kokybė leido pasiekti gerų rezultatų. Bendrovės EBITDA 2018 m., palyginti su 2017 m., išaugo daugiau negu 5 kartus iki 7,3 mln. Eur.

Rodikliai, mln. Eur	2016	2017	2018
Pajamos	20,0	19,4	29,8
Sąnaudos	23,4	21,1	25,4
EBITDA	-0,1	1,3	7,3
Grynasis pelnas/ nuostoliai	-2,9	-1,5	3,6
Turtas	40,5	34,8	43,0
Nuosavas kapitalas	21,3	19,2	30,5
Finansinės skolos	12,1	12,7	0,0
Grynoji skola	10,8	12,7	-3,1
EBITDA marža, %	-0,4%	6,5%	24,6%
Grynoji skola/EBITDA	-123,6	10,1	-0,4
Nuosavo kapitalo grąža, %	-13,8%	-7,9%	11,7%
Nuosavas kapitalas/ Turtas, %	52,5%	55,2%	70,9%

Finansinių ir veiklos rezultatų analizė

UAB „GELSAUGA“

VALDYBOS SUDĖTIS	PAREIGOS	KADENCIJOS LAIKOTARPIS	DARBOVIETĖ
Rokas Janutėnas	Pirmininkas	2017 12 13 – 2021 12 13	AB „Lietuvos geležinkeliai“ Strategijos ir veiklos efektyvumo departamento direktorius
Andrej Kosiakov	Narys	2017 12 13 – 2021 12 13	AB „Lietuvos geležinkeliai“ finansų direktorius
Sigitas Kubilis	Narys	2017 12 13 – 2021 12 13	AB „Lietuvos geležinkeliai“ Investicijų planavimo ir kontrolės departamento direktorius
Irena Jankutė-Balkūnė	Narė	2017 12 13 – 2021 12 13	AB „Lietuvos geležinkeliai“ Personalo departamento direktorė
Paulius Voleika	Narys	2017 12 13 – 2021 12 13	AB „Lietuvos geležinkeliai“ Teisės departamento Komercinės teisės skyriaus vyriausiasis teisininkas

Pagrindinė veikla – objektų apsaugos, vaizdo stebėjimo sistemų aptarnavimo, patalpų ir teritorijų valymo bei pastatų priežiūros paslaugų teikimas.

Generalinis direktorius – Vilius Mitkevičius, pareigas eina nuo 2018 m. gegužės 17 d.

2018 m. pabaigoje bendrovės valdybos sprendimu nuspręsta atsisakyti dalies paslaugų teikimo ir nuo 2018 m. gruodžio 31 d. nutraukti pastatų priežiūros, patalpų ir teritorijų valymo bei darbo drabužių nuomos veiklas. Bendrovė, viešajame pirkimų konkurse pasiūlusi geriausią kainos ir kokybės santykį, ir toliau teiks Grupės įmonėms apsaugos paslaugas.

Per 2018 m. uždirbta 17,7 mln. Eur pajamų, t. y. 29,6 proc. daugiau nei 2017 m. Bendrovė dirbo pelningai – grynasis pelnas siekė 1,3 mln. Eur, EBITDA padidėjo iki 2,4 mln. Eur.

Rodikliai, mln. Eur	2016	2017	2018
Pajamos	17,7	13,7	17,7
Sąnaudos	17,0	12,7	16,1
EBITDA	1,4	1,8	2,4
Grynasis pelnas/ nuostoliai	0,6	0,8	1,3
Turtas	7,4	8,1	10,5
Nuosavas kapitalas	4,7	5,6	6,9
Finansinės skolos	0,02	0,0	0,2
Grynoji skola	-0,5	-1,8	-3,6
EBITDA marža, %	7,9%	12,9%	13,5%
Grynoji skola/EBITDA	-0,4	-1,0	-1,5
Nuosavo kapitalo grąža, %	13,6%	15,1%	18,9%
Nuosavas kapitalas/ Turtas, %	64,2%	68,4%	65,4%

Finansinių ir veiklos rezultatų analizė

UAB „RAIL BALTICA STATYBA“

VALDYBOS SUDĖTIS	PAREIGOS	KADENCIJOS LAIKOTARPIS	DARBOVIETĖ
Karolis Sankovski	Pirmininkas	2017 12 13 – 2021 12 13	AB „Lietuvos geležinkeliai“ generalinio direktoriaus pavaduotojas – Geležinkelių infrastruktūros direkcijos direktorius
Odeta Tručinskaitė-Šiušienė	Narė	2017 12 13 – 2021 12 13	AB „Lietuvos geležinkeliai“ Teisės departamento direktorė
Arenijus Jackus	Narys	2017 12 13 – 2021 12 13	AB „Lietuvos geležinkeliai“ Geležinkelių infrastruktūros direkcijos „Rail Baltica“ koordinavimo departamento direktorius

Pagrindinė veikla – bendros Baltijos šalių įmonės RB Rail AS (valdoma dalis – 33,33 proc.), kuriojančios projekto „Rail Baltica 2“ įgyvendinimą, akcininko funkcijų vykdymas.

Generalinis direktorius – Karolis Sankovski, pareigas eina nuo 2017 m. birželio 1 d.

2018 m. birželio mėn. sudarytas Europos infrastruktūros tinklų priemonės dotacijos susitarimas Nr. INEA/CEF/TRAN/M2016/1360716, kurio pagrindu projekto „Rail Baltica“ įgyvendinimui Lietuvos teritorijoje skirta 95 mln. Eur ES lėšų.

2018 m. liepos 31 d. bendrovė pakeitė savo atstovą įmonės RB Rail AS stebėtojų taryboje – vietoje AB „Lietuvos geležinkeliai“ Geležinkelių infrastruktūros direkcijos „Rail Baltica“ koordinavimo departamento direktoriaus Arenijaus Jackaus paskyrė nepriklausomą atstovą Romą Švedą.

2018 m. rugsėjo 28 d. bendrovės akcininko sprendimu bendrovės įstatinis kapitalas padidintas 650 180,96 Eur vertės papildomu įnašu, išleidžiant 22 451 vardinę akciją, kurios kiekvienos nominali vertė – 28,96 Eur.

2019 m. sausio mėn. RB Rail AS stebėtojų tarybos pirmininku išrinktas Karolis Sankovski, o jo pavaduotojais tapo Riia Sillave ir Edvins Berzinš.

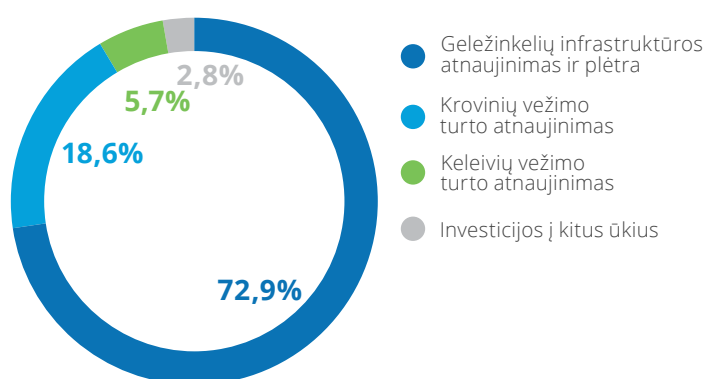
Rodikliai, mln. Eur	2016	2017	2018
Pajamos	0,0	0,0	0,1
Sąnaudos	0,2	0,1	0,1
EBITDA	-0,2	-0,1	-1,2
Grynasis pelnas/nuostoliai	-0,2	-0,1	-1,2
Turtas	2,2	2,7	2,1
Nuosavas kapitalas	2,2	2,7	2,1
Finansinės skolos	0,0	0,0	0,0
Grynoji skola	-0,2	-0,1	-0,1
EBITDA marža, %	-	-	-
Grynoji skola/EBITDA	1,5	1,1	0,1
Nuosavo kapitalo grąža, %	-7,4%	-4,2%	-58,0%
Nuosavas kapitalas/Turtas, %	99,3%	99,5%	99,6%

Finansinių ir veiklos rezultatų analizė

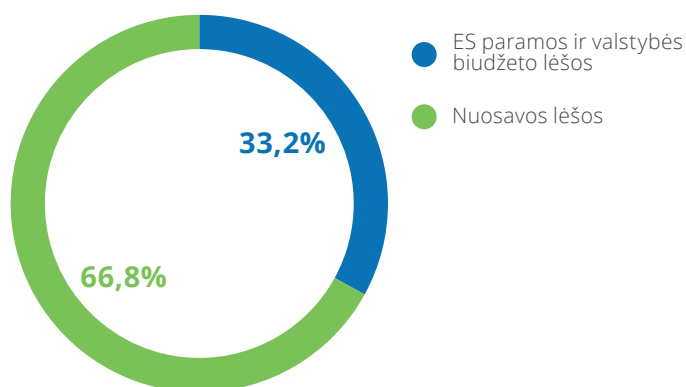
INVESTICIJOS

LG įmonių grupės investicijos 2018 m. sudarė 89,3 mln. Eur, iš jų LG – 87,6 mln. Eur. Nuosavomis LG grupės įmonių lėšomis buvo finansuota 66,8 proc. 2018 m. investicijų. Ataskaitiniu laikotarpiu panaudota 29,6 mln. Eur ES paramos ir valstybės biudžeto lėšų. Daugiausia investicijų buvo skirta geležinkelių infrastruktūrai atnaujinti ir plėsti (72,9 proc.).

Grupės investicijų struktūra 2018 m., %

Grupės investicijų finansavimo struktūra 2018 m., %

Grupės investicijos, mln. Eur	2016	2017	2018	2018/2017 Δ, %
Geležinkelių infrastruktūros atnaujinimas ir plėtra	71,3	60,9	65,2	7,1%
Krovinių vežimo turto atnaujinimas	13,0	4,6	16,6	260,9%
Keleivių vežimo turto atnaujinimas	49,2	18,4	5,1	(72,3%)
Kitos investicijos (IT ir kt.)	6,2	1,5	2,4	61,6%
Iš viso	139,7	85,4	89,3	4,6%

Svarbiausi 2018 m. vykdyti investiciniai projektai ir atlikti darbai

- Bendrovė tęsė projekto „Rail Baltica“ įgyvendinimą:
 - baigti geležinkelio ruožo Jiesia–Rokai rekonstravimo darbai, palei esamą liniją įrengiant 1435 mm vėžės pločio kelią;
 - pasirašyta ruožo Kaunas–Palemonas rekonstrukcijos rangos darbų sutartis, pradėti rangos darbai;
 - patikslinus ruožo Rokai–Palemonas rekonstravimo techninį projektą, paskelbtas šio projekto rangos darbų pirkimo konkursas. Ši „Rail Baltica“ linijos atkarpa sujungs Rokus su Kauno intermodaliniu krovinių terminalu;
 - vykdytos naujai 1435 mm pločio vėžės geležinkelio linijai nuo Kauno iki Lietuvos ir Latvijos valstybių sienos įrengti reikalingos žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūros. Parengtos turto vertinimo ataskaitos ir 98 proc. žemės paėmimo visuomenės poreikiams projektų.
- Buvo tęsiamas antrųjų geležinkelio kelių statybos projektų vykdymas. Įgyvendinus šiuos projektus, didės IX B koridoriaus pralaidumas, bus panaikintos „siaurosios“ geležinkelio vietos. Ataskaitiniu laikotarpiu baigti antrųjų geležinkelio kelių statybos ruožuose Telšiai–Lieplaukė ir Vilniaus aplinkkelyje Pušynas–Paberiai darbai, paskelbti antrųjų kelių įrengimo ruožuose Plungė–Šateikiai ir Livintai–Gaižiūnai rangos darbų viešųjų pirkimų konkursai.
- Vykdytos ruožo Mažeikiai–Rengė rekonstrukcijos viešojo pirkimo procedūros. Įgyvendinus projektą, bus atnaujintas eismas 19 km ruože į Latvijoje esančią Rengę, atstatytos arba suremontuotos penkios pervažos, šeši tiltai, atlikti kiti darbai.
- Buvo vykdomos didžiausio LG projekto – IX koridoriaus elektrifikavimas – projektavimo ir rangos darbų pirkimo procedūros. Įgyvendinant projektą numatoma elektrifikuoti Vilniaus mazgą ir geležinkelio liniją nuo Kaišiadorių iki Klaipėdos (Draugystės stoties). Projektui įgyvendinti numatyta panaudoti 2014–2020 m. ES finansavimo laikotarpio Sanglaudos fondo lėšas.
- 2018 m. buvo pradėta pagrindinių geležinkelio kelių atnaujinimo programa, kurią įgyvendinant atlikta darbų už 20,4 mln. Eur. Bendrovė savo lėšomis vykdė ir kitus geležinkelių kelio ir jo statinių remonto darbus – iš viso atlikta 33,7 km kapitalinio kelio remonto darbų, daugiau kaip 66 km paprastojo kelio remonto darbų (iš jų: 27,1 km bėgių pakeista naujais, pakeista 13 km sąvaržų ir 3,8 km kelio gardelės), pakeistas 21 komplektas iešmų ir daugiau kaip 5,7 tūkst. pabėgių, suremontuoti 8 tiltai ir pralaidos.
- Vykdyta riedmenų parko remonto programa – suremontuoti 1 847 prekiniai vagonai, atliktas įvairaus sudėtingumo 50 prekinio lokomotyvų, 14 dyzelinių ir 3 elektrinių keleivinių traukinių remontas.

GRUPĖS ORGANIZACINĖ KULTŪRA IR DARBUOTOJAI

LG įmonių grupės sėkmės pagrindas – jos darbuotojai, gebantys efektyviai vykdyti kasdienę veiklą, kurti konkurencinį pranašumą ir išskirtinumą, prisitaikyti prie besikeičiančių verslo poreikių, numatyti ir sėkmingai įgyvendinti ilgalaikius strateginius tikslus. Dėmesys žmogiškųjų išteklių valdymui vadovaujasi gerąja personalo valdymo praktika ir suteikia Grupei galimybę žengti į naujas veiklos sritis, siekti didesnio veiklos produktyvumo, efektyvumo ir lankstumo, didinti įmonių vertę, kurti geresnę ateitį.

Siekiant konkurencinio pranašumo, LG įmonių grupėje taikomas unifikuotas personalo valdymo modelis.

Personalo funkcijos misija – geriausia komanda: drąsi iššūkiams, veržli pokyčiams, atvira ateičiai.

Personalo funkcijos vizija – tvarios organizacijos vystymo partneris, kuriantis inovatyvius ir efektyvius personalo valdymo sprendimus.

2018 m. iniciatyvos:

- parengtas vadovų kompetencijų aprašas;
- atliktas vadovų kompetencijų vertinimas per 360 tyrimą;
- pradėtas rengti pareigybių žemėlapis pasitelkiant pareigybių vertinimo metodiką;
- įtvirtinti vieningi atlygio peržiūros principai darbininkiškų pareigybių darbuotojams;
- pradėtas matuoti darbuotojų veiklos efektyvumas, palaipsniui vis daugiau darbuotojų įtraukiant į individualių metinių tikslų nustatymą;
- papildytas Naudų paketas: Grupės darbuotojai apdrausti draudimu nuo nelaimingų atsitikimų; pasirengta papildomo sveikatos draudimo suteikimui visiems Grupės darbuotojams;
- tęsiama personalo procesų skaitmenizavimo programa.

Vidutinis sąrašinis Grupės darbuotojų skaičius sumažėjo nuo 10 787 – 2017 metais iki 9 837 – 2018 metais.

Dauguma Grupės darbuotojų dirba AB „Lietuvos geležinkeliai“. Vidutinis 2018 m. LG darbuotojų skaičius sudarė 7 278 ir buvo 1 526 darbuotojais arba 17,3 proc. mažesnis nei 2017 metais. Palyginti su 2017 m., vidutinis mėnesio atlyginimas pakilo nuo 1 116 Eur iki 1 224 Eur, t. y. 9,7 procento. Šiam pokyčiui svarią įtaką turėjo nuo 2018 m. lapkričio 1 d. įgyvendinta masinė darbo užmokesčio peržiūra darbininkiškų profesijų darbuotojams.

VERTYBĖS

Esame veržlūs

Dirbame klientams

Gerbiame vieni kitus

Elgiamės dorai

Esame atsakingi

Įmonė	Vidutinis darbuotojų skaičius	Vidutinis darbo užmokestis, Eur
AB „Lietuvos geležinkeliai“	7 278	1 224
UAB Vilniaus lokomotyvų remonto depas	1 047	1 067
UAB Geležinkelio tiesimo centras	520	1 132
UAB „Gelsauga“	988	717
UAB „Rail Baltica statyba“	4	1 597
Iš viso	9 837	

Finansinių ir veiklos rezultatų analizė

LG DARBUOTOJAI

AB „Lietuvos geležinkeliai“ darbo užmokesčio fondas 2018 m., neįvertinus metinio paskatinimo už 2017 m. veiklos rezultatus, sudarė 102,3 mln. Eur (2017 m. – 112,9 mln. Eur). Skatinant ambicingai siekti LG grupės tikslų bei juos viršyti, darbuotojams ir vadovams nuo 2017 m. taikoma metinio paskatinimo už veiklos rezultatus schema, susieta su darbuotojų veiklos valdymo procesu.

Pareigybių grupės	2016		2017		2018	
	Vidutinis darbuotojų skaičius	Vidutinis darbo užmokestis, Eur	Vidutinis darbuotojų skaičius	Vidutinis darbo užmokestis, Eur	Vidutinis darbuotojų skaičius	Vidutinis darbo užmokestis, Eur
Generalinis direktorius*	1	6 401	1	6 401	1	6 401
Aukščiausio lygmens vadovai*	5	5 680	8	5 318	8	5 318
Vidurinio lygmens vadovai, vyriausieji specialistai	1 354	1 674	1 240	1 745	1 196	1 794
Specialistai, darbininkai	8 481	948	7 555	1 008	6 073	1 105
Iš viso	9 841	1 053	8 804	1 116	7 278	1 224

* Pateiktas nustatyto atlygio dydžio vidurkis.

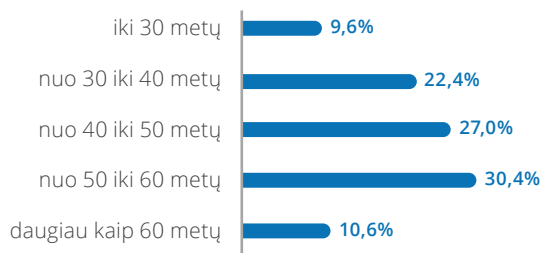
Bendrovės generalinio direktoriaus kintamoji metinio darbo užmokesčio dalis (metinis skatinimas) yra susieta su „Lietuvos geležinkelių“ įmonių grupės metinių tikslų pasiekimu. Kitų aukščiausio lygmens vadovų metinis skatinimas siejamas ir su Grupės, ir su pavaldžios funkcijos tikslų pasiekimu. Metinio skatinimo aukščiausio lygio vadovams tvarką tvirtina Bendrovės valdyba. Kiekvienais metais Bendrovės valdyba patvirtina Grupės metinių tikslų struktūrą, jų pasiekimo slenksčių reikšmes ir lyginamuosius svorius, o metams pasibaigus tvirtina šių tikslų pasiekimo rezultatus ir metinio skatinimo išmokėjimo galimybę.

Bendrovės generalinio direktoriaus 2018 m. faktinio darbo užmokesčio vidurkis, įvertinus 2018 m. išmokėtą metinį paskatinimą už 2017 m. rezultatus, sudarė 8 398 Eur, o aukščiausio lygmens vadovo – 6 174 Eur.

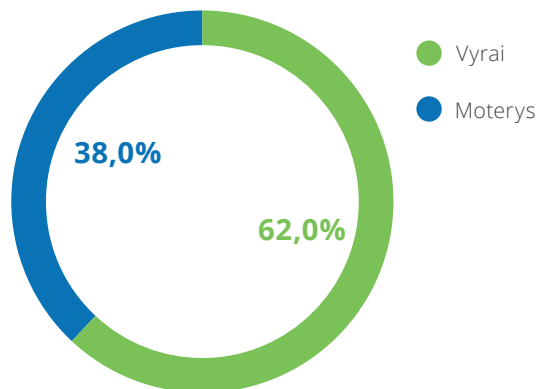

Finansinių ir veiklos rezultatų analizė

Darbuotojų pasiskirstymas pagal amžiaus grupes, %

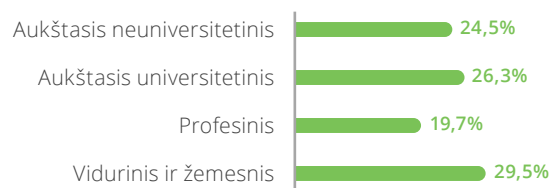
Darbuotojų pasiskirstymas pagal lytį, %

Darbuotojų pasiskirstymas pagal darbo stažą

Amžiaus grupė	Vidutinis darbo stažas, metai
iki 30 metų	3
nuo 30 iki 40 metų	7
nuo 40 iki 50 metų	16
nuo 50 iki 60 metų	22
daugiau kaip 60 metų	26
Iš viso	16

Darbuotojų pasiskirstymas pagal išsilavinimą, %

SOCIALINĖ PARTNERYSTĖ

Siekiant tinkamai įgyvendinti socialinę partnerystę, 2018 m. tęsiamas konstruktyvus ir pozityvus socialinis dialogas su Bendrovės socialiniais partneriais.

Vyko intensyvus bendravimas ir bendradarbiavimas su Bendrovėje veikiančiomis profesinėmis sąjungomis ir jų organizacijomis, organizuojami periodiški profesinių sąjungų atstovų ir Bendrovės vadovų susitikimai, kurių metu buvo aptariami kasdieniai darbuotojų darbo organizavimo klausimai bei sprendžiami darbuotojams svarbūs, jų socialinei bei ekonominei padėčiai įtakos turintys klausimai.

Teisės aktų nustatyta tvarka buvo teikiama informacija profesinėms sąjungoms aktualiais klausimais, konsultuojamasi priimant sprendimus dėl Bendrovėje vykstančių pokyčių, darbo tvarkos taisyklių, darbo apmokėjimo sistemos įvedimo ir kitais klausimais.

2018 m. rudenį buvo inicijuotos derybos dėl šakos kolektyvinės sutarties. Vyko intensyvios ir daug jėgų pareikalavusios derybos, kurias vainikavo pasiektas bendras susitarimas – nuo 2019 m. sausio 1 d. įsigaliojusi šakos kolektyvinė sutartis.

Finansinių ir veiklos rezultatų analizė

ATLYGIO IR VEIKLOS EFEKTYVUMO VALDYMAS

Siekiant sėkmingai įgyvendinti Grupės strateginius tikslus, atlygio politikos tikslas – užtikrinti organizacijos konkurencingumą ir atitikimą šiuolaikinėms atlygio rinkos tendencijoms. Įgyvendinant šį tikslą, 2018 m. atskirais etapais buvo atlikti atlygio sistemos pakeitimai ir pradėta taikyti nauja atlygio sistema, sukurta vadovaujantis geriausiomis pasaulinėmis praktikomis ir tarptautiniu mastu taikoma pareigybių vertinimo metodika.

Šiais žingsniais ir toliau siekiama didinti skaidrumą sprendimuose, susijusiuose su atlygio nustatymu ir jo pokyčiais, kartu įtvirtinant vieningais principais pagrįstą ir visiems darbuotojams suprantamą atlygio sistemą, susietą su kiekvieno darbuotojo veiklos efektyvumu.

MOKYMAI IR KOMPETENCIJŲ AUGIMAS

Siekdama, kad darbuotojai kuo labiau išnaudotų savo potencialą ir karjeros galimybes, LG skatina nuolatinį darbuotojų profesinį ir asmeninį tobulėjimą. Bendrovėje prioritetą teikiamas saviugdai, mokymuisi darbo vietoje, vidiniams mokymams.

Bendrovė organizuoja vidinius mokymus bei periodinius sertifikavimus, kad darbuotojai turėtų galimybę įgyti arba atnaujinti profesines žinias, ugdyti ar patikrinti turimus įgūdžius, susijusius su tam tikrais technologiniais Bendrovės procesais ir įranga bei išlaikyti aukštą darbuotojų profesinį lygį.

2018 m. vidiniai dėstytojai pravedė 20 mokymų programų, parengtų atsižvelgiant į Bendrovės verslo poreikius, 3 iš jų buvo formalios profesinių mokymų programos, kurias išklausius įteikiami kvalifikacijos pažymėjimai. 2 509 darbuotojai išklausė mokymus ir gavo kvalifikacijos pažymėjimus.

Įmonių, kurios pagal sutartį dirba Bendrovės teritorijoje, darbuotojai yra apmokyti, kaip saugiai dirbti geležinkelių ar jų įrenginių rizikos zonose. Iš viso 2018 m. įmonės vidinių mokymų programas baigė 398 ne Bendrovės darbuotojai.

Darbuotojai, atliekantys pavojingą darbą ir dirbantys su potencialiai pavojinga įranga bei ją prižiūrintys, yra apmokomi saugių darbo metodų. 2018 m. buvo apmokytas ir gavo kvalifikacijos pažymėjimą 1 081 darbuotojas. 4 565 darbuotojai dalyvavo specializuotuose geležinkelio transporto mokymuose, iš jų 1 612 buvo apmokyti laikantis Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo (periodinio sertifikavimo ir periodinio kvalifikacijos kėlimo) nuostatų.

Socialinės atsakomybės ataskaita

DARBUOTOJŲ SAUGA IR SVEIKATA

Darbuotojų saugai ir sveikatai LG įmonių grupėje skiriamas aukščiausias prioritetas. Kuriant saugią darbo kultūrą nuo 2018 m. balandžio kiekvieno mėnesio pirmąją darbo dieną skelbiama saugos diena ir skiriamas dėmesys darbuotojų saugos bei sveikatos temoms.

LG įmonių grupėje nuolat vertinama profesinė rizika darbuotojų darbo vietose, atliekami padalinių patikrinimai, vykdoma neblaivumo prevencija, kontroliuojama, ar darbuotojai saugiai vyksta į darbo vietą per geležinkelio kelius, kaip įgyvendinamas profesinės rizikos vertinimo ir padalinių patikrinimo metu nustatytų neatitiktųjų šalinimas.

Grupėje vykdoma su darbu susijusių nelaimingų atsitikimų, sveikatos sutrikimų ir profesinių ligų prevencija, tiriami visi įvykė incidentai ir nelaimingi atsitikimai darbe bei pakeliui į darbą ir iš darbo. 2018 m. fiksuotas rekordinis patvirtintų profesinių ligų skaičius – patvirtintos 9 profesinės ligos tam tikrą laiką AB „Lietuvos geležinkeliai“ dirbusiems darbuotojams.

Po 2018 m. kovo 5 d. įvykusio mirtino nelaimingo atsitikimo, kurio metu žuvo du Bendrovės darbuotojai, buvo peržiūrėti ir atnaujinti saugų darbą veikiančiuose geležinkelio keliuose reglamentuojantys vidaus teisės aktai. Darbuotojų saugos ir aplinkosaugos skyrius atliko šiuolaikiškų sistemų, įspėjančių darbuotojus apie artėjančius riedmenis, paiešką bei planuoja inicijuoti tokių sistemų pirkimą Grupėje.

LG įmonių grupei paslaugas teikiantys rangovai bei klientai įpareigojami supažindinti savo darbuotojus su rizikos veiksniais veikiančiame geležinkelyje, laikytis atnaujintų Bendrovės vidaus teisės aktų organizuojant savo darbuotojų darbą. Rangovai ir klientai yra periodiškai tikrinami, o lapkritį vykusiame kasmetiniame susitikime su rangovais vyko diskusija ir buvo aptarti aktualūs saugos klausimai.

Visi darbuotojai aprūpinami asmeninėmis ir kolektyvinėmis apsaugos priemonėmis. Atsižvelgiant į tai, kad 2018 m. bendras darbuotojų pasitenkinimo pagrindinėmis asmeninėmis apsaugos priemonėmis buvo 81 proc., buvo priimtas sprendimas pagerinti asmeninių apsaugos priemonių kokybę ir sudaryta darbo drabužių nuomos sutartis su kokybiškas paslaugas teikiančia tarptautine bendrove „Lindstrom“. Nuomos metu darbuotojai aprūpinami keliais darbo drabužių komplektais, kurie yra periodiškai skalbiami ir taisomi. Rūpinantis darbuotojais, šaltajam metų laikotarpiui inicijuotas apatinės termoaprangos pirkimas, prieš tai įvertinus darbuotojų atsiliepimus.

Didelis dėmesys skiriamas darbuotojų sveikatos profilaktikai – skiriama lėšų periodiniam privalomajam ir išsamesniam diagnostiniam sveikatos patikrinimui, sudarytos darbuotojų sveikatos draudimo sutartys ir visi darbuotojai apdrausti nuo nelaimingų atsitikimų. Sudarytos sąlygos visiems darbuotojams nemokamai pasiskiepyti nuo gripo, o darbuotojams, veikiamiems biologinių rizikos veiksnių, užtikrinamas skiepijimas nuo erkinio encefalito.

Bendrovėje 2018 m. buvo apmokyti 2 388 darbuotojai darbuotojų saugos ir sveikatos srityje, iš jų 221 padalinio vadovas, o vykdant prevencinių priemonių planą po mirtino nelaimingo atsitikimo apmokyta 216 kelio meistrų bei 230 traukinio mašinistų.

SAUGUS EISMAS

Geležinkelių transporto eismo sauga orientuota į visumą techninių ir organizacinių priemonių, skirtų užtikrinti, kad keleiviai, kiti geležinkelių transporto eismo dalyviai ir kiti asmenys, taip pat geležinkelių infrastruktūra, geležinkelių riedmenys ir vežami kroviniai bei bagažas būtų apsaugoti nuo geležinkelių transporto katastrofų, eismo įvykių, riktų ir jų padarinių.

Bendrovės vizija eismo saugos srityje paprasta ir viską apimanti – 0 (nulis) incidentų, t. y. saugi visuomenė ir bendrovė, kai neįvyksta geležinkelių transporto katastrofų, eismo įvykių ir riktų.

Siekiant įgyvendinti viziją eismo saugos srityje, Bendrovė, atsižvelgdama į teisinį reglamentavimą ir geriausią kitų šalių patirtį, kasmet nustato aktualius, į didžiausias veiklos keliamas rizikas orientuotus saugos tikslus ir rengia kompleksinius priemonių planus jiems pasiekti, taip pat valdo su geležinkelių transporto eismo sauga susijusias rizikas, įgyvendindama priemones, skirtas rizikoms pašalinti arba sumažinti iki žemiausio priimtino lygio.

„Lietuvos geležinkeliai“ taip pat atlieka tikslinius patikrinimus ir vykdo periodinius eismo saugos valdymo sistemą sudarančių elementų auditus, vykdo nuolatinę, saugos indikatoriais paremtą eismo saugos būklės stebėseną, leidžiančią proaktyviai išvengti įvykių ir jų padarinių.

Bendrovės ekspertai tiria geležinkelių transporto katastrofas, eismo įvykius ir riktus, o tyrimų metu nustatčius tiesiogines ir netiesiogines įvykių priežastis, įgyvendina sistemines, į ketvirtosios pramonės revoliucijos teikiamas galimybes orientuotas priemones, užtikrinančias, kad įvykiai nepasikartotų ateityje.

Visos Įmonių grupės darbuotojai puoselėja visuomenės ir bendrovės darbuotojų saugos kultūrą, skatina saugią elgseną. Bendrovės darbuotojai organizuoja saugos akcijas geležinkelių pervažose ir neleistinose geležinkelių kelių kirtimo vietose, įvairiomis sklaidos priemonėmis šviečia moksleivius, mokytojus, vairuotojus, keleivius ir visus kitus eismo dalyvius apie saugų elgesį geležinkelyje.

Socialinės atsakomybės ataskaita

KORUPCIJOS IR KYŠININKAVIMO PREVENCIJA

Bendrovės darbuotojai pradėjo deklaruoti privačius interesus. Nuo 2018 m. sausio pradžios iki gruodžio pradžios privačius interesus privalėjo deklaruoti 113 pirkimuose dalyvaujančių darbuotojų ir 5 vadovaujantys darbuotojai (generalinis direktorius ir jo pavaduotojai). Rekomenduojamas privačių interesų deklaravimas 85 pareigybėms, kuriose 2018 m. dirbo daugiau kaip 900 Bendrovės darbuotojų.

Vykdam Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nuostatas, pagal Bendrovėje patvirtintą procesą Bendrovės specialistai tikrina ir informuoja Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos koordinavimo komisiją apie ketinamus sudaryti sandorius ir esminius jau sudarytų sandorių pakeitimus dėl jų atitikties nacionalinio saugumo interesams.

Kartu su „Transparency International“ Lietuvos skyriumi ir Specialiųjų tyrimų tarnyba buvo organizuoti korupcijos prevencijos mokymai LG įmonių grupės darbuotojams Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje ir Radviliškyje. Šiuose mokymuose dalyvavo 150 darbuotojų.

DUOMENŲ APSAUGA

Bendrovėje iš esmės pasirengta ir pradėtos įgyvendinti ES Bendrojo duomenų apsaugos reglamento nuostatos. 2018 m. buvo įgyvendintos planuotos teisinės, techninės ir organizacinės priemonės:

- parengti AB „Lietuvos geležinkeliai“ duomenų tvarkymo veiklos įrašai, juose identifiukuota daugiau kaip 20 Bendrovės asmens duomenų tvarkymo tikslų;
- peržiūrėti ir adaptuoti esami bei parengta apie 20 naujų Bendrovės vidaus teisės aktų, susijusių su asmens duomenų apsaugos sritimi;
- gauta ir išnagrinėta 12 duomenų subjektų prašymų įgyvendinti teises, tačiau nė vienas jų netenkintas;
- Bendrovėje buvo užfiksuoti 3 asmens duomenų apsaugos pažeidimai, apie kuriuos nuspręsta Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos neinformuoti dėl pažeidimo mažareikšmiškumo ir nedidelės rizikos;
- identifiukuoti duomenų tvarkytojai ir bendravaldytojai, su kuriais pasirašytos tipinės duomenų tvarkymo ir duomenų perdavimo sutartys;
- suorganizuoti ir advokatų kontoros advokatės pravesti bendrieji duomenų apsaugos mokymai (dalyvavo apie 200 Bendrovės darbuotojų);
- nuolat organizuojami ir vedami specializuoti duomenų apsaugos mokymai, kuriuos veda Bendrovės duomenų apsaugos ekspertė (dalyvavo apie 80 Bendrovės darbuotojų).

Socialinės atsakomybės ataskaita

APLINKOSAUGA

Vienas prioritetinių Grupės tikslų – efektyvus energetinių, gamtos išteklių naudojimas, aplinkosaugos reikalavimų įgyvendinimas. Siekiant užtikrinti aplinkosauginių reikalavimų įgyvendinimą Bendrovėje, Prevencijos departamente veikianti Aplinkosaugos grupė atlieka Bendrovės veiklos poveikio aplinkai stebėseną ir vertinimą, efektyvų energetinių bei gamtos išteklių naudojimo skatinimą, objektų aplinkosauginę kontrolę, darbuotojų ekokultūros formavimą, aplinkosauginės dokumentacijos tvarkymą.

Aplinkosaugos grupė centralizuotai prižiūri ir organizuoja pavojingųjų ir nepavojingųjų atliekų tvarkymą, nuotekų valymo įrenginių priežiūrą ir išleidžiamų nuotekų kontrolę, poveikio požeminiam vandeniui stebėseną, stacionarių taršos šaltinių išmetamųjų į aplinkos orą teršalų matavimus, geriamojo vandens cheminių ir mikrobiologinių rodiklių tyrimus, organizuoja apmokestinamos pakuotės atliekų tvarkymą.

2018 m., vykdant Bendrovės ūkinės veiklos poveikio aplinkai stebėseną ir aplinkosauginių pažeidimų prevenciją, Bendrovės struktūrinuose padaliniuose buvo atlikti 65 aplinkosauginiai patikrinimai bei ieškota būdų tobulinti technologinius procesus. 2018 m. įvyko 6 įvykiai vežant pavojinguosius krovinius geležinkeliais, žala aplinkai nenustatyta. Taip pat valstybinės kontroliuojančios institucijos atliko patikrinimus 8 Bendrovės objektuose ir viename iš objektų nustatė atliekų laikymo reikalavimų pažeidimą.

Siekiant mažinti Bendrovės neigiamą įtaką klimato kaitai ir mažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas, 2018 m. 100 proc. elektros energijos traukos riedmenims buvo naudojama iš atsinaujinančių energijos šaltinių.

Atlikta 51 kurą deginančio įrenginio išmetamų į aplinkos orą teršalų laboratorinė kontrolė, išmetamų teršalų viršijimų nenustatyta.

2018 m. buvo atliekama nuotekų valymo įrenginių priežiūra ir techninio aptarnavimo darbai bei vykdoma teršalų, išleidžiamų su nuotekomis, stebėseną 28 buitinių nuotekų ir 72 paviršinių (gamybinių) nuotekų valymo įrenginiuose. Atliekant laboratorinę kontrolę per 2018 m. 5 kartus buvo nustatyti leistinų teršalų koncentracijų viršijimai. Nedelsiant imtasi priemonių (atlikti papildomi nuotekų valymo įrenginių ir teritorijos valymo darbai) taršai sustabdyti.

Siekiant įvertinti LG vandenviečių geriamojo vandens saugą ir kokybę, vandens tiekimo įrenginių būklę ir užtikrinti Lietuvos Respublikos teisės aktais nustatytų reikalavimų įgyvendinimą, vadovaujantis su Valstybine maisto ir veterinarijos tarnyba suderintais programinės priežiūros planais, nuolat stebima LG objektuose išgaunamo vandens kokybė. 2018 m. stebėseną vykdė Vilniaus, Kenos, Naujosios Vilnios, Mockavos geležinkelio stočių bei Ignalinos vaikų poilsio stovyklos vandenvietėse. Vandenvietėse stebimi mikrobiniai, toksiniai, indikatoriniai ir kiti taršos rodikliai.

Požeminio vandens stebėseną vykdė 11 LG objektų pagal parengtas ir su Lietuvos geologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos bei Aplinkos apsaugos agentūra suderintas požeminio vandens stebėsenos programas.

Per 2018 m. atliekų tvarkytojams buvo perduota daugiau kaip 800 tonų medinių geležinkelio pabėgių atliekų. Radviliškio kuro terminalo grupėje perdirbta 31 tona nebetinkamos naudoti alyvos atliekų.

Socialinės atsakomybės ataskaita

BENDRADARBIAVIMAS SU ŠVIETIMO ĮSTAIGOMIS

„Lietuvos geležinkeliai“ aktyviai bendradarbiauja su Lietuvos švietimo įstaigomis. 2018 m. atnaujintos bendradarbiavimo sutartys su Vilniaus Gedimino technikos universitetu, Kauno technologijos universitetu bei su Vilniaus technologijų ir dizaino kolegija.

Bendrovės atstovai dalyvavo didžiuosiuose Karjeros dienų renginiuose visoje Lietuvoje. Bendradarbiaujant su švietimo įstaigomis buvo atnaujintos studijų programos, peržiūrėtas jų turinys. Studentams buvo teikiamos baigiamųjų darbų temos, dalyvauta švietimo įstaigų renginiuose, skaityti pranešimai geležinkelių veiklos temomis.

LG įmonių grupė pristatė ambicingą talentų ugdymo programą, kurią įgyvendinti pradės su trimis švietimo įstaigomis. Planai pradėti kompleksinę talentų ugdymo programą įtvirtinti pasirašius bendradarbiavimo sutartį su Vilniaus Gedimino technikos universitetu, taip pat – ketinimų protokolus su Vilniaus technologijų ir dizaino kolegija ir Vilniaus geležinkelio transporto ir verslo paslaugų mokykla.

Bendrovėje praktiką atliko 134 studentai.

EDUKACIJA

Tvarią ir motyvuotą komandą kurianti „Lietuvos geležinkelių“ įmonių grupė žengė dar vieną žingsnį – nuo 2018 m. lapkričio Bendrovėje startavo apmokamų stažuotčių projektas „Augantys lyderiai“. Projektu siekiama būsimiems profesionalams parodyti, kad dirbti, užsidirbti ir save realizuoti galima ir Lietuvoje.

Grupės ilgalaikėje strategijoje iki 2030 m. numatytas vienas tikslų – suburti geriausią komandą, tad dalyvauti projekte kviečiami trečio ir ketvirtą kurso bakalauro arba magistro studijų studentai, studijuojantys tiek Lietuvoje, tiek užsienyje. Stažuotojams „Lietuvos geležinkeliuose“ siūlomos net 8 sritys: teisė, žmogiškieji ištekliai, finansai, komunikacija, rinkodara, strategija ir plėtra, informacinės technologijos, transporto technologijos ir inžinerija.

ATVIRUMAS VISUOMENEI

„Lietuvos geležinkeliai“ valstybės atkūrimo 100-mečio proga Lietuvai įteikė originalią dovaną – pirmą kartą istorijoje Tautiška giesmė suskambo traukinių balsais. Unikalaus traukinių orkestro vadovu buvo pakviestas tapti žymus dirigentas Donatas Katkus, o atlikėjais – „Lietuvos geležinkelių“ mašinistai, galingus lokomotyvus pavertę muzikos instrumentais. Šis vaizdo klipas sulaukė daugiau nei milijono peržiūrų įvairiuose socialiniuose tinkluose.

Į jubiliejinę Dainų šventę „Lietuvos geležinkeliai“ atvežė tūkstančius dalyvių. Šios svarbios šventės dalyviams buvo pritaikyti ir naujai reisais papildyti traukinių tvarkaraščiai, važiavo ilgesni traukinių sąstatai.

„Lietuvos geležinkeliai“ atvėrė įvairių objektų duris visuomenės poreikiams ir kultūrai. Minint Gedulo ir vilties dieną Kauno geležinkelio stotyje pristatytas menininkės Monikos Žaltauskaitės-Grašienės tarpdisciplininis projektas „Atminties uždanga“, kalbantis apie sovietmečio tremtinių meilės istorijas. Rugsėji Lentvario lokomotyvų depe ir Geležinkelio stotyje įvyko paroda „Depas/Depot“, joje 6 menininkai pristatė specialiai šiai progai sukurtas arba adaptuotas instaliacijas.

Gruodį Vilniaus traukinių stoties teritorijoje vyko drauge su Vilniaus miesto savivaldybe organizuotas „Šventinės stoties“ renginys. Jo metu stoties teritorijoje vyko įvairūs koncertai, kuriuose pasirodė ir Lietuvos, ir užsienio muzikos atlikėjai. Taip pat vyko kultūros renginiai, veikė šventinė mugė, svečiai galėjo užkąsti įvairiuose restoranėliuose.

Kalėdų periodu Vilniaus stotyje veikė ir nemokamai vaikus vežė Kalėdų traukinys. Šio iš Vilniaus stoties į oro uostą ir atgal vežusio traukinio kelionės metu vaikams buvo dalijami „Lietuvos geležinkelių“ atšvaitai, o pačioje stotyje su jais bendravo Kalėdų Senelis. Dvylikoje įvairių stočių visoje Lietuvoje veikė ir nemokamas kalėdinis paštas – stoties lankytojai galėjo siųsti šventinius sveikinius bičiuliams ar šeimos nariams, o „Lietuvos geležinkeliai“ pasirūpino nemokama šių laiškų kelione visoje šalyje.

INOVACIJOS

2018 m. Bendrovės Krovinių vežimo direkcija manevriniuose lokomotyvuose sumontavo VRS vaizdo registravimo įrangą. Ją sudaro priekinio kelio vaizdo registravimo kameros, lokomotyvo praėjimo aikštelių vaizdo registravimo kamera, lokomotyvo valdymo kabinos vaizdo ir garso registravimo kamera, duomenų įrašymo įrenginys bei planšetinis kompiuteris. VRS įrašyta informacija padeda išvengti abejotinių traukinių stabdymo atvejų, yra naudinga renkant medžiagą apie eismo įvykius, avarines situacijas, riktus ir pan. Įrašomas vaizdo įrašas gali būti pateikiamas ir kontroliuojančioms institucijoms bei specialiosioms tarnyboms kaip įrodomoji medžiaga apie įvykdytas nusikalstamas veikas, eismo įvykius pervažose, asmenų savižudybės atvejus.

Bendrovė įdiegė svarbias inovacijas komunikacijos su darbuotojais srityje. Iš pagrindų atnaujintas vidinės komunikacijos įrankis – „Mano Litrail“. Šiame portale pateikiama aktuali darbuotojams skirta informacija, taip pat ir Bendrovės išorinės komunikacijos žinutės. Papildomos naudos suteikia vienoje vietoje sukoncentruoti visi darbui reikalingi įrankiai – nuo išorinės elektroninio pašto prieigos iki dokumentų valdymo sistemos.

Tačiau didžiausią naudą darbuotojams teikia sukurtas Darbuotojo savitarnos polapis. Jame pateikiama visa su darbuotojo užimama pozicija susijusi informacija – darbo santykių informacija, specifinių reikalavimų informacija, pažymos. Darbuotojai čia gali pakeisti asmeninę informaciją, susipažinti su atlygio atsiskaitymo lapeliu, gauti reikalingas su darbo santykiais susijusias pažymas.

Rizikos ir jų valdymas

RIZIKŲ VALDYMO POLITIKA

2018 m. buvo parengta ir patvirtinta AB „Lietuvos geležinkeliai“ rizikų valdymo politika, kuria apibrėžti bendrieji LG įmonių grupės rizikų valdymo tikslai ir principai. Pagrindinis rizikų valdymo tikslas – Grupėje sukurti efektyvią bei skaidrią rizikų valdymo sistemą, kuri apimtų ir adaptuotų geriausias rizikų valdymo praktikas (ISO 31000, COSO ERM ir kt.) bei atitiktų ES teisinį reglamentavimą geležinkelio transporto saugumo ir rizikos valdymo srityje. Rizikų valdymu užtikrinama, kad veikloje kylančios rizikos būtų identifiкуotos, vertinamos, valdomos bei minimizuojamas jų poveikis, leisiantis įgyvendinti LG įmonių grupės strategijoje ir veiklos planuose numatytus tikslus.

Kiekviena LG įmonių grupės veikloje kylanti rizika yra įvertinama, nustatant jos tikimybę ir poveikį (įvertinant finansinį, teisinį poveikį bei poveikį reputacijai) ir priskiriama atitinkamai rizikų kategorijai.

Strateginės rizikos – tai rizikos, susijusios su veiklos aplinkos esminiais pokyčiais ir Grupės gebėjimu pasinaudoti šiais pokyčiais arba pasirengti jiems, norint pasiekti strategijoje nustatytus tikslus.

Finansinės rizikos – tai rizikos, susijusios su kredito, likvidumo, valiutų kurso, palūkanų normų bei kapitalo pokyčiais. Detaliau finansinės rizikos atskleidžiamos konsoliduotose ir įmonės finansinėse ataskaitose.

Veiklos rizikos – tai galimi įvykiai ar aplinkybės, kurie gali turėti poveikį Grupės turtui, veiklos tęstinumui, aplinkai, Grupės veiklos tikslų įgyvendinimui, pakenkti žmonėms.

Atitikties rizikos – jos suprantamos kaip galimi įvykiai ar aplinkybės dėl kurių Grupės veikla gali neatitikti teisės aktų ar geriausios praktikos reikalavimų bei dėl šios priežasties patirti žalą.

2018 M. IDENTIFIKUOTOS PAGRINDINĖS RIZIKOS IR JŲ VALDYMAS

Rinkos dalies mažėjimo rizika.

Bendrovės veikloje egzistuoja rizika, susijusi su galimu krovinių praradimu dėl klientų priimtų sprendimų naudotis kitų vežėjų paslaugomis, t. y. autotransportu arba kitų vežėjų geležinkelio transportu. Krovinių vežimo pajamos sudaro didžiausią Bendrovės ir Grupės uždirbamų pajamų dalį, dėl krovinių srautų Bendrovė konkuruoja su Lietuvos ir kitų šalių vežėjais, krovinių terminalais ir uostais.

Norėdama mažinti kylančią riziką, Bendrovė siekia užtikrinti ilgalaikį bendradarbiavimą su svarbiausiais bei didžiausiais Lietuvos ir užsienio partneriais, vykdoma naujų klientų paieška.

Geopolitinių pokyčių rizika.

Bendrovės veikla tiesiogiai priklauso nuo politinių sprendimų kaimyninėse šalyse, Rusijoje ir ES. Geopolitiniai veiksniai sukuria neprognozuojamus krovinių srautų pokyčius. Importas, eksportas ir tranzitas sudaro didžiausią dalį gabenamų krovinių apimtį ir Bendrovės uždirbamų pajamų. Norėdama mažinti kylančią riziką, Bendrovė nuolat vykdo naujų rinkų paiešką.

Projektų finansavimo rizika.

Bendrovės veikloje egzistuoja geležinkelių infrastruktūros naujų objektų statybos finansavimo neužtikrintumo išorės lėšomis rizika. Siekiant užtikrinti pakankamą projektų finansavimą, Bendrovėje planuojami įgyvendinti projektai skirstomi pagal prioritetus, vykdoma projektų įgyvendinimo stebėseną. Dėl prioritetinių ir ypatingos svarbos projektų, tarp jų – projekto „Rail Baltica“ finansavimo užtikrinimo, vykdoma komunikacija su Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija ir kitomis atsakingomis institucijomis. 2018 m. liepą „Rail Baltica“ projektui įgyvendinti ES iš Europos infrastruktūros tinklų priemonės (EITP) biudžeto skyrė 110,5 mln. Eur paramą, iš kurių Lietuvos nacionalinėms veikloms finansuoti skiriama 95 mln. Eur.

Konkurencijos teisės pažeidimų rizika.

Pažeidus konkurencijos teisės reikalavimus, galimos neigiamos finansinės pasekmės, todėl Bendrovė konkurencijos teisės srityje bendradarbiauja su Europos Komisija, vykdomas nuolatinis Bendrovės interesų atstovavimas teisiniuose procesuose. 2018 m., atsižvelgiant į ES teisinį reguliavimą, pateikiamą ketvirtajame ES geležinkelių transporto teisės aktų pakete, buvo tęsiama strateginė Bendrovės veiklos pertvarka. 2019 m., remiantis Lietuvos Respublikos Seime priimtomis Geležinkelių transporto kodekso pataisomis ir vadovaujantis sėkmingiausia tarptautine patirtimi, Bendrovės direkcijai veikla bus sutelkta atskirose bendrovėse.

Pirkimų reguliavimo rizika.

Dėl viešųjų pirkimų reglamentavimo ir neprognozuojamų išorinių veiksnių, tokių kaip gautos pretenzijos, Bendrovė susiduria su pirkimų užsitęsimo, o kartu ir įgyvendinamų projektų vėlavimo rizika. Norėdama valdyti šią riziką, Bendrovė siekia užtikrinti išankstinį viešųjų pirkimų planavimą, efektyvų ir skaidrų pirkimų procesų vykdymą, diegia tokias priemones kaip privalomą rizikingų viešųjų pirkimų ir sandorių tikrinimą, konsultacijas su rinkos dalyviais, privačių interesų deklaracijas ir kitas priemones.

Darbuotojų ir eismo saugos rizikos.

Grupės veikloje egzistuoja rizika, kad dėl vykdomos veiklos ar netinkamos darbuotojų saugos gali kilti geležinkelių transporto eismo įvykis ar nelaimingas atsitikimas darbe, kurio metu būtų sužaloti ar žūtų darbuotojai, keleiviai. Siekiant valdyti šias rizikas, LG įmonių grupėje įgyvendinamos ilgalaikės eismo saugos ir darbuotojų saugos priemonės. Detalesnė informacija pateikiama Socialinės atsakomybės ataskaitoje.

Informacija apie skaidrumo gairių nuostatų laikymąsi

Grupė laikosi 2010 m. liepos 14 d. LRV nutarimu Nr. 1052 patvirtinto „Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašo“ reikalavimų:

- Grupė ir Bendrovė rengia metinius ir tarpinius 6 mėnesių pranešimus, kuriuos kartu su metiniais ir tarpiniais 6 mėnesių Grupės ir Bendrovės finansiniais ataskaitų rinkiniais ir metine nepriklausomo auditoriaus išvada nutarime nustatytais terminais viešai skelbia interneto svetainėje <http://www.litrail.lt>;
- Grupės ir Bendrovės metinio ir tarpinio pranešimo turinys atitinka nutarimo reikalavimus – atskleidžiami įmonės tikslai, finansiniai ir kiti veiklos rezultatai, darbuotojų skaičius, metinis darbo užmokesčio fondas, vadovybės mėnesinė alga, investicijos, kita nutarimo V skyriuje įvardyta informacija;
- Grupės ir Bendrovės 2018 m. finansinės ataskaitos rengiamos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti ES;
- Grupės įmonių ir Bendrovės finansinių ataskaitų rinkinių auditas atliekamas pagal tarptautinius audito standartus. Viešąjį pirkimų konkursą 2016–2019 m. konsoliduotųjų ir Bendrovės bei atskirų patrunuojamų bendrovių finansinių ataskaitų, paruoštų pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, audito paslaugoms atlikti laimėjo UAB „KPMG Baltics“;
- Grupė ir Bendrovė taip pat teikia informaciją apie atliekamus specialiuosius įsipareigojimus, kuriuos yra įpareigota atlikti, kad būtų užtikrintas konkrečių socialinių, strateginių ir politinių valstybės tikslų įgyvendinimas. Grupės atveju specialusis įsipareigojimas yra vykdoma keleivių vežimo vietiniais maršrutais veikla. Ši veikla yra nuostolinga ir dengiama valstybės biudžeto lėšomis. Informacija apie veiklos segmentų (krovinių vežimo, keleivių vežimo, viešosios geležinkelio infrastruktūros valdymo ir kt.) rezultatus yra skelbiama viešai Geležinkelių transporto veiklų ataskaitoje interneto svetainėje <http://www.litrail.lt>.

Apibrėžimai

APIBRĖŽIMAI

Pajamos	Pardavimų pajamos + kitos veiklos pajamos, įvertinus dotacijas keleivių vežimo veiklos nuostoliams kompensuoti
Finansinė skola	Finansinė skola, kuriai taikomos palūkanos, įskaitant finansinę nuomą (lizingą)
Grynoji skola	Finansinė skola, kuriai taikomos palūkanos, įskaitant finansinę nuomą (lizingą), atėmus grynujų pinigų ir grynujų pinigų ekvivalento investicijas
Patronuojamų įmonių finansinės skolos dalis	Patronuojamų įmonių finansinė skola / Grupės finansinė skola
Skola	Finansinė skola, kuriai taikomos palūkanos, įskaitant finansinę nuomą (lizingą), pridedant pensijų ir panašių įsipareigojimų atidėjinius
Nuosavo kapitalo grąža (ROE)	Grynasis pelnas (nuostoliai) / nuosavas kapitalas laikotarpio pabaigoje
Turto grąža (ROA)	Grynasis pelnas (nuostoliai) / visas turtas laikotarpio pabaigoje
Investicijų pelningumo rodiklis (ROI)	Grynasis pelnas (nuostoliai) / visas turtas laikotarpio pabaigoje – trumpalaikiai įsipareigojimai laikotarpio pabaigoje
EBIT	Pelnas (nuostoliai) prieš pelno mokestį + palūkanų sąnaudos - palūkanų pajamos
EBITDA	Pelnas (nuostoliai) prieš pelno mokestį + palūkanų sąnaudos - palūkanų pajamos + nusidėvėjimas ir amortizacija
Normalizuota EBITDA	Pelnas (nuostoliai) prieš pelno mokestį + palūkanų sąnaudos - palūkanų pajamos + nusidėvėjimas ir amortizacija + ilgalaikio turto, atsargų ir investicijų vertės (sumažėjimas) padidėjimas + gautinų sumų ir sutarčių turto vertės (sumažėjimas) padidėjimas + su įprastine veikla nesusijusių atidėjinių sąnaudos
EBIT marža	EBIT / pajamos
EBITDA marža	EBITDA / pajamos
Normalizuota EBITDA marža	Normalizuota EBITDA / pajamos
Grynojo pelno marža	Grynasis pelnas (nuostoliai) / pajamos
Nuosavo kapitalo koeficientas	Nuosavas kapitalas laikotarpio pabaigoje / visas turtas laikotarpio pabaigoje
Paskolos aptarnavimo koeficientas	Grynasis pelnas (nuostoliai) + nusidėvėjimo, amortizacijos ir dotacijų sąnaudos + 12 mėnesių ankstesnio laikotarpio palūkanos (pakoreguotos atsižvelgiant į nepiniginius balansinius straipsnius) / skolos už palūkanas amortizacija bei palūkanas, mokėtinas už paskutinius 12 mėnesių
Turto apyvartumo rodiklis	Paskutinių 12 mėnesių periodo pajamos / visas turtas laikotarpio pabaigoje
Bendrojo likvidumo koeficientas	Trumpalaikis turtas laikotarpio pabaigoje / trumpalaikiai įsipareigojimai laikotarpio pabaigoje
Vidutinis sąrašinis darbuotojų skaičius	Tai visą mėnesį visą darbo laiką dirbančių darbuotojų skaičiaus bei ne visą darbo laiką dirbančių darbuotojų, perskaičiuotų į dirbančius visą darbo laiką, skaičiaus suma
Vidutinis darbo užmokestis	Vienam darbuotojui tenkantis apskaičiuotas darbo užmokestis, neatskaičius mokesčių, kuriuos moka darbuotojas

Pagrindinė informacija apie Grupę ir Bendrovę

Pavadinimas	AB „Lietuvos geležinkeliai“
Teisinė forma	Akcinė bendrovė
Registracijos data	1991 m. gruodžio 24 d.
Įmonės kodas	110053842
Adresas	Mindaugo g. 12, LT-03603 Vilnius
Telefonas	(+370 5) 269 2038
Elektroninis paštas	info@litrail.lt
Interneto svetainė	http://www.litrail.lt ; http://www.traukiniobilietas.lt
Pagrindinė veikla	Krovinių ir keleivių vežimo geležinkeliais paslaugos, geležinkelių tinklo administravimas, viešosios geležinkelių infrastruktūros valdymas, priežiūra ir plėtra
Bendrovės generalinis direktorius	Mantas Bartuška
Akcininkai	100 proc. akcijų priklauso valstybei

GRUPĖS ĮMONĖS IR ASOCIJUOTOS ĮMONĖS

AB „LG CARGO“	Krovinių vežimo veiklai naudojamų riedmenų eksploatavimas ir priežiūra Mindaugo g. 12, LT-03603 Vilnius (įregistruota LR juridinių asmenų registre 2018 12 28)
UAB Vilniaus lokomotyvų remonto depas	Geležinkelio riedmenų remontas ir gamyba Švitrigailos g. 39/16, LT-03209 Vilnius, http://vlrd.lt
UAB Geležinkelio tiesimo centras	Geležinkelio infrastruktūros kelio remontas ir statyba Trikampio g. 10, LT-25112 Lentvaris, Trakų raj., http://www.gtc.lt
UAB „Gelsauga“	Apsaugos paslaugų teikimas Prūsų g. 1, LT-02151 Vilnius, http://www.gelsauga.lt
UAB „Rail Baltica statyba“	Bendros Baltijos šalių įmonės RB Rail AS, kuriojančios projekto „Rail Baltica 2“ įgyvendinimą, akcininko funkcijų vykdymas Mindaugo g. 12, LT-03603 Vilnius, http://rbs1435.lt
RB Rail AS	Projekto „Rail Baltica“ įgyvendinimas ir centrinio projekto koordinatoriaus funkcijų vykdymas K. Valdemara g. 8, LV-1010 Ryga, Latvija, www.railbaltica.org
UAB „voestalpine VAE Legetecha“	Geležinkelio iešmų gamyba Draugystės g. 8, LT-13220 Valčiūnai, Vilniaus raj., http://www.voestalpine.com/vae
UAB „Lokomotyvai ir transporto komponentai“	Veikla nevykdoma Švitrigailos g. 39, LT-03209 Vilnius
VŠĮ „Geležinkelių logistikos parkas“	Vilniaus miesto savivaldybei ir AB „Lietuvos geležinkeliai“ priklausanti įstaiga, atsakinga už Vilniaus viešojo logistikos centro logistikos parko kūrimą ir valdymą Švitrigailos g. 39, LT-03209 Vilnius, http://www.logisticspark.lt
VŠĮ „Transporto inovacijų centras“	Investicinių projektų į naujas technologijas rengimas ir pristatymas inovacijomis suinteresuotoms šalims Mindaugo g. 12, LT-03603 Vilnius (įregistruota LR juridinių asmenų registre 2019 02 08)
Lietuvos geležinkelių įmonių asociacija	Atstovavimas asociacijos narių – darbdavių teisėms ir interesams socialinėje partnerystėje Mindaugo g. 12, LT-03603 Vilnius (įregistruota LR juridinių asmenų registre 2018 11 13)
BAB „Lietuvos jūrų laivininkystė“	Bankrutavusi Malūnininkų g. 3, LT-92264 Klaipėda
LUAB Geležinkelių apsaugos centras	Likviduota (išregistruota iš LR juridinių asmenų registro 2019 01 10) Konstitucijos pr. 8A, LT-09308 Vilnius

Pagrindinė informacija apie grupę ir bendrovę

ATSTOVYBĖS UŽSIENYJE

Atstovybė Rusijos Federacijoje	Novoriazanskaja g. 12, biuras Nr. 414, 107228, Maskva
Atstovybė Baltarusijos Respublikoje	Internacionalnaja g. 36-1, biuras Nr. 423, 220030, Minskas
Atstovybė Kinijos Liaudies Respublikoje	XiaGuangLi 15, XiaoYun centras B, biuras Nr. 2307, Chaoyang rajonas, Pekinas, 100125
Atstovybė Kazachstano Respublikoje	Kunajevo g. 6, biuras 310/10, 010000, Astana
Atstovybė Lenkijos Respublikoje	al. Jerozolimskie 65/79, 00-687, Varšuva

DALYVAVIMAS TARPTAUTINIŲ ORGANIZACIJŲ VEIKLOJE

Europos geležinkelio įmonių ir infrastruktūros valdytojų bendrija (CER), Europos infrastruktūros valdytojų platforma (PRIME), Tarptautinė geležinkelių sąjunga (UIC), Tarptautinis geležinkelių transporto komitetas (CIT), Europos geležinkelių agentūra (ERA), Geležinkelių bendradarbiavimo organizacija (OSŽD), NVS šalių, Estijos, Latvijos, Lietuvos ir Bulgarijos geležinkelių transporto taryba (GTT), Europos geležinkelių infrastruktūros valdytojų ir pajėgumų skirstytojų asociacija RailNetEurope (RNE), Tarpyvyriausybinių tarptautinių vežimų geležinkeliais organizacija (OTIF), Tarptautinė Transsibiro pervežimų koordinacinė taryba (KSTP), Geležinkelių įmonių policijos saugos organizacijų bendradarbiavimo organizacija (COLPOFER), Europos intermodalinio transporto asociacija (EIA), Europos geležinkelių inžinierių asociacijų sąjunga (UEEIV), Tarptautinis atsiskaitymų centras (BCC), Krovininių vežimo koridorius Nr. 8 „Šiaurės jūra – Baltijos jūra“ (RFC8), 1520 Strateginė partnerystė.

Finansinės ataskaitos, parengtos pagal
Tarptautinius finansinės atskaitomybės
standartus, priimtus taikyti
Europos sąjungoje,
ir nepriklausomo auditoriaus išvada

Už 2018 m. gruodžio 31 d.
pasibaigusius finansinius metus

2018

AB „LIETUVOS GELEŽINKELIAI“ METINĖ ATASKAITA
II DALIS

Turinys

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA	49
KONSOLIDUOTOS IR ĮMONĖS FINANSINĖS ATASKAITOS:	
KONSOLIDUOTOJI IR ĮMONĖS FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITOS	56
KONSOLIDUOTOJI IR ĮMONĖS PELNO (NUOSTOLIŲ) IR KITŲ BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITOS	58
KONSOLIDUOTOJI IR ĮMONĖS NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITOS	59
KONSOLIDUOTOJI IR ĮMONĖS PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITOS	61
AIŠKINAMASIS RAŠTAS	63

Nepriklausomo auditoriaus išvada

AB „Lietuvos geležinkeliai“ akcininkams

Išvada dėl atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų audito

Sąlyginė nuomonė

Mes atlikome AB „Lietuvos geležinkeliai“ (toliau – Įmonė) atskirųjų finansinių ataskaitų ir AB „Lietuvos geležinkeliai“ ir jos patronuojamųjų įmonių (toliau – Grupė) konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditą. Įmonės atskirąsias ir Grupės konsoliduotąsias finansines ataskaitas sudaro:

- 2018 m. gruodžio 31 d. atskiroji ir konsoliduotoji finansinės būklės ataskaitos,
- tą dieną pasibaigusį metų atskiroji ir konsoliduotoji pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitos,
- tą dieną pasibaigusį metų atskiroji ir konsoliduotoji nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitos,
- tą dieną pasibaigusį metų atskiroji ir konsoliduotoji pinigų srautų ataskaitos,
- atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas, įskaitant reikšmingų apskaitos metodų santrauką.

Mūsų nuomone, išskyrus skyriaus „Pagrindas sąlyginei nuomonei pareikšti“ pastraipoje paminėto dalyko galimą poveikį, pridėtos atskirosios ir konsoliduotosios finansinės ataskaitos parodo tikrą ir teisingą vaizdą apie Įmonės ir Grupės 2018 m. gruodžio 31 d. nekonsoliduotąją bei konsoliduotąją finansinę būklę ir tą dieną pasibaigusį metų jų nekonsoliduotuosius ir konsoliduotuosius finansinius veiklos rezultatus ir nekonsoliduotuosius bei konsoliduotuosius pinigų srautus pagal tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

Pagrindas sąlyginei nuomonei pareikšti

Mes buvome paskirti Įmonės ir Grupės auditoriais 2018 m. sausio 17 d., todėl nestebėjome atsargų inventorizacijos 2016 m. gruodžio 31 d. Mes negalėjome įsitikinti šių atsargų kiekių teisingumu tai dienai atlikdami kitas procedūras. Kadangi pradiniai atsargų likučiai turi įtakos finansiniams veiklos rezultatams ir pinigų srautams, mes negalėjome nustatyti, ar būtų reikalingi atskirojoje ir konsoliduotojoje pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitose pateiktų nekonsoliduotųjų ir konsoliduotųjų finansinių veiklos rezultatų už praėjusius metus bei atskirojoje ir konsoliduotojoje pinigų srautų ataskaitose pateiktų nekonsoliduotųjų ir konsoliduotųjų gryųjų pagrindinės veiklos pinigų srautų už praėjusius metus koregavimai. Be to, mes negalėjome nustatyti, ar būtų reikalingi Įmonės ir Grupės pradinio nepaskirstytojo pelno 2017 m. sausio 1 d. koregavimai. Mūsų 2018 m. birželio 30 d. audito nuomonė dėl atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų už 2017 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus buvo atitinkamai modifikuota. Mūsų audito nuomonė dėl šių metų atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų taip pat modifikuota dėl šio dalyko galimo poveikio 2017 m. gruodžio 31 d. pasibaigusį metų pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų bei pinigų srautų ataskaitose pateiktiems skaičiams ir šių skaičių ir einamųjų metų skaičių palyginamumui.

Auditą atlikome pagal tarptautinius audito standartus (toliau – TAS). Mūsų atsakomybė pagal šiuos standartus išsamiai apibūdinta šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė už atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditą“. Mes esame nepriklausomi nuo Įmonės ir Grupės pagal Tarptautinių buhalterijų etikos standartų valdybos išleistą „Bhalterijų profesionalų etikos kodeksą“ (toliau – TBESV kodeksas) ir Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo reikalavimus, susijusius su auditu Lietuvos Respublikoje. Mes taip pat laikėmės kitų etikos reikalavimų, susijusių su Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymu ir TBESV kodeksu. Mes tikime, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami mūsų sąlyginei nuomonei pagrįsti.

Pagrindiniai audito dalykai

Pagrindiniai audito dalykai – tai dalykai, kurie, mūsų profesiniu sprendimu, buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditą. Šie dalykai buvo nagrinėjami atsižvelgiant į atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų kaip visumos auditą ir mūsų nuomonę, pareikštą dėl šių atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų, todėl atskiros nuomonės apie šiuos dalykus nepateikiame. Be dalyko, aprašyto skyriuje „Pagrindas sąlyginei nuomonei pareikšti“, mes nustatėme toliau aprašytus dalykus kaip pagrindinius audito dalykus, kuriuos pateikiame mūsų išvadoje.

Nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų pripažinimas

Žr. „Svarbūs apskaitiniai vertinimai ir sprendimai“

Atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų 8 pastaba, 5 pastaba ir apskaitos politika

Nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų (toliau – NTĮĮ) apskaitinė vertė 2018 m. gruodžio 31 d. konsoliduotosiose finansinėse ataskaitose sudaro 1 819 510 tūkst. eurų. Nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų apskaitinė vertė 2018 m. gruodžio 31 d. atskirosiose finansinėse ataskaitose sudaro 1 776 175 tūkst. eurų.

Pagrindinis audito dalykas

Nekilnojamas turtas, įranga ir įrengimai sudaro didžiąją dalį viso Grupės ir Įmonės turto.

Įmonės 100 % akcijų valdo valstybė. Be kitų dalykų, pagrindinė veikla apima:

- viešosios geležinkelių infrastruktūros bei geležinkelių paslaugų įrangos valdymą ir vystymą (Įmonė yra vienintelė geležinkelių infrastruktūros valdytoja Lietuvoje);
- krovinių ir keleivių vežimą geležinkeliais (Įmonė yra vienintelė keleivių ir svarbiausia krovinių vežimo operatorė Lietuvoje).

Kaip dalykas buvo sprendžiamas audito metu

Be kitų, atlikome šias audito procedūras:

- įvertinome išorės ir vidaus teisininkų objektyvumą bei profesinę kvalifikaciją;
- pasitarkėme savo teisininką, kuris mums padėjo:
 - įvertinti išorės ir vidaus teisininkų teises nuomones dėl Patikėjimo sutarties laikotarpio ir Įmonės kaip vienintelės viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojos nustatymo pagal Lietuvoje galiojančius įstatymus;
 - įvertinti, ar yra tinkama pripažinti viešąją geležinkelių infrastruktūrą kaip Įmonės ir Grupės nekilnojamąjį turtą, įrangą ir įrengimus, remiantis atitinkamais apskaitos standartais;

Remiantis Lietuvos Respublikos Konstitucija, visi valstybinės reikšmės keliai, įskaitant viešąjį geležinkelių infrastruktūrą, priklauso valstybei. 2007 m. Įmonė su valstybe pasirašė Patikėjimo sutartį, kuria buvo reglamentuota viešosios geležinkelių infrastruktūros turto nuosavybės teisė.

Be to, Įmonės veikla taip pat reglamentuojama įstatymais – Geležinkelių transporto kodeksu (GTK). GTK nustatyta, kad Įmonė, kaip viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytoja, privalo modernizuoti ir vystyti viešąjį geležinkelių infrastruktūrą. Įmonės vadovybė priėmė reikšmingą sprendimą dėl to, ar, vadovaujantis tiek Patikėjimo sutartimi, tiek GTK, Įmonė ir Grupė kontroliuoja viešosios geležinkelių infrastruktūros turtą ir ar todėl gali šį turtą pripažinti atitinkamai Įmonės ir Grupės atskirosiose ir konsoliduotose finansinės būklės ataskaitose kaip nekilnojamąjį turtą, įrangą ir įrengimus. Įmonė priėmė reikšmingą sprendimą dėl Patikėjimo sutarties laikotarpio ir padarė išvadą, kad Patikėjimo sutartis yra sudaroma neribotam laikotarpiui ir šis laikotarpis nėra ribojamas Civilinio kodekso nuostatomis. Be to, Įmonė priėmė reikšmingą sprendimą ir padarė išvadą, kad tik pati Įmonė ar jos patronuojamoji Įmonė gali vykdyti viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojos funkcijas Lietuvoje.

Įmonė ir Grupė pasitelkė vidaus ir išorės teisininkus, kurie padėjo joms priimti šiuos reikšmingus sprendimus.

Į šią sritį susitelkėme dėl to, kad pripažįstant nekilnojamąjį turtą, įrangą ir įrengimus reikia naudoti reikšmingus sprendimus bei dėl nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų vertės dydžio atskirosiose ir konsoliduotose finansinėse ataskaitose.

Todėl šią sritį nustatėme kaip pagrindinį audito dalyką.

- įvertinome nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų apskaitos politikos tinkamumą atsižvelgdami į Patikėjimo sutarties ir Geležinkelių transporto kodekso nuostatas bei atitinkamų apskaitos standartų nuostatas;
- įvertinome Įmonės ir Grupės atskleidimų, susijusių su reikšmingų sprendimų naudojimu pripažįstant nekilnojamąjį turtą, įrangą ir įrengimus, pakankamumą, kaip atskleista 5 pastaboje.

Neapibrėžtumas dėl „Latvijas Dzelzceļš“ ir „LDZ Cargo“ pareikštų reikalavimų	
Žr. „Neapibrėžtasis turtas ir įsipareigojimai. Potencialūs ginčai.“ Atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų 33 pastaba	
Pagrindinis audito dalykas	Kaip dalykas buvo sprendžiamas audito metu
Kaip atskleista atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų 33 pastaboje, 2018 m. rugpjūčio 30 d. Įmonė gavo iš „Latvijas Dzelzceļš“ ir „LDZ Cargo“ reikalavimus atlyginti su geležinkelio ruožo Mažeikiai – Latvijos siena nuardymu susijusią žalą. Šių reikalavimų suma lygi 82 340 tūkst. eurų pridedant metines 6 proc. palūkanas už laikotarpį nuo žalos atsiradimo iki jos atlyginimo dienos. Įmonė nesutinka su šiais reikalavimais ir laiko juos nepagrįstais. Be to, iš „Latvijas Dzelzceļš“ ir „LDZ Cargo“ pateiktų pretenzijų neįmanoma patikimai nustatyti, ar šios įmonės patyrė žalos ir įvertinti reikalaujamos žalos dydžio. Atsižvelgiant į tai, 2018 m. gruodžio 31 d. finansinėse ataskaitose nebuvo pripažinti jokie su šiais reikalavimais susiję atidėjiniai. Šis dalykas susijęs su reikšmingu vadovybės atliktu tikėtinai ginčo baigties vertinimu. Todėl jį nustatėme kaip pagrindinį audito dalyką.	Be kitų, atlikome šias audito procedūras: - surinkome iš vadovybės informaciją apie su „Latvijas Dzelzceļš“ ir „LDZ Cargo“ reikalavimais susijusius faktus ir aplinkybes; - perskaitėme su reikalavimais susijusį susirašinėjimą tarp Įmonės ir „Latvijas Dzelzceļš“ bei „LDZ Cargo“; - įvertinome išorės teisininkų kompetenciją ir patirtį bei peržiūrėjome su jais sudarytas sutartis tam, kad nustatytume, ar šių sutarčių sąlygos negalėjo daryti įtakos jų objektyvumui ar darbo apimtims apribojimui; - aptarėme su išorės teisininkais jų vertinimus dėl ginčo baigties galimybių ir jų tikimybių; - pasitelkę savo teisės specialistą nepriklausomai įvertinome vadovybės atliktą tikėtinai ginčo baigties vertinimą; - įvertinome reikalavimų apskaitos 2018 m. gruodžio 31 d. tinkamumą pagal atitinkamus apskaitos standartus. Be to, įvertinome su šiuo dalyku susijusių atskleidimų tinkamumą atskirosiose ir konsoliduotose finansinėse ataskaitose.

Kita informacija

Kitą informaciją sudaro informacija, pateikta konsoliduotajame metiniame pranešime, įskaitant Socialinės atskaitomybės ataskaitą, tačiau ji neapima atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ir mūsų auditoriaus išvados apie jas. Vadovybė yra atsakinga už kitos informacijos pateikimą.

Mūsų nuomonė apie atskiras ir konsoliduotąsias finansines ataskaitas neapima kitos informacijos ir mes nepateikiame jokios formos užtikrinimo išvados apie ją, išskyrus kaip nurodyta toliau.

Atliekant atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditą, mūsų atsakomybė yra perskaityti kitą informaciją ir apsvarstyti, ar yra reikšmingų neatitikimų informacijai, pateiktai atskirosiose ir konsoliduotose finansinėse ataskaitose, ar mūsų žinioms, pagrįstoms atliktu auditu, ir ar ji neatrodo kitaip reikšmingai iškraipyta. Jeigu remdamiesi atliktu darbu pastebime reikšmingą kitos informacijos iškraipymą, mes turime atskleisti šį faktą. Kaip apibūdinta skyriuje „Pagrindas sąlyginei nuomonei pareikšti“, dėl mūsų paskyrimo Įmonės ir Grupės auditoriais datos nedalyvavome inventorizacijoje 2016 m. gruodžio 31 d. ir negalėjome įsitikinti šių atsargų kiekių teisingumu tą dieną atlikdami kitas procedūras. Todėl negalėjome padaryti išvados, ar kita informacija dėl šio dalyko yra reikšmingai iškraipyta.

Mes taip pat privalome įvertinti, ar konsoliduotajame metiniame pranešime pateikta finansinė informacija atitinka tų pačių finansinių metų atskiras ir konsoliduotąsias finansines ataskaitas bei ar konsoliduotasis metinis pranešimas buvo parengtas laikantis taikomų teisinių reikalavimų. Mūsų nuomone, pagrįsta atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų audito metu atliktu darbu, visais reikšmingais atžvilgiais:

- Konsoliduotajame metiniame pranešime pateikti finansiniai duomenys atitinka tų pačių finansinių metų atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų duomenis; ir
- Konsoliduotasis metinis pranešimas buvo parengtas laikantis Lietuvos Respublikos įmonių grupių konsoliduotosios finansinės atskaitomybės įstatymo reikalavimų.

Be to, mes privalome patikrinti, ar buvo pateikta Socialinės atsakomybės ataskaita. Jei nustatome, kad Socialinės atsakomybės ataskaita nebuvo pateikta, mes turime atskleisti šį faktą. Mes neturime su tuo susijusių pastebėjimų.

Vadovybės ir už valdymą atsakingų asmenų atsakomybė už atskiras ir konsoliduotąsias finansines ataskaitas

Vadovybė yra atsakinga už šių atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų, kurios parodo tikrą ir teisingą vaizdą, parengimą ir teisingą pateikimą pagal tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje, ir tokią vidaus kontrolę, kokia, vadovybės nuomone, yra būtina atskirosioms ir konsoliduotosioms finansinėms ataskaitoms parengti be reikšmingų iškraipymų dėl apgaulės ar klaidos.

Rengdama atskiras ir konsoliduotąsias finansines ataskaitas vadovybė privalo įvertinti Įmonės ir Grupės gebėjimą tęsti veiklą ir atskleisti (jei būtina) dalykus, susijusius su veiklos tęstinumu ir veiklos tęstinumo apskaitos principo taikymu, išskyrus tuos atvejus, kai vadovybė ketina likviduoti Įmonę ir Grupę ar nutraukti veiklą arba neturi kitų realių alternatyvų; tik taip pasiegti.

Už valdymą atsakingi asmenys privalo prižiūrėti Įmonės atskirųjų ir Grupės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rengimo procesą.

Auditoriaus atsakomybė už atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditą

Mūsų tikslas yra gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar atskirosios ir konsoliduotosios finansinės ataskaitos kaip visuma nėra reikšmingai iškraipytos dėl apgaulės ar klaidos, ir išleisti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, o ne garantija, kad reikšmingą iškraipymą, jeigu jis yra, visada galima nustatyti per auditą, kuris atliekamas pagal TAS. Iškraipymai, kurie gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos, laikomi reikšmingais, jeigu galima pagrįstai numatyti, kad atskirai ar kartu jie gali turėti didelės įtakos vartotojų ekonominiams sprendimams, priimamiems remiantis atskirosiomis ir konsoliduotosiomis finansinėmis ataskaitomis.

Atlikdami auditą pagal TAS, viso audito metu priimame profesinius sprendimus ir laikomės profesinio skepticizmo principo. Mes taip pat:

- Nustatome ir įvertiname atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės arba klaidų riziką, planuojame ir atliekame procedūras kaip atsaką į tokią riziką ir surenkame pakankamą tinkamų audito įrodymų mūsų nuomonei pagrįsti. Reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės neaptikimo rizika yra didesnė nei reikšmingo iškraipymo dėl klaidų neaptikimo rizika, nes apgaule gali būti sukčiavimas, klastojimas, tyčinis praleidimas, klaidingas aiškinimas arba vidaus kontrolių nepaisymas.
- Įgyjame supratimą apie su auditu susijusias vidaus kontroles tam, kad galėtume suplanuoti konkrečiomis aplinkybėmis tinkamas audito procedūras, tačiau ne tam, kad galėtume pareikšti nuomonę apie Įmonės ir Grupės vidaus kontrolės veiksmingumą.
- Įvertiname taikomų apskaitos metodų tinkamumą ir vadovybės apskaitinių vertinimų bei su jais susijusių atskleidimų pagrįstumą.
- Padarome išvadą dėl taikomo veiklos tęstinumo apskaitos principo tinkamumo ir dėl to, ar, remiantis surinktais įrodymais, egzistuoja su įvykiais ar sąlygomis susijęs reikšmingas neapibrėžtumas, dėl kurio gali kilti reikšmingų abejonų dėl Įmonės ir Grupės gebėjimo tęsti veiklą. Jeigu padarome išvadą, kad toks reikšmingas neapibrėžtumas egzistuoja, auditoriaus išvadoje privalome atkreipti dėmesį į susijusius atskleidimus atskirosiose ir konsoliduotosiose finansinėse ataskaitose arba, jeigu tokių atskleidimų nepakanka, turime modifikuoti savo nuomonę. Mūsų išvados yra pagrįstos audito įrodymais, kuriuos surinkome iki auditoriaus išvados datos. Tačiau būsimi įvykiai ar sąlygos gali lemti, kad Įmonė ir Grupė negalės toliau tęsti savo veiklos.
- Įvertiname bendrą atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar atskirosiose ir konsoliduotosiose finansinėse ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai taip, kad atitiktų teisingo pateikimo koncepciją.
- Surenkame pakankamą tinkamų audito įrodymų apie Įmonių finansinę informaciją ar verslo veiklą Grupėje, kad galėtume pareikšti nuomonę apie Grupės konsoliduotąsias finansines ataskaitas. Atsakome už vadovavimą grupės auditui, jo priežiūrą ir atlikimą. Mes atsakome tik už mūsų pareikštą audito nuomonę.

Mes, be visų kitų dalykų, privalome informuoti už valdymą atsakingus asmenis apie audito apimtį ir atlikimo laiką bei reikšmingus audito pastebėjimus, įskaitant svarbius vidaus kontrolės trūkumus, kuriuos nustatome audito metu.

Taip pat pateikiame už valdymą atsakingiems asmenims patvirtinimą, kad laikomės atitinkamų etikos reikalavimų dėl nepriklausomumo, ir juos informuojame apie visus santykius ir kitus dalykus, kurie galėtų būti pagrįstai vertinami, kaip turintys įtakos mūsų nepriklausomumui ir, jei reikia, apie susijusias apsaugos priemones.

Iš dalykų, apie kuriuos informavome už valdymą atsakingus asmenis, išskiriame tuos dalykus, kurie buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditą ir kurie laikomi pagrindiniais audito dalykais. Tokius dalykus apibūdiname auditoriaus išvadoje, jeigu pagal įstatymą arba teisės aktą nedraudžiama viešai atskleisti tokio dalyko arba, jeigu, labai retomis aplinkybėmis, nustatome, kad dalykas neturėtų būti pateikiamas mūsų išvadoje, nes galima pagrįstai tikėtis, jog neigiamos tokios pateikimo pasekmės persvers visuomenės gaunamą naudą.

Išvada dėl kitų teisinių ir priežiūros reikalavimų

LR susisiekimo ministro įsakymu 2018 m. sausio 17 d. buvome pirmą kartą paskirti atlikti Įmonės atskirųjų ir Grupės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditą. Mūsų paskyrimas atlikti Įmonės atskirųjų ir Grupės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditą Visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu atnaujinamas kiekvienais metais ir bendras nepertraukiamas paskyrimo laikotarpis yra 3 metai.

Patvirtiname, kad skyriuje „Sąlyginė nuomonė“ pareikšta mūsų sąlyginė nuomonė atitinka Įmonei pateiktą papildomą ataskaitą.

Patvirtiname, kad mūsų žiniomis ir įsitikinimu, Įmonei ir Grupei suteiktos paslaugos atitinka taikomų įstatymų ir teisės aktų reikalavimus bei neapima Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 537/2014 5 straipsnio 1 dalyje nurodytų ne audito paslaugų.

Per audito vykdymo laikotarpį be konsoliduotajame metiniame pranešime arba atskirosiose ir konsoliduotose finansinėse ataskaitose atskleistų paslaugų Įmonei ir Grupei suteikėme atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų vertimo į anglų kalbą paslaugas.

„KPMG Baltics“, UAB, vardu

Vilmantas Karalius
Atestuotas auditorius

Vilnius, Lietuvos Respublika
2019 m. kovo 22 d.

KONSOLIDUOTOJI IR ĮMONĖS FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITOS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

	Pastabos	Grupė		Bendrovė	
		2018	2017	2018	2017
Ilgalaikis turtas					
Nematerialusis turtas	7	21 025	24 445	20 989	24 239
Programinė įranga		20 134	22 932	20 186	22 953
Licencijos ir panašios teisės		586	972	586	972
Kitas nematerialusis turtas		305	541	217	314
Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai	8	1 819 510	1 878 028	1 776 175	1 831 479
Žemė		146 792	146 604	146 786	146 598
Pastatai ir statiniai		900 796	949 811	882 770	931 377
Mašinos ir įranga		171 294	180 532	152 758	163 972
Transporto priemonės		360 030	384 272	353 609	378 913
Kiti įrenginiai, prietaisai ir įrankiai		88 939	75 497	88 466	74 176
Nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai		151 659	141 312	151 786	136 443
Investicinis turtas	9	626	1 464	7 590	8 177
Finansinis turtas		4 326	4 260	76 442	40 161
Investicijos	10	4 223	4 194	76 338	40 161
Prekybos ir kitos gautinos sumos		103	66	104	-
Atidėtojo pelno mokesčio turtas	30	1 383	1 628	-	-
Ilgalaikio turto iš viso		1 846 870	1 909 825	1 881 196	1 904 056
Trumpalaikis turtas					
Atsargos	11	44 090	35 736	33 439	25 679
Ilgalaikis turtas, skirtas parduoti	12	598	755	598	755
Turtas pagal sutartis su klientais	13	464	433	451	433
Išankstiniai apmokėjimai	14	2 339	1 816	1 252	1 383
Prekybos ir kitos gautinos sumos	15	38 464	35 471	45 843	35 108
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	16	92 832	83 536	54 774	77 253
Trumpalaikio turto iš viso		178 787	157 747	136 357	140 611
Turto iš viso		2 025 657	2 067 572	2 017 553	2 044 667

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

KONSOLIDUOTOJI IR ĮMONĖS FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITOS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

	Pastabos	Grupė		Bendrovė	
		2018	2017	2018	2017
Nuosavas kapitalas					
Įstatinis kapitalas	17	1 058 632	1 057 982	1 058 632	1 057 982
Privalomasis rezervas	19	28 344	27 066	28 344	27 066
Kiti rezervai	19	6 784	13 307	6 784	13 307
Nepaskirstytas pelnas (nuostoliai)		57 626	40 339	44 755	28 755
Nuosavo kapitalo iš viso		1 151 386	1 138 694	1 138 515	1 127 110
Ilgalaikiai įsipareigojimai					
Dotacijos	20	538 882	520 962	538 815	520 868
Paskolos ir kitos finansinės skolos	21	181 220	236 128	181 106	223 400
Atidėjiniai	23	15 900	14 400	15 900	14 400
Išmokos darbuotojams	22	9 728	11 725	8 517	10 174
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	25	1 880	3 937	1 880	3 935
Įsipareigojimai pagal sutartis su klientais	26	541	422	541	422
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai	30	5 351	2 605	5 347	2 595
Ilgalaikių įsipareigojimų iš viso		753 502	790 179	752 106	775 794
Trumpalaikiai įsipareigojimai					
Paskolos ir kitos finansinės skolos	21	29 706	32 405	29 664	32 405
Atidėjiniai	23	1 138	214	567	-
Įsipareigojimai pagal sutartis su klientais	26	4 514	5 341	4 751	5 169
Gauti išankstiniai apmokėjimai	24	11 741	-	11 741	-
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	25	29 929	61 012	43 685	70 423
Išmokos darbuotojams	22	26 868	33 329	20 864	27 612
Pelno mokesčio įsipareigojimai		16 873	6 398	15 660	6 154
Trumpalaikių įsipareigojimų iš viso		120 769	138 699	126 932	141 763
Įsipareigojimų iš viso		874 271	928 878	879 038	917 557
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso		2 025 657	2 067 572	2 017 553	2 044 667

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Finansinės ataskaitos ir aiškinamasis raštas, pateikti 56–115 puslapiuose, patvirtinti ir pasirašyti 2019 m. kovo 22 d.:

Generalinis direktorius

Mantas Bartuška

Finansų direktorius

Andrej Kosiakov

Apskaitos paslaugų centro direktorė

Rasa Gudė

KONSOLIDUOTOJI IR ĮMONĖS PELNO (NUOSTOLIŲ) IR KITŲ BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITOS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

	Pastabos	Grupė		Bendrovė	
		2018	2017*	2018	2017*
Pardavimo pajamos	27	467 952	448 100	462 487	445 252
Kitos veiklos pajamos	28	27 896	1 115	30 484	910
Pajamos iš viso		495 848	449 215	492 971	446 162
Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos		(171 433)	(180 312)	(145 276)	(163 934)
Nusidėvėjimas ir amortizacija		(121 908)	(122 027)	(119 316)	(119 427)
Kuras		(56 971)	(48 682)	(55 985)	(48 102)
Medžiagos		(19 860)	(28 518)	(7 840)	(19 950)
Kitų užsienio geležinkelių suteiktos paslaugos		(16 469)	(18 400)	(16 469)	(18 400)
Elektros energija		(6 400)	(5 845)	(6 629)	(5 847)
Remontas ir techninė priežiūra		(3 394)	(1 851)	(36 900)	(13 499)
Ilgalaikio turto, atsargų ir investicijų vertės (sumažėjimas) padidėjimas		(5 427)	(679)	(5 908)	(1 085)
Gautinų sumų ir sutarčių turto vertės (sumažėjimas) padidėjimas		(333)	12 166	(39)	12 169
Atidėjinių ir kaupinių pasikeitimas		(1 465)	316	240	2 949
Kitos sąnaudos		(18 085)	(18 093)	(27 556)	(36 117)
Veiklos pelnas (nuostoliai)		74 103	37 290	71 293	34 919
Finansinės veiklos pajamos	29	165	45	348	725
Finansinės veiklos sąnaudos	29	(3 883)	(5 986)	(3 847)	(5 858)
Nuosavybėje apskaitomų ūkio subjektų, į kuriuos investuojama, pelno dalis		197	(35)	-	-
Pelnas (nuostoliai) prieš pelno mokestį		70 582	31 314	67 794	29 786
Pelno mokestis	30	(15 776)	(4 327)	(14 275)	(4 232)
Grynasis pelnas (nuostoliai)		54 806	26 987	53 519	25 554
Kitos bendrosios pajamos (sąnaudos)		-	-	-	-
Bendrosios pajamos (sąnaudos) iš viso		54 806	26 987	53 519	25 554

*Koreguota, atskleidimas 32-oje pastaboje.

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

KONSOLIDUOTOJI IR ĮMONĖS NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITOS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

Grupė	Pastabos	Įstatinis kapitalas	Akcijų priedai	Privalomasis rezervas	Kiti rezervai	Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)	Iš viso
Likutis 2016 m. gruodžio 31 d.		1 057 958	-	27 066	13 307	13 352	1 111 683
Pirmą kartą taikomo 9-ojo TFAS įtaka		-	-	-	-	-	-
Grynasis pelnas (nuostoliai)		-	-	-	-	26 987	26 987
Kitos bendrosios pajamos, po apmokestinimo		-	-	-	-	-	-
Bendrosios pajamos (sąnaudos) iš viso		-	-	-	-	26 987	26 987
Įstatinio kapitalo didinimas	17	650	-	-	-	-	650
Įstatinio kapitalo mažinimas	17	(626)	-	-	-	-	(626)
Sandoriai, susiję su įmonės savininkais iš viso		24	-	-	-	-	24
Likutis 2017 m. gruodžio 31 d.		1 057 982	-	27 066	13 307	40 339	1 138 694
Pirmą kartą taikomo 9-ojo TFAS įtaka		-	-	-	-	(50)	(50)
Pirmą kartą taikomo 15-ojo TFAS įtaka		-	-	-	-	-	-
Grynasis pelnas (nuostoliai)		-	-	-	-	54 856	54 856
Kitos bendrosios pajamos, po apmokestinimo		-	-	-	-	-	-
Bendrosios pajamos (sąnaudos) iš viso		-	-	-	-	54 806	54 806
Nepripažintas ataskaitinių metų pelnas (nuostoliai)	15	-	-	-	-	(8 764)	(8 764)
Įstatinio kapitalo didinimas	17	650	-	-	-	-	650
Pervedimai tarp rezervų	19	-	-	1 278	(6 523)	5 245	-
Išmokėti dividendai	18	-	-	-	-	(34 000)	(34 000)
Sandoriai, susiję su įmonės savininkais iš viso		650	-	1 278	(6 523)	(37 519)	(42 114)
Likutis 2018 m. gruodžio 31 d.		1 058 632	-	28 344	6 784	57 626	1 151 386

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

KONSOLIDUOTOJI IR ĮMONĖS NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITOS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

Bendrovė	Pastabos	Įstatinis kapitalas	Akcijų priedai	Privalomasis rezervas	Kiti rezervai	Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)	Iš viso
Likutis 2016 m. gruodžio 31 d.		1 057 958	-	27 066	13 307	3 201	1 101 532
Pirmą kartą taikomo 9-ojo TFAS įtaka		-	-	-	-	-	-
Grynasis pelnas (nuostoliai)		-	-	-	-	25 554	25 554
Kitos bendrosios pajamos, po apmokestinimo		-	-	-	-	-	-
Bendrosios pajamos (sąnaudos) iš viso		-	-	-	-	25 554	25 554
Įstatinio kapitalo didinimas	17	650	-	-	-	-	650
Įstatinio kapitalo mažinimas	17	(626)	-	-	-	-	(626)
Sandoriai, susiję su įmonės savininkais iš viso		24	-	-	-	-	24
Likutis 2017 m. gruodžio 31 d.		1 057 982	-	27 066	13 307	28 755	1 127 110
Pirmą kartą taikomo 9-ojo TFAS įtaka		-	-	-	-	-	-
Pirmą kartą taikomo 15-ojo TFAS įtaka		-	-	-	-	-	-
Grynasis pelnas (nuostoliai)		-	-	-	-	53 519	53 519
Kitos bendrosios pajamos, po apmokestinimo		-	-	-	-	-	-
Bendrosios pajamos (sąnaudos) iš viso		-	-	-	-	53 519	53 519
Nepripažintas ataskaitinių metų pelnas (nuostoliai)	15	-	-	-	-	(8 764)	(8 764)
Įstatinio kapitalo didinimas	17	650	-	-	-	-	650
Pervedimai tarp rezervų	19	-	-	1 278	(6 523)	5 245	-
Išmokėti dividendai	18	-	-	-	-	(34 000)	(34 000)
Sandoriai, susiję su įmonės savininkais iš viso		650	-	1 278	(6 523)	(37 519)	(42 114)
Likutis 2018 m. gruodžio 31 d.		1 058 632	-	28 344	6 784	44 755	1 138 515

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

KONSOLIDUOTOJI IR ĮMONĖS PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITOS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

	Pastabos	Grupė		Bendrovė	
		2018	2017	2018	2017
Pagrindinės veiklos pinigų srautai					
Grynasis pelnas (nuostoliai)		54 806	26 987	53 519	25 554
Nepiniginių straipsnių koregavimas					
Nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos	7,8,9	138 646	140 484	134 683	135 448
Dotacijų (nusidėvėjimas)	20	(15 327)	(15 244)	(15 301)	(15 214)
(Pelnas) nuostoliai iš ilgalaikio turto perleidimo/nurašymo		83	179	(1 899)	170
Vertės sumažėjimas (atstatymas)		5 760	(11 281)	5 947	(10 851)
Sukauptų pajamų/sąnaudų pasikeitimas		(252)	752	(1 524)	899
Palūkanų (pajamos) sąnaudos		4 053	5 156	4 011	5 109
Atidėjinių (sumažėjimas) padidėjimas		844	(5 004)	410	(5 558)
Valiutų kurso pasikeitimo įtaka		90	(240)	91	(242)
Pelno mokesčio sąnaudos (nauda)	30	15 776	4 327	14 275	4 232
Asocijuotosios įmonės (pelnas) nuostoliai		(197)	35	-	-
Pagrindinės veiklos pinigų srautai įvertinus nepiniginių straipsnių koregavimus		204 282	146 151	194 212	139 547
Apyvartinio kapitalo pasikeitimas					
Atsargų sumažėjimas (padidėjimas)		(9 728)	10 862	(10 767)	13 245
Prekybos, kitų gautinų sumų bei išankstinių apmokėjimų sumažėjimas (padidėjimas)		(23 952)	30 875	(29 707)	22 595
Prekybos ilgalaikių ir trumpalaikių mokėtinų skolų bei gautų išankstinių apmokėjimų padidėjimas (sumažėjimas)		5 324	(15 451)	10 829	(5 012)
Su darbo santykiais susijusių įsipareigojimų padidėjimas (sumažėjimas)		(6 461)	4 997	(6 748)	2 650
Kitų ilgalaikių ir trumpalaikių mokėtinų sumų padidėjimas (sumažėjimas)		(15 544)	3 604	(14 688)	2 023
(Sumokėtas) pelno mokestis		(1 872)	(718)	(1 472)	(486)
Gryniesi pagrindinės veiklos pinigų srautai		152 048	180 320	141 659	174 562
Investicinės veiklos pinigų srautai					
Ilgalaikio turto (įsigijimas) perleidimas		(80 661)	(100 362)	(85 527)	(95 243)
Investicijų (įsigijimas) perleidimas		-	-	(29 135)	3 331
Gauti dividendai		149	680	149	680
Gautos palūkanos		9	29	5	-
Suteiktos paskolos		(100)	-	(100)	-
Suteiktų paskolų susigrąžinimas		97	-	97	-
Gryniesi investicinės veiklos pinigų srautai		(80 506)	(99 653)	(114 511)	(91 232)

KONSOLIDUOTOJI IR ĮMONĖS PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITOS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

	Pastabos	Grupė		Bendrovė	
		2018	2017	2018	2017
Finansinės veiklos pinigų srautai					
Paskolų gavimas		175	12 728	-	-
Paskolų (grąžinimas)		(57 782)	(45 665)	(45 035)	(33 229)
Gautos (grąžintos, panaudotos) dotacijos		34 106	20 655	34 106	20 655
(Sumokėtos) palūkanos		(4 745)	(5 515)	(4 698)	(5 439)
(Sumokėti) dividendai	18	(34 000)	-	(34 000)	-
Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai		(62 246)	(17 797)	(49 627)	(18 013)
Grynasis pinigų srautų padidėjimas (sumažėjimas)		9 296	62 870	(22 479)	65 317
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pradžioje	16	83 536	20 666	77 253	11 936
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje	16	92 832	83 536	54 774	77 253

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

1. Bendroji informacija

AB „Lietuvos geležinkeliai“ (toliau – Bendrovė) įregistruota Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registre 1995 m. gegužės 2 d., reorganizavus SPAB „Lietuvos geležinkeliai“. Vykdydama savo veiklą, Bendrovė vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymu, Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodeksu ir kitais Lietuvos Respublikoje galiojančiais teisės aktais.

Bendrovė yra juridinis asmuo, savarankiškai organizuojantis ūkinę, finansinę, organizacinę ir teisinę veiklą. Bendrovė yra akcinio kapitalo įmonė, kurios akcininkas yra Lietuvos valstybė. Bendrovės registracijos kodas 110053842, PVM mokėtojo registracijos kodas LT100538411, juridinis (registracijos) adresas: Mindaugo g. 12, LT-03603 Vilnius. Bendrovės pagrindinė veikla – Krovinių ir keleivių vežimo geležinkeliais paslaugos, geležinkelių tinklo administravimas, viešosios geležinkelių infrastruktūros valdymas, priežiūra ir plėtra.

Remiantis LR Seime priimtomis Geležinkelių transporto kodekso pataisomis, kurios aprašytos 5-oje pastaboje, Bendrovė pradeda naują pertvarkos programą, kuri apims pagrindinių veiklų išgryninimą, ir kurios metu naujai įsteigtos Grupės įmonės tęs trijų direktijų – Krovinių, Keleivių vežimo ir Geležinkelių infrastruktūros – veiklą. Pirmuoju etapu palaipsniui bus įgyvendintas krovinių vežimo veiklos perkėlimas į 2018 m. gruodžio 28 d. Juridinių asmenų registre užregistruotą akcinę bendrovę „LG CARGO“. Kitais metais bus įsteigtos įmonės, į kurias bus perkeltos ir Keleivių vežimo bei Geležinkelių infrastruktūros direktijų veiklos. Numatoma, kad pokyčiai Grupėje truks iki 2019-ųjų pabaigos.

2018 m. ir 2017 m. gruodžio 31 d. vienintelis Bendrovės akcininkas buvo Lietuvos valstybė, atstovaujama Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos.

2018 m. gruodžio 31 d. Grupę sudarė Bendrovė ir jos patronuojamosios įmonės, kurios nurodytos toliau:

Įmonė	Įmonės buveinės adresas	Valdoma dalis, %		Pagrindinė veikla
		2018	2017	
UAB Geležinkelio tiesimo centras	Trikampio g. 10, Lentvaris	100	100	Geležinkelio infrastruktūros kelio remontas ir statyba
UAB Vilniaus lokomotyvų remonto depas	Švitrigailos g. 39/16, Vilnius	100	100	Geležinkelio riedmenų remontas ir gamyba
UAB „Gelsauga“	Prūsų g. 1, Vilnius	100	100	Apsaugos paslaugų teikimas
LUAB Geležinkelių aplinkosaugos centras	Konstitucijos pr. 8 A, Vilnius	100	100	Likviduojama
UAB „Rail Baltica statyba“	Mindaugo g. 12, Vilnius	100	100	Bendros Baltijos šalių įmonės RB Rail AS, kuriojančios projekto „Rail Baltica 2“ įgyvendinimą, akcininko funkcijų vykdymas
AB „LG CARGO“	Mindaugo g. 12, Vilnius	100	-	Krovinių vežimo veiklai naudojamų riedmenų eksploatavimas ir priežiūra
BAB „Lietuvos jūrų laivininkystė“	Malūnininkų g. 3, Klaipėda	56,66	56,66	Bankrutavusi, likviduojama
VŠĮ „Geležinkelių logistikos parkas“	Konstitucijos pr. 3, Vilnius	79,61	79,61	Atsakinga už Vilniaus viešojo logistikos centro logistikos parko kūrimą ir valdymą. Įmonė nėra reikšminga, todėl nereikšminga konsolidavimo tikslais

Konsoliduotose finansinėse ataskaitose investicijos į asocijuotąsias įmones UAB „voestalpine VAE Legetecha“, RB Rail AS ir UAB „Lokomotyvai ir transporto komponentai“ yra apskaitomos nuosavybės metodu, atskirose Grupės įmonių finansinėse ataskaitose – savikainos metodu.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

1. Bendroji informacija (tęsinys)

Investicijos į asocijuotąsias įmones nurodytos toliau:

Įmonė	Įmonės buveinės adresas	Valdoma dalis, %		Pagrindinė veikla
		2018	2017	
UAB „voestalpine VAE Legetecha“	Draugystės g. 8, Vilniaus rajonas, Valčiūnai	34	34	Geležinkelio iešmų gamyba
RB Rail AS	Gogolio g. 3, Ryga	33,33	33,33	Projekto „Rail Baltica“ įgyvendinimas bei centrinio projekto koordinatoriaus funkcijų vykdymas. Valdoma per UAB „Rail Baltica statyba“
UAB „Lokomotyvai ir transporto komponentai“	Švitrigailos g. 39, Vilnius	25	25	Veikla nevykdoma. Valdoma per UAB Vilniaus lokomotyvų remonto depas

Bendrovę sudaro Keleivių ir Krovinių vežimo direkcijos, Geležinkelių infrastruktūros direkcija, Administracija bei kiti padaliniai.

Grupės ir Bendrovės vidutinis darbuotojų skaičius 2018 m. gruodžio 31 d. atitinkamai buvo 9 837 darbuotojai ir 7 278 darbuotojai (2017 m. gruodžio 31 d. – 10 787 darbuotojai ir 8 804 darbuotojai).

Bendrovės vadovybė patvirtino šias finansines ataskaitas 2019 m. kovo 22 d. Bendrovės akcininkai turi įstatymuose numatytą teisę patvirtinti šias finansines ataskaitas arba jų nepatvirtinti ir pareikalauti vadovybės parengti naują finansinių ataskaitų rinkinį.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

2. Svarbios apskaitos politikos priemonės

Ataskaitų rengimo pagrindas. Grupės ir Bendrovės finansinės ataskaitos buvo parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje (TFAS). Šios Grupės ir Bendrovės konsoliduotos finansinės ataskaitos parengtos pagal visus 2018 m. gruodžio 31 d. galiojančius TFAS reikalavimus.

Finansinės ataskaitos parengtos taikant istorinės įsigijimo savikainos metodą. Finansiniai Grupės ir Bendrovės metai sutampa su kalendoriniais metais.

Pinigų srautų ataskaitoje nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų įsigijimus Grupė ir Bendrovė atvaizduoja pakoreguodama juos įsipareigojimais už nekilnojamąjį turtą, įrangą ir įrengimus laikotarpio pradžioje ir pabaigoje.

Apskaitos politikos pakeitimai. Grupė ir Bendrovė nuosekliai taikė apskaitos politiką, išdėstytą 2-oje pastaboje, visiems šiose konsoliduotose ir atskirose finansinėse ataskaitose pateiktiems laikotarpiams.

Rengdama šias finansines ataskaitas Grupė ir Bendrovė pirmą kartą pritaikė 9-ojo TFAS „Finansinės priemonės“ ir 15-ojo TFAS „Pajamos pagal sutartis su klientais“ reikalavimus, įskaitant atitinkamas kitų standartų pataisas. Perėjimo prie minėtų TFAS įtaka Grupės ir Bendrovės finansinei būklei, finansiniams veiklos rezultatams ir pinigų srautams yra paaiškinta 3-oje pastaboje.

Žemiau pateikti pagrindiniai apskaitos principai.

Vertinimų ir sprendimų taikymas. Siekiant parengti finansines ataskaitas pagal TFAS reikalavimus, būtina naudoti tam tikrus svarbius apskaitinius vertinimus prielaidoms, kurios daro įtaką apskaitos principų taikymui bei su turtu ir įsipareigojimais, pajamomis ir išlaidomis susijusiems skaičiams. Įvertinimai ir su jais susijusios prielaidos yra pagrįsti istorine patirtimi ir kitais veiksniais, kurie atitinka esamas sąlygas, ir kurių rezultatų pagrindu yra daroma išvada dėl turto ir įsipareigojimų likutinių verčių, apie kurias negalima spręsti iš kitų šaltinių. Vadovybės įvertinimai, taikant TFAS, kurie daro reikšmingą įtaką konsoliduotoms ir įmonės finansinėms ataskaitoms ir apytikriams skaičiavimams gali turėti reikšmingos įtakos ateinantiems finansiniams metams, aptariami 5-oje pastaboje „Svarbūs apskaitiniai įvertinimai ir prielaidos“.

Veiklos tęstinumas. Šios finansinės ataskaitos už 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus parengtos pagal Bendrovės vadovybės daromą prielaidą, kad Grupė ir Bendrovė tęs savo veiklą.

Konsoliduotos finansinės ataskaitos. Konsoliduotos finansinės ataskaitos apima Bendrovės ir jos kontroliuojamų ūkio subjektų (jos patronuojamųjų įmonių) finansines ataskaitas. Kontrolė įgyjama, kai Bendrovė gali kontroliuoti ūkio subjekto finansinę ir veiklos politiką, siekdama gauti naudos. Per metus įsigytų arba perleistų patronuojamųjų įmonių pajamos ir sąnaudos yra įtraukiamos į konsoliduotąją bendrųjų pajamų ataskaitą nuo įsigijimo iki perleidimo dienos. Patronuojamųjų įmonių visos bendrosios pajamos priskiriamos Bendrovės savininkams ir nekontroliuojančioms dalims, net jeigu rezultatai nekontroliuojančiose dalyse yra neigiami. Kai reikia, patronuojamųjų įmonių finansinės ataskaitos yra koreguojamos, kad jų apskaitos politika sutaptų su Grupės

naudojama apskaitos politika. Visi Grupės įmonių tarpusavio sandoriai, likučiai, pajamos ir sąnaudos konsoliduojant yra eliminuojami.

Asocijuotosios įmonės. Asocijuotosios įmonės – ūkio subjektai, kuriems Grupė ir Bendrovė gali daryti reikšmingą įtaką (tiesiogiai ar netiesiogiai), tačiau neturi teisės jų valdyti. Įprastai daroma prielaida, kad turint nuo 20 iki 50 proc. visų balsų, galima daryti reikšmingą įtaką. Investicija į asocijuotas įmones apskaitoma taikant nuosavybės metodą. Pagal nuosavybės metodą, ji pirminio pripažinimo metu apskaitoje pripažįstama savikaina, į kurią įtraukiamos sandorio išlaidos. Vėliau į konsoliduotąsias finansines ataskaitas įtraukiama Grupės pelno ar nuostolių dalis ir į nuosavą kapitalą investuojančių ūkio subjektų kitos bendrosios pajamos iki tol, kol tai nebedaro reikšmingos įtakos. Gauti dividendai sumažina asocijuotosios įmonės investicijų apskaitinę vertę.

Funkcinė ir pateikimo valiuta. Sumos finansinėse ataskaitose yra pateiktos eurai, jeigu nenurodyta kitaip. Bendrovės ir jos patronuojamųjų įmonių funkcinė valiuta yra euras. Šiose finansinėse ataskaitose visos sumos yra pateiktos eurai ir suapvalintos iki artimiausio tūkstančio (000 eurų), skaičiai tarp lentelių gali nesutapti dėl apvalinimo. Tokie nesutapimai finansinėse ataskaitose laikomi nereikšmingais.

Užsienio valiuta. Sandoriai užsienio valiuta įvertinami funkcinėje valiuta sandorių metu galiojančiais valiutos keitimo kursais. Piniginis turtas ir piniginiai įsipareigojimai užsienio valiuta pervertinami funkcinėje valiuta finansinių ataskaitų sudarymo dieną Europos Centrinio Banko nustatytais ir paskelbtais orientaciniais valiutos keitimo kursais. Valiutos kurso pasikeitimo teigiama arba neigiama įtaka apskaitoma kaip pelnas arba nuostoliai Pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitose. Nepiniginis turtas ir įsipareigojimai, kurie denominuoti užsienio valiuta ir įvertinami tikrąja verte, pervertinami funkcinėje valiuta tikrosios vertės nustatymo dieną galiojančiais valiutos keitimo kursais. Nepiniginis turtas ir įsipareigojimai, kurie denominuoti užsienio valiuta ir įvertinami savikaina, įvertinami funkcinėje valiuta turto ir įsipareigojimų pripažinimo finansinės būklės ataskaitose dieną galiojančiais valiutos keitimo kursais. Valiutos kurso pasikeitimo teigiama arba neigiama įtaka apskaitoma kaip pelnas arba nuostoliai Pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitose.

Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai. Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai – tai ilgalaikis materialusis turtas, kuris: a) laikomas prekių gamybos ar paslaugų teikimo ar administraciniais tikslais; ir b) ketinamas naudoti ilgiau negu vieną ataskaitinį laikotarpį. Nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų savikaina turi būti pripažįstama turtu tada ir tik tada, jeigu: a) tikėtina, kad ūkio subjektas ateityje iš to turto gaus ekonominės naudos; ir b) turto savikaina gali būti patikimai įvertinta.

Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai yra priskiriami ilgalaikiam materialiam turtui ir apskaitomi savikaina, atėmus sukaupytą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius. Pradinę ilgalaikio materialiojo turto vertę sudaro įsigijimo savikaina, įskaitant negrąžinamus įsigijimo mokesčius, kapitalizuotos skolinimosi išlaidos ir visos tiesiogiai priskirtinos išlaidos, susijusios su turto parengimu eksploatuoti arba perkėlimu į jo naudojimo vietą. Išlaidos, patirtos ilgalaikiam materialiajam turtui pradėjus veikti, paprastai yra apskaitomos to laikotarpio, kai jos buvo patirtos, pelne (nuostoliuose).

AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

2. Svarbios apskaitos politikos priemonės (tęsinys)

Kai nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų atskirų sudėtinių dalių naudingo tarnavimo laikotarpis skiriasi, jos apskaitomos kaip atskiri nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų vienetai (komponentai). Sąnaudos, patiriamos keičiant nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų sudėtinę dalį, kapitalizuojamos tik tuo atveju, jei iš šios sudėtinės dalies tikėtina gauti ekonominės naudos ir naujosios sudėtinės dalies savikaina gali būti patikimai įvertinta. Senosios sudėtinės dalies likutinė vertė nurašoma. Su nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų aptarnavimu susijusios sąnaudos apskaitomos kaip pelnas arba nuostoliai tuo metu, kai patiriamos.

Kiekvienų ataskaitinių metų pabaigoje, jeigu yra nuvertėjimo požymių, yra vertinamas nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų nuvertėjimas. Pastebėjus nuvertėjimą, nustatoma atsiperkamoji vertė kaip turto tikroji vertė, atėmus pardavimo išlaidas, arba jo naudojimo vertė (ta, kuri didesnė). Apskaitinė vertė sumažinama iki atsiperkamosios vertės, o nuvertėjimo nuostolis pripažįstamas Pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitose. Ankstesniais metais pripažinti nuostoliai dėl turto sumažėjusios vertės, prirėkus, turi būti panaikinti, jei nustatant naudojamo turto vertę ar tikrąją vertę, atėmus pardavimo išlaidas, atsirado pokyčių. Turto vertės sumažėjimas atstatomas ta suma, kuria padidėja turto atsiperkamoji

vertė, tačiau neviršijant turto apskaitinės vertės prieš turto vertės sumažėjimo apskaitymą, įvertinant priskaičiuotą nusidėvėjimą.

Nekilnojamas turtas, įranga ir įrengimai po jų pripažinimo turtu turi būti apskaitomi savikaina, atimant bet kokią sukauptą nusidėvėjimą ir bet kokius turto vertės sumažėjimo nuostolius.

Remonto išlaidos yra pridamos prie apskaitinės nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų vertės, jei yra tikėtina, kad Grupė ir Bendrovė gaus ateityje ekonominę naudą iš šių išlaidų, ir jei jas galima patikimai įvertinti. Pakeistos dalies apskaitinė vertė yra nurašoma. Visos kitos remonto ir eksploatacijos išlaidos yra pripažįstamos sąnaudomis tuo metu, kai yra patiriamos.

Nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų perleidimo pelnas ar nuostoliai nustatomi lyginant turto pardavimo pajamas su jo apskaitine verte ir yra pripažįstami Pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitose.

Nusidėvėjimas. Žemės sklypų nusidėvėjimas nėra skaičiuojamas. Kito nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų grupių nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesinį nusidėvėjimo metodą, siekiant paskirstyti savikainą jų likutinėms vertėms per įvertintą naudingo tarnavimo laiką.

Nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų grupės

Naudingo tarnavimo laikas

Pastatai ir statiniai	8–140
Mašinos ir įranga	5–40
Kelių transporto priemonės	4–10
Riedmenys (įskaitant vagonus)	8–35
Kompiuteriai ir kompiuterinė įranga	4–15
Kiti įrenginiai, prietaisai ir įrankiai	4–70

Turto likvidacinė vertė – nustatyta suma, kurią Grupė ir Bendrovė galėtų gauti pardavus turtą, atimant įvertintas pardavimo sąnaudas, jei turtas pasiekė numatytą naudingo tarnavimo laiko pabaigą ir būklę tuo metu. Turto likvidacinės vertės ir naudingo tarnavimo laikas peržiūrimi ir, jei reikia, koreguojami kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje.

Nebaigta statyba. Nebaigta statyba apskaitoma įsigijimo verte. Ją sudaro statybos, statinių ir įrenginių vertė bei kitos tiesiogiai priskirtinos išlaidos. Nebaigtos statybos nusidėvėjimas neskaiciuojamas tol, kol statyba nėra baigta ir turtas neparuoštas naudoti.

Investicinis turtas. Investicinis turtas, įskaitant dalį pastatų ir statinių, yra skirtas uždirbti nuomos pajamas ir (arba) kapitalo vertei didinti, o ne gamybai, paslaugų teikimui, administraciniam ar pardavimo tikslams. Investicinis turtas yra pateikiamas istorine savikaina atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius, jei tokių yra. Nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą metodą per nustatytus naudingo tarnavimo laikotarpius: 10 – 50 metų. Perkėlimai į investicinį turtą ir iš jo atliekami tada ir tik tada, kai akivaizdžiai pasikeičia turto paskirtis. Perkeltą turtą iš investicinio turto į nekilnojamąjį turtą, įrangą ir įrengimus, naudojamus savoms reikmėms, to turto menama savikaina

yra laikoma investicinio turto apskaitine verte perkėlimo datą. Jei nekilnojamas turtas, įranga ir įrengimai perkeliama į investicinį, Grupė ir Bendrovė apskaito tokį turtą pagal nekilnojamajam turtui, įrangai ir įrengimams taikomus apskaitos principus iki perkėlimo datos. Perkeltą investicinio turto menama savikaina yra laikoma to turto apskaitinė vertė perkėlimo datą.

Investicijos į dukterines įmones. Investicijos į dukterines įmones atskirose Bendrovės finansinėse ataskaitose yra apskaitomos įsigijimo savikaina, atėmus vertės sumažėjimą. Investicijos į dukterines įmones Grupės finansinėse ataskaitose yra apskaitomos nuosavybės metodu. Nuosavybės metodas numato, kad pirminio pripažinimo metu investicija yra apskaitoma įsigijimo savikaina. Po pirminio pripažinimo investicijos į dukterines įmones yra koreguojamos taip, kad atspindėtų akcininko dalį grynajame pelne (arba nuostolyje).

Nematerialusis turtas. Grupės ir Bendrovės nematerialiajam turtui nustatomas tikslus naudingo tarnavimo laikas. Nematerialusis turtas apima kapitalizuotą kompiuterinę programinę įrangą, patentus, prekių ženklus ir licencijas. Įsigyta kompiuterinė programinė įranga, licencijos, patentai ir prekių ženklai kapitalizuojami pagal įsigijimo ir jiems pradėti naudoti patirtas išlaidas.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

2. Svarbios apskaitos politikos priemonės (tęsinys)

Tiesiogiai su Grupės ir Bendrovės kontroliuojamos unikalios programinės įrangos kūrimu susijusios išlaidos parodomos kaip nematerialusis turtas, jei tikimasi, kad būsima ekonominė nauda viršys patirtas išlaidas. Kapitalizuotos išlaidos apima programinę įrangą kuriančio personalo komandos sąnaudas ir susijusias pridėtines išlaidas. Visos kitos su kompiuterine įranga susietos sąnaudos, pvz., programinės įrangos priežiūros darbai, pripažįstamos patirtomis sąnaudomis jų susidarymo metu.

Nematerialusis turtas amortizuojamas taikant tiesinį nusidėvėjimo metodą per nustatytą naudingo tarnavimo laiką, kuris gali būti nuo 2 iki 20 metų. Amortizacijos laikotarpis turi būti peržiūrimas kiekvienų finansinių metų pabaigoje.

Grupėje ir Bendrovėje naudojamo nematerialiojo turto likvidacinė vertė turi būti laikoma nuliu, išskyrus atvejus, kai trečioji šalis įsipareigoja nupirkti turtą jo naudingo tarnavimo laiko pabaigoje arba yra aktyvioji to turto rinka ir pagal ją gali būti nustatyta likvidacinė vertė, be to, tikėtina, kad ši rinka egzistuos ir turto naudingo tarnavimo laiko pabaigoje.

Neamortizuojamo nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laikas turi būti peržiūrimas kiekvieną atskaitinį laikotarpį, siekiant nustatyti, ar įvykiai ir aplinkybės patvirtina tokį neriboto naudingo tarnavimo laiko įvertinimą. Jeigu ne, neriboto naudingo tarnavimo laiko įvertinimo keitimas į ribotą turi būti apskaitoje registruojamas kaip apskaitinio įvertinimo keitimas.

Grupė ir Bendrovė tikrina nematerialiojo turto galimą vertės sumažėjimą, lygindamos jo atsiperkamąją vertę su apskaitine verte kartą per metus arba bet kada, kai tik yra požymių, kad sumažėjo nematerialiojo turto vertė. Esant nematerialiojo turto vertės sumažėjimui, nematerialiojo turto apskaitinė vertė sumažinama iki jo tikrosios vertės.

Parduoti laikomas turtas. Ilgalaiį turtą Grupė ir Bendrovė klasifikuoja kaip skirtą parduoti, jei jo apskaitinė vertė bus atgaunama daugiausia iš pardavimo, o ne toliau jį naudojant. Toks ilgalaikis turtas klasifikuojamas kaip laikomos parduoti, yra įvertinamas mažesniąją apskaitine verte arba tikrąją verte atėmus pardavimo išlaidas. Pardavimo išlaidos yra sąnaudos, tiesiogiai priskiriamos pardavimui, išskyrus finansines ir pelno mokesčio sąnaudas.

Nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų bei nematerialiojo turto vertės sumažėjimas. Kiekvieną finansinės būklės ataskaitų sudarymo datą Grupė ir Bendrovė peržiūri likutinę nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų bei nematerialiojo turto vertę, kad nustatytų, ar yra kokių nors požymių, kad šio turto vertė sumažėjo. Jei tokių požymių yra, Grupė ir Bendrovė įvertina šio turto atsiperkamąją vertę tam, kad būtų galima įvertinti vertės sumažėjimą (jei toks yra). Kai neįmanoma įvertinti turto atsiperkamosios vertės, Grupė ir Bendrovė apskaičiuoja pajamas generuojančios turto grupės, kuriai šis turtas priklauso, atsiperkamąją vertę. Tuomet, kai galima identifikuoti pagrįstą ir pastovią priskyrimo bazę, Grupės ir Bendrovės turtas taip pat priskiriamas atskiroms pajamas generuojančioms turto grupėms, arba priešingu atveju jis priskiriamas prie mažiausios pajamas generuojančios turto grupės, kuriai galima identifikuoti pagrįstą ir pastovią paskirstymo bazę.

Neriboto naudingo tarnavimo laiko nematerialusis turtas ir nematerialusis turtas, neskirtas naudojimui, yra tikrinami dėl vertės su-

mažėjimo mažiausiai kartą per metus ir kai yra požymių, kad turto vertė gali būti sumažėjusi.

Atsiperkamoji vertė yra didesnioji iš tikrosios vertės, atėmus pardavimo sąnaudas, ir naudojimo vertės. Įvertinant naudojimo vertę, tikėtini ateities pinigų srautai yra diskontuojami iki dabartinės vertės naudojant ikimokestinę diskonto normą, įvertintą pagal dabartines rinkos sąlygas, egzistuojančią pinigų laiko vertę bei su turtu susijusią riziką, į kurią nebuvo atsižvelgta vertinant ateities pinigų srautus.

Jei turto (ar pajamas generuojančios turto grupės) įvertinta atsiperkamoji vertė yra mažesnė nei šio turto apskaitinė vertė, apskaitinė turto vertė sumažinama iki atsiperkamosios šio turto (ar pajamas generuojančios turto grupės) vertės. Nuostoliai dėl vertės sumažėjimo iš karto pripažįstami Pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitose.

Finansinės priemonės (apskaitos politika galiojusi iki 2018 m. sausio 1 d.)

Neišvestinės finansinės priemonės. Neišvestinės finansinės priemonės apima pirkėjų įsiskolinimą ir kitas gautinas sumas, grynuosius pinigus ir grynujų pinigų ekvivalentus, paskolas, finansines skolas, skolas tiekėjams ir kitas mokėtinas sumas.

Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai pirminio pripažinimo metu yra vertinami tikrąja verte. Sandorio išlaidos, kurios yra tiesiogiai priskirtinos finansinio turto įsigijimui ar išleidimui (išskyrus finansinį turtą ir finansinius įsipareigojimus pateikiamus tikrąja verte per pelną ar nuostolius), pirminio pripažinimo metu yra pridedamos arba atimamos atitinkamai iš finansinio turto ar finansinių įsipareigojimų tikrosios vertės. Sandorio išlaidos, tiesiogiai priskirtinos finansiniam turtui ar finansiniams įsipareigojimams, pateikiamiems tikrąja verte per pelną ar nuostolius, yra iš karto pripažįstamos pelne ar nuostoliuose.

Per 2017 m. Grupė ir Bendrovė finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų, kurie apskaitomi tikrąja verte per pelną (nuostolius), neturėjo.

Išvestinės finansinės priemonės. Grupė ir Bendrovė neturi išvestinių finansinių priemonių.

Finansinis turtas. Vadovaujantis 39-uoju TAS finansinis turtas yra skirstomas į finansinį turtą, vertinamą tikrąja verte per pelną (nuostolius), finansinį turtą, laikomą iki išpirkimo termino, suteiktas paskolas ir gautinas sumas bei finansinį turtą, skirtą parduoti. Finansinio turto priskyrimas priklauso nuo finansinio turto rūšies ir tikslo ir yra nustatomas pirminio pripažinimo metu.

Finansinio turto klasifikacija. Finansinis turtas skirstomas į toliau nurodytas grupes – (a) paskolas ir gautinas sumas, (b) galimas parduoti finansinis turtas.

Finansinis turtas apskaitoje atvaizduojamas sandorio sudarymo dieną, kai finansinio turto pirkimas ar pardavimas vyksta pagal sutartį, kurios sąlygos reikalauja finansinio turto pateikimo atitinkamos rinkos nustatytu terminu. Pirminio pripažinimo metu finansinis turtas yra įvertinamas tikrąja verte, pridedant, tuo atveju, jei investicijos apskaitytos ne tikrąja verte per pelną (nuostolius), tiesiogines išlaidas, susijusias su sandoriu. Grupės ir Bendrovės finansinis turtas apima pinigus, iš pirkėjų ir kitas gautinas sumas bei galimą parduoti finansinį turtą.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

2. Svarbios apskaitos politikos priemonės (tęsinys)

Paskolos ir gautinos sumos. Paskolos ir gautinos sumos (kurios nėra išvestinė finansinė priemonė ir kuriomis neprekiuojama aktyvioje rinkoje) yra finansinis turtas su fiksuotais arba nustatyto būdu apskaičiuojamais mokėjimais. Po pirminio pripažinimo toks finansinis turtas yra apskaitomas amortizuota savikaina, naudojant apskaičiuotų palūkanų normos metodą (išskyrus trumpalaikes gautinas sumas, kurių palūkanų pajamų pripažinimas būtų nereikšmingas), atėmus bet kokią pripažintą vertės sumažėjimo nuostolį, kuris atspindi neatgautinas sumas. Pelnas arba nuostoliai pripažįstami Pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitose tada, kai toks turtas yra nurašomas, sumažėja jo vertė ar jis yra amortizuojamas.

Apskaičiuotų palūkanų normos metodas. Apskaičiuotų palūkanų normos metodas yra finansinio turto amortizuotos savikainos skaičiavimo ir palūkanų pajamų paskirstymo per atitinkamą laikotarpį metodas. Apskaičiuotų palūkanų norma yra palūkanų norma, kuri tiksliai diskontuoja įvertintus ateities pinigų srautus (įskaitant visus sumokėtus ar gautus mokesčius, kurie yra neatskiriama apskaičiuotų palūkanų normos dalis, sandorio išlaidas ir kitas priemokas ar nuolaidas) iki grynosios pirminio pripažinimo apskaitinės vertės per numatytą finansinio turto laikotarpį arba (jei tinkama) per atitinkamai trumpesnį laikotarpį.

Pajamos iš skolos instrumentų, išskyrus tą finansinį turtą, kuris apskaitomas tikrąja verte per pelną (nuostolius), yra pripažįstamos taikant apskaičiuotų palūkanų normos metodą.

Galimas parduoti finansinis turtas. Galimas parduoti finansinis turtas – tai neišvestinis finansinis turtas, priskirtas galimam parduoti turtui arba nepriskirtas prie paskolų ir gautinų sumų, investicijų, laikomų iki išpirkimo, ar finansinio turto, apskaitomo tikrąja verte per Pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitas. Bendrovės vadovybė nustato, kaip bus klasifikuojamos jos investicijos jų įsigijimo metu.

Nerealizuotas pelnas ar nuostolis, atsiradęs dėl galimo parduoti finansinio turto tikrosios vertės pokyčių, apskaitomas tiesiogiai per nuosavybę, išskyrus vertės sumažėjimo nuostolius ir užsienio valiutos keitimo rezultatą. Kai tokio turto pripažinimas nutraukiamas, visas anksčiau nuosavybėje sukauptas perkainojimo rezultatas iškeliamas į Pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitų pelno (nuostolių) dalį. Tačiau palūkanos už tokį finansinį turtą, apskaičiuotos taikant apskaičiuotų palūkanų normą, yra pripažįstamos ataskaitinio laikotarpio pajamomis. Finansinio turto apskaita po pirminio pripažinimo priklauso nuo to, kuriai grupei finansinis turtas yra priskirtas.

Finansiniai įsipareigojimai. Grupės ir Bendrovės finansiniai įsipareigojimai apima paskolas ir kitas finansines skolas, prekybos ir kitas mokėtinas sumas

Pirminio pripažinimo metu finansinis įsipareigojimas pripažįstamas tuomet, kai Grupė ir Bendrovė tampa priemonės sutarties sąlygų šalimi.

Finansiniai įsipareigojimai suskirstomi į dvi grupes pagal tai, kaip jie yra vertinami:

a) finansiniai įsipareigojimai, kurie vėlesniais laikotarpiais vertinami amortizuota savikaina;

b) finansiniai įsipareigojimai, kurie vėlesniais laikotarpiais vertinami tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais.

Finansinis įsipareigojimas yra klasifikuojamas kaip vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais, jeigu jis yra išvestinė finansinė priemonė, arba buvo priskirtas prie tokio pirminio pripažinimo metu.

Finansinis įsipareigojimas, vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais, yra vertinamas tikrąja verte ir bet kuris grynasis pelnas ar nuostolis, įskaitant ir palūkanų sąnaudas yra pripažįstamas Pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Kiti finansiniai įsipareigojimai vėlesniais laikotarpiais yra vertinami amortizuota savikaina naudojant apskaičiuotų palūkanų normos metodu. Palūkanų sąnaudos ir valiutos kursų pelnas ar nuostolis yra pripažįstami Pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje. Bet kurios finansinio įsipareigojimo pripažinimo nutraukimo sąnaudos yra pripažįstamos Pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Finansinio turto pripažinimo nutraukimas. Finansinio turto (ar, kur tinkama, dalies finansinio turto ar dalies panašaus finansinio turto grupės) pripažinimas yra nutraukiamas, kai:

- baigiasi teisės į finansinio turto pinigų srautus galiojimo laikas;
- Grupė ir Bendrovė išlaiko teisę į pinigų srautus, bet prisiima įsipareigojimą sumokėti visą sumą trečiajai šaliai pagal perleidimo sutartį per trumpą laiką;
- Grupė ir Bendrovė perleidžia savo teisę gauti pinigines įplaukas iš turto ir (arba):

a) perleidžia iš esmės visą su finansinio turto nuosavybe susijusią riziką ir naudą;

b) nei perleidžia, nei išlaiko su finansiniu turtu susijusios rizikos ir naudos, bet perleidžia šio turto kontrolę.

Kai Grupė ir Bendrovė perleidžia teises į turto pinigų srautus, bet nei perleidžia, nei išlaiko su to turto nuosavybe susijusios rizikos ir naudos ir neperleidžia turto kontrolės, turtas yra pripažįstamas ta dalimi, su kuria Grupė ir Bendrovė yra vis dar susijusi. Grupės ir Bendrovės sąsaja su turtu, kuris buvo perleistas kaip garantija, apskaitoma mažesniąja suma iš apskaitinės turto vertės, ir didžiausios numanomos sumos, kurią Grupei ir Bendrovei gali tekti sumokėti.

Finansinių įsipareigojimų pripažinimo nutraukimas. Grupė ir Bendrovė nutraukia finansinio įsipareigojimo pripažinimą, kai jos sutartiniai įsipareigojimai yra įvykdyti arba atšaukiami arba baigiasi jo galiojimas. Grupė ir Bendrovė taip pat nutraukia finansinio įsipareigojimo pripažinimą, kai jo sąlygos yra pakeistos, o pakeisto įsipareigojimo pinigų srautai iš esmės skiriasi. Tokiu atveju, naujas finansinis įsipareigojimas pripažįstamas tikrąja verte pagal pakeistas sutarties sąlygas.

Prekybos ir kitos gautinos sumos. Pirminio pripažinimo metu prekybos ir kitos gautinos sumos pripažįstamos tikrąja verte, o vėlesniais laikotarpiais vertinamos amortizuota savikaina taikant apskaičiuotų palūkanų metodą.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

2. Svarbios apskaitos politikos priemonės (tęsinys)

Prekybos ir kitos mokėtinų sumos. Prekybos mokėtinų sumos susidaro kitai sandorio šaliai vykdant savo pirminio vertinimo metu tikrąją vertę pripažintus įsipareigojimus, kurie vėlesniais laikotarpiais buvo vertinami amortizuota savikaina taikant apskaičiuotų palūkanų metodą.

Apskaičiuotų palūkanų normos metodas yra metodas, skirtas finansinio turto ar įsipareigojimo amortizuotai savikainai apskaičiuoti ir palūkanų pajamoms ar sąnaudoms paskirstyti per atitinkamą laikotarpį. Apskaičiuotų palūkanų norma yra norma, kuri leidžia tiksliai diskontuoti būsimus mokėjimus grynaisiais pinigais per numatomą finansinio įsipareigojimo galiojimo laikotarpį arba, kur galima, per trumpesnį laikotarpį.

Pasiskolintos lėšos. Pasiskolintos lėšos pirminio vertinimo metu pripažįstamos tikrąją vertę, atėmus patirtas sandorio sąnaudas.

Skolinimosi sąnaudos, tiesiogiai susijusios su turto įsigijimu, statyba ar turto, kuriam pagaminti ar jį paruošti naudojimui ar pardavimui reikia pakankamai daug laiko, pasigaminimu ar paruošimu naudojimui ar pardavimui, yra pridedamos prie šio turto įsigijimo vertės tol, kol šis turtas visiškai parengiamas naudojimui ar pardavimui. Palūkanų pajamos, susijusios su laikinu skolinamų lėšų investavimu iki jos bus panaudotos turto įsigijimui, yra atimamos iš turto įsigijimo vertės.

Kitos skolinimosi sąnaudos yra pripažįstamos sąnaudomis to laikotarpio Pelno (nuostolių) straipsnyje, kai patiriamos.

Pasiskolintų lėšų išlaidų kapitalizacija. Bendrosios ir konkrečios pasiskolintos lėšos, kurios yra tiesiogiai priskirtinos ilgo parengimo turto įsigijimui, statybai ar gamybai, kurias paruošti numatyta paskirti ar parduoti (ilgo parengimo turtas) trunka ilgą laiką, kapitalizuojamos kaip minėto turto išlaidų dalis nuo kapitalizavimo pradžios datos.

Kapitalizavimo pradžios data laikoma, kai:

- Grupė ir Bendrovė patiria išlaidų dėl ilgo parengimo turto;
- Grupė ir Bendrovė patiria išlaidų dėl pasiskolintų lėšų;
- Grupė ir Bendrovė pradeda vykdyti veiklą, būtiną paruošti minėtą turtą numatyta paskirti ar parduoti.

Pasiskolintų lėšų kapitalizavimas tęsiasi iki turto paruošimo numatyta paskirti ar parduoti dienos.

Grupė ir Bendrovė kapitalizuoja pasiskolintas lėšas, kurių būtų buvę galima išvengti, jei Grupė ir Bendrovė nebūtų patyrusios kapitalo išlaidų ilgo parengimo turtui. Kapitalizuojamos pasiskolintos lėšos apskaičiuojamos pagal Grupės ir Bendrovės vidutinio finansavimo sąnaudas (vidutinė svertinė palūkanų norma taikoma ilgo parengimo turto išlaidoms), išskyrus konkrečiai ilgo paruošimo turtui įsigyti pasiskolintas lėšas. Tokiu atveju, kapitalizuojama pasiskolintų lėšų išlaidų suma turi būti faktinės skolinimosi išlaidos, atėmus visas investicines pajamas, gaunamas laikinai investavus pasiskolintą sumą.

Amortizuota savikaina vertinamo finansinio turto vertės sumažėjimas. Nuostoliai dėl vertės sumažėjimo pripažįstami

pelnu arba nuostoliais, jei jie atsirado dėl vieno ar daugiau įvykių („nuostolių įvykių“), atsiradusių po pirminio finansinio turto vertinimo ir kurie turėjo poveikį patikimai numatomų finansinio turto arba finansinio turto grupės pinigų srautų sumai ar mokėjimo laikui. Tokiu atveju, jei Grupė ir Bendrovė nustato, kad nėra jokių objektyvių įrodymų dėl atskirai vertinamo finansinio turto vertės sumažėjimo (nepriklausomai nuo to, ar tas turtas reikšmingas, ar ne), tuomet Grupė ir Bendrovė tokį turtą įtraukia į finansinio turto grupę su panašia kredito rizika ir galimą vertės sumažėjimą įvertina bendrai. Pagrindiniai Grupės ir Bendrovės vertinami veiksniai nustatant, ar finansinis turtas yra nuvertėjęs, – praeities įsiskolinimai ir užstato tipas, jei tokių yra. Toliau pateikti kriterijai pagal kuriuos Grupė ir Bendrovė nustato, ar yra objektyvių įrodymų, kad dėl vertės sumažėjimo buvo patirtas nuostolis:

- grupei pateikta kitos sandorio šalies finansinė informacija atskleidžia jos patiriamus finansinius sunkumus;
- kita sandorio šalis svarsto apie bankrotą arba ruošiasi imtis finansinio reorganizavimo priemonių;
- neigiamai pasikeičia kitos sandorio šalies mokumo statusas dėl nacionalinės ar vietinės ekonomikos sąlygų pokyčių, kurie turi įtakos kitai sandorio šaliai;
- dėl blogėjančių rinkos sąlygų žymiai sumažėja užstato vertė, jei tokia yra.

Bendro vertės sumažėjimo įvertinimo tikslais finansinis turtas klasifikuojamas panašios kredito rizikos charakteristikos pagrindu. Pasirinktosios charakteristikos yra svarbios tokio turto grupių numatomiems pinigų srautams įvertinti. Minėtos charakteristikos parodo skolininkų gebėjimą mokėti visas sumas pagal sutartyje numatytas sąlygas.

Finansinio turto grupės, bendrai vertinamos dėl vertės sumažėjimo, būsimieji pinigų srautai yra įvertinami pagal sutartinius turto piniginius srautus ir Bendrovės vadovybės patirtį valdant ankstesnių laikotarpių nuostolius ir sėkmingai atgautas uždelstas sumas.

Finansinio turto, apskaitomo amortizuota savikaina, vertės sumažėjimo nuostolio suma yra pripažįstama kaip skirtumas tarp finansinio turto apskaitinės vertės ir diskontuotų, naudojant pirminę finansinio turto apskaičiuotų palūkanų normą, numatomų ateities pinigų srautų dabartinės vertės.

Viso finansinio turto apskaitinė vertė yra tiesiogiai sumažinama įvertintais vertės sumažėjimo nuostoliais, išskyrus prekybos gautinas sumas, kurių apskaitinė vertė yra sumažinama per atidėinių sąskaitą. Kai prekybos gautina suma yra klasifikuojama kaip neatgaunama, ši suma yra nurašoma per atidėinių sąskaitą. Vėliau atgautomis, bet anksčiau nurašytomis sumomis yra mažinama atidėinių sąskaita. Atidėinių apskaitinės vertės pasikeitimai yra pripažįstami pelnu ar nuostoliais.

Jei vėlesniu periodu finansinio turto, vertinamo amortizuota savikaina, vertės sumažėjimo nuostolių suma sumažėja ir šis sumažėjimas gali būti objektyviai susietas su įvykiu, kuris įvyko po vertės sumažėjimo nuostolių pripažinimo, šie anksčiau pripažinti vertės sumažėjimo nuostoliai yra atstatomi per pelną ar nuostolius, bet tik tiek, kad vertės sumažėjimo nuostolių atstatymo dieną investicijos apskaitinė vertė neviršytų amortizuotos savikainos, kuri būtų buvusi, jei nuostoliai dėl vertės sumažėjimo ankstesniais laikotarpiais nebūtų buvę pripažinti.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

2. Svarbios apskaitos politikos priemonės (tęsinys)

Negražintinas turtas nurašomas pagal pripažintus vertės sumažėjimus, jei buvo atlikti visi būtini veiksmai turtui atgauti ir nustatyta nuostolio suma. Anksčiau nurašytos ir vėlesniais laikotarpiais atgautos sumos įtraukiamos į nuostolių dėl nuvertėjimų sąskaitą Pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitose.

Finansinės priemonės (apskaitos politika galiojanti nuo 2018 m. sausio 1 d.)

Finansinis turtas. Grupės ir Bendrovės finansinis turtas apima pinigus, iš pirkėjų ir kitas gautinas sumas.

Prekybos gautinos sumos iš pradžių pripažįstamos tada, kai jos atsiranda. Pirminio pripažinimo metu visas kitas finansinis turtas pripažįstamas tuomet, kai Grupė ir Bendrovė tampa priemonės sutarties sąlygų šalimi. Finansinis turtas (išskyrus prekybos gautinas sumas be reikšmingo finansavimo komponento), jei jis nėra apskaitomas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais Pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje, iš pradžių vertinamas tikrąja verte, pridėdant sandorio išlaidas, kurios tiesiogiai susijusios su įsigijimu arba išleidimu. Prekybos gautinos sumos be reikšmingo finansavimo komponento iš pradžių pripažįstamos sandorio kaina.

Finansinis turtas suskirstomas į tris grupes pagal tai, kaip jis yra vertinamas:

- a) finansinis turtas, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas amortizuota savikaina;
- b) finansinis turtas, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant kitomis bendrosiomis pajamomis;
- c) finansinis turtas, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais.

Finansinio turto klasifikavimas priklauso nuo finansinio turto valdymo verslo modelio (įvertinama, koku būdu įmonė valdo finansinį turtą siekdama generuoti pinigų srautus) ir nuo finansinio turto sutartinių pinigų srautų charakteristikos (ar sutartiniai pinigų srautai apima tik pagrindinės paskolos sumas ir palūkanų mokėjimus).

Grupė ir Bendrovė neturi finansinio turto, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant kitomis bendrosiomis pajamomis ir finansinio turto, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais.

Finansinis turtas yra apskaitomas amortizuota savikaina, jei tenkinamos abi šios sąlygos:

- finansinis turtas laikomas pagal verslo modelį, kurio tikslas – laikyti finansinį turtą siekiant surinkti sutartyje numatytus pinigų srautus; ir
- dėl finansinio turto sutarties sąlygų nustatytais datomis gali atsirasti pinigų srautų, kurie yra tik pagrindinės sumos ir pagrindinės nepadengtosios sumos palūkanų mokėjimai.

Finansinis turtas, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas amortizuota savikaina, yra vertinamas apskaičiuotų palūkanų normos metodu. Amortizuota savikaina yra sumažinama dėl vertės sumažėjimo nuostolių. Palūkanų pajamos, užsienio valiutos pasikeitimo pelnas ir nuostoliai bei vertės sumažėjimo nuostoliai yra apskaitomi per pelną (nuostolius). Bet koks pripažinimo nutraukimo pelnas ar nuostoliai apskaitomi Pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitose.

Apskaičiuotų palūkanų normos metodas yra metodas, skirtas finansinio turto ar įsipareigojimo amortizuotai savikainai apskaičiuoti ir palūkanų pajamoms ar sąnaudoms paskirstyti per atitinkamą laikotarpį. Apskaičiuotų palūkanų norma yra norma, kuri leidžia tiksliai diskontuoti būsimus mokėjimus grynaisiais pinigais per numatomą finansinio įsipareigojimo galiojimo laikotarpį arba, kur galima, per trumpesnį laikotarpį.

Finansinio turto pripažinimo nutraukimas. Finansinio turto (ar, kur tinkama, dalies finansinio turto ar dalies panašaus finansinio turto grupės) pripažinimas yra nutraukiamas, kai:

- baigiasi teisės į finansinio turto pinigų srautus galiojimo laikas;
- Grupė ir Bendrovė išlaiko teisę į pinigų srautus, bet prisiima įsipareigojimą sumokėti visą sumą trečiajai šaliai pagal perleidimo sutartį per trumpą laiką;
- Grupė ir Bendrovė perleidžia savo teisę gauti pinigines įplaukas iš turto ir (arba):
 - a) perleidžia iš esmės visą su finansinio turto nuosavybe susijusią riziką ir naudą;
 - b) nei perleidžia, nei išlaiko su finansiniu turtu susijusios rizikos ir naudos, bet perleidžia šio turto kontrolę.

Kai Grupė ir Bendrovė perleidžia teises į turto pinigų srautus, bet nei perleidžia, nei išlaiko su to turto nuosavybe susijusios rizikos ir naudos ir neperleidžia turto kontrolės, turtas yra pripažįstamas ta dalimi, su kuria yra vis dar susijusi. Grupės ir Bendrovės turtas, kuris buvo perleistas kaip garantija, apskaitomas mažesniąja suma iš apskaitinės turto vertės, ir didžiausios numanomos sumos, kurią gali tekti sumokėti.

Grupė ir Bendrovė sumažina finansinio turto bendrąją apskaitinę vertę, jei negali pagrįstai tikėtis atgauti visą finansinį turtą arba jo dalį. Nurašymas yra pripažinimo nutraukimo įvykis.

Finansiniai įsipareigojimai. Grupės ir Bendrovės finansiniai įsipareigojimai apima paskolas ir kitas finansines skolas, įsipareigojimus pagal sutartis su klientais, prekybos ir kitas mokėtinas sumas.

Pirminio pripažinimo metu finansinis įsipareigojimas pripažįstamas tuomet, kai Grupė ir Bendrovė tampa priemonės sutarties sąlygų šalimi.

Finansiniai įsipareigojimai suskirstomi į dvi grupes pagal tai, kaip jie yra vertinami:

- a) finansiniai įsipareigojimai, kurie vėlesniais laikotarpiais vertinami amortizuota savikaina;

AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

2. Svarbios apskaitos politikos priemonės (tęsinys)

- b) finansiniai įsipareigojimai, kurie vėlesniais laikotarpiais vertinami tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais.

Finansinis įsipareigojimas yra klasifikuojamas kaip vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais, jeigu jis yra išvestinė priemonė, arba buvo priskirtas prie tokio pirminio pripažinimo metu.

Finansinis įsipareigojimas, vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais, yra vertinamas tikrąja verte ir bet kuris grynas pelnas ar nuostolis, įskaitant ir palūkanų sąnaudas yra pripažįstamas Pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Kiti finansiniai įsipareigojimai vėlesniais laikotarpiais yra vertinami amortizuota savikaina naudojant apskaičiuotų palūkanų normos metodu. Palūkanų sąnaudos ir valitos kursų pelnas ar nuostolis yra pripažįstami Pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje. Bet kurios finansinio įsipareigojimo pripažinimo nutraukimo sąnaudos yra pripažįstamos Pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Finansinių įsipareigojimų pripažinimo nutraukimas. Grupė ir Bendrovė nutraukia finansinio įsipareigojimo pripažinimą, kai sutartiniai įsipareigojimai yra įvykdyti arba atšaukiami arba baigiasi jo galiojimas. Grupė ir Bendrovė taip pat nutraukia finansinio įsipareigojimo pripažinimą, kai jo sąlygos yra pakeistos, o pakeisto įsipareigojimo pinigų srautai iš esmės skiriasi. Tokiu atveju, naujas finansinis įsipareigojimas pripažįstamas tikrąja verte pagal pakeistas sutarties sąlygas.

Finansinio įsipareigojimo pripažinimo nutraukimo atveju skirtumas tarp nurašytos apskaitinės vertės ir sumokėto atlygio (įskaitant perleistą nepiniginį turtą arba priimtus įsipareigojimus) pripažįstamas pelnu arba nuostoliais Pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų sudengimas. Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai yra sudengiami tada ir tik tada, kai Grupė ir Bendrovė turi teisiškai įgyvendinamą teisę įskaityti sumas ir ketina jas sudengti arba realizuoti turtą ir taip sudengti įsipareigojimą.

Finansinio turto vertės sumažėjimas. Amortizuota savikaina vertinamo finansinio turto vertės sumažėjimo nuostoliai yra įvertinami pagal tikėtinų kredito nuostolių (TKN) modelį. Kredito nuostoliai vertinami kaip visų gryųjų pinigų nuostolių dabartinė vertė (skirtumas tarp pinigų srautų, kuriuos Grupė ir Bendrovė turi pagal sutartį, ir pinigų srautų, kuriuos tikisi gauti). TKN yra diskontuojamos taikant apskaičiuotų palūkanų normą.

Kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje Grupė ir Bendrovė perskaičiuoja ir registruoja tikėtinų kredito nuostolių atidėjinį nuostoliams atsižvelgdama į praeities įvykius, dabartines rinkos sąlygas ir ateities perspektyvas. Grupė ir Bendrovė taiko supaprastintą metodą tikėtiniems galiojimo laikotarpio kredito nuostoliams galiojimo laikotarpiu apskaičiuoti ir tam naudoja atidėjinį matricą visoms prekybos gautinoms sumoms ir kitoms gautinoms sumoms. Siekiant apskaičiuoti tikėtinus kredito nuostolius naudojant atidėjinį matricą, prekybos gautinos sumos ir kitos gautinos su-

mos suskirstomos į atskiras grupes pagal bendras kredito rizikos ypatybes. Kiekvienos grupės sumos analizuojamos pagal pradėtų dienų skaičių. Kiekvieno finansinio periodo pabaigoje Grupė ir Bendrovė įvertina, ar nuo pirminio pripažinimo reikšmingai nepasikeitė finansinės priemonės kredito rizika.

Grupė ir Bendrovė laikosi prielaidos, kad didžiausia rizika įsipareigojimų neįvykdymui atsiranda tuomet, kai mokėtinos sumos yra neapmokėtos daugiau nei 120 dienų nuo apmokėjimo termino.

Kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje Grupė ir Bendrovė įvertina, ar finansinio turto, apskaitomo amortizuota savikaina, vertė yra sumažėjusi. Finansinio turto vertė yra sumažėjusi, kai įvyko vienas ar daugiau įvykių, turinčių neigiamą poveikį numatomiems būsimiems finansinio turto pinigų srautams. Toliau pateikti kriterijai, pagal kuriuos Grupė ir Bendrovė nustato, ar yra objektyvių įrodymų, kad dėl vertės sumažėjimo buvo patirtas nuostolis:

- kai pateikta kitos sandorio šalies finansinė informacija atskleidžia jos patiriamus finansinius sunkumus;
- kai yra sutarties pažeidimas, pvz., įsipareigojimų nevykdymas arba mokėjimų pradelsimas;
- kita sandorio šalis svarsto apie bankrotą arba ruošiasi imtis finansinio reorganizavimo priemonių;
- neigiamai pasikeičia kitos sandorio šalies mokumo statusas dėl nacionalinės ar vietinės ekonomikos sąlygų pokyčių, kurie turi įtakos kitai sandorio šaliai;
- dėl blogėjančių rinkos sąlygų žymiai sumažėja užstato vertė, jei tokia yra.

Nuostoliai dėl finansinio turto, įvertinto amortizuota savikaina, yra atimami iš bendros tokio turto vertės.

Bendroji finansinio turto apskaitinė vertė nurašoma, kai Grupė ir Bendrovė neturi pagrįstų lūkesčių susigrąžinti visą turtą ar jo dalį. Negrąžintinas turtas nurašomas pagal pripažintą vertės sumažėjimą, jei buvo atlikti visi būtini veiksmai turtui atgauti ir nustatyta nuostolio suma. Anksčiau nurašytos ir vėlesniais laikotarpiais atgautos sumos įtraukiamos į nuostolių dėl nuvertėjimų straipsnį Pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitose.

Išvestinės finansinės priemonės. Grupė ir Bendrovė per 2018 m. ir 2017 m. išvestinių finansinių priemonių neturėjo.

Prekybos ir kitos gautinos sumos. Pirminio pripažinimo metu prekybos ir kitos gautinos sumos pripažįstamos sandorio kaina, o vėlesniais laikotarpiais vertinamos amortizuota savikaina.

Prekybos ir kitos mokėtinos sumos. Pirminio pripažinimo metu prekybos ir kitos mokėtinos sumos pripažįstamos tuomet, kai Grupė ir Bendrovė tampa sutarties sąlygų šalimi. Prekybos ir kitos mokėtinos sumos iš pradžių vertinamos tikrąja verte, pridėdant tiesiogiai susijusias sandorio išlaidas.

Pinigai ir pinigų ekvivalentai. Pinigus sudaro pinigai banko sąskaitose ir kasose. Pinigų ekvivalentai yra trumpalaikės, labai likvidios investicijos, lengvai konvertuojamos į žinomą pinigų sumą. Tokių investicijų terminas neviršija trijų mėnesių, o vertės pokyčių rizika yra labai nežymi.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

2. Svarbios apskaitos politikos priemonės (tęsinys)

Pinigų srautų ataskaitoje pinigus ir pinigų ekvivalentus sudaro pinigai banko sąskaitose bei kasose, indėliai einamosiose sąskaitose ir kitos trumpalaikės labai likvidžios investicijos.

Finansinės garantijos. Finansinės garantijos sutartis – sutartis, įpareigojanti Grupę ir Bendrovę atlikti konkrečius mokėjimus sutarties turėtojo nuostoliams atlyginti, kuriuos turėtojas patiria dėl to, kad nurodytas skolininkas laiku nesusimoka pagal pradines arba pakeistas skolos priemonės sąlygas. Finansinės garantijos pirminio pripažinimo metu parodomos tikrąja verte, kuri įprastai parodo gautas mokėtinas sumas.

Nuoma. Nuoma - tai teisė kontroliuoti tam tikro nustatyto turto naudojimą per naudojimo laikotarpį. Nustatytas turtas – fiziškai atskiras turtas, kuris tiesiogiai ar netiesiogiai nustatytas sutartyje, neturint reikšmingų teisių jį pakeisti. Nustatyto turto pakeitimo teisė vertinama remiantis faktais ir aplinkybėmis sutarties sudarymo metu. Teisė kontroliuoti turto naudojimą per naudojimo laikotarpį – tai teisė gauti iš esmės visą ekonominę naudą iš naudojimosi turtu ir teisė spręsti kaip naudoti turtą per visą naudojimo laikotarpį. Nuomininkas iš naujo įvertinti sutartis turi tik tuomet, jeigu keičiasi sutarties sąlygos ir pasikeitimo teisė yra reikšminga.

2017 m. ir 2018 m. Grupėje ir Bendrovėje nuoma buvo pripažįstama vadovaujantis 17-ojo TAS nuostatomis, t.y., finansinė nuoma pripažįstama tada, jeigu perduodama iš esmės visa su turto nuosavybe susijusi rizika ir nauda. Nuoma buvo pripažįstama veiklos nuoma, jeigu iš esmės visa su turto nuosavybe susijusi rizika ir nauda neperduodama.

Kriterijai, kuriuos taikant kartu arba atskirai, lemia, kad nuoma gali būti priskirta finansinei nuomai (17-ojo TAS 10 p.):

- iki nuomos laikotarpio pabaigos nuomininkui šia nuoma perleidiama nuosavybės teisė;
- nuomininkas turi pasirinkimo teisę nusipirkti turtą už kainą, kuri, tikėtina, bus kur kas mažesnė už turto tikrąją vertę šios pasirinkimo teisės įsigaliojimo metu, o nuomos pradžioje pagrįstai žinoma, kad šia galimybe ir bus pasinaudota;
- nuomos laikotarpis apima didesnę turto ekonominio tarnavimo laiko dalį, net jeigu nuosavybės teisė neperduodama;
- nuomos pradžioje minimalių įmokų pagal nuomos sutartį dabartinė vertė bent apytiksliai prilygsta visai išnuomoto turto tikrajai vertei;
- nuomojamas turtas yra tokio specializuoto pobūdžio, kad, neatlikus didesnių pakeitimų, nuomininkas gali juo naudotis.

Sutarties vykdymo pradžioje arba atlikus jos pakartotinį įvertinimą, Grupė ir Bendrovė atskiria mokėjimo sumas ir kitas sumas, kurios nustatytos sutartyje, į įmokas už nuomą ir kitus mokėjimus, remiantis jų santykine tikrąja verte. Jei dėl finansinės nuomos Grupė ir Bendrovė nusprendžia, kad mokėjimų neįmanoma patikimai atskirti, tada turtas ir įsipareigojimai apskaitomi suma, lygia susijusio turto tikrajai vertei. Vėliau įsipareigojimų suma yra mažinama atliekant mokėjimus, o patirtos finansinės sąnaudos atitinkamai apskaitomos taikant Grupės ir Bendrovės papildomo skolinimosi palūkanų normą.

Veiklos nuoma. Tokiu atveju, jei Grupė ir Bendrovė yra nuomininkas, o veiklos nuoma yra tokia nuoma, kuri neperduoda Grupei ir Bendrovei visos rizikos ir atlygių, susijusių su teisėta nuosavybe, veiklos nuomos įmokos tiesiniu metodu paskirstomos per nuomos laikotarpį ir pripažįstamos pelnu arba nuostoliais Pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitose. Nuomos laikotarpis – neatšaukiamas laikotarpis, per kurį nuomininkas sutartimi yra įsipareigojęs nuomotis turtą, taip pat kiti vėlesni laikotarpiai, kada nuomininkas turi galimybę pratęsti turto nuomą (mokėdamas tolesnius nuomos mokesčius ar nemokėdamas jų), kai nuomos pradžioje yra pagrįstai žinoma, kad nuomininkas šia galimybe pasinaudos.

Kitose sutartyse įterptos nuomos atskiriamos, jei:

- a) susitarimo įvykdymas priklauso nuo atitinkamo turto naudojimo;
- b) susitarimas suteikia teisę naudoti turtą.

Tokiu atveju, jei turtas nuomojamas pagal veiklos nuomą, nuomos įmokos tiesiniu metodu paskirstomos per nuomos laikotarpį ir pripažįstamos nuomos pajamomis. 4-asis TFAAK detalai išaiškina kriterijus, pagal kuriuos nustatoma, ar sutartis yra priskirtina nuomos sutarčiai.

Finansinės nuomos įsipareigojimai. Tokiu atveju, jei Grupė ir Bendrovė yra nuomotojas, o veiklos nuoma yra tokia nuoma, kuri neperduoda Grupei ir Bendrovei visos rizikos ir atlygių, susijusių su teisėta nuosavybe, nuomojamas turtas kapitalizuojamas kaip nekilnojamas turtas, įranga ir įrenginiai nuomos pradžios dieną pagal tikrąją nuomojamo turto ir dabartinę minimalių įmokų vertę pagal nuomos sutartį (mažesniąją vertę). Kiekviena nuomos įmoka paskirstoma tarp įsipareigojimų bei finansavimo sąnaudų taip, kad sudarytų pastovią palūkanų normą finansavimo įsipareigojimų likučiui. Atitinkami nuomos įsipareigojimai, atėmus būsimąsias finansavimo sąnaudas, pateikiami pasiskolintose išlaidose. Palūkanų sąnaudos padengiamos iš pelno arba nuostolių per nuomos laikotarpį taikant apskaičiuotų palūkanų metodą. Finansinės nuomos būdu įgyto turto nusidėvėjimas skaičiuojamas per turto naudojimo trukmę arba nuomos laikotarpį, atsižvelgiant į tai, kuris iš jų trumpesnis, jei Grupė ir Bendrovė pagrįstai žino, kad iki nuomos pabaigos laikotarpio perims nuosavybės teisę.

Pelno mokesčiai. Pelno mokesčiai pateikti finansinėse ataskaitose pagal teisės aktus, kurie galiojo ar iš esmės galiojo ataskaitinio laikotarpio pabaigos dieną. Pelno mokestis apima dabartinį mokestį ir atidėtajį pelno mokestį ir yra pripažįstamas Pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitose, išskyrus atvejus, kai minėti mokesčiai pripažįstami kitose bendrosiose pajamose ar tiesiogiai nuosavybėje, nes jie susiję su sandoriais, kurie yra pripažįstami kartu ar kitu laikotarpiu kitose bendrosiose pajamose ar tiesiogiai nuosavybėje.

2018 m. ir 2017 m. Lietuvos Respublikos įmonėms taikomas pelno mokesčio tarifas – 15 proc.

Ataskaitinio laikotarpio mokesčiai – numatoma sumokėti mokesčių institucijoms arba atgauti iš mokesčių institucijų suma, atsižvelgiant į per ataskaitinį ir ankstesnius laikotarpius gautą apmokestinamąjį pelną arba nuostolius. Apmokestinamasis pelnas arba pajamos grindžiamos įverčiais, jei finansinės ataskaitos patvirtinamos prieš pateikiant susijusias pajamų deklaracijas. Mokesčiai, neįskaitant pelno mokesčio, parodomi veiklos sąnaudose.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

2. Svarbios apskaitos politikos priemonės (tęsinys)

Finansinės apskaitos tikslais, atidėtieji mokesčiai pateikiami taikant balanso įsipareigojimų metodą mokesčių nuostoliams ir trumpalaikiams skirtumams, atsirandantiems tarp įsigyto turto, įsipareigojimų bei jų apskaitinių verčių ir mokesčių bazių, perkelti. Vadovaujantis atleidimo nuo pirminio pripažinimo nuostatomis, atidėtųjų mokesčių turto ar įsipareigojimų sandorių, išskyrus verslo jungimus, laikinieji skirtumai nėra parodomi pirminio pripažinimo metu, jei sandoris neturi įtakos nei apskaitos, nei apmokestinamajam pelnui. Atidėtųjų mokesčių balansas apskaičiuojamas taikant galiojančias arba iš esmės galiojančias mokesčių normas pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui, kurie numatomi taikyti ataskaitiniu laikotarpiu, kai bus panaikinti laikinieji skirtumai arba bus pasinaudota mokesčių nuostolių perkėlimu. Atidėtojo mokesčio turtas, susijęs su išskaitomaisiais laikiniais skirtumais, turi būti parodytas tiek, kiek yra tikėtina, kad bus gauta apmokestinamojo pelno panaikinti laikinuosius skirtumus arba kurį bus galima panaudoti išskaitant laikinąjį skirtumą.

Atidėtojo mokesčio turtas ir atidėtojo mokesčio įsipareigojimai užskaitomi tada ir tik tada, kai yra pagal įstatymą įgyvendinama teisė užskaityti ataskaitinio laikotarpio mokesčių turtą ataskaitinio laikotarpio mokesčių įsipareigojimu ir kai yra atidėtojo mokesčio turto ir atidėtųjų mokesčių įsipareigojimų, susijusių su pelno mokesčiais, nustatytais tos pačios mokesčių institucijos tam pačiam apmokestinamam ūkio subjektui arba skirtingiems apmokestinamiems ūkio subjektams, kurie ketina padengti grynuosius ataskaitinio laikotarpio mokesčių įsipareigojimus. Atidėtojo mokesčio turtas ir atidėtojo mokesčio įsipareigojimai gali būti užskaitomi atskirai kiekvienoje įmonėje.

Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra įvertinami naudojant galiojančią mokesčio normą, kuri bus taikoma tais metais, kuriais numatoma šiuos laikinus skirtumus padengti arba apmokėti, remiantis mokesčio normomis (ir mokesčių įstatymais), kurios yra ar bus patvirtintos iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos. Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai atspindi mokesčines pasekmes, kurių Grupė ir Bendrovė tikisi ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, siekdama apmokėti ar padengti savo turtą ar įsipareigojimus.

Atidėtojo mokesčio turtas yra pripažįstamas finansinės būklės ataskaitose tiek, kiek vadovybė tikisi, kad jis bus realizuotas artimiausioje ateityje atsižvelgiant į apmokestinamojo pelno prognozes. Jei tikėtina, kad dalis atidėtojo mokesčio nebus realizuota, ši atidėtojo mokesčio dalis nėra pripažįstama finansinėse ataskaitose.

Mokestiniai nuostoliai gali būti keliami neribotą laikotarpį, išskyrus nuostolius, kurie susidarė dėl vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo. Toks perkėlimas nutraukiamas, jeigu Grupė ir Bendrovė nebetęsia veiklos, dėl kurios šie nuostoliai susidarė, išskyrus atvejus, kai Grupė ir Bendrovė veiklos nebetęsia dėl nuo jos nepriklausančių priežasčių. Nuostoliai iš vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo gali būti keliami 5 metus ir padengiami tik iš tokio paties pobūdžio sandorių pelno.

Pagal Lietuvoje galiojančius įstatymus nuo 2014 m. keliamų veiklos mokesčių nuostolių suma galima dengti ne daugiau nei 70 proc. apmokestinamojo pelno.

Atsargos. Atsargos įvertinamos įsigijimo arba pasigaminimo savikaina, o toliau apskaitomos įsigijimo savikaina arba grynąja

galimo realizavimo verte, atsižvelgiant į tai, kuri iš jų yra mažesnė. Grynoji realizacinė vertė yra įvertinta pardavimo kaina, esant įprastinėms verslo sąlygoms, atėmus gamybos užbaigimo ir galimas pardavimo išlaidas. Savikaina apskaičiuojama FIFO metodu. Atsargų savikaina yra mažinama nuolaidomis ir nukainojimais, gautais iš tiekėjų ataskaitiniu laikotarpiu, bei taikoma atsargoms laikomoms sandėlyje. Atsargos, kurios nebegali būti realizuotos, yra nurašomos.

Dividendai. Dividendai pripažįstami kaip įsipareigojimai ir yra išskaičiuojami iš nuosavybės turto jų paskelbimo ir patvirtinimo laikotarpiu. Dividendai finansinėse ataskaitose apskaitomi tuo laikotarpiu, kai juos patvirtina metinis visuotinis akcininkų susirinkimas. Jeigu dividendai paskelbiami po ataskaitinio laikotarpio, bet prieš tai, kai vadovybė patvirtina finansines ataskaitas, tokiu atveju, minėti dividendai atskleidžiami aiškinamajame rašte.

Paprastosios akcijos. Paprastosios akcijos yra klasifikuojamos kaip įstatinis kapitalas. Naujų akcijų arba pasirinkimo sandorių išleidimui tiesiogiai priskirtinos sąnaudos, atėmus mokesčius, apskaitomos nuosavybėje, mažinant gautas įplaukas. Įstatinio kapitalo sąskaitoje registruojama tik akcijų nominalioji vertė. Jeigu akcijų emisijos kaina viršija nominaliąją vertę, skirtumas tarp emisijos kainos ir nominaliosios vertės apskaitomas kaip akcijų priedai.

Nuosavas kapitalas. Nuosavas kapitalas ir su nuosavu kapitalu susiję rezervai apskaitoje pateikiami pagal tipą, vadovaujantis teisės aktais ir Bendrovės įstatais.

Grupės ir Bendrovės nuosavas kapitalas yra turto vertė, atėmus visų įsipareigojimų vertę. Grupės ir Bendrovės nuosavą kapitalą sudaro:

- įstatinis kapitalas – įstatinis kapitalas yra akcininkų apmokėtas nuosavas kapitalas, apskaitomas nominaliąja verte, remiantis Bendrovės įstatais ir įregistravimu Registrų centre;
- akcijų priedai – akcijų priedai formuojami kaip emisijos vertės perteklius, viršijantis akcijų nominaliąją vertę, sumažintą emisijos sąnaudomis;
- privalomasis rezervas – pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus į privalomąjį rezervą privaloma pervesti 5 % grynojo pelno kasmet, kol rezervas pasieks 10 % įstatinio kapitalo. Privalomojo rezervo negalima paskirstyti kaip dividendų, jis formuojamas būsimiems nuostoliams padengti;
- kiti rezervai – kiti rezervai sudaromi remiantis akcininko sprendimu nurodytu tikslu;
- nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai).

Atidėjiniai. Atidėjinys apskaitomas tada ir tik tada, kai dėl įvykio praeityje Grupė ir Bendrovė turi teisinį įsipareigojimą ar neatšaukiamą pasižadėjimą, ir tikėtina, kad jam įvykdyti bus reikalingi ekonominę naudą teikiantys ištekliai, ir įsipareigojimo suma gali būti patikimai įvertinta. Atidėjiniai yra peržiūrimi kiekvienos finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną ir koreguojami, kad atspindėtų tiksliausią dabartinį įvertinimą. Tais atvejais, kai laiko poveikis pinigų vertei yra reikšmingas, atidėjinio suma yra išlaidų, kurių, tikėtina, reikės įsipareigojimui padengti, dabartinė vertė. Kai naudojamas diskontavimas, atidėjinio padidėjimas, atspindintis praėjusį laiko tarpą, yra apskaitomas kaip palūkanų sąnaudos.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

2. Svarbios apskaitos politikos priemonės (tęsinys)

Išmokos darbuotojams. Grupė ir Bendrovė neturi nustatyti išmokų darbuotojams ir darbuotojų skatinimo planų bei apmokėjimų, susietų su akcijomis. Su pensija susijusius įsipareigojimus prisiima valstybė. Trumpalaikės išmokos darbuotojams pripažįstamos kaip einamosios sąnaudos laikotarpiu, kai darbuotojai suteikia paslaugas. Išmokos apima atlyginimus, socialinio draudimo įmokas, premijas, mokamas atostogas ir kt. Ilgalaičių išmokų darbuotojams nėra.

Atidėjiniai pensijų išmokoms. Kiekvienas darbuotojas, išeidamas iš darbo prasidėjus pensiniam amžiui, pagal Lietuvos Respublikos įstatymus turi teisę gauti 2 mėnesinių atlyginimų dydžio išmoką. Papildomai pagal galiojančią kolektyvinę sutartį darbuotojui, turinčiam 25 metų darbo stažą, išmokama iki 1 mėnesio vidutinio darbo užmokesčio dydžio išmoka. Anksčiau patirtos išlaidos pripažįstamos sąnaudomis Pelno (nuostolių) ataskaitoje iš karto, kai toks įsipareigojimas yra įvertinamas. Dėl išmokų sąlygų pakeitimo (sumažinimo arba padidinimo) atsiradęs pelnas ar nuostoliai pripažįstami iš karto. Išmokų darbuotojams įsipareigojimas yra apskaičiuojamas remiantis aktuariniais įvertinimais, taikant planuojamo sąlyginio vieneto metodą. Įsipareigojimas fiksuojamas finansinės būklės ataskaitose ir atspindi tų išmokų dabartinę vertę finansinės būklės ataskaitų sudarymo datai. Dabartinė išmokų darbuotojams įsipareigojimų vertė nustatoma diskontuojant įvertintus būsimus pinigų srautus, remiantis Vyriausybės vertybinių popierių, išreikštų ta pačia valiuta kaip ir išmokos, ir kurių išmokėjimo laikotarpis panašus į numatomą išmokų mokėjimo laikotarpį, palūkanų norma. Aktuarinis pelnas ir nuostoliai pripažįstami kitose bendrosiose pajamose. Todėl toms galimoms išmokoms yra sudaromi atidėjiniai. Aktuariniai skaičiavimai yra atlikti siekiant įvertinti tokių pensinių išmokų įsipareigojimą.

Premijų planai. Grupė ir Bendrovė pripažįsta įsipareigojimą ir premijų sąnaudas, kuomet turi sutartinį įsipareigojimą arba praityje buvo taikoma praktika, sukūrusi konstruktyvų įsipareigojimą. Pagal Grupėje ir Bendrovėje galiojančią kolektyvinę sutartį, profsąjungos nariams sukakus 50 ir 60 metų yra išmokama 300 eurų dydžio išmoka.

Pajamų pripažinimas. Nuo 2018 m. sausio 1 d. Grupės ir Bendrovės pajamos pripažįstamos vadovaujantis 15-ojo TFAS nuostatomis, t.y. Grupė ir Bendrovė pripažįsta pajamas tuo laiku ir tokia apimtimi, kad pažadėtų prekių ar paslaugų perdavimas klientams parodytų sumą, kuri atitinka atlygį, kurį Grupė ir Bendrovė tikisi gauti mainais už tas prekes ar paslaugas. Taikant šį standartą, Grupė ir Bendrovė atsižvelgia į sutarties sąlygas ir į visus svarbius faktus bei aplinkybes. Tuo tikslu pajamos Grupėje ir Bendrovėje pripažįstamos naudojant 5 žingsnių modelį:

1 žingsnis – sutarčių su klientu identifikavimas.

Sutartimi pripažįstamas susitarimas tarp dviejų ir (arba) daugiau šalių (priklauso nuo pirkimo arba pardavimo sąlygų), kuriuo sukuriamos įgyvendintinos teisės ir įsipareigojimai. Sutartis, kuriai taikomas 15 TFAS, pripažįstama tik tuo atveju, kai yra tenkinami šie kriterijai:

- šalys sutartį patvirtino (raštu, žodžiu ar pagal kitą įprastą verslo praktiką) ir yra įsipareigojusios vykdyti sutartimi numatytas prievole;

- yra galimybė identifikuoti kiekvienos šalies teises dėl perduotinių prekių ir (arba) paslaugų;
- yra galimybė identifikuoti mokėjimo sąlygas, numatytas už perduotinas prekes ir (arba) paslaugas;
- sutartis yra komercinio pobūdžio;
- yra tikimybė gauti atlygį mainais už prekes ir (arba) paslaugas, kurios bus perduotos klientui.

Sutartys su klientu gali būti sujungiamos ar atskiriamos į kelias sutartis, išlaikant buvusių sutarčių kriterijus. Toks sujungimas arba atskyrimas laikomas sutarties keitimu.

2 žingsnis – veiklos įsipareigojimų sutartyse identifikavimas.

Sutartimi įtvirtintas pasižadėjimas perduoti prekes ir (arba) paslaugas klientui. Jeigu prekes ir (arba) paslaugas galima išskirti, įsipareigojimai pripažįstami atskirai. Kiekvienas įsipareigojimas identifikuojamas vienu iš dviejų būdų:

- prekę ir (arba) paslaugą yra atskira;
- atskirų prekių ir (arba) paslaugų, kurios iš esmės yra vienodos ir perduodamos klientui pagal vienodą modelį, rinkinys.

3 žingsnis – sandorių kainos nustatymas.

Pagal naujai taikomą 15-ąjį TFAS sandorio kaina gali būti fiksuota, kintama arba abiejų tipų kartu.

Sandorio kaina yra lygi sutartyje numatytai atlygio sumai, kurią Grupė ir Bendrovė tikisi gauti mainais už pirkėjui perduodamas prekes ar paslaugas. Grupės ir Bendrovės sudarytuose sandoriuose taikomos fiksuotos kainos tiek tęstinio pobūdžio paslaugoms, tiek paslaugoms, atliekamoms tam tikru momentu. Sandorio kainą gali sudaryti fiksuota pirkėjo sumokėto atlygio suma, tačiau kartais ji taip pat gali apimti kintamą atlygį. Sandorio kaina taip pat koreguojama atsižvelgiant į pinigų laiko vertę, jeigu sutartis apima reikšmingą finansavimo komponentą, taip pat atsižvelgiant į bet kokią pirkėjui mokėtiną atlygį. Grupė ir Bendrovė taiko šiuos pardavimo kainos skaičiavimo metodus: pakoreguotas rinkos vertinimo metodas, tikėtinų sąnaudų ir pelno maržos metodas bei likutinės vertės metodas. Panašūs sandoriai vertinami vienodai.

4 žingsnis – sandorių kainos priskyrimas veiklos įsipareigojimams.

Įprastai Grupė ir Bendrovė priskiria sandorio kainą kiekvienam veiklos įsipareigojimui, remdamasi kiekvienos pagal sutartį įsipareigotos perduoti prekės ar paslaugos santykinėmis atskiromis pardavimo kainomis. Jei duomenys apie atskiras pardavimo kainas nėra stebimi rinkoje, ūkio subjektas atlieka jos įvertinimą.

5 žingsnis – pajamų pripažinimas, kai Grupė ir Bendrovė (į)vykdo veiklos įsipareigojimus.

Grupė ir Bendrovė pripažįsta pajamas tada, kai ji įvykdo veiklos įsipareigojimą perduodama įsipareigotas prekes ar paslaugas pirkėjui (t.y. tada, kai pirkėjas įgyja minėtų prekių ar paslaugų kontrolę).

AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

2. Svarbios apskaitos politikos priemonės (tęsinys)

Pripažįstama pajamų suma yra lygi sumai, kuri priskirta įvykdytam veiklos įsipareigojimui. Veiklos įsipareigojimas gali būti įvykdomas tam tikru momentu arba per tam tikrą laiką.

Pajamos pripažįstamos, kai galima patikimai įvertinti pajamų sumą, ir kai tikėtina, jog Grupė ir Bendrovė gaus su sandoriu susijusią ekonominę naudą ir kiekvienam pajamų tipui, kaip aprašyta žemiau, buvo įvykdyti konkretūs kriterijai. Grupė ir Bendrovė remiasi istoriniais rezultatais, atsižvelgdama į kliento tipą, sandorio tipą ir kiekvieno susitarimo ypatybes.

Kadangi naujas pajamų pripažinimo standartas taikomas visoms egzistuojančioms sutartims nuo 2018 m. sausio 1 d., buvo peržiūrėtos 2018 m. sausio 1 dienai nepasibaigusios sutartys ir analizuota, ar reikia koreguoti pajamų pripažinimo politiką nepasibaigusios sutartims pagal 15-ojo TFAS nuostatas bei pateikti palyginamąją informaciją už 2017 m.

Vadovybės vertinimu Grupės ir Bendrovės veiklos pobūdžio ir gaunamų pajamų rūšies pagal 15-ąjį TFAS Grupės ir Bendrovės pajamų pripažinimo laikas ir vertinimas išlieka tas pats. Grupė ir Bendrovė neturi ilgalaikių sutarčių su kelių elementų paslaugomis, reikšmingų „imk arba mokėk“ susitarimų, nesuteikia reikšmingų pardavimų mokėjimo priemonių, o tikėtinos nuolaidos ar diskontai dėl vežimo apimčių įvertinami kiekvieno laikotarpio pabaigoje formuojant kaupinius ir tuo pačiu mažinant pajamas.

Pajamos pripažįstamos iš karto suteikus paslaugas ir per laiko tarpą. Laiko tarpu apskaitoje pripažįstamas kalendorinis mėnuo. Detaliau veiklų klasifikavimas ir pajamų pripažinimas aprašoma prie 15-ojo TFAS įtakos 3-oje pastaboje.

Pajamos pripažįstamos gauto arba gautino atlygio tikrąja verte. Pajamos mažinamos įvertintomis klientų grąžinimų, nuolaidų ir kitų panašių atidėjinių sumomis. Pajamos pripažįstamos, kai yra tikėtina, kad įmonė gaus su sandoriu susijusią ekonominę naudą ir pajamų suma gali būti patikimai įvertinta. Pardavimo pajamos pripažįstamos atėmus PVM ir nuolaidas, įskaitant sukauptas tikėtinas ataskaitinių metų nuolaidas.

Grupės ir Bendrovės generuojamos pagrindinės veiklos pajamos apima:

- Krovinių vežimo pajamas. Krovinių vežimo pajamos atspindi iš krovinų vežimo vietiniais ir tarptautiniais maršrutais bei su krovinų vežimu susijusių paslaugų pajamas.
- Keleivių vežimo pajamas. Keleivių pajamos atspindi gautas iš keleivių, bagažo ir pašto vežimo pajamas;
- Nuomos pajamos;
- Remonto ir techninės priežiūros pajamos;
- Kitos pajamos.

Krovinių ir su krovinių vežimu susijusių paslaugų pajamos

Su krovinių vežimu ir su krovinių vežimu susijusių paslaugų pajamos yra pripažįstamos suteikus paslaugą, nugabenus krovinį į

krovinio važtos dokumente sutarta vietą. Krovinių vežimas apima importą, eksportą ir tranzitą.

Krovinių vežimo tarptautiniais maršrutais paslauga – krovinių vežimo geležinkelių transportu paslauga, kai traukinys su visais traukinio vagonais kerta mažiausiai vienos Europos Sąjungos valstybės narės sieną.

Krovinių vežimo vietiniais maršrutais paslauga – krovinių vežimo geležinkelių transportu paslauga, kai traukinys nekerta Europos Sąjungos valstybės narės sienos.

Su krovinių vežimu susijusių paslaugų pajamos pripažįstamos suteikus paslaugą, klientui ar kliento atstovui gavus naudą iš suteiktų paslaugų.

Keleivių vežimo pajamos

Keleivių, bagažo ir pašto vežimo pajamos pripažįstamos suteikus paslaugą, nugabenus į vežimo dokumente sutartą vietą arba pasibaigus vežimo dokumento galiojimo laikui.

Nuomos pajamos

Investicinio ir kito turto nuomos pajamos apskaitomos tiesiniu metodu per nuomos laikotarpį.

Remonto ir techninės priežiūros pajamos

Remonto ir techninės priežiūros pajamos pripažįstamos laikui bėgant pagal sutarties užbaigimo procento metodą.

Kitos pajamos

Kitos pajamos apima pajamas, kurios pripažįstamos įvykus sandoriui.

Valstybės dotacijos. Valstybės dotacijos yra valstybės parama, teikiama išteklių perleidimo ūkio subjektui forma, su sąlyga, kad ūkio subjektas laikėsi ar ateityje laikysis tam tikrų sąlygų, susijusių su ūkio subjekto pagrindine veikla. Valstybės dotacija nėra pripažįstama tol, kol nėra pagrįsto užtikrinimo, kad ūkio subjektas laikysis atitinkamų sąlygų ir kad dotacija bus gauta. Valstybės dotacija gali būti teikiama įvairia forma, kuri gali skirtis tiek skyrimo pobūdžiu, tiek sąlygomis, kurios paprastai nustatomos suteikiant dotaciją.

Dotacijos, susijusios su turtu. Dotacijos ir subsidijos (toliau – dotacijos) skiriamos ilgalaikiam turtui pirkti, statyti ar kitaip įsigyti, laikomos dotacijomis, susijusiomis su turtu (daugiausia gautos iš ES ir kitų struktūrinių fondų). Šiai dotacijų grupei priskiriamas ir nemokamai gautas turtas. Dotacijos, susijusios su turtu, suma pripažįstama pelne (nuostoliuose) dalimis pagal tai, kiek nudėvimas su šia dotacija susijęs turtas ir pelne (nuostoliuose) mažinamas atitinkamų sąnaudų straipsnis.

Dotacijos, susijusios su pajamomis ir sąnaudomis. Dotacijos, gaunamos ataskaitinio ar praėjusio laikotarpio išlaidoms ar negautoms pajamoms kompensuoti, taip pat visos kitos dotacijos, nepriskiriamos dotacijoms, susijusioms su turtu, yra laikomos dotacijomis, susijusiomis su pajamomis. Dotacijos, susijusios su pajamomis, pripažįstamos panaudotomis dalimis tiek, kiek per ataskaitinį laikotarpį patiriama sąnaudų arba kiek apskaičiuojama negautų pajamų, kurioms kompensuoti skirta dotacija.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

2. Svarbios apskaitos politikos priemonės (tęsinys)

Dotacijos negautoms pajamoms kompensuoti apskaitomos Pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitų kitų pajamų straipsnyje. Dotacijos skirtos konkrečioms sąnaudoms kompensuoti apskaitomos Pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje atimant dotacijų suma iš atitinkamos susijusių sąnaudų sumos.

Sąnaudų pripažinimas. Sąnaudos apskaitoje pripažįstamos vadovaujantis kaupimo ir palyginimo principais tuo ataskaitiniu laikotarpiu, kai uždirbamos su jomis susijusios pajamos, neatsižvelgiant į pinigų išleidimo laiką. Tais atvejais, kai per ataskaitinį laikotarpį padarytų išlaidų neįmanoma tiesiogiai susieti su konkrečių pajamų uždirbimu ir jos ateinančiais laikotarpiais neduos pajamų, šios išlaidos pripažįstamos sąnaudomis tą patį laikotarpį, kada buvo patirtos.

Finansinės veiklos pajamos ir sąnaudos. Finansinės veiklos pajamas sudaro palūkanų pajamos. Palūkanų pajamos pripažįstamos kaupimo principu, taikant apskaičiuotų palūkanų normos metodą. Finansinės veiklos sąnaudas sudaro palūkanų sąnaudos. Skolinimosi sąnaudos, kurios nėra tiesiogiai priskirtinos kapitalizavimo kriterijus atitinkančio turto įsigijimui ar pasigaminimui, yra pripažįstamos Pelno (nuostolių) ataskaitose, remiantis apskaičiuotų palūkanų normos metodu. Valiutos kurso pasikeitimo teigiama ar neigiama įtaka Pelno (nuostolių) ataskaitose pateikiama grynąja verte.

Dividendų pajamos iš patrunuojamųjų įmonių pripažįstamos Bendrovės finansinėse ataskaitose, kai dividendus paskelbia patrunuojamoji įmonė.

Neapibrėžtasis turtas ir įsipareigojimai. Neapibrėžtieji įsipareigojimai nėra pripažįstami finansinėse ataskaitose, išskyrus neapibrėžtuosius įsipareigojimus, susijusius su verslo jungimais. Jie yra aprašomi finansinėse ataskaitose, išskyrus tuos atvejus, kai tikimybė, kad ekonominę naudą duodantys ištekliai bus prarasti, yra labai maža. Neapibrėžtasis turtas finansinėse ataskaitose nėra pripažįstamas, tačiau jis yra aprašomas finansinėse ataskaitose tuomet, kai yra tikėtina, kad bus gautos pajamos arba ekonominė nauda.

Įvykiai pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui. Tai įvykiai, kurie suteikia papildomos informacijos apie Grupės ir Bendrovės padėtį finansinės būklės ataskaitos dieną. Koreguojantys įvykiai finansinėse ataskaitose yra atspindimi. Įvykiai pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui, kurie nėra koreguojantys įvykiai, yra aprašomi pastabose, kai yra reikšmingi.

Susijusios šalys. Susijusios šalys apima akcininkus, darbuotojus, valdybos narius, jų šeimų narius ir įmones, kurios tiesiogiai ar netiesiogiai, per vieną ar daugiau tarpininkų, kontroliuoja Grupę ar yra Grupės kontroliuojamos atskirai arba kartu su tarpininkais, jei išvardyti ryšiai įgalina vieną iš šalių vykdyti kontrolę ar daryti reikšmingą įtaką kitos įmonės finansiniams ir veiklos sprendimams.

3. Įsigalioję nauji standartai ir standartų išaiškinimai

Keletas naujų standartų, standartų pataisų ir išaiškinimų 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiu metiniu ataskaitiniu laikotarpiu įsigaliojo ir buvo taikyti rengiant šias konsoliduotas ir atskiras finansines ataskaitas. Standartai, aiškinimai ir pataisos, kurie yra aktualūs Grupėi ir Bendrovei, yra nurodyti toliau.

Rengdama šias finansines ataskaitas Grupė ir Bendrovė pirmą kartą pritaikė 9-ojo TFAS „Finansinės priemonės“ ir 15-ojo TFAS „Pajamos pagal sutartis su klientais“ reikalavimus. Kiti nauji standartai, kurie įsigaliojo nuo 2018 m. sausio 1 d., neturi reikšmingos įtakos Grupės ir Bendrovės finansinėms ataskaitoms.

Perėjimo prie 15-ojo TFAS įtaka

15-asis TFAS „Pajamos pagal sutartis su klientais“ ir 15-ojo TFAS „Pajamos pagal sutartis su klientais“ paaiškinimai (išleisti 2016 m.). Galioja metiniams ataskaitiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. ar vėliau. Šis standartas pakeičia 18-ąjį TAS „Pajamos“ ir 11-ąjį TAS „Statybos sutartys“.

Grupė ir Bendrovė pradėjo taikyti 15-ąjį TFAS, naudodant kaupiamojo poveikio metodą, pripažinus įtaką pirmą kartą taikant šį standartą pirminio taikymo data (t. y. 2018 m. sausio 1 d.). Atitinkamai, palyginamieji skaičiai už 2017 m. ataskaitinį laikotarpį nebuvo koreguojami, t. y. palyginamoji informacija yra pateikiama pagal 18-ąjį TAS ir 11-ąjį TAS, bei atitinkamus aiškinimus ir pataisas. Atskleidimų reikalavimai pagal 15-ąjį TFAS bendrąja prasme nėra taikomi palyginamajai informacijai.

Naujajame standarte nustatyta sistema, kuria pakeičiamos esamos pajamų pripažinimo gairės pagal TFAS. Grupė ir Bendrovė pradėjo taikyti penkių žingsnių modelį, kuris aprašytas 2-oje pastaboje. Naujajame modelyje nustatyta, kad pajamos yra pripažįstamos tuo laiku ir tokia apimtimi, kad atitiktų atlygį, kurį Grupė ir Bendrovė tikisi gauti mainais už tas prekes ar paslaugas. Priklausomai nuo to, ar yra tenkinami tam tikri reikalavimai, pajamos pripažįstamos:

- 1) per tam tikrą laikotarpį tokiu būdu, kuriuo parodoma Grupės ir Bendrovės veikla; arba
- 2) tokiu momentu, kai prekių ir paslaugų kontrolė perduodama klientui.

15-ajame TFAS taip pat įtvirtinti principai, kuriuos Grupė ir Bendrovė turi taikyti atskleisdama kokybinę ir kiekybinę informaciją, finansinių ataskaitų naudotojams pateikdama naudingą informaciją apie pajamų ir pinigų srautų, atsirandančių dėl sutarties su klientu, pobūdį, sumą, laiką ir neapibrėžtumą.

15-ojo TFAS paaiškinimai išaiškina kai kuriuos standarto reikalavimus ir pateikia papildomas pereinamojo laikotarpio išimtis įmonėms, kurios įgyvendina naująjį standartą. Pataisose išaiškinama kaip:

- 1) sutartyje nustatyti veiklos įsipareigojimą – įsipareigojimą perduoti prekę arba paslaugą pirkėjui;
- 2) atskirti, ar įmonė yra savo sąskaita veikiantis subjektas (prekės arba paslaugos tiekėja), ar agentas (atsakinga už prekės arba paslaugos tiekimo organizavimą); ir
- 3) nustatyti, ar pajamos už licencijos suteikimą turėtų būti pripažintos tam tikru momentu, ar per tam tikrą laikotarpį.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

3. Įsigalioję nauji standartai ir standartų išaiškinimai (tęsinys)

15-ojo TFAS įtaka Grupės ir Bendrovės finansinės būklės ataskaitai 2018 m. gruodžio 31 d.

Grupė	Apskaitinė vertė 2018	Įtaka	Duomenys, nevertinant 15-ojo TFAS įtakos
Turto iš viso	2 025 657	-	2 025 657
Nuosavas kapitalas	1 151 386	-	1 151 386
Įsipareigojimai iš viso	874 271	-	874 271
Nuosavas kapitalas ir įsipareigojimai iš viso	2 025 657	-	2 025 657

Bendrovė	Apskaitinė vertė 2018	Įtaka	Duomenys, nevertinant 15-ojo TFAS įtakos
Turto iš viso	2 017 553	-	2 017 553
Nuosavas kapitalas	1 138 515	-	1 138 515
Įsipareigojimai iš viso	879 038	-	879 038
Nuosavas kapitalas ir įsipareigojimai iš viso	2 017 553	-	2 017 553

Grupės ir Bendrovės sukauptos pajamos finansinės būklės ataskaitoje buvo perklasifikuotos iš kitų gautinų sumų straipsnio į atskirą turto pagal sutartis su klientais straipsnį. Suteiktos garantijos pirkėjams sutarčių įvykdymui finansinės būklės ataskaitoje buvo perklasifikuotos iš išankstinių apmokėjimų straipsnio į atskirą turto pagal sutartis su klientais straipsnį. Ateinančio laikotarpio pajamos balanse buvo perklasifikuotos iš kitų mokėtinų sumų į įsipareigojimų pagal sutartis su klientais straipsnį. Gauti išankstiniai apmokėjimai pagal sutartis su klientais buvo perklasifikuoti iš gautų išankstinių apmokėjimų į atskirą įsipareigojimų pagal sutartis su klientais straipsnį. Be šių perklasifikavimų kitos įtakos dėl perėjimo prie TFAS 15-ojo standarto nebuvo.

15-ojo TFAS įtaka Grupės ir Bendrovės Pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitai už 2018 m.

Grupė	Apskaitinė vertė 2018	Įtaka	Duomenys, nevertinant 15-ojo TFAS įtakos
Pajamų iš viso	496 210	-	496 210
Sąnaudų iš viso	(425 628)	-	(425 628)
Pelnas (nuostoliai) prieš mokesčius	70 582	-	70 582
Pelno mokestis	(15 776)	-	(15 776)
Kitos bendrosios pajamos	-	-	-
Bendrosios pajamos (sąnaudos) iš viso	54 806	-	54 806

Bendrovė	Apskaitinė vertė 2018	Įtaka	Duomenys, nevertinant 15-ojo TFAS įtakos
Pajamų iš viso	493 319	-	493 319
Sąnaudų iš viso	(425 525)	-	(425 525)
Pelnas (nuostoliai) prieš mokesčius	67 794	-	67 794
Pelno mokestis	(14 275)	-	(14 275)
Kitos bendrosios pajamos	-	-	-
Bendrosios pajamos (sąnaudos) iš viso	53 519	-	53 519

15-asis TFAS neturėjo įtakos Grupės ir Bendrovės Pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoms.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

3. Įsigalioję nauji standartai ir standartų išaiškinimai (tęsinys)

Lentelėje pateikiama Grupės ir Bendrovės palyginamoji informacija apie veiklos įsipareigojimų įvykdymo pobūdį, laiką, mokėjimo sąlygas ir pajamų pripažinimo politiką:

Paslaugų rūšis	Veiklos įsipareigojimų įvykdymo pobūdis ir laikas bei mokėjimo sąlygos	Pajamų pripažinimas pagal 15-ąjį TFAS (taikomas nuo 2018 m. sausio 1 d.)	Pajamų pripažinimas pagal 18-ąjį TAS (taikomas iki 2018 m. sausio 1 d.)
Krovinių ir su krovinių vežimu susijusios paslaugų bei keleivių vežimo pajamos	Sąskaitos už krovinių vežimą ir su tuo susijusias papildomas paslaugas išrašomos sutartyje su pirkėju sutartu periodiškumu (kasdien, kas dešimtadienį, kas mėnesį), jas formuojant iš pirminių krovinių vežimo ir papildomų paslaugų dokumentų suteikus paslaugą: tranzitinių krovinių vežimo atveju – pagal išvežimo iš Lietuvos datą, importo atveju – atvežto krovinio perdavimo gavėjui datą, eksporto ir vežimo Lietuvoje atveju – krovinio išsiuntimo datą, papildomų paslaugų teikimo atveju – faktinę paslaugos suteikimo datą. Įvertinus paslaugų pirkėjo patikimumą, sutartyse nustatomos atsiskaitymų sąlygos: - Išankstinis apmokėjimas; - Po paslaugų suteikimo taikant atsiskaitymo užtikrinimo priemonės (piniginį užstatą, banko garantiją, prekinį kreditą); - Po paslaugų suteikimo be atsiskaitymo užtikrinimo priemonių (iki 30 dienų, dažniausiai 7-10 dienų); - Įprastas sąskaitų apmokėjimo terminas yra 30 dienų.	Su krovinių vežimu susijusių paslaugų pajamos yra pripažįstamos tam tikru momentu, kai paslaugos yra suteiktos, t.y. nugabenus krovinį į krovinio važtos dokumente sutartą vietą. Krovinio vežimas dažniausiai trunka iki paros, todėl pajamos pripažįstamos iškart. Pripažįstamų pajamų suma įvertinama krovinių važtos dokumentuose ir papildomų paslaugų dokumentuose nurodyta kaina. Gauti avansai įtraukiami į sutarties įsipareigojimus. Jei paslaugos pagal vieną susitarimą teikiamos skirtingais atskaitiniais laikotarpiais, tada atlygis paskirstomas pagal jų santykinę savarankišką pardavimo kainas. Atskira pardavimo kaina nustatoma remiantis sutartyje nurodytomis paslaugų kainomis. Keleivių, bagažo ir pašto vežimo pajamos pripažįstamos tam tikru momentu, kai paslaugos yra suteiktos, nugabenus į vežimo dokumente sutartą vietą arba pasibaigus vežimo dokumento galiojimo laikui. Išankstinių bilietų pardavimas sudaro nedidelę dalį nuo visų bilietų pardavimo pajamų, o bilieto pirkimo data paprastai sutampa su paslaugos suteikimo data.	Su krovinių vežimu susijusių paslaugų pajamos buvo pripažįstamos tam tikru momentu, atsižvelgiant į vežimo užbaigtumo lygį finansinių ataskaitų dieną, jeigu vežimo užbaigtumo lygį ir pajamų sumą galima buvo patikimai įvertinti. Jeigu finansinių ataskaitų dieną krovinių vežimo užbaigtumo neįmanoma įvertinti, pajamų pripažinimas atidedamas iki vežimo užbaigimo dienos; t. y. krovinio pristatymo į paskirties vietą dienos. Užbaigtumo lygis nustatomas kaip iki tos dienos atliktų paslaugų procentinė vertė palyginti su visomis paslaugomis, kurias reikia suteikti. Keleivių, bagažo ir pašto vežimo pajamos buvo pripažįstamos suteikus paslaugą, nugabenus į vežimo dokumente sutartą vietą arba pasibaigus vežimo dokumento galiojimo laikui.
Nuomos pajamos	Sąskaitos išrašomos suteikus paslaugą ir pasirašius atliktų darbų priėmimo-perdavimo aktą. Įprastas sąskaitų apmokėjimo terminas yra 30 dienų. Atsiskaitymams už privačių vagonų atkabina-mąjį remontą taikomas 10 dienų terminas, papildomai gali būti taikomas piniginis užstatas.	Pajamos pripažįstamos per laiko periodą, kai paslaugos teikiamos. Pripažįstamų pajamų suma įvertinama remiantis pasirašytais suteiktų paslaugų aktais. Vagonų nuomos pajamų suma suskaičiuojama remiantis įformintomis apskaitos kortelėmis, kuriose įvertinamas nuomotų vagonų skaičius ir nuomos laikas. Jei paslaugos pagal vieną susitarimą teikiamos skirtingais atskaitiniais laikotarpiais, tada atlygis paskirstomas pagal jų santykinę savarankišką pardavimo kainas. Atskira pardavimo kaina nustatoma remiantis sutartyje nurodytomis paslaugų kainomis.	Pajamos buvo pripažįstamos mėnesio gale įvertinus suteiktas paslaugas. Suteiktos paslaugos buvo įvertintos remiantis pasirašytu suteiktų paslaugų aktu. Jei paslaugos pagal vieną susitarimą buvo teikiamos skirtingais atskaitiniais laikotarpiais, tada atlygis buvo paskirstytas santykinai pagal skirtingų paslaugų tikrąją vertę.
Remonto ir techninės priežiūros pajamos	Sąskaitos išrašomos suteikus paslaugą ir pasirašius atliktų darbų priėmimo-perdavimo aktą. Įprastas sąskaitų apmokėjimo terminas yra 30 dienų. Atsiskaitymams už privačių vagonų atkabina-mąjį remontą taikomas 10 dienų terminas, papildomai gali būti i taikomas piniginis užstatas.	Pajamos pripažįstamos laikui bėgant pagal sutarties užbaigimo procento metodą. Susijusios sąnaudos pripažįstamos Pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje, kai jos patiriamos. Tikėtinas nuostolis dėl sutarties pripažintas nedelsiant Pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje. Gauti avansai įtraukiami į sutarties įsipareigojimus. Jei paslaugos pagal vieną susitarimą teikiamos skirtingais atskaitiniais laikotarpiais, tada atlygis paskirstomas pagal jų santykinę savarankišką pardavimo kainas. Atskira pardavimo kaina nustatoma remiantis sutartyje nurodytomis paslaugų kainomis.	Remonto paslaugų pajamos buvo pripažįstamos atsižvelgiant į užbaigtumo lygio metodą. Jei gamybos sutarties rezultatas galėjo būti patikimai įvertintas, tada sutarties pajamos buvo pripažintos proporcingai sutarties užbaigimo etapui kiekvieną kalendorinį mėnesį. Baigimo etapas buvo įvertintas atsižvelgiant į patirtas sąnaudas. Priešingu atveju, sutarties pajamos buvo pripažįstamos tik tiek, kiek buvo patirtos sutartyje numatytos išlaidos, kurios galėjo būti atlygintinos. Sutarties išlaidos buvo pripažįstamos sąnaudomis, kai jos buvo patirtos. Tikėtinas nuostolis dėl sutarties pripažintas nedelsiant Pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje. Gauti avansai buvo įtraukti į gautų išankstinių apmokėjimų sumą. Jei paslaugos pagal vieną susitarimą buvo teikiamos skirtingais atskaitiniais laikotarpiais, tada atlygis buvo paskirstytas santykinai pagal skirtingų paslaugų tikrąją vertę.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

3. Įsigalioję nauji standartai ir standartų išaiškinimai (tęsinys)

Perėjimo prie 9-ojo TFAS įtaka

9-asis TFAS nustato finansinio turto, finansinių įsipareigojimų ir kitų nefinansinių straipsnių reikalavimus. Šis standartas pakeičia 39-ąjį TAS „Finansinės priemonės: pripažinimas ir vertinimas“.

Įsigaliojus 9-ajam TFAS bei 1-ojo TAS „Finansinės atskaitomybės pateikimas“ pakeitimams, Grupės ir Bendrovės finansinio turto vertės sumažėjimas pateikiamas atskiruose Pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitų straipsniuose. Anksčiau Grupė ir Bendrovė gautinų sumų vertės sumažėjimą apskaitė bendruose vertės sumažėjimo straipsniuose.

Pagal 9-ąjį TFAS finansinis turtas suskirstomas į tris grupes:

- finansinis turtas, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas amortizuota savikaina;
- finansinis turtas, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant kitomis bendrosiomis pajamomis;

- finansinis turtas, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais.

Finansinio turto klasifikavimas priklauso nuo finansinio turto valdymo verslo modelio (įvertinama, koku būdu įmonė valdo finansinį turtą, siekdama generuoti pinigų srautus) ir finansinio turto sutartinių pinigų srautų charakteristikos (ar sutartiniai pinigų srautai apima tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimus). 9-asis TFAS pakeičia 39-ojo TAS finansinio turto skirstymą į finansinį turtą, vertinamą tikrąja verte per pelną (nuostolius), finansinį turtą, laikomą iki išpirkimo termino, suteiktas paskolas ir gautinas sumas bei finansinį turtą, skirtą parduoti.

Daugelis 39-jame TAS numatytų reikalavimų, susijusių su finansinių įsipareigojimų klasifikavimu ir vertinimu, buvo perkelti į 9-ąjį TFAS be pakeitimų. Pagrindinis pasikeitimas yra tas, kad ūkio subjektas bendrųjų pajamų straipsnyje turės pateikti kredito rizikos, išskylančios dėl finansinių įsipareigojimų, klasifikuojamų kaip vertinamų tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimo pripažįstant pelnu ar nuostoliais, pokyčių poveikį.

Grupės ir Bendrovės finansinių instrumentų klasifikavimas ir vertinimas pagal 9-ojo TFAS reikalavimus 2018 m. sausio 1 d. atskleidžiamas finansinių ataskaitų lentelėje žemiau.

Grupė	Vertinimo būdas pagal 39-ąjį TAS	Vertinimo būdas pagal 9-ąjį TFAS	Pagal 39-ąjį TAS	Pagal 9-ąjį TFAS
Finansinis turtas				
Prekybos ir kitos gautinos sumos	Paskolos ir gautinos sumos	Amortizuota verte	35 970	35 920
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	Paskolos ir gautinos sumos	Amortizuota verte	83 536	83 536
Iš viso			119 506	118 456
Finansiniai įsipareigojimai				
Paskolos ir kitos finansinės skolos	Finansiniai įsipareigojimai	Finansiniai įsipareigojimai	268 533	268 533
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	Kiti finansiniai įsipareigojimai	Kiti finansiniai įsipareigojimai	70 712	70 712
Iš viso			339 245	339 245

Bendrovė	Vertinimo būdas pagal 39-ąjį TAS	Vertinimo būdas pagal 9-ąjį TFAS	Pagal 39-ąjį TAS	Pagal 9-ąjį TFAS
Finansinis turtas				
Prekybos ir kitos gautinos sumos	Paskolos ir gautinos sumos	Amortizuota verte	35 541	35 541
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	Paskolos ir gautinos sumos	Amortizuota verte	77 253	77 253
Iš viso			112 794	112 794
Finansiniai įsipareigojimai				
Paskolos ir kitos finansinės skolos	Finansiniai įsipareigojimai	Finansiniai įsipareigojimai	255 805	255 805
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	Kiti finansiniai įsipareigojimai	Kiti finansiniai įsipareigojimai	79 949	79 949
Iš viso			335 754	335 754

Prekybos ir kitos gautinos sumos, pinigai ir jų ekvivalentai, kurie pagal 39-ąjį TAS buvo klasifikuojami, kaip paskolos ir gautinos sumos, pagal 9-ąjį TFAS yra vertinami amortizuota savikaina.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

3. Įsigalioję nauji standartai ir standartų išaiškinimai (tęsinys)

9-ajame TFAS nustatytame vertės sumažėjimo modelyje 39-ojo TAS patirtų nuostolių modelis pakeičiamas į ateitį orientuotu tikėtinų kredito nuostolių modeliu, tai reiškia, kad nebėra būtina, kad nuostolio įvykis būtų įvykęs prieš pripažįstant vertės sumažėjimo suformavimus. 9-ojo TFAS vertės sumažėjimo reikalavimai yra taikomi tiek faktiškai gautinoms, tiek ir sukaupoms gautinoms sumoms. Naujasis vertės sumažėjimo modelis yra taikomas finansiniam turtui, vertinamam amortizuota savikaina arba tikrąja verte kitose bendrosiose pajamose, išskyrus investicijas į nuosavybės priemones.

Pagal 9-ąjį TFAS vertės sumažėjimas nustatomas remiantis vienu iš toliau nurodytų pagrindų:

- 1) Tikėtini 12-os mėnesių kredito nuostoliai – tai tikėtini kredito nuostoliai, susidarantys dėl galimų įsipareigojimų neįvykdymo įvykių per 12 mėnesių nuo finansinių ataskaitų dienos; ir
- 2) Tikėtini galiojimo laikotarpio kredito nuostoliai – tai tikėtini kredito nuostoliai, susidarantys dėl visų galimų įsipareigojimų neįvykdymo įvykių per visą tikėtiną finansinės priemonės galiojimo laikotarpį.

Toliau pateikiama pagal 9-ąjį TFAS amortizuota verte apskaitomo Grupės ir Bendrovės finansinio turto vertės sumažėjimo įtaka:

	Grupė	Bendrovė
2017 m. gruodžio 31 d. pagal 39-ąjį TAS	(1 550)	(1 541)
Vertės sumažėjimo pokytis	(50)	-
2018 m. sausio 1 d. pagal 9-ąjį TFAS	(1 600)	(1 541)

Grupė ir Bendrovė pasinaudojo išimtimi, leidžiančia nekoreguoti ankstesnių laikotarpių lyginamosios informacijos. Finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų apskaitinės vertės skirtumai, atsirandantys dėl 9-ojo TFAS priėmimo, yra apskaitomi nepaskirstytame pelne (nuostoliuose) 2018 m. sausio 1 d.

Remiantis faktais ir aplinkybėmis, egzistavusiomis pirminio taikymo data, buvo atlikti šie vertinimai:

- verslo modelio, kuriuo laikomas finansinis turtas, nustatymas;
- tam tikrų finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų apskaitomų tikrąją verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant kitomis bendrosiomis pajamomis.

4. Dar neįsigalioję nauji standartai ir standartų išaiškinimai

Nauji standartai, standartų pataisos ir aiškinimai, kurie taikomi metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. arba vėliau, ir kurie nebuvo taikomi rengiant šias finansines ataskaitas, nurodyti toliau:

16-asis TFAS „Nuoma“

Grupė ir Bendrovė pradės taikyti 16-ąjį TFAS „Nuoma“ nuo 2019 m. sausio 1 d. Grupė ir Bendrovė įvertino tikėtiną 16-ojo TFAS įtaką finansinėms ataskaitoms, pirmą kartą jį pritaikius, kuri aprašyta toliau. Faktinė įtaka pritaikius standartą 2019 m. sausio 1 d. gali būti kitokia, nes:

- Grupė ir Bendrovė nebaigė testuoti ir vertinti savo naujų IT sistemų kontrolės; ir
- kol Grupė ir Bendrovė pristatys savo pirmąsias finansines ataskaitas, apimančias pirminio taikymo datą, nauji apskaitos principai gali pasikeisti.

16-ajame TFAS pristatomas vienas nuomos apskaitos modelis finansinės būklės ataskaitoje. Nuomininkas pripažįsta naudojimo teisę į valdomą turtą, atspindintį jo teisę naudoti pagrindinį turtą, ir nuomos įsipareigojimą, atspindintį jo prievolę mokėti nuomos mokesčius. Trumpalaikė nuomai ir mažaverčių pozicijų nuomai

taikomos pripažinimo išimtys. Nuomotojo apskaita išlieka iš esmės nepakitusi, t.y. nuomotojai ir toliau nuomą skirstys į finansinę ir veiklos nuomą.

16-uju TFAS pakeičiamos esamos nuomos gairės, įskaitant 17-ąjį TAS „Nuoma“, TFAAK 4-ąjį aiškinimą „Sutarties patikrinimas, ar ji yra nuomos sutartis“, NAK 15-ąjį aiškinimą „Veiklos nuoma. Skatinimas“ ir NAK 27-ąjį aiškinimą „Sandorių, susijusių su juridinės formos nuoma, esmės įvertinimas“.

a) Nuoma, kai Grupė ir Bendrovė yra nuomininkė

Grupė ir Bendrovė pripažins naują turtą ir įsipareigojimus, atsirandančius iš jos veiklos nuomos. Su šia nuoma susijusių sąnaudų pobūdis pasikeis, nes Grupė ir Bendrovė pripažins naudojimo teisę valdomo turto nusidėvėjimą ir nuomos įsipareigojimų palūkanų sąnaudas.

Anksčiau veiklos nuomos sąnaudas Grupė ir Bendrovė pripažino tiesiniu metodu per nuomos laikotarpį, o turtą ir įsipareigojimus pripažino pagal tai, koks buvo laiko skirtumas tarp faktinių nuomos mokėjimų ir pripažintų sąnaudų.

Grupė ir Bendrovė busimus mokėjimus įtrauks į nuomą kaip nuomos įsipareigojimą.

Grupės ir Bendrovės finansinei nuomai reikšmingos įtakos nesitikima.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

4. Dar neįsigalioję nauji standartai ir standartų išaiškinimai (tesinys)

Remiantis šiuo metu turima informacija bei Grupės ir Bendrovės vertinimu, 2019 m. sausio 1 d. atitinkamai bus pripažinti papildomi 1 057 tūkst. eurų ir 907 tūkst. eurų nuomos įsipareigojimų iš nuomos sutarčių. Iš jų, atitinkamai, 1 057 tūkst. eurų ir 907 tūkst. eurų teisę naudotis turtu, kuris bus amortizuotas per likusį planuojamą nuomos terminą.

Pirmą kartą pritaikydama 16-ojo TFAS nuostatas, Grupė ir Bendrovė planuoja pasinaudoti tokiais standarto leidžiamais praktiniais supaprastinimais:

- naudoti tą pačią diskonto normą panašių nuomos sutarčių grupei;
- nevertinti pradinių tiesioginių išlaidų, nustatant naudojimo teisę valdomo turto vertę pirminio pripažinimo metu.

b) Nuoma, kai Grupė ir Bendrovė yra nuomotoja

Grupė ir Bendrovė iš naujo įvertins subnuomos, kai Grupės įmonė yra nuomotoja, grupavimą. Nuomai, kai Grupė ir Bendrovė yra nuomotoja, reikšmingos įtakos nesitikima.

Grupė ir Bendrovė 16-ojo TFAS reikalavimus taikys nuo standarto įsigaliojimo pirmą kartą dienos, t. y., nuo 2019 m. sausio 1 d. pagal modifikuotą retrospektyvinį būdą, netikslinant palyginamosios informacijos. Sukauptas 16-ojo TFAS efektas bus pripažintas kaip nepaskirstyto pelno pradinio likučio koregavimas 2019 m. sausio 1 d. be palyginamosios informacijos koregavimų.

9-asis TFAS „Išankstinio mokėjimo savybės su neigiama kompensacija“ (pataisos)

Pataisos įsigalioja nuo 2019 m. sausio 1 d., nors ankstesnis taikymas yra leidžiamas. Pataisomis leidžiama finansinį turtą su išankstinio mokėjimo galimybe, kai susitarimo šaliai leidžiama reikalauti ar reikalaujama, kad ji pati sumokėtų ar gautų pagrįstą kompensaciją už pirma laiko nutrauktą sutartį (tokiu būdu, žvelgiant iš turto turėtojo pozicijos, gali būti ir „neigiama kompensacija“), vertinti amortizuota savikaina arba tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas. ES dar nėra patvirtinusi šių pataisų. Vadovybės preliminarium vertinimu, šio standarto taikymas turės ribotą arba iš viso neturės įtakos finansinėms ataskaitoms.

28-asis TAS „Investicijos į asocijuotąsias ir bendrąsias įmones“ (pataisos)

Pataisos įsigalioja nuo 2019 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais, nors ankstesnis taikymas yra leidžiamas. Pataisos apibrėžia, ar atliekant ilgalaikių investicijų asocijuotosiose ir bendrosiose įmonėse vertinimą, konkrečiai su vertės sumažėjimu susijusius reikalavimus, kurie iš esmės sudaro „grynųjų investicijų“ dalį asocijuotose ar bendrosiose įmonėse, turėtų būti vadovaujamasi 9 TFAS, 28 TAS ar abiem kartu. Pataisos paaiškina, kad prieš taikydamos 28 TAS subjektas taiko 9-ojo TFAS ilgalaikiams interesams, kuriems netaikomas nuosavybės metodas. Taikydamos 9 TFAS subjektas neatsižvelgia į ilgalaikių interesų apskaitinės vertės pasikeitimus, atsirandančius dėl 28 TAS taikymo. ES dar nėra patvirtinusi šių pataisų. Vadovybės preliminarium vertinimu, šio standarto taikymas turės ribotą arba iš viso neturės įtakos finansinėms ataskaitoms.

19-asis TAS „Plano pakeitimas, sumažinimas ar įvykdymas“ (pataisos)

Pataisos įsigalioja nuo 2019 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais, nors ankstesnis taikymas yra leidžiamas. Pataisos numato, kad įmonės privalo naudoti atnaujintas aktuarines prielaidas, siekiant įvertinti einamųjų paslaugų savikainą ir grynąsias palūkanas, susijusias su po plano pakeitimo, sumažinimo ar įvykdymo likusiu ataskaitiniu laikotarpiu. Pataisos taip pat paaiškina kaip plano pakeitimo, sumažinimo ar įvykdymo apskaita daro įtaką reikalavimams, taikomiems turto viršutinei ribai. ES dar nėra patvirtinusi šių pataisų. Vadovybės preliminarium vertinimu, šio standarto taikymas turės ribotą arba iš viso neturės įtakos finansinėms ataskaitoms.

TFAKK 23-asis išaiškinimas „Neapibrėžtumas dėl pelno mokesčio apskaitos“

Išaiškinimas įsigalioja nuo 2019 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais, nors ankstesnis taikymas yra leidžiamas. Išaiškinimas skirtas pelno mokesčio apskaitai, esant mokestinio traktavimo neapibrėžtumams, darantiems įtaką 12 TAS taikymui. Jame paaiškinama, kaip atsižvelgti į mokestinio traktavimo neapibrėžtumus atskirai arba kartu, mokesčių institucijų vykdomus patikrinimus, pateikiamas tinkamas modelis, kaip pateikti neapibrėžtumus ir apskaityti faktų bei aplinkybių pasikeitimą. Šis išaiškinimas dar nepriimtas ES. Vadovybės preliminarium vertinimu, šio standarto taikymas turės ribotą arba iš viso neturės įtakos finansinėms ataskaitoms.

TVAS išleido 2015-2017 m. ciklo metinius TFAS patobulinimus, kurie apima TFAS pataisų rinkinį.

Pataisos įsigalioja nuo 2019 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais, nors ankstesnis taikymas yra leidžiamas. Šie patobulinimai dar nepriimti ES. Vadovybės preliminarium vertinimu, šio standarto taikymas turės ribotą arba iš viso neturės įtakos finansinėms ataskaitoms.

Kitų naujų ar pakeistų standartų ar jų aiškinimų, kurie dar neįsigaliojo ir kurie galėtų turėti reikšmingos įtakos Grupei ar Bendrovei, nėra.

5. Svarbūs apskaitiniai vertinimai ir sprendimai

Rengdama finansines ataskaitas pagal TFAS, priimtus taikyti Europos Sąjungoje, Bendrovės vadovybė turi atlikti skaičiavimus ir įvertinimus prielaidoms, kurios daro įtaką apskaitos principų taikymui bei su turtu ir įsipareigojimais, pajamomis ir išlaidomis susijusiems skaičiams. Įvertinimai ir su jais susijusios prielaidos yra pagrįsti istorine patirtimi ir kitais veiksniais, kurie atitinka esamas sąlygas, ir kurių rezultatų pagrindu yra daroma išvada dėl turto ir įsipareigojimų likutinių verčių, apie kurias negalima spręsti iš kitų šaltinių. Faktiniai rezultatai gali skirtis nuo apskaičiavimų.

Įvertinimai ir susijusios prielaidos yra nuolat peržiūrimi ir remiasi istorine patirtimi bei kitais veiksniais, įskaitant ateities įvykių, kurie, tikimasi, yra pagrįsti esamomis aplinkybėmis, lūkesčiais.

Pajamų pripažinimo momentas. Vadovybė įvertina pajamų pripažinimo momentą, t. y. ar pajamos pripažįstamos per laiko tarpą, ar tam tikru laiko momentu.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

5. Svarbūs apskaitiniai vertinimai ir sprendimai (tęsinys)

Nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų pripažinimas. Bendrovė dalį turto, t. y. žemę ir viešojo naudojimo geležinkelius, valdo patikėjimo teise pagal 2007 m. su Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, kaip Lietuvos Respublikos nuosavybei teise priklausančio turto patikėtine, pasirašytą Patikėjimo sutartį. Bendrovė valdo, naudoja ir disponuoja patikėjimo teise valdomu turtu bei yra atsakinga už turto palaikymą, remontą ir jį kontroliuoja. Bendrovė taip pat gauna ekonominę naudą, susijusią su patikėjimo teise valdomo turto naudojimu.

Patikėjimo sutartyje nėra nustatytas nei turto naudojimo laikotarpis, nei mokestis už turto naudojimą. Pagal Geležinkelio transporto kodeksą (toliau GTK) bei Nacionalinę transporto ir susisiekimo vystymo programą Bendrovė privalo investuoti lėšas į viešąją geležinkelio infrastruktūrą. Toks reikalavimas galimai galėtų būti traktuojamas kaip mokestis už turto naudojimą, tačiau reikalavimas investuoti lėšas į geležinkelio infrastruktūrą yra bendrojo pobūdžio ir nedetalizuojantis reikiamų investuoti sumų bei laikotarpio. Mokėjimo už geležinkelių infrastruktūros naudojimą aspektai nėra analizuojami Patikėjimo sutartyje, o kituose teisės aktuose pateikiamos ribotos nuostatos arba nepateikiama jokių nuostatų dėl to, kokias infrastruktūros paslaugas operatorius turi teikti, kas yra subjektas ir kokia yra tokių paslaugų teikimo kaina.

Patikėjimo sutartyje nustatyta, kad Sutartis yra sudaroma laikotarpiui, kol bus įkurta ir veiklą pradės valstybės viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytoja. Civiliniame kodekse (CK) nustatyta, kad Patikėjimo sutartis negali būti sudaroma ilgesniam nei dvidešimties metų laikotarpiui. Kodekse taip pat suteikiama aiški pirmenybė kitiems įstatymams, nurodant, kad įstatyme, reglamentuojančiame su turto patikėjimo sutartimi susijusius dalykus ir dalykus, susijusius su valstybei nuosavybės teise priklausančio turto valdymu patikėjimo teise, gali būti nustatytos kitos taisyklės, nei nustatyta CK.

Nepaisant Patikėjimo sutarties, svarbiausias Bendrovės teisės patikėjimo teise valdyti viešąją geležinkelių infrastruktūrą pagrindas yra įstatymas (Geležinkelių transporto kodeksas). Geležinkelių transporto kodekso 23 straipsnio 1 dalyje konkrečiai įvardinta, kad viešąją geležinkelių infrastruktūrą patikėjimo teise valdo, naudoja, ja disponuoja viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytoja – akcinė bendrovė „Lietuvos geležinkeliai“. Šiuo metu tik Bendrovė teikia paslaugas, susijusias su viešosios geležinkelių infrastruktūros valdymu ir priežiūra.

2018 m. gruodžio 20 d. buvo priimti Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso (toliau – Kodeksas) pakeitimai, keičiantys Kodekso nuostatas, nustatančias viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytoją. Pagal šiuo metu galiojančias Kodekso nuostatas (23 straipsnio 1 dalį), viešąją geležinkelių infrastruktūrą patikėjimo teise valdo, naudoja, ja disponuoja, įmonėms teikia su viešosios geležinkelių infrastruktūros valdymu ir priežiūra susijusias paslaugas viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytoja – akcinė bendrovė „Lietuvos geležinkeliai“. Nuo 2019 m. gruodžio 8 d., įsigaliojus minėtiems pakeitimams, viešąją geležinkelių infrastruktūrą patikėjimo teise valdys, naudos, ja disponuos viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytoja – akcinės bendrovės „Lietuvos geležinkeliai“ viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo funkcijoms vykdyti įsteigta dukterinė bendrovė.

Todėl buvo padaryta išvada, kad turtas patikėjimo teise yra perduotas Grupei tokios funkcijos vykdymo laikotarpiui; funkcijos vykdymo laikotarpis nėra apibrėžtas, todėl turto valdymo patikėjimo teise laikotarpis taip pat neapibrėžtas.

Remiantis 2004 m. gruodžio 30 d. LR Vyriausybės nutarimu Nr. 1677 „Dėl viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų užimamos valstybinės žemės perdavimo naudotis turto patikėjimo teise Bendrovei tvarkos aprašo patvirtinimo“, savivaldybės perdavė Bendrovei dalį žemės sklypų, esančių prie geležinkelių. Šiuos sklypus Bendrovė valdo patikėjimo teise.

Atsižvelgdama į pirmiau minėtus faktus, vadovybė mano, kad patikėjimo teise valdomas turtas, t. y. žemė ir viešojo naudojimo geležinkeliai ar turtas, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, turi būti apskaitomas finansinės būklės ataskaitose. Todėl Grupė ir Bendrovė patikėjimo teise valdomą turtą pripažįsta kaip nekilnojamąjį turtą, įrangą ir įrengimus.

Įrangos įvedimo į eksploataciją data. Turtas įvedamas į eksploataciją bei turto nusidėvėjimas pradedamas skaičiuoti tada, kai šis turtas yra parengtas naudojimui, t. y. kai jis yra toje vietoje ir jam sudarytos tokios sąlygos, kad jį būtų galima naudoti vadovybės numatytu būdu. Grupės vadovybė turtą įvedė į eksploataciją po to, kai šis turtas buvo tinkamai išbandytas bei buvo gauti visi leidimai pradėti veiklą.

Reikšmingi įvertinimai ir prielaidos. Informacija apie reikšmingus įvertinimus ir prielaidas pateikiama toliau:

Nematerialiojo turto ir nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų naudingojo tarnavimo laikotarpiai. Viso nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų naudingojo tarnavimo laikotarpiai buvo įvertinti nepriklausomo vertinimo, kuris buvo atliktas perėjimo prie TFAS dieną, t. y. 2015 m. sausio 1 d., metu. Turto naudingojo tarnavimo laikotarpiai yra peržiūrimi kiekvienais metais ir prireikus koreguojami, kad atspindėtų likusio naudingojo laikotarpio dabartinį įvertinimą, atsižvelgiant į technologinius pokyčius, turto ekonominį panaudojimą ateityje ir jo fizinę būklę. Jeigu lūkesčiai skirtųsi nuo ankstesnių įvertinimų, pokyčiai būtų apskaityti kaip apskaitinio įvertinimo pasikeitimas remiantis 8-uoju TAS.

Nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų vertės sumažėjimo nuostoliai. Viso nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų tikroji vertė buvo įvertinta nepriklausomo vertinimo, kuris buvo atliktas perėjimo prie TFAS dieną, t. y. 2015 m. sausio 1 d., metu. Grupė ir Bendrovė peržiūri nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų likutines vertes kiekvieną finansinės būklės ataskaitos datą tikslu nustatyti, ar yra turto vertės sumažėjimą rodančių požymių. Jei tokie požymiai yra, apskaičiuojama to turto atsiperkamoji vertė.

Grupė ir Bendrovė peržiūri nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų likutines vertes kiekvieną finansinės būklės ataskaitos datą siekdamas nustatyti, ar yra turto vertės sumažėjimą rodančių požymių. Jei tokie požymiai yra, apskaičiuojama to turto atsiperkamoji vertė. Turto vertės sumažėjimo testavimo tikslais turtas, kuris nepertraukiamo naudojimo procese uždirba grynuosius pinigus ir didžiąja dalimi nepriklauso nuo kito turto ar turto grupių (grynuosius pinigus generuojančių vienetų) generuojamų grynujų pinigų įplaukų, yra sugrupuojamas į mažiausią grupę.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

5. Svarbūs apskaitiniai vertinimai ir sprendimai (tęsinys)

Atsiperkamoji vertė apskaičiuojama kaip didesnė viena iš dviejų verčių: turto tikroji vertė, atėmus pardavimo išlaidas, ir turto naudojimo vertė. Turto naudojimo vertė apskaičiuojama diskontuojant būsimus pinigų srautus iki jų dabartinės vertės, taikant prieš mokestinę diskonto normą, atspindinčią realias rinkos prielaidas dėl pinigų vertės laike ir riziką, susijusią su tuo turtu. Turto, kuris savarankiškai neuždirba piniginių įplaukų, atsiperkamoji vertė yra nustatoma pagal pinigų generuojančio vieneto, kuriam šis turtas priklauso, atsiperkamąją vertę.

Gautinų sumų vertės sumažėjimo nuostoliai. Grupė ir Bendrovė gautinoms sumoms pripažįsta vertės sumažėjimą pagal tikėtiną kredito nuostolio modelį per visą šio turto galiojimo laikotarpį. Nustatant, ar nuo to laiko labai padidėjo finansinio turto kredito rizika po pirminio pripažinimo ir vertinant tikėtiną kredito nuostolį, Grupė ir Bendrovė vertina pagrįstą ir palaikančią informaciją, kuri yra svarbi ir prieinama be pernelyg didelių išlaidų ar pastangų. Tai apima kiekybinę ir kokybinę informaciją bei analizę, remiantis Grupės ir Bendrovės istorine patirtimi ir kredito vertinimas, įskaitant išankstinę informaciją. Grupė ir Bendrovė daro prielaidą, kad finansinio turto kredito rizika padidėjo, jeigu yra pradelsta daugiau nei 30 dienų.

Grupė ir Bendrovė mano, kad rizika neatgauti finansinio turto atsiranda, kai:

- tikėtina, kad skolininkas visiškai neapmokės savo kreditinių įsipareigojimų;
- finansinis turtas yra pradelstas.

Tikėtinas kredito nuostolis per visą galiojimo laikotarpį yra toks tikėtinas kredito nuostolis, kuris atsiranda dėl visų galimų įvykių, galinčių atsirasti per numatomą finansinio turto tarnavimo laiką.

Ilgiausias galimas laikotarpis, vertinant tikėtiną kredito nuostolį, yra maksimalus sutartinis laikotarpis per kurį Grupė ir Bendrovė susiduria su kredito rizika. Tikėtinas kredito nuostolis yra kredito nuostolio įvertinimas. Kredito nuostoliai vertinami kaip visų grynyjų pinigų trūkumas dabartine verte (t. y. skirtumas tarp pinigų srautų, susijusių su ūkio subjektu pagal sutartį ir pinigų srautų, kuriuos Grupė ir Bendrovė tikisi atgauti). Tikėtinas kredito nuostolis yra diskontuojamas taikant finansinio turto faktinę palūkanų normą.

Kiekvieną finansinės atskaitomybės sudarymo datą Grupė ir Bendrovė įvertina, ar finansinis turtas, apskaitomas amortizuota saviaina, turi nuvertėjimo požymių. Finansinis turtas pripažįstamas „turintis kredito nuostolių“, kai yra vienas arba daugiau įvykių, turinčių neigiamą poveikį numatomų būsimų pinigų srautų atgavimui.

Įrodymai, kad finansinis turtas yra nuvertėjęs, apima šiuos duomenis:

- dideli skolininko ar emitento finansiniai sunkumai;
- sutarties pažeidimas, pvz., įsipareigojimų nevykdymas arba pradelsimas;
- Grupės ir Bendrovės paskolos ar išankstinio apmokėjimo restruktūrizavimas pagal sąlygas, kurias Grupė ir Bendrovė nevertintų kitaip;
- tikėtina, kad skolininkui bus pradėta bankroto procedūra ar kitas finansinis reorganizavimas; arba
- aktyvios rinkos išnykimas dėl finansinių sunkumų.

Nuostoliai dėl finansinio turto nuvertėjimo, įvertinto amortizuota saviaina, yra atimami iš turto balansinės vertės.

Atsargų nurašymas iki grynosios realizacinės vertės. Grupė ir Bendrovė peržiūri atsargų sąrašą bent kartą per metus, norėdamos nustatyti atsargų grynąją realizacinę vertę. Atsargos, kurios yra įsigytos anksčiau nei prieš metus, yra peržiūrimos, siekiant nustatyti, ar jas galima bus realizuoti ateityje. Lėtai judančių atsarginių dalių ir kitų medžiagų atveju, vertės sumažėjimas pripažįstamas visai atsargų įsigijimo saviainai, jeigu atsargos atsargų sąrašė išbuvo daugiau kaip 2 metus ir nuo tada nebuvo naudojamos.

Atidėjiniai ir neapibrėžtieji įsipareigojimai. Grupė ir Bendrovė priima reikšmingus sprendimus įvertindamos ir pripažindamos atidėjinius ir neapibrėžtuosius įsipareigojimus, susijusius su vykstančiais ginčais ar kitais neišspręstais ieškiniais, kurie bus išspręsti derybomis, tarpininkavimu ar arbitražu, ir kitus neapibrėžtuosius įsipareigojimus. Sprendimą reikia priimti įvertinant tikimybę, kad sprendimas dėl ieškinio bus palankus arba susidarys įsipareigojimas, ir kiekybiškai įvertinti galimus galutinio išsprendimo variantus. Dėl šiam vertinimo procesui būdingų netikrumų, faktiniai nuostoliai gali skirtis nuo iš pradžių apskaičiuotų atidėjinių. Šie įvertinimai gali keistis atsiradus naujos informacijos, pirmiausia dėl vidaus specialistų, tokių kaip teisininkai. Įvertinimų pakeitimai gali turėti reikšmingos įtakos Grupės ir Bendrovės veiklos rezultatams. Atidėjinių analizė pateikiama 23-oje pastaboje.

Atidėtas pelno mokestis. Atidėtas mokestis apskaičiuojamas balanso metodu, atsižvelgiant į laikinus skirtumus tarp turto ir įsipareigojimų finansinių ir mokestinių verčių. Atidėtojo mokesčio suma priklauso nuo numatomo turto panaudojimo ir įsipareigojimo padengimo ateityje. Atidėtojo mokesčio turtas pripažįstamas tik tuomet, kai ateityje tikimasi pakankamai apmokestinamojo pelno, kuris leis panaudoti mokesčio turtą. Atidėtojo mokesčio turto vertės peržiūrimos kiekvienos finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną ir sumažinamos, jei nėra tikėtina, kad susijusi mokestinė nauda gali būti panaudota.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

6. Finansiniai instrumentai ir rizikų valdymas

Finansiniai instrumentai. Tikroji vertė

Pagrindiniai Grupės ir Bendrovės finansiniai instrumentai, neapskaityti tikrąja verte, yra prekybos ir kitos gautinos sumos, prekybos ir kitos mokėtinos sumos, pinigai ir ilgalaikės bei trumpalaikės skolinimosi lėšos. Bendrovės vadovybės nuomone, šių finansinių instrumentų likutinės vertės yra artimos jų tikrosioms vertėms, nes skolinimosi sąnaudos yra susietos su tarpbankine skolinimosi

palūkanų norma EURIBOR, o kitas finansinis turtas ir įsipareigojimai yra trumpalaikiai, todėl jų tikrosios vertės svyravimas nėra reikšmingas.

Finansinių instrumentų tikroji vertė yra vertė, už kurią vertinimo dieną dabartinėmis rinkos sąlygomis būtų parduodamas turtas arba perleidžiamas įsipareigojimas pagal sandorį pagrindinėje (arba palankiausioje) rinkoje, nepriklausomai nuo to, ar ši kaina tiesiogiai stebima, ar nustatoma taikant vertinimo metodiką.

Grupės ir Bendrovės finansinius instrumentus pagal jų rūšis sudarė:

	Grupė		Bendrovė	
	2018	2017	2018	2017
Finansinis turtas				
Turtas pagal sutartis su klientais	464	433	451	433
Prekybos gautinos sumos	23 448	24 243	22 011	20 518
Gautinos sumos iš susijusių šalių	-	34	9 597	4 853
Kitos gautinos sumos	15 119	11 260	14 339	9 737
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	92 832	83 536	54 774	77 253
Iš viso	131 863	119 506	101 172	112 794
Finansiniai įsipareigojimai				
Paskolos ir kitos finansinės skolos	210 926	268 533	210 770	255 805
Įsipareigojimai pagal sutartis su klientais	5 055	5 763	5 292	5 591
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	31 809	64 949	45 565	74 358
Iš viso	247 790	339 245	261 627	335 754

Tikroji vertė skirstoma pagal hierarchiją, kuri atskleidžia naudotų pradinių įvertinimo duomenų reikšmingumą. Tikrosios vertės hierarchijoje yra šie lygiai:

1 lygis – aktyviose tokio paties turto arba įsipareigojimų rinkose nustatytos kainos (nepakoreguotos);

2 lygis – kiti pradiniai duomenys, išskyrus į 1 lygį įtrauktas nustatytas turto arba įsipareigojimų kainas, kurios stebimos tiesiogiai (t.y. kaip kainos) arba netiesiogiai (t.y. išvestos iš kainų);

3 lygis – turto ir įsipareigojimų pradiniai duomenys, nepagrįsti stebimais rinkos duomenimis (nestebimi pradiniai duomenys).

AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

6. Finansiniai instrumentai ir rizikų valdymas (tęsinys)

Toliau yra pateiktas visų Grupės finansinių instrumentų verčių palyginimas:

	Apskaitinė vertė 2018				Tikroji vertė 2018				Apskaitinė vertė 2017				Tikroji vertė 2017			
Finansinis turtas	Iš viso	1 lygis	2 lygis	3 lygis	Iš viso	1 lygis	2 lygis	3 lygis	Iš viso	1 lygis	2 lygis	3 lygis	Iš viso	1 lygis	2 lygis	3 lygis
Turtas pagal sutartis su klientais	464	-	-	464	433	-	-	433	433	-	-	433	433	-	-	433
Prekybos ir kitos gautinos sumos	38 567	-	-	38 567	35 537	-	-	35 537	35 537	-	-	35 537	35 537	-	-	35 537
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	92 832	92 832	-	-	83 536	83 536	-	-	83 536	83 536	-	-	83 536	83 536	-	-
Iš viso	131 863	92 832	-	39 031	119 506	83 536	-	35 970	119 506	83 536	-	35 970	119 506	83 536	-	35 970
Finansiniai įsipareigojimai																
Paskolos ir kitos finansinės skolos	210 926	-	210 926	-	268 533	-	268 533	-	268 533	-	268 533	-	268 533	-	268 533	-
Įsipareigojimai pagal sutartis su klientais	5 055	-	-	5 055	5 763	-	-	5 763	5 763	-	-	5 763	5 763	-	-	5 763
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	31 809	-	-	31 809	64 949	-	-	64 949	64 949	-	-	64 949	64 949	-	-	64 949
Iš viso	247 790	-	210 926	36 864	339 245	-	268 533	70 712	339 245	-	268 533	70 712	339 245	-	268 533	70 712

Toliau yra pateiktas visų Bendrovės finansinių instrumentų verčių palyginimas:

	Apskaitinė vertė 2018				Tikroji vertė 2018				Apskaitinė vertė 2017				Tikroji vertė 2017			
Finansinis turtas	Iš viso	1 lygis	2 lygis	3 lygis	Iš viso	1 lygis	2 lygis	3 lygis	Iš viso	1 lygis	2 lygis	3 lygis	Iš viso	1 lygis	2 lygis	3 lygis
Turtas pagal sutartis su klientais	451	-	-	451	433	-	-	433	433	-	-	433	433	-	-	433
Prekybos ir kitos gautinos sumos	45 947	-	-	45 947	35 108	-	-	35 108	35 108	-	-	35 108	35 108	-	-	35 108
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	54 774	54 774	-	-	77 253	77 253	-	-	77 253	77 253	-	-	77 253	77 253	-	-
Iš viso	101 172	54 774	-	46 398	112 794	77 253	-	35 541	112 794	77 253	-	35 541	112 794	77 253	-	35 541
Finansiniai įsipareigojimai																
Paskolos ir kitos finansinės skolos	210 770	-	210 770	-	255 805	-	255 805	-	255 805	-	255 805	-	255 805	-	255 805	-
Įsipareigojimai pagal sutartis su klientais	5 292	-	-	5 292	5 591	-	-	5 591	5 591	-	-	5 591	5 591	-	-	5 591
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	45 565	-	-	45 565	74 358	-	-	74 358	74 358	-	-	74 358	74 358	-	-	74 358
Iš viso	261 627	-	210 770	50 857	335 754	-	255 805	79 949	335 754	-	255 805	79 949	335 754	-	255 805	79 949

Pinigai ir pinigų ekvivalentai. Tai piniginės lėšos, kurių vertė yra artima jų tikrajai vertei.

Paskolos ir kitos finansinės skolos. Ilgalaikių paskolų tikroji vertė nustatoma vadovaujantis tokios pat ar panašios paskolos rinkos kaina arba palūkanų norma, kuri yra taikoma tuo metu tokio pat termino skoloms. Paskolų tikroji vertė yra priskiriama antrajam lygiui tikrosios vertės skaičiavimo modelyje. Gautų paskolų tikroji vertė atitinka apskaitinę vertę.

Gautinos, mokėtinos sumos. Trumpalaikių iš pirkėjų gautinų sumų, trumpalaikių prekybos skolų apskaitinė vertė yra artima jų tikrajai vertei.

Rizikų valdymas. Grupė ir Bendrovė susiduria su neapibrėžtumu dėl išorinių ir vidinių veiksnių, identifikuoja veiklos rizikas (strate-

gines, finansines, veiklos bei atitikties), iš anksto vertina jų poveikį bei tikimybę ir siekia bent iš dalies jas sumažinti. Grupės ir Bendrovės veiklos rizikų valdymą reglamentuoja Bendrovės teisės aktais patvirtintas Veiklos rizikų valdymo proceso aprašas. Vadovaujantis aprašo nuostatomis yra paskirti ir periodiškai apmokomi rizikų valdytojai, atliekamas periodinis rizikų vertinimas, naudojantis įdiegta Rizikų valdymo informacine sistema. Vertinimo rezultatai pristatomi Bendrovės vadovybei. Nepriimtinioms rizikoms tvirtinami valdymo planai, atliekama jų įgyvendinimo stebėseną. Rizikos valdymo politika ir rizikos valdymo sistemos yra reguliariai peržiūrimos, kad atitiktų rinkos sąlygų ir Grupės bei Bendrovės veiklos pokyčius. Grupė ir Bendrovė siekia sukurti drausmingą ir konstruktyvią rizikos valdymo aplinką, kurioje visi darbuotojai žino savo funkcijas ir įsipareigojimus.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

6. Finansiniai instrumentai ir rizikų valdymas (tęsinys)

Atsižvelgiant į Grupės ir Bendrovės strateginius tikslus, išskiriamos apibendrintos svarbiausios laikytinos veiklos rizikų grupės, turinčios galimą didelį poveikį Grupės ir Bendrovės veiklos tikslų pasiekimui. Bendrovėje vertinamas galimas veiklos rizikų finansinis poveikis, teisinis poveikis bei poveikis reputacijai.

Grupė ir Bendrovė susiduria su šiomis finansinėmis rizikomis: kredito, likvidumo, valiutų kursų, palūkanų normos ir kapitalo. Šioje pastaboje pateikiama informacija apie šių rizikų įtaką Grupei ir Bendrovei, tikslus, politiką ir procesus, susijusius su šių rizikų vertinimu ir valdymu.

Kredito rizika. Kredito rizika kyla dėl pinigų bankuose, suteiktų paskolų bei iš pirkėjų gautinų sumų patiriamos kredito rizikos.

Kredito rizika – tai rizika, kad Grupė ir Bendrovė patirs finansinių nuostolių, jei pirkėjas ar kita šalis neįvykdys sutartyse numatytų įsipareigojimų. Ši rizika didžiąja dalimi yra susijusi su Grupės ir Bendrovės pirkėjų įsiskolinimu.

Grupė ir Bendrovė valdo kredito riziką procedūrų pagalba. Iš pirkėjų gautinų sumų patiriamos kredito rizikos valdymo pagrindas yra kliento patikimumo įvertinimas. Grupė ir Bendrovė nuolat vertina tiek galimų, tiek esamų paslaugų pirkėjų/tiekėjų kreditingumą. Jei paslaugų pirkėjas įvertinamas kaip rizikingas ar klientas yra naujas ir neturi bendradarbiavimo istorijos su Grupe ir Bendrove, taikomos išankstinio atsiskaitymo sąlygos. Kai atsiskaitymuose su

pirkėjais mokėjimai atidedami, naudojamos teisinės kredito rizikos mažinimo priemonės – kreditų draudimas ar įkeitimas. Įvairios kredito rizikos valdymo bei mažinimo priemonės yra numatytos dvišalėse Grupės ir Bendrovės bei paslaugų pirkėjų/tiekėjų sutartyse: apribojimais, sutartinių įsipareigojimų vykdymo garantijos bei kitos priemonės, apsaugančios Grupės ir Bendrovės interesus. Kredito rizika yra nuolat stebima.

Iki 2018 m. sausio 1 d. Grupės ir Bendrovės apskaitytas vertės sumažėjimas atspindi įvertintus nuostolius dėl abejotinių atgauti pirkėjų įsiskolinimų. Pagrindinis šio vertės sumažėjimo komponentas – individualiai įvertinti nuostoliai dėl reikšmingų abejotinių atgauti pirkėjų įsiskolinimų. Vertės sumažėjimo įvertinimo metodai buvo nuolat peržiūrimi, kad skirtumai tarp įvertintų nuostolių ir faktinių nuostolių būtų kuo mažesni.

Nuo 2018 m. sausio 1 d. Grupė ir Bendrovė įvertina įsipareigojimų neįvykdymo tikimybę finansinio turto pirminio pripažinimo metu ir kiekvieną balanso parengimo datą, atsižvelgdama į tai, ar nuo pirminio pripažinimo momento kredito rizika nėra reikšmingai išaugusi. Tam, kad galėtų įvertinti, ar kredito rizika yra reikšmingai išaugusi, Grupė ir Bendrovė palygina įsipareigojimo neįvykdymo riziką, susijusią su turtu, ataskaitų parengimo dieną su įsipareigojimo neįvykdymo rizika pirminio pripažinimo metu.

Kredito rizika matuojama kaip maksimali kredito rizika kiekvienai finansinių priemonių grupei ir yra lygi jų apskaitinei vertei. Didžiausią kredito riziką sudaro kiekvienos turto grupės apskaitinė vertė.

Grupės ir Bendrovės prekybos gautinos sumos iš didžiųjų klientų sudarė:

	Grupė		Bendrovė	
	2018	2017	2018	2017
Klientas A	7 829	2 583	7 829	2 583
Klientas B	4 430	4 659	4 202	4 513
Klientas C	1 370	466	1 370	466
Klientas D	1 368	1 389	1 368	1 389
Klientas E	720	784	720	784
Klientas F	681	1 290	681	1 290
Kiti	7 050	13 072	5 841	9 493
Iš viso	23 448	24 243	22 011	20 518

Grupė ir Bendrovė kiekvieną kredito rizikos lygį skiria atsižvelgiant į informaciją, pagal kurią patikimai galima nustatyti vertės sumažėjimo riziką (įskaitant, bet neapsiribojant, išoriniais reitingais, audituotomis finansinėmis ataskaitomis, valdymo apskaita ir pinigų srautų prognozėmis bei turima spaudos informacija apie klientus) ir taikant nuomonę dėl kreditingumo. Kredito rizikos lygiai yra api-

brėžti naudojant kokybinius ir kiekybinius faktorius, kurie parodo įsipareigojimų neįvykdymo riziką ir atitinka išorinius kredito reitingų apibrėžimus. Kiekvienam iš kredito rizikos lygių yra nustatyta tikėtino kredito nuostolio norma, kuri yra apskaičiuojama remiantis faktinio nuvertėjimo patirtimi.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

6. Finansiniai instrumentai ir rizikų valdymas (tęsinys)

Grupės ir Bendrovės gautinos sumos, kurioms yra taikytina kredito rizika ir tikėtinas kredito nuostolis 2018 m. gruodžio 31 d. pagal atskirus pirkėjus sudarė:

Grupė	Pradinė vertė	Tikėtinas kredito nuostolių procentas	Vertės sumažėjimas	Balansinė vertė
Maža rizika	20 408	0,03 %	(7)	20 401
Pakankama rizika	2 446	0,45 %	(11)	2 435
Padidinta rizika	126	33,47 %	(42)	84
Didelė rizika	2 533	79,14 %	(2 005)	528
Iš viso	25 513		(2 065)	23 448

Bendrovė	Pradinė vertė	Tikėtinas kredito nuostolių procentas	Vertės sumažėjimas	Balansinė vertė
Maža rizika	19 483	0,03 %	(6)	19 477
Pakankama rizika	2 134	0,30 %	(6)	2 128
Padidinta rizika	52	13,73 %	(7)	45
Didelė rizika	2 113	82,89 %	(1 752)	361
Iš viso	23 782		(1 771)	22 011

Maža rizika – pirkėjas neturi nei vienos pradelstos sąskaitos;
 Pakankama rizika – pirkėjas turi bent vieną pradelimą iki 30 dienų;
 Padidinta rizika – pirkėjas turi bent vieną pradelimą iki 120 dienų;
 Didelė rizika – pirkėjas turi bent vieną pradelimą viršijantį 120 dienų;

Grupė ir Bendrovė taiko supaprastintą metodą tikėtiniams galiojimo laikotarpio kredito nuostoliams galiojimo laikotarpiu apskaičiuoti ir tam naudoja atidėjinių matricą visoms prekybos ir kitoms gautinoms sumoms. Siekiant apskaičiuoti tikėtinus kredito nuostolius, naudojant atidėjinių matricą, prekybos ir kitos gautinos sumos yra suskirstomos į atskiras grupes pagal bendras kredito rizikos ypatybes. Kiekvienos grupės sumos analizuojamos pagal pradelstų dienų skaičių. Kadangi prekybos gautinos sumos ir kitos

gautinos sumos paprastai neapima užstato, ar kitų kredito užtikrinimo priemonių, tikėtinų nuostolių rodiklis atitinka įsipareigojimų neįvykdymo tikimybę.

Grupė ir Bendrovė kredito riziką nustato remdamasi istoriniais duomenimis, atsižvelgiant į pradelstus mokėjimus.

Grupės ir Bendrovės informacija apie prekybos gautinoms sumoms taikytiną kredito riziką ir tikėtiną kredito nuostolį 2018 m. gruodžio 31 d. sudarė:

Grupė	Tikėtini kredito nuostoliai, %	Pradinė vertė	Vertės sumažėjimas	Balansinė vertė
Nepradelstos	0,03%	22 532	(8)	22 524
1-30 d. pradelstos	2,36%	458	(11)	447
31-60 d. pradelstos	61,17%	120	(73)	47
61-120 d. pradelstos	73,01%	181	(132)	49
Daugiau negu 120 d. pradelstos	82,83%	2 222	(1 841)	381
Iš viso		25 513	(2 065)	23 448

AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

6. Finansiniai instrumentai ir rizikų valdymas (tęsinys)

Bendrovė	Tikėtini kredito nuostoliai, %	Pradinė vertė	Vertės sumažėjimas	Balansinė vertė
Nepradelstos	0,03%	21 438	(6)	21 432
1-30 d. pradelstos	2,02%	298	(6)	292
31-60 d. pradelstos	64,11%	64	(41)	23
61-120 d. pradelstos	75,05%	45	(34)	11
Daugiau negu 120 d. pradelstos	86,91%	1 937	(1 684)	253
Iš viso		23 782	(1 771)	22 011

Grupės ir Bendrovės apskaitytas vertės sumažėjimas atspindi įvertintus nuostolius dėl abejotinių atgauti pirkėjų įsiskolinimų. Pagrindinis šio vertės sumažėjimo komponentas – individualiai įvertinti nuostoliai dėl reikšmingų abejotinių atgauti pirkėjų įsiskolinimų. Vertės sumažėjimo įvertinimo metodai nuolat peržiūrimi, kad skirtumai tarp įvertintų nuostolių ir faktinių nuostolių būtų kuo mažesni.

Grupės ir Bendrovės abejotinių iš pirkėjų gautinų sumų vertės sumažėjimo judėjimas buvo:

	Grupė		Bendrovė	
	2018	2017	2018	2017
Laikotarpio pradžios likutis	(1 550)	(13 540)	(1 541)	(13 531)
Iš pirkėjų gautinų sumų vertės sumažėjimo pokytis	(515)	11 990	(230)	11 990
Laikotarpio pabaigos likutis	(2 065)	(1 550)	(1 771)	(1 541)

Grupėje ir Bendrovėje 2017 m. gruodžio 31 d. abejotinos skolos sumažėjo 11 990 tūkst. eurų palyginus su 2016 m., todėl Pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitose sąnaudose buvo atstatytas abejotinių iš pirkėjų gautinų sumų vertės sumažėjimas. Prekybos skolų vertės sumažėjimas didžiąja dalimi susijęs su vėluojančiais kliento mokėjimais dėl teisinių ginčų, pasibaigusių 2017 m.

Grupės ir Bendrovės gautinų sumų ir sutarčių turto vertės sumažėjimo judėjimas buvo:

	Grupė		Bendrovė	
	2018	2017	2018	2017
Laikotarpio pradžios likutis	(8 990)	(21 157)	(8 981)	(21 148)
Gautinų sumų ir sutarčių turto vertės sumažėjimo pokytis	(325)	12 167	(40)	12 167
Laikotarpio pabaigos likutis	(9 315)	(8 990)	(9 021)	(8 981)

Grupėje ir Bendrovėje 2018 m. gruodžio 31 d. gautinų skolų vertės sumažėjimas atspindėtas Pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitose, gautinų sumų ir sutarčių turto vertės (sumažėjimo) padidėjimo straipsniuose.

Pinigai ir jų ekvivalentai susideda iš grynujų pinigų ir pinigų banko sąskaitose, todėl su jais susijusi kredito rizika yra minimali. Grupės ir Bendrovės turimiems piniginiams ištekliams taikomas diversifikavimo principas, lėšos laikomos bankuose, kurių tarptautinis kredito reitingas ne mažesnis kaip BBB-/Baa3.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

6. Finansiniai instrumentai ir rizikų valdymas (tęsinys)

	Grupė		Bendrovė	
	2018	2017	2018	2017
Aa2,AA	50 110	-	12 163	-
A+,A1	-	22 254	-	18 240
A1-,A+	-	3 218	-	2 287
AA-, Aa3	-	57 839	-	56 504
Baa1,BBB+	42 567	-	42 461	-
BBB-/Baa3	119	166	119	166
Pinigai kasoje	36	59	31	56
Iš viso	92 832	83 536	54 774	77 253

Nors ekonominės aplinkybės gali turėti įtakos įsiskolinimų atgavimui, Bendrovės vadovybės nuomone, Grupei ir Bendrovei negresia reikšminga rizika patirti nuostolius, kurie viršytų jau apskaitytą vertės sumažėjimą.

Jeigu nustatoma, kad reitingo reikalavimas yra netenkinamas, bendra piniginių lėšų suma, patikėta tam ūkio subjektui, negali viršyti maksimalios valstybės draudžiamosios indėlių sumos ribos, t. y. 100 tūkst. eurų.

Likvidumo rizika. Likvidumo rizika – tai rizika, kad suėjus terminui Grupė ir Bendrovė nepajėgs įvykdyti savo finansinių įsipareigojimų. Rizikos valdymas užtikrina, kad Grupė ir Bendrovė visuomet turės pakankamai likvidaus turto ir gebės laiku vykdyti turimus įsipareigojimus. Likvidumo ir mokumo rizikos valdymas yra susijęs

su pinigų srauto planavimu ir kontrole bei nenumatytų įvykių, kurie gali daryti neigiamą įtaką pinigų srautams ir kelti grėsmę mokumui bei likvidumui, prognozavimu. Likvidumo ir mokumo rizika yra vertinama stebint ir analizuojant santykinius likvidumo bei mokumo rodiklius, pagal kuriuos vertinama tiek trumpalaikių, tiek ilgalaikių įsipareigojimų būklė ir pinigų srautų valdymo efektyvumas. Esant poreikiui Grupės ir Bendrovės apyvartinių lėšų trūkumas yra subalansuojamas kredito linijų pagalba. Be to, remiantis Grupės ir Bendrovės standartine politika, tiekėjų mokėjimo terminas yra 45 dienos.

Grupėje pagal kredito sutarčių finansines sąlygas yra stebimi šie finansiniai rodikliai:

	2018	2017	Banko nustatyta reikšmė
Grynoji skola/Normalizuota EBITDA*	vykdoma	vykdoma	Ne daugiau kaip 3,0
Skola/Normalizuota EBITDA*	vykdoma	vykdoma	Ne daugiau kaip 3,0
Nuosavo kapitalo koeficientas	vykdoma	vykdoma	Ne mažiau 40 proc.
Paskolos aptarnavimo koeficientas	vykdoma	vykdoma	Ne mažiau kaip 2
Skola/Nuosavas kapitalas	vykdoma	vykdoma	Ne daugiau 40,0 proc.
Patronuojamųjų įmonių finansinė skola	vykdoma	vykdoma	Ne daugiau 10,0 proc.
Grupės finansinė skola	vykdoma	vykdoma	Ne daugiau 400 mln. eurų

*Normalizuota EBITDA – Pelnas (nuostoliai) prieš pelno mokestį + palūkanų sąnaudos - palūkanų pajamos + nusidėvėjimas ir amortizacija + ilgalaikio turto, atsargų ir investicijų vertės (sumažėjimas) padidėjimas + gautinų sumų ir sutarčių turto vertės (sumažėjimas) padidėjimas + su įprastine veikla nesusijusių atidėjinių sąnaudos.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

6. Finansiniai instrumentai ir rizikų valdymas (tęsinys)

2017–2018 m. finansų struktūra liko iš esmės nepakitusi rodiklių vertinimo lygių atžvilgiu.

Toliau lentelėje pateikiama informacija apie Grupės ir Bendrovės neišvestinių finansinių įsipareigojimų sutartines padengimo datas. Ši informacija parengta remiantis finansinių įsipareigojimų nediskontuotais srautais, atsižvelgiant į anksčiausias datas, kada Grupė ir Bendrovė turės padengti šiuos įsipareigojimus. Įsipareigojimų likučiai, kurių padengimo terminas yra iki 12 mėn., apytiksliai atitinka jų apskaitines vertes.

Grupės ir Bendrovės paskolų grąžinimo terminai buvo:

	Grupė		Bendrovė	
	2018	2017	2018	2017
Per vienus metus	29 706	32 405	29 664	32 405
Nuo vieno iki penkerių metų	88 808	117 233	88 694	104 505
Po penkerių metų	92 412	118 895	92 412	118 895
Iš viso	210 926	268 533	210 770	255 805

Grupės ir Bendrovės palūkanų grąžinimo terminai nediskontuotų srautų metodu buvo:

	Grupė		Bendrovė	
	2018	2017	2018	2017
Per vienus metus	3 378	4 683	3 370	4 583
Nuo vieno iki penkerių metų	8 493	12 795	8 480	12 795
Po penkerių metų	5 763	11 013	5 764	11 013
Iš viso	17 634	28 491	17 614	28 391

Bendrovė turi dvi nepanaudotas kredito priemones, sudarančias 118 000 tūkst. eurų, atskleista 21-oje pastaboje.

Valiutos rizika. Valiutų kursų rizika – tai rizika, kad rinkos kainų pokyčiai dėl užsienio valiutų kursų kitimo turės įtakos Grupės ir Bendrovės rezultatui arba turimų finansinių priemonių vertei.

Pagrindiniai Grupės ir Bendrovės užsienio valiutos rizikos šaltiniai yra įvairūs sandoriai užsienio valiuta (CHF, USD, RUB, BYN), kuriuos vykdant susiduriama su rizika patirti nuostolių dėl užsienio valiutų kursų svyravimų euro atžvilgiu: prekių ir paslaugų pirkimas / pardavimas, paskolų, paimtų užsienio valiuta, grąžinimas bei palūkanų mokėjimai ir pan. Ši rizika yra minimali, kadangi didžiąją dalį (95 proc.) Grupės ir Bendrovės atsiskaitymų sudaro atsiskaitymai eurais. Valiutų kursų svyravimo rizika buvo valdoma panaudojant vidines priemones, t. y. subalansuojant gaunamas ir išleidžiamas lėšas kitomis valiutomis, o sudarant neatidėliotinus valiutų keitimo SPOT sandorius nuostolių nepatirta.

Per 2018 ir 2017 m. Grupė ir Bendrovė išvestinių finansinių sandorių valiutų kursų svyravimo rizikai valdyti su aptarnaujančiais bankais nesudarinėjo.

Palūkanų normos rizika. Visoms Grupės ir Bendrovės gautoms ir suteiktoms paskoloms ir kitoms finansinėms skoloms skaičiuojamos kintamos palūkanos, susijusios su EURIBOR.

Palūkanų normos rizikos didėjimui didžiausią įtaką daro ilgalaikės paskolos. Bendrovės ilgalaikių paskolų portfelio vertė 2018 m. gruodžio 31 d. buvo 210 770 tūkst. eurų, 2017 m. gruodžio 31 d. siekė 255 805 tūkst. eurų.

Grupė ir Bendrovė siekia, kad paimtų paskolų pastovių ir kintamų palūkanų normų santykis būtų optimalus. 2018 m. gruodžio 31 d. Bendrovės paskolų portfelio struktūroje paskolos su fiksuota palūkanų norma sudarė 21,5 proc., su peržiūra –1,2 proc., o su kintama –77,3 proc. 2017 m. gruodžio 31 d. – su fiksuota palūkanų norma sudarė 23,0 proc., su peržiūra – 6,7 proc., o su kintama – 70,3 proc. Atsižvelgiant į dabartinę būklę finansų rinkose, yra palankesnė kintama palūkanų norma.

2018 m. gruodžio 31 d. paskolų portfelio svertinė palūkanų norma buvo 2,0 proc., 2017 m. gruodžio 31 d. siekė 2,2 proc. Per 2018 m. palūkanų normai išaugus 0,5 procentinio punkto, metinės palūkanų sąnaudos padidėtų 894 tūkst. eurų.

Grupė ir Bendrovė per 2018 ir 2017 m. netaikė išvestinių finansinių priemonių, kurių paskirtis būtų valdyti palūkanų normos svyravimo riziką. Grupė ir Bendrovė laikosi nuostatos, kad ne mažiau kaip 30 proc. visų Grupės ir Bendrovės finansinių išteklių bendros sumos turi būti investuojama į labai likvidžiomis laikomas finansines priemones: lėšos einamosiose komercinių bankų sąskaitose, indėliai iki pareikalavimo bei terminuoti indėliai, kurių terminas yra trumpesnis nei 12 mėn.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

6. Finansiniai instrumentai ir rizikų valdymas (tęsinys)

Grupė ir Bendrovė laiko pinigus ir terminuotuosius indėlius didžiųjų Lietuvos bankų sąskaitose, kuriems pagal tarptautines reitingavimo agentūras suteiktas kredito reitingas yra ne mažesnis kaip BBB-/Baa3.

Grupė ir Bendrovė nepatiria reikšmingos palūkanų normos, valiutų kurso ar kainų indeksų kitimo rizikos, susijusios su bankiniais produktais.

Kapitalo valdymas. Kapitalas apima nuosavą kapitalą, priskirtiną akcininkams. Pagrindinis kapitalo valdymo tikslas yra garantuoti, kad Grupė ir Bendrovė atitiktų išorinius kapitalo reikalavimus. Grupės ir Bendrovės kapitalo valdymo tikslai yra užtikrinti Grupės ir Bendrovės galimybes tęsti veiklą, siekiant uždirbti pelno akcininkams ir palaikyti optimalią kapitalo struktūrą, mažinant kapitalo savikainą. Siekiant palaikyti arba pakeisti kapitalo struktūrą, Bendrovė gali išmokėti kapitalą akcininkams arba išleisti naują akcijų emisiją.

Remiantis LR akcinių bendrovių įstatymu, akcinės bendrovės įstatinis kapitalas turi būti ne mažesnis kaip 40 tūkst. eurų (uždarosios akcinės bendrovės – ne mažesnis kaip 2,5 tūkst. eurų), o nuosavas kapitalas ne mažesnis kaip 50 proc. Bendrovės įstatinio kapitalo dydžio.

Bendrovės vadovybė kontroliuoja, kaip laikomasi LR akcinių bendrovių įstatymu nuostatų, nurodančių, kad, jeigu Bendrovės nuosavas kapitalas tampa mažesnis kaip 1/2 įstatuose nurodyto įstatinio kapitalo dydžio, valdyba ne vėliau kaip per 3 mėn. nuo dienos, kurią sužinojo ar turėjo sužinoti apie susidariusią padėtį, privalo sušaukti visuotinį akcininkų susirinkimą, kuris turi svarstyti klausimus dėl sprendimų, nurodytų šio Įstatymo 59 str. 10 d. 2 p. ir 11 d. Bendrovėje susidariusi padėtis turi būti ištaisyta ne vėliau kaip per 6 mėn. nuo dienos, kurią valdyba sužinojo ar turėjo sužinoti apie susidariusią padėtį.

Per 2018 m. ir 2017 m. Grupė ir Bendrovė vykdė pirmiau minėto LR akcinių bendrovių įstatymo nuostatų reikalavimus.

Taip pat Grupė ir Bendrovė, valdydamos kapitalo riziką ilguoju laikotarpiu, siekia palaikyti optimalią kapitalo struktūrą, kuri užtikrintų tiek kapitalo sąnaudų, tiek ir rizikos minimizavimo tikslų suderintą įgyvendinimą. Grupė ir Bendrovė kapitalo struktūrą formuoja įvertindamos įmonių vidinius reguliarios veiklos, planuojamų investicijų ir plėtros veiksnius bei atsižvelgdamos į Grupės ir Bendrovės veiklos strategijas, išorinius veiklai reikšmingus esamus ir numatomus rinkų reguliavimo ir šalies aplinkos veiksnius.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

7. Nematerialusis turtas

Grupės nematerialųjį turtą sudarė:

	Programinė įranga	Licencijos ir panašios teisės	Kitas nematerialusis turtas	Iš viso
Įsigijimo vertė				
2016 m. gruodžio 31 d.	28 108	1 888	1 401	31 397
- įsigijimai	1 414	135	69	1 618
- pardavimai, perleidimai, nurašymai	(48)	(1)	-	(49)
- perklasifikavimai	-	-	-	-
2017 m. gruodžio 31 d.	29 474	2 022	1 470	32 966
- įsigijimai	793	62	10	865
- pardavimai, perleidimai, nurašymai	(90)	-	(601)	(691)
- perklasifikavimai	-	-	-	-
2018 m. gruodžio 31 d.	30 177	2 084	879	33 140
Sukaupta amortizacija ir vertės sumažėjimo nuostoliai				
2016 m. gruodžio 31 d.	(3 932)	(637)	(732)	(5 301)
- amortizacija	(2 587)	(413)	(197)	(3 197)
- vertės sumažėjimas per metus	(52)	-	-	(52)
- pardavimai, perleidimai, nurašymai	29	-	-	29
- perklasifikavimai	-	-	-	-
2017 m. gruodžio 31 d.	(6 542)	(1 050)	(929)	(8 521)
- amortizacija	(2 649)	(448)	(211)	(3 308)
- vertės sumažėjimas per metus	(940)	-	566	(374)
- pardavimai, perleidimai, nurašymai	88	-	-	88
- perklasifikavimai	-	-	-	-
2018 m. gruodžio 31 d.	(10 043)	(1 498)	(574)	(12 115)
Likutinė vertė				
2016 m. gruodžio 31 d.	24 176	1 251	669	26 096
2017 m. gruodžio 31 d.	22 932	972	541	24 445
2018 m. gruodžio 31 d.	20 134	586	305	21 025

AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

7. Nematerialusis turtas (tęsinys)

Bendrovės nematerialųjį turtą sudarė:

	Programinė įranga	Licencijos ir panašios teisės	Kitas nematerialusis turtas	Iš viso
Įsigijimo vertė				
2016 m. gruodžio 31 d.	27 685	1 884	396	29 965
- įsigijimai	1 522	137	63	1 722
- pardavimai, perleidimai, nurašymai	(18)	-	-	(18)
- perklasifikavimai	-	-	-	-
2017 m. gruodžio 31 d.	29 189	2 021	459	31 669
- įsigijimai	798	62	15	875
- pardavimai, perleidimai, nurašymai	(4)	(1)	-	(5)
- perklasifikavimai	-	-	-	-
2018 m. gruodžio 31 d.	29 983	2 082	474	32 539
Sukaupta amortizacija ir vertės sumažėjimo nuostoliai				
2016 m. gruodžio 31 d.	(3 680)	(636)	(47)	(4 363)
- amortizacija	(2 507)	(413)	(98)	(3 018)
- vertės sumažėjimas per metus	(52)	-	-	(52)
- pardavimai, perleidimai, nurašymai	3	-	-	3
- perklasifikavimai	-	-	-	-
2017 m. gruodžio 31 d.	(6 236)	(1 049)	(145)	(7 430)
- amortizacija	(2 624)	(447)	(110)	(3 181)
- vertės sumažėjimas per metus	(940)	-	(2)	(942)
- pardavimai, perleidimai, nurašymai	3	-	-	3
- perklasifikavimai	-	-	-	-
2018 m. gruodžio 31 d.	(9 797)	(1 496)	(257)	(11 550)
Likutinė vertė				
2016 m. gruodžio 31 d.	24 005	1 248	349	25 602
2017 m. gruodžio 31 d.	22 953	972	314	24 239
2018 m. gruodžio 31 d.	20 186	586	217	20 989

Grupė ir Bendrovė neturi viduje sukurto nematerialiojo turto. Grupės ir Bendrovės nematerialiojo turto amortizacijos sąnaudos, kurios 2018 m. sudarė atitinkamai 2 591 tūkst. eurų (2017 m. – 2 448 tūkst. eurų) ir 2 464 tūkst. eurų (2017 m. – 2 269 tūkst. eurų), Pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitose yra įtrauktos į nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudų straipsnį. Sumos 3 308 tūkst. eurų (2017 m. – 3 197 tūkst. eurų) ir 3 181 tūkst. eurų (2017 m. – 3 018 tūkst. eurų) įtrauktos į amortizacijos sąnaudas, kurios buvo sumažintos 717 tūkst. eurų (2017 m. –

749 tūkst. eurų) ir 717 tūkst. eurų (2017 m. – 749 tūkst. eurų) dotacijų amortizacijos, kaip aprašyta 20-oje pastaboje.

Grupės nematerialusis turtas, kuris buvo visiškai amortizuotas, tačiau toliau naudojamas sudarė 870 tūkst. eurų suma (2017 m. – 635 tūkst. eurų). Bendrovės nematerialusis turtas, kuris buvo visiškai amortizuotas, tačiau toliau naudojamas sudarė 742 tūkst. eurų suma (2017 m. – 489 tūkst. eurų). Didžiąją dalį amortizuoto turto sudarė programinė įranga.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

8. Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai

Grupės nekilnojamąjį turtą, įrangą ir įrengimus sudarė:

	Žemė	Pastatai ir statiniai	Mašinos ir įranga	Transporto priemonės	Kiti įrenginiai, prietaisai ir įrankiai	Nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai	Iš viso
Įsigijimo vertė							
2016 m. gruodžio 31 d.	146 304	1 118 925	235 895	447 985	95 979	135 183	2 180 271
- įsigijimai per metus	307	1 776	2 550	44 231	1 702	49 571	100 137
- parduotas, nurašytas, perleistas turtas	(7)	(3 997)	(1 397)	(6 025)	(1 777)	(624)	(13 827)
- perklasifikavimai	-	21 267	2 718	1 998	3 289	(29 230)	42
2017 m. gruodžio 31 d.	146 604	1 137 971	239 766	488 189	99 193	154 900	2 266 623
- įsigijimai per metus	191	421	2 745	20 399	700	58 372	82 828
- parduotas, nurašytas, perleistas turtas	(3)	(467)	(660)	(6 264)	(2 288)	(75)	(9 757)
- perklasifikavimai	-	17 593	6 460	21	23 202	(46 190)	1 086
2018 m. gruodžio 31 d.	146 792	1 155 518	248 311	502 345	120 807	167 007	2 340 780
Sukauptas nusidėvėjimas ir vertės sumažėjimo nuostoliai							
2016 m. gruodžio 31 d.	-	(120 458)	(41 127)	(64 309)	(15 601)	(13 570)	(255 065)
- nusidėvėjimas	-	(68 358)	(18 721)	(40 641)	(9 356)	-	(137 076)
- vertės sumažėjimas per metus	-	(6)	(5)	(991)	(4)	(18)	(1 024)
- parduotas, nurašytas, perleistas turtas	-	674	596	2 066	1 235	-	4 571
- perklasifikavimai	-	(12)	23	(42)	30	-	(1)
2017 m. gruodžio 31 d.	-	(188 160)	(59 234)	(103 917)	(23 696)	(13 588)	(388 595)
- nusidėvėjimas	-	(66 290)	(18 240)	(41 147)	(9 604)	-	(135 281)
- vertės sumažėjimas per metus	-	(9)	(129)	490	(26)	(1 760)	(1 434)
- parduotas, nurašytas, perleistas turtas	-	43	590	2 259	1 454	-	4 346
- perklasifikavimai	-	(306)	(4)	-	4	-	(306)
2018 m. gruodžio 31 d.	-	(254 722)	(77 017)	(142 315)	(31 868)	(15 348)	(521 270)
Likutinė vertė							
2016 m. gruodžio 31 d.	146 304	998 467	194 768	383 676	80 378	121 613	1 925 206
2017 m. gruodžio 31 d.	146 604	949 811	180 532	384 272	75 497	141 312	1 878 028
2018 m. gruodžio 31 d.	146 792	900 796	171 294	360 030	88 939	151 659	1 819 510

AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

8. Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai (tęsinys)

Bendrovės nekilnojamąjį turtą, įrangą ir įrengimus sudarė:

	Žemė	Pastatai ir statiniai	Mašinos ir įranga	Transporto priemonės	Kiti įrenginiai, prietaisai ir įrankiai	Nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai	Iš viso
Įsigijimo vertė							
2016 m. gruodžio 31 d.	146 297	1 104 072	211 851	437 652	92 470	133 997	2 126 339
- įsigijimai per metus	308	1 002	2 160	44 818	898	45 382	94 568
- parduotas, nurašytas, perleistas turtas	(7)	(1 911)	(371)	(4 438)	(354)	(449)	(7 530)
- perklasifikavimai	-	12 849	2 740	1 998	3 361	(28 899)	(7 951)
2017 m. gruodžio 31 d.	146 598	1 116 012	216 380	480 030	96 375	150 031	2 205 426
- įsigijimai per metus	191	230	1 647	19 992	168	63 236	85 464
- parduotas, nurašytas, perleistas turtas	(3)	(71)	(7 784)	(8 257)	(342)	(24)	(16 481)
- perklasifikavimai	-	16 496	6 460	13	23 186	(46 109)	46
2018 m. gruodžio 31 d.	146 786	1 132 667	216 703	491 778	119 387	167 134	2 274 455
Sukauptas nusidėvėjimas ir vertės sumažėjimo nuostoliai							
2016 m. gruodžio 31 d.	-	(118 499)	(36 334)	(61 690)	(13 831)	(13 570)	(243 924)
- nusidėvėjimas	-	(67 680)	(16 297)	(39 658)	(8 586)	-	(132 221)
- vertės sumažėjimas per metus	-	(5)	(5)	(991)	(4)	(18)	(1 023)
- parduotas, nurašytas, perleistas turtas	-	273	171	1 264	234	-	1 942
- perklasifikavimai	-	1 276	57	(42)	(12)	-	1 279
2017 m. gruodžio 31 d.	-	(184 635)	(52 408)	(101 117)	(22 199)	(13 588)	(373 947)
- nusidėvėjimas	-	(65 235)	(15 944)	(40 922)	(8 832)	-	(130 933)
- vertės sumažėjimas per metus	-	(9)	(129)	490	(26)	(1 760)	(1 434)
- parduotas, nurašytas, perleistas turtas	-	8	4 540	3 380	132	-	8 060
- perklasifikavimai	-	(26)	(4)	-	4	-	(26)
2018 m. gruodžio 31 d.	-	(249 897)	(63 945)	(138 169)	(30 921)	(15 348)	(498 280)
Likutinė vertė							
2016 m. gruodžio 31 d.	146 297	985 573	175 517	375 962	78 639	120 427	1 882 415
2017 m. gruodžio 31 d.	146 598	931 377	163 972	378 913	74 176	136 443	1 831 479
2018 m. gruodžio 31 d.	146 786	882 770	152 758	353 609	88 466	151 786	1 776 175

Nusidėvėjimo sąnaudų suma, įtraukta į Grupės Pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitą, sudarė 119 259 tūkst. eurų (2017 m. – 119 369 tūkst. eurų). Ši suma įtraukta į 135 281 tūkst. eurų (2017 m. – 137 076 tūkst. eurų) nusidėvėjimo sąnaudas, kurios buvo sumažintos 14 610 tūkst. eurų dotacijų nusidėvėjimo sąnaudomis (2017 m. – 14 495 tūkst. eurų), kaip aprašyta 20-oje pastaboje. Kapitalizuotas nusidėvėjimas sudarė 1 412 tūkst. eurų (2017 m. – 3 212 tūkst. eurų).

Bendrovės nusidėvėjimo sąnaudų suma sudarė 116 285 tūkst. eurų (116 948 tūkst. eurų 2017 m.). Ši suma įtraukta į 130 933 tūkst. eurų (2017 m. – 132 221 tūkst. eurų) nusidėvėjimo sąnaudas, kurios buvo sumažintos 14 584 tūkst. eurų dotacijų nusidėvėjimo sąnaudomis (2017 m. – 14 465 tūkst. eurų), kaip aprašyta 20-oje

pastaboje. Kapitalizuotas nusidėvėjimas sudarė 64 tūkst. eurų (2017 m. – 808 tūkst. eurų).

2018 m. gruodžio 31 d. patikėjimo teise valdomo turto likutinė vertė buvo 987 143 tūkst. eurų (2017 m. gruodžio 31 d. – 1 032 682 tūkst. eurų).

Grupės visiškai nusidėvėjusio, bet vis dar naudojamo nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų įsigijimo savikainą sudarė 43 352 tūkst. eurų (2017 m. – 34 382 tūkst. eurų), o Bendrovės – 39 293 tūkst. eurų (2017 m. – 32 376 tūkst. eurų). Didžiąją dalį visiškai nusidėvėjusio nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų sudarė transporto priemonės.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

9. Investicinis turtas

Grupės ir Bendrovės investicinį turtą sudarė:

	Grupė	Bendrovė
Įsigijimo savikaina		
2016 m. gruodžio 31 d.	2 001	2 001
- įsigijimai per metus	-	-
- parduotas, nurašytas, perleistas turtas	(20)	(20)
- perklasifikavimai	(42)	7 951
2017 m. gruodžio 31 d.	1 939	9 932
- įsigijimai per metus	-	-
- parduotas, nurašytas, perleistas turtas	-	-
- perklasifikavimai	(1 086)	(46)
2018 m. gruodžio 31 d.	853	9 886
Sukauptas nusidėvėjimas ir vertės sumažėjimo nuostoliai		
2016 m. gruodžio 31 d.	(284)	(284)
- nusidėvėjimas	(210)	(210)
- parduotas, nurašytas, perleistas turtas	18	18
- perklasifikavimai	1	(1 279)
2017 m. gruodžio 31 d.	(475)	(1 755)
- nusidėvėjimas	(58)	(567)
- parduotas, nurašytas, perleistas turtas	-	-
- perklasifikavimai	306	26
2018 m. gruodžio 31 d.	(227)	(2 296)
Likutinė vertė		
2016 m. gruodžio 31 d.	1 717	1 717
2017 m. gruodžio 31 d.	1 464	8 177
2018 m. gruodžio 31 d.	626	7 590

Investicinį turtą sudarė pastatai, nuomojami trečiosioms šalims. Vidutinis neatšaukiamos nuomos terminas yra 3 metai su pratęsimo galimybe.

Investicinio turto tikroji vertė nustatyta remiantis 2015 m. sausio 1 d. nepriklausomo vertintojo atliktu turto vertinimu. Vadovybės vertinimu, pokyčiai nekilnojamojo turto rinkoje 2018 m. ir 2017 m. neturėjo reikšmingos įtakos investicinio turto tikrajai vertei. Investicinio turto tikroji vertė priskiriama 3 lygiui tikrosios vertės hierarchijoje.

Dalis Bendrovės investicinio turto, kurio įsigijimo vertė 2018 m. gruodžio 31 d. lygi 61 tūkst. eurų (2017 m. gruodžio 31 d. – 61 tūkst. eurų), buvo visiškai nudėvėtas, tačiau vis dar naudojamas veikloje. Grupė pilnai nudėvėto, bet vis dar naudojamo investicinio turto 2018 m. ir 2017 m. neturėjo.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

10. Investicijos

Investicijų į patrunuojamąsias ir kitas įmones judėjimą sudarė:

Įmonės pavadinimas	Valdoma dalis (proc.)	2018			2017			
		Investicijos vertė	Apskaitytas vertės sumažėjimas	Balansinė vertė	Investicijos vertė	Apskaitytas vertės sumažėjimas	Balansinė vertė	
Patrunuojamųjų įmonių akcijos								
UAB Vilniaus lokomotyvų remonto depas	100	15 252	-	15 252	15 252	-	15 252	
UAB Geležinkelio tiesimo centras	a)	100	24 752	-	24 752	17 072	-	17 072
UAB „Gelsauga“	100	3 456	-	3 456	3 456	-	3 456	
LUAB Geležinkelių aplinkosaugos centras	b)	100	988	(988)	-	1 853	(980)	873
UAB „Rail Baltica statyba“	c)	100	4 154	(2 023)	2 131	3 504	(788)	2 716
AB „LG CARGO“	d)	100	30 000	-	30 000	-	-	-
BAB „Lietuvos jūrų laivininkystė“	e)	56,66	469	(469)	-	469	(469)	-
VŠĮ „Geležinkelių logistikos parkas“	79,61	265	(265)	-	265	(220)	45	
		79 336	(3 745)	75 591	41 871	(2 457)	39 414	
Asocijuotųjų įmonių akcijos								
UAB „voestalpine VAE Legetecha“	34	745	-	745	745	-	745	
		745	-	745	745	-	745	
Ilgalaikės investicijos								
Bruselio centralizuotas atsiskaitymų centras	1,34	2	-	2	2	-	2	
		2	-	2	2	-	2	
Iš viso		80 083	(3 745)	76 338	42 618	(2 457)	40 161	

2001 m. įsteigtos patrunuojamosios įmonės UAB Geležinkelio tiesimo centras ir UAB „Gelsauga“, 2003 m. įsteigta patrunuojamoji įmonė UAB Vilniaus lokomotyvų remonto depas, 2011 m. liepos 8 d. Bendrovė kartu su Vilniaus miesto savivaldybe pasirašė VŠĮ „Geležinkelių logistikos parko“ steigimo sutartį, 2013 m. įsigytos AB Geležinkelių apsaugos želdiniai akcijos, 2014 m. įsteigta UAB „Rail Baltica statyba“, o 2015 m. rugsėjo mėn. įsigytos AB „Lietuvos jūrų laivininkystė“ akcijos, suteikiančios 56,66 procento balsų, 2018 m. gruodžio 28 d. įsteigta AB „LG CARGO“.

a) 2017 m. kovo 7 d. Bendrovė priėmė sprendimą padidinti UAB Geležinkelio tiesimo centras įstatinį kapitalą 66 tūkst. eurų turtiniu įnašu. Įstatinio kapitalo padidėjimas užregistruotas 2017 m. liepos 20 d. 2017 m. liepos 19 d. Bendrovė priėmė sprendimą prijungti UAB „Geležinkelių projektavimas“ prie UAB Geležinkelio tiesimo centras, padidinant UAB Geležinkelio tiesimo centras įstatinį kapitalą 652 tūkst. eurų UAB „Geležinkelio projektavimas“ turtiniu įnašu. Įstatinio kapitalo padidėjimas užregistruotas 2017 m. rugsėjo 22 d. 2018 m. liepos 27 d. Bendrovė priėmė sprendimą padidinti UAB Geležinkelio tiesimo centras įstatinį kapitalą 15 999 tūkst. eurų turtiniu įnašu, kurio dydis 2018 m. gruodžio 31 d. sumažintas 8 319 tūkst. eurų.

Įstatinio kapitalo padidėjimas 15 999 tūkst. eurų užregistruotas 2018 m. lapkričio 21 d., o koregavimas iki 2018 m. gruodžio 31 dienos užregistruotas nebuvo;

- b) 2017 m. rugpjūčio 25 d. Bendrovė priėmė sprendimą dėl UAB Geležinkelių aplinkosaugos centras likvidavimo. 2018 metų pabaigai LUAB Geležinkelių aplinkosaugos centras dar pilnai nebuvo likviduota. Bendrovė, kaip vienintelis akcininkas, po kreditorinių reikalavimų įvykdymo perima likusį turtą;
- c) 2017 m. rugsėjo 28 d. Bendrovė priėmė sprendimą padidinti UAB „Rail Baltica statyba“ įstatinį kapitalą 650 tūkst. eurų papildomu įnašu. Įstatinio kapitalo padidėjimas užregistruotas 2017 m. rugsėjo 29 d. 2018 m. rugpjūčio 17 d. Bendrovė priėmė sprendimą padidinti UAB „Rail Baltica statyba“ įstatinį kapitalą 650 tūkst. eurų papildomu įnašu. Įstatinio kapitalo padidėjimas užregistruotas 2018 m. rugpjūčio 24 d.;
- d) 2018 m. gruodžio 28 d. buvo įsteigta AB „LG CARGO“ išleidžiant 103 585 paprastasias vardines akcijas, kurių nominali vertė 289,62 eurai, suformuotas įstatinis kapitalas 30 000 tūkst. eurų;
- e) 2015 m. gruodžio 14 d. Klaipėdos apygardos teismas nutarė AB „Lietuvos jūrų laivininkystė“ iškelti bankroto bylą.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

10. Investicijos (tęsinys)

Bendrovės investicijų į susijusių šalių ir kitas įmones judėjimas:

	Investicijos vertė
Įsigijimo vertė 2016 m. gruodžio 31 d.	43 463
Padidėjimas (+)	716
Sumažėjimas (-)	(4 018)
Įsigijimo vertė 2017 m. gruodžio 31 d.	40 161
Padidėjimas (+)	38 331
Sumažėjimas (-)	(2 154)
Įsigijimo vertė 2018 m. gruodžio 31 d.	76 338

Susijusių šalių finansinė būklė:

2018	Ilgalaikis turtas	Trumpalaikis turtas	Ilgalaikiai įsipareigojimai	Trumpalaikiai įsipareigojimai	Nuosavybė
UAB Geležinkelio tiesimo centras	30 791	12 198	81	12 420	30 488
UAB Vilniaus lokomotyvų remonto depas	11 629	22 485	1 057	8 123	24 934
UAB „Gelsauga“	2 600	7 887	257	3 369	6 861
AB „LG CARGO“	14	30 000	-	94	29 920
LUAB Geležinkelių aplinkosaugos centras	-	-	-	-	-
UAB „Rail Baltica statyba“	2 011	129	-	9	2 131
UAB „voestalpine VAE Legetecha“	4 827	7 474	524	2 365	9 412

2017	Ilgalaikis turtas	Trumpalaikis turtas	Ilgalaikiai įsipareigojimai	Trumpalaikiai įsipareigojimai	Nuosavybė
UAB Geležinkelio tiesimo centras	26 338	8 476	12 856	2 733	19 225
UAB Vilniaus lokomotyvų remonto depas	11 544	21 616	1 213	10 218	21 729
UAB „Gelsauga“	3 773	4 360	316	2 251	5 566
LUAB Geležinkelių aplinkosaugos centras	-	886	-	21	865
UAB „Rail Baltica statyba“	2 601	128	-	13	2 716
UAB „voestalpine VAE Legetecha“	4 831	6 027	11	1 640	9 207

AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

10. Investicijos (tęsinys)

Susijusių šalių Pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitos:

	2018			2017		
	Pajamos	(Sąnaudos)	Pelnas (nuostolis)	Pajamos	(Sąnaudos)	Pelnas (nuostolis)
UAB Geležinkelio tiesimo centras	29 827	(26 245)	3 582	19 394	(20 919)	(1 525)
UAB Vilniaus lokomotyvų remonto depas	50 831	(47 626)	3 205	29 654	(29 125)	529
UAB „Gelsauga“	17 698	(16 403)	1 295	13 706	(12 867)	839
AB „LG CARGO“	-	(80)	(80)	-	-	-
LUAB Geležinkelių aplinkosaugos centras	-	-	-	4 274	(4 816)	(542)
UAB „Rail Baltica statyba“	71	(1 306)	(1 235)	28	(143)	(115)
UAB „voestalpine VAE Legetecha“	9 532	(8 888)	644	10 211	(9 527)	684

11. Atsargos

Grupės ir Bendrovės atsargos sudarė:

	Grupė		Bendrovė	
	2018	2017	2018	2017
Atsarginės dalys	13 703	13 299	5 753	6 116
Viršutinių kelio konstrukcijų medžiagos	17 355	11 946	16 250	10 187
Medžiagos	8 545	7 650	6 846	6 523
Kuras ir degalai	7 967	3 721	7 890	3 629
Kitos atsargos	2 200	1 358	1 692	853
Vertės sumažėjimas (-)	(7 210)	(3 985)	(6 522)	(3 372)
Žaliavų, medžiagų ir komplektavimo detalių iš viso	42 560	33 989	31 909	23 936
Pirktos prekės, skirtos perparduoti	1 547	1 766	1 530	1 743
Vertės sumažėjimas (-)	(17)	(19)	-	-
Pirktų prekių, skirtų perparduoti, iš viso	1 530	1 747	1 530	1 743
Iš viso	44 090	35 736	33 439	25 679

Grupės ir Bendrovės atsargų apskaitinė vertė prieš gryniosios realizacinės vertės koregavimą 2018 m. gruodžio 31 d. sudarė atitinkamai 51 317 tūkst. eurų ir 39 961 tūkst. eurų (2017 m. gruodžio 31 d. – 39 740 tūkst. eurų ir 29 051 tūkst. eurų).

Grupės ir Bendrovės atsargų nurašymo iki gryniosios realizacinės vertės pokytis yra atvaizduotas Pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitų nurašymo iki gryniosios realizacinės vertės sąnaudų straipsnyje.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

12. Ilgalaikis turtas, skirtas parduoti

Grupės ir Bendrovės ilgalaikį turtą, skirtą parduoti, sudarė:

	Grupė		Bendrovė	
	2018	2017	2018	2017
Ilgalaikis turtas, skirtas parduoti	620	755	620	755
Vertės sumažėjimas (-)	(22)	-	(22)	-
Iš viso	598	755	598	755

Grupės ir Bendrovės ilgalaikio turto, skirto parduoti, grynoji apskaitinė vertė 2018 m. gruodžio 31 d. sudarė 620 tūkst. eurų (2017 m. gruodžio 31 d. – 755 tūkst. eurų).

Grupės ir Bendrovės ilgalaikio turto, skirto parduoti, nurašymas iki tikrosios vertės, atėmus pardavimo išlaidas, yra atvaizduotas Pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitų vertės sumažėjimo ir nurašymo sąnaudų straipsnyje. Didžiąją dalį ilgalaikio turto, skirto parduoti, sudaro lokomotyvai ir vagonai.

13. Turtas pagal sutartis su klientais

Grupės ir Bendrovės turtą pagal sutartis su klientais sudarė:

	Grupė		Bendrovė	
	2018	2017	2018	2017
Sukauptos pajamos	451	433	451	433
Sumokėti garantai pirkėjams	13	-	-	-
Iš viso	464	433	451	433

14. Išankstiniai apmokėjimai

Grupės ir Bendrovės išankstinius apmokėjimus sudarė:

	Grupė		Bendrovė	
	2018	2017	2018	2017
Išankstiniai apmokėjimai	1 148	334	98	76
Sumokėti garantai tiekėjams	53	97	53	42
Ateinančių laikotarpių sąnaudos	1 138	1 385	1 101	1 265
Iš viso	2 339	1 816	1 252	1 383

Grupės ir Bendrovės ateinančių laikotarpių sąnaudos apima išankstinius apmokėjimus subrangovams, kurie teiks paslaugas ateinančiais laikotarpiais.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

15. Prekybos ir kitos gautinos sumos

Grupės ir Bendrovės prekybos ir kitas gautinas sumas sudarė:

	Grupė		Bendrovė	
	2018	2017	2018	2017
Išorinių pirkėjų skolos, bendraja verte	25 513	25 793	23 782	22 059
Vertės sumažėjimas (-)	(2 065)	(1 550)	(1 771)	(1 541)
Išorinių pirkėjų skolos iš viso	23 448	24 243	22 011	20 518
Gautinos sumos iš susijusių šalių	2 826	2 957	12 423	7 776
Vertės sumažėjimas (-)	(2 826)	(2 923)	(2 826)	(2 923)
Gautinos sumos iš susijusių šalių iš viso	-	34	9 597	4 853
Gautinas PVM	2 258	897	1 908	301
Kitos iš biudžeto gautinos sumos	633	1 038	360	582
Gautina iš akcininko suma	-	8 764	-	8 764
Kitos gautinos sumos	16 549	5 012	16 391	4 606
Vertės sumažėjimas (-)	(4 424)	(4 517)	(4 424)	(4 516)
Kitos gautinos sumos iš viso	15 016	11 194	14 235	9 737
Iš viso	38 464	35 471	45 843	35 108

Kitos gautinos sumos Grupėje ir Bendrovėje 2018 m., palyginus su 2017 m., atitinkamai padidėjo 11 538 tūkst. eurų ir 11 786 tūkst. eurų. Bendrovė 2018 m. rugpjūčio mėn. pasirašė susitarimą dėl projekto „Rail Baltica“ finansinių procedūrų, kurio pagrindu buvo pervestos projekto įgyvendinimo lėšos.

2017 m. gautinos iš akcininko sumos sudarė 8 764 tūkst. eurų ir buvo susijusios su gautinomis dotacijomis, kuriomis buvo padidintas įstatinis kapitalas vadovaujantis Vyriausybės nutarimais iki 2013 m. Kadangi akcininkas atsisakė kompensuoti šią sumą Bendrovei, 2018 m. ji buvo apskaityta nepripažinto ataskaitinių metų pelno (nuostolių) straipsnyje, kaip operacija susijusi su Bendrovės akcininkais, veikiančiais pagal akcininkų įgaliojimus.

Grupės iš pagrindinės veiklos gautinų sumų pasiskirstymas

Iš pagrindinės veiklos gautinos sumos (be susijusių šalių skolų ir atidėjinių):	2018	2017
	25 513	25 793
Klientų įsiskolinimas už krovinių vežimą Lietuvos teritorija ir kitas paslaugas	10 208	13 661
Klientų įsiskolinimas už tarptautinius krovinių vežimus	13 462	10 024
Kitų valstybių geležinkelių įsiskolinimai	1 843	2 108

Bendrovės iš pagrindinės veiklos gautinų sumų pasiskirstymas

Iš pagrindinės veiklos gautinos sumos (be susijusių šalių skolų ir atidėjinių):	2018	2017
	23 782	22 059
Klientų įsiskolinimas už krovinių vežimą Lietuvos teritorija ir kitas paslaugas	8 477	9 927
Klientų įsiskolinimas už tarptautinius krovinių vežimus	13 462	10 024
Kitų valstybių geležinkelių įsiskolinimai	1 843	2 108

AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

16. Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Grupės ir Bendrovės pinigus ir pinigų ekvivalentus sudarė:

	Grupė		Bendrovė	
	2018	2017	2018	2017
Pinigai banke	92 798	83 476	54 743	77 197
Pinigai kasoje	34	60	31	56
Iš viso	92 832	83 536	54 774	77 253

2018 m. ir 2017 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Bendrovė terminuotųjų indėlių neturėjo. Pinigai nebuvo įkeisti.

Grupė ir Bendrovė įsidiegė Grupės įmonių tarpusavio skolinimosi ir skolinimo platformą (Grupės sąskaitos (Cash Pool angl.) paslau-

gą), kuri leidžia užtikrinti tarpusavio apyvartinių lėšų skolinimosi galimybę, išnaudojant visų Grupės narių vidinio skolinimosi potencialą. 2018 m. gruodžio 31 d. pasirašyta Grupės sąskaitos sutartis su AB Swedbank.

17. Įstatinis kapitalas

Bendrovės vienos akcijos nominalioji vertė – 289,62 euro. Įstatinio kapitalo pokytis pateiktas lentelėje:

	Įstatinis kapitalas	Akcijų skaičius, vnt.
Pasirašytas akcinis kapitalas		
2016 m. gruodžio 31 d.	1 057 958	3 652 918
Padidėjo	650	2 245
Sumažėjo	(626)	(2 161)
2017 m. gruodžio 31 d.	1 057 982	3 653 002
Padidėjo	650	2 245
Sumažėjo	-	-
2018 m. gruodžio 31 d.	1 058 632	3 655 247
Kapitalo struktūra ataskaitinio laikotarpio pabaigoje		
Pagal akcijų rūšis		
Paprastosios akcijos	1 058 632	3 655 247
Privilegijuotosios akcijos	-	-
Iš viso	1 058 632	3 655 247

Įstatinio kapitalo didinimas

2017 m. rugsėjo 19 d. LR susisiekimo ministras išleido įsakymą Nr. 3-431, kuriuo padidino Bendrovės įstatinį kapitalą 650 tūkst. eurų įnašu, išleidžiant 2 245 paprastasias vardines akcijas. Įstatinis kapitalas buvo padidintas vykdant LRV 2017 m. rugsėjo 13 d. nutarimą Nr. 734. Įstatinio kapitalo padidėjimas užregistruotas 2017 m. rugsėjo 29 d.

2018 m. gruodžio 27 d. padidintas Bendrovės įstatinis kapitalas papildomais 651 tūkst. eurų įnašais, išleidžiant 2 245 paprastasias vardines akcijas. Įstatinis kapitalas buvo padidintas vykdant LRV 2018 m. liepos 11 d. nutarimą Nr. 677.

Įstatinio kapitalo mažinimas

2016 m. spalio 19 d. LR susisiekimo ministras išleido įsakymą Nr. 3-345, kuriuo sumažino Bendrovės įstatinį kapitalą 626 tūkst. eurų, anuliuojant valstybei nuosavybės teise priklausančią 2 161 paprastąją vardinę akciją. Įstatinis kapitalas buvo sumažintas vykdant šiuos LRV nutarimus: 2016 m. kovo 9 d. Nr. 225 ir 2016 m. kovo 30 d. Nr. 336. Įstatinio kapitalo sumažėjimas užregistruotas 2017 m. kovo 1 d.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

18. Dividendai

Valstybės valdomų įmonių dividendų mokėjimas reglamentuojamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 786, kuriame nurodyta, kokia pelno dalis turi būti skiriama dividendams mokėti, priklausomai nuo nuosavo kapitalo grąžos. Išmokėtinų dividendų suma yra tarp 85 % ir 60 % visos nepaskirstytojo pelno sumos, priklausomai nuo nuosavo kapitalo grąžos rodiklio lygio (nuo 1 % iki daugiau kaip 15 %). Be to, nutarimu reglamentuojami atvejai, kai Lietuvos Respublikos Vyriausybė gali nustatyti mažesnę paskirs-

tytinojo pelno dalį, jei įmonė įgyvendina ar dalyvavo įgyvendinant valstybei svarbų ekonominį projektą. Bendrovės atveju svarbūs projektai yra „Rail Baltica“ ir Rytų-Vakarų transporto koridorius Lietuvos teritorijoje (Klaipėdos valstybinio jūrų uosto infrastruktūros kompleksas, keliai ir geležinkeliai).

Remiantis 2018 m. liepos 24 d. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro įsakymu Nr. 3-364, buvo nuspręsta dividendams skirti 34 000 tūkst. eurų iš Bendrovės 2016 ir 2017 m. nepaskirstytojo pelno, išmokėjimai atlikti 2018 m. rugpjūčio 31 d. ir spalio 31 d.

19. Rezervai

Privalomasis rezervas. Privalomasis rezervas yra privalomas pagal LR teisės aktus. Į jį privaloma kasmet pervesti ne mažiau kaip 5 proc. grynojo pelno, kol rezervas pasieks 10 proc. įstatinio kapitalo. Privalomasis rezervas negali būti paskirstytas dividendams, bet gali būti naudojamas būsimiems nuostoliams padengti.

Kiti rezervai. 2018 m. gruodžio 31 d. Bendrovės kitų rezervų straipsnio likutį sudarė 6 784 tūkst. eurų rezervas investicijoms.

20. Dotacijos

Grupės ir Bendrovės dotacijų judėjimas pateiktas toliau:

	Grupė		Bendrovė	
	2018	2017	2018	2017
Laikotarpio pradžios likutis	520 962	515 251	520 868	515 127
Gauta per metus	36 250	25 256	36 251	25 256
Panaudota ilgalaikio turto nusidėvėjimo sąnaudų mažinimui	(15 327)	(15 244)	(15 301)	(15 214)
Panaudota kitų sąnaudų mažinimui	(2 353)	(1 707)	(2 353)	(1 707)
Padidintas įstatinis kapitalas	(650)	(650)	(650)	(650)
Grąžinta	-	(1 944)	-	(1 944)
Laikotarpio pabaigos likutis	538 882	520 962	538 815	520 868
Įskaitant turtą, valdomą patikėjimo teise	224 394	231 864	224 394	231 864

Dotacijos yra susijusios su investicinių programų finansavimu, pagal Patikėjimo sutartį gautu turtu ir subsidijomis, skirtomis sąnaudoms kompensuoti.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

21. Paskolos ir kitos finansinės skolos

Grupės ir Bendrovės finansines skolas sudarė:

	Grupė		Bendrovė	
	2018	2017	2018	2017
Ilgalaikės paskolos	181 220	236 128	181 106	223 400
Trumpalaikės paskolos	29 706	32 405	29 664	32 405
Iš viso	210 926	268 533	210 770	255 805

Bendrovės paskolas sudarė:

	Paskolos valiuta	2018	2017
Bankas EIB - 1, iš viso ¹	EUR	-	1 800
Bankas EIB - 2, iš viso ⁶	EUR	10 227	16 046
Bankas EIB - 3, iš viso ⁶	EUR	6 818	8 636
Bankas EIB - 4, iš viso ⁵	EUR	34 000	40 667
LR finansų ministerijos (Nr. 607) ¹	EUR	-	3 663
LR finansų ministerijos (Nr. 615) ¹	EUR	-	4 882
LR finansų ministerijos (Nr. 617) ¹	EUR	-	314
LR finansų ministerijos (Nr. 618) ¹	EUR	-	3 923
Šiaurės investicijų bankas - 1 ⁴	EUR	790	2 368
Šiaurės investicijų bankas - 2, iš viso ⁴	EUR	13 222	17 000
Šiaurės investicijų bankas - 3, iš viso ²	EUR	99 290	106 645
Šiaurės investicijų bankas - 4, iš viso ³	EUR	46 423	49 861
Iš viso		210 770	255 805

¹ 2018 m. buvo grąžintos visos paskolos LR Finansų ministerijai ir EIB-1 VĮ Turto bankui. Bendrovė iš viso grąžino 14 582 tūkst. eurų šių paskolų ir sumokėjo 591 tūkst. eurų palūkanų. 2017 m. Bendrovė grąžino 2 307 tūkst. eurų paskolų ir sumokėjo 688 tūkst. eurų palūkanų.

² 2013 m. birželio 25 d. Bendrovė su Šiaurės investicijų banku pasirašė dvi paskolas sutartis (ŠIB-3) geležinkelio infrastruktūros renovacijai ir plėtrai, kurių bendra vertė 114 000 tūkst. eurų. Kiekvienai paskolos paimtai daliai nustatyta atskira palūkanų norma. Per 2018 m. Bendrovė grąžino 7 355 tūkst. eurų paskolas ir sumokėjo 1 542 tūkst. eurų palūkanų. 2017 m. Bendrovė sumokėjo 1 642 tūkst. eurų palūkanų.

³ 2014 m. liepos 15 d. Bendrovė su Šiaurės investicijų banku pasirašė paskolas sutartį (ŠIB-4), kurios vertė 53 300 tūkst. eurų. Paskola suteikta viešosios geležinkelio infrastruktūros projekto „Rail Baltica“, finansuojamo 2007–2013 m. ES paramos lėšomis, nacionalinės dalies bendrajam finansavimui užtikrinti. Per 2018 m. Bendrovė sumokėjo 3 438 tūkst. eurų paskolas bei sumokėjo 609 tūkst. eurų palūkanų. 2017 m. Bendrovė sumokėjo 650 tūkst. eurų palūkanų.

⁴ Kitų, pirmiau neišvardytų paskolų, skirtų geležinkelio infrastruktūros renovacijai bei plėtrai (ŠIB-1, ŠIB-2), per 2018 m. grąžinta 5 357 tūkst. eurų paskolų, sumokėta 186 tūkst. eurų palūkanų.

2017 m. Bendrovė grąžino 5 356 tūkst. eurų šių paskolų ir sumokėjo 248 tūkst. eurų palūkanų.

⁵ 2013 m. birželio 3 d. Bendrovė su Europos investicijų banku pasirašė 50 000 tūkst. eurų paskolas sutartį (EIB-4), kuri skirta naujiems geležinkelių riedmenims įsigyti. Palūkanos nustatomos kiekvienai paskolos paėmimo daliai atskirai. Bendrovė per 2018 m. grąžino 6 667 tūkst. eurų paskolas bei sumokėjo 977 tūkst. eurų palūkanų ir 2 tūkst. eurų įsipareigojimo mokesčio. 2017 m. Bendrovė grąžino 6 667 tūkst. eurų paskolas ir sumokėjo 1 143 tūkst. eurų palūkanų.

⁶ Kitų, pirmiau neišvardytų paskolų, skirtų naujiems riedmenims (EIB-2, EIB-3) įsigyti, per 2018 m. grąžinta 7 637 tūkst. eurų paskolų, sumokėta 685 tūkst. eurų palūkanų ir 3 tūkst. eurų įsipareigojimo mokesčio. 2017 m. Bendrovė grąžino 7 637 tūkst. eurų šių paskolų ir sumokėjo 929 tūkst. eurų palūkanų.

2015 m. gruodžio 14 d. Bendrovė su Šiaurės investicijų banku pasirašė naują paskolas sutartį (ŠIB-5), kurios vertė 50 000 tūkst. eurų. Paskola skirta 2014–2020 m. investicinių projektų ir projekto „Rail Baltica“ įgyvendinimui. Per 2018 m. paskola nebuvo panaudota. Per 2018 m. buvo sumokėta 104 tūkst. eurų įsipareigojimo mokesčio (2017 m. – 139 tūkst. eurų).

AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

21. Paskolos ir kitos finansinės skolos (tęsinys)

2015 m. gruodžio 18 d. Bendrovė su Europos investicijų banku pasirašė naują paskolos sutartį (EIB-5), kurios vertė 68 000 tūkst. eurų. Paskola suteikta 2014–2020 m. investicinių projektų – viešo-sios geležinkelio infrastruktūros rekonstrukcijai ir modernizavimui bei keleivinių riedmenų pirkimui – finansavimui. Per 2018 m. ir 2017 m. paskola nebuvo panaudota.

Bendrovės patrunuojamoji įmonė UAB Geležinkelio tiesimo centras 2016 m. gruodžio 23 d. su SEB banku pasirašė kreditavimo sutartį, pagal kurią SEB bankas refinansavo ankstesniais metais su „Danske“ banku sudarytas kredito linijos sutartis. Kredito limitas, kurio suma ne daugiau kaip 15 000 tūkst. eurų, suteiktas apyvar-tinėms lėšoms papildyti. 2017 m. gruodžio 22 d. buvo pasirašytas kreditavimo sutarties pakeitimas – paskutinė kredito limito sutei-

kimo (grąžinimo) diena yra 2019 m. sausio 1 d. Bendrovė laidavo SEB bankui už UAB Geležinkelio tiesimo centras priištus įsipareigojimus, sudarydama 2017 m. gruodžio 22 d. laidavimo sutartį. 2018 m. gruodžio 23 d. panaudotas kredito limitas buvo grąžintas.

UAB „Gelsauga“ 2018 m. kovo 16 d. pasirašė trišalę sutartį su UAB „Vensva“ ir AB Šiaulių banku. Pagal finansinės nuomos sutarties sąlygas, turtas, kurio vertė 206 tūkst. eurų buvo perduotas UAB „Gelsauga“. 2018 m. gruodžio 31 d. finansinio įsipareigojimo likutis siekė 156 tūkst. eurų.

Paskolų palūkanų normos ir grąžinimo terminai bei finansiniai rodikliai, kurių Grupė ir Bendrovė turėtų laikytis, atskleisti 6-oje pas-taboje. 2018 m. ir 2017 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Bendrovė laikėsi visų finansinių skolų rodiklių.

22. Išmokos darbuotojams

Bendrovės darbuotojui, išeinančiam iš darbo sulaukus pensijinio amžiaus, pagal Lietuvos Respublikos įstatymus priklauso 2 mėne-sių darbo užmokesčio dydžio išmoka. Papildomai pagal galiojančią kolektyvinę sutartį darbuotojui, turinčiam 25 metų darbo stažą,

išmokama iki 1 mėnesio vidutinio darbo užmokesčio dydžio iš-moka. Pensijų ir panašių įsipareigojimų atidėjinius taip pat sudaro išmokos darbuotojų jubiliejų proga. Pagal Grupėje ir Bendrovėje galiojančią kolektyvinę sutartį, profsąjungos nariams sukakus 50 ir 60 metų yra išmokama 300 eurų dydžio išmoka.

Pensijų ir panašių įsipareigojimų ilgalaikių atidėjinių pasikeitimas pateikiamas lentelėje toliau:

	Grupė	Bendrovė
Likutis 2016 m. gruodžio 31 d.	16 665	15 733
Papildomai suformuota	724	-
Panaudota	(5 664)	(5 559)
Likutis 2017 m. gruodžio 31 d.	11 725	10 174
Papildomai suformuota	-	-
Panaudota	(1 997)	(1 657)
Likutis 2018 m. gruodžio 31 d.	9 728	8 517

Pagrindinės prielaidos, taikytos įvertinant Bendrovės ilgalaikių išmokų darbuotojams įsipareigojimą, yra pateiktos toliau:

	2018	2017
Diskonto norma	1,28	0,31
Darbuotojų kaitos koeficientas	5,70	2,92
Metinis atlyginimų padidėjimas	1,50	1,50

AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

22. Išmokos darbuotojams (tęsinys)

Ilgalaikių išmokų darbuotojams įsipareigojimas sumažėjo daugiausia dėl darbuotojų skaičiaus sumažėjimo.

Trumpalaikės išmokos darbuotojams pagal jų tipą:

	Grupė		Bendrovė	
	2018	2017	2018	2017
Sukaupti atostoginiai	12 511	11 538	9 073	9 364
Mokėtinas darbo užmokestis	970	8 135	623	7 116
Mokėtinos socialinio draudimo įmokos	5 358	5 628	4 066	4 713
Mokėtinas gyventojų pajamų mokestis	154	1 574	122	1 419
Kiti su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	7 875	6 454	6 980	5 000
Iš viso	26 868	33 329	20 864	27 612

23. Atidėjiniai

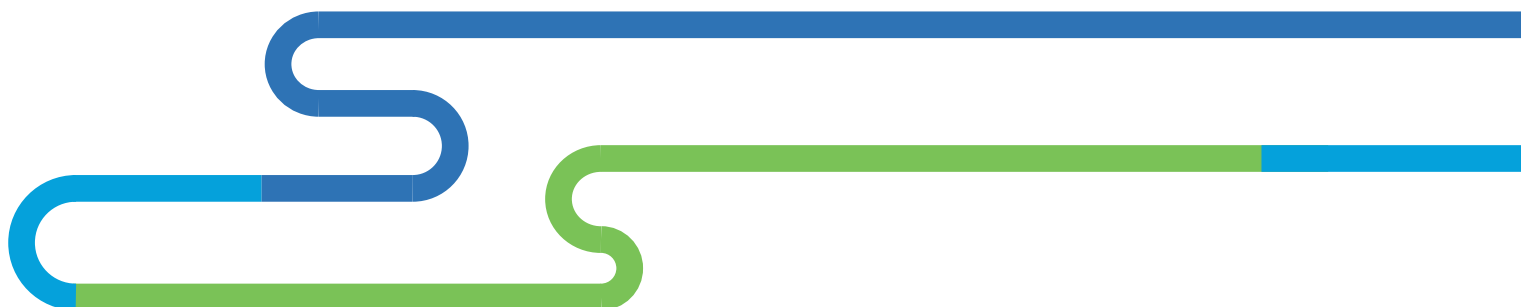
Grupės ir Bendrovės kitus atidėjinius sudarė:

	Grupė		Bendrovė	
	2018	2017	2018	2017
Ilgalaikiai atidėjiniai	15 900	14 400	15 900	14 400
Trumpalaikiai atidėjiniai	1 138	214	567	-
Iš viso	17 038	14 614	16 467	14 400

Atidėjinių judėjimas:

	Grupė	Bendrovė
Likutis 2016 m. gruodžio 31 d.	42 552	42 273
Papildomai suformuota	2	-
Panaudota	(27 940)	(27 873)
Likutis 2017 m. gruodžio 31 d.	14 614	14 400
Papildomai suformuota	2 431	2 067
Panaudota	(7)	-
Likutis 2018 m. gruodžio 31 d.	17 038	16 467

2017 m. spalio 2 d. Europos Komisija skyrė 27 873 tūkst. eurų baudą, kuri buvo perkelta į trumpalaikius įsipareigojimus. 2018 m. sausio mėn. bauda buvo sumokėta.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

24. Gauti išankstiniai apmokėjimai

2018 m. Grupės ir Bendrovės gauti išankstiniai apmokėjimai sudarė 11 741 tūkst. eurų. Gautus išankstinius apmokėjimus sudaro avan-
 su gautos projekto įgyvendinimo lėšos, kurios pasirašius dotacijų sutartį, bus apskaitytos kaip dotacijos.

25. Prekybos ir kitos mokėtinos sumos

Grupės ir Bendrovės prekybos ir kitas mokėtinas sumas sudarė:

	Grupė		Bendrovė	
	2018	2017	2018	2017
Prekybos mokėtinos sumos	21 134	26 307	17 308	24 396
Susijusioms šalims mokėtinos sumos	1 159	1 694	20 285	13 809
Gautos piniginės garantijos	4 703	3 240	5 202	3 988
Kiti į biudžetą mokėtini mokesčiai	1 703	1 343	689	604
Sukauptos užsienio geležinkelių paslaugų sąnaudos	496	447	496	447
Sukauptos palūkanos už paskolas	910	1 479	910	1 479
Kitos sukauptos sąnaudos	1 457	1 561	562	1 549
Profsąjungos nario mokestis	45	95	35	86
Mokėtina bauda Europos Komisijai	-	27 873	-	27 873
Kitos mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	202	910	78	127
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos iš viso	31 809	64 949	45 565	74 358
Ilgalaikė dalis	1 880	3 937	1 880	3 935
Trumpalaikė dalis	29 929	61 012	43 685	70 423
Iš viso	31 809	64 949	45 565	74 358

Grupė ir Bendrovė kitų sukauptų sąnaudų straipsnyje apskaitė atitinkamai 179 tūkst. eurų (2017 m. – 167 tūkst. eurų) ir 120 tūkst. eurų (2017 m. – 115 tūkst. eurų) audito paslaugų sąnaudų.

26. Įsipareigojimai pagal sutartis su klientais

Grupės ir Bendrovės įsipareigojimų pagal sutartis su klientais sumas sudarė:

	Grupė		Bendrovė	
	2018	2017	2018	2017
Gauti išankstiniai apmokėjimai ilgalaikė dalis	541	422	541	422
Gauti išankstiniai apmokėjimai trumpalaikė dalis	4 514	5 341	4 751	5 169
Iš viso	5 055	5 763	5 292	5 591

AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

27. Pardavimo pajamos

Grupės ir Bendrovės pajamos sudarė:

	Grupė		Bendrovė	
	2018	2017	2018	2017
Krovinių vežimo pajamos:	418 132	393 931	419 186	394 632
Pajamos už krovinių vežimą vietiniais maršrutais	80 037	79 406	81 091	80 107
Pajamos už krovinių vežimą tarptautiniais maršrutais	217 238	202 529	217 238	202 529
Pajamos už su krovinių vežimu susijusių paslaugų teikimą	120 857	111 996	120 857	111 996
Keleivių vežimo pajamos:	27 224	25 189	27 295	25 194
Pajamos už keleivių vežimą vietiniais maršrutais	13 872	12 475	13 943	12 480
Pajamos už keleivių vežimą tarptautiniais maršrutais	13 068	12 414	13 068	12 414
Pajamos už su keleivių vežimu susijusių paslaugų teikimą	284	300	284	300
Kitos pajamos:	22 596	28 980	16 006	25 426
Remontas ir techninė priežiūra	6 596	6 009	1 024	3 278
Turto nuoma	1 173	1 443	4 219	2 428
Kitos pajamos	14 827	21 528	10 763	19 720
Iš viso	467 952	448 100	462 487	445 252

Bendrovė 2018 m. apskaitė 2 148 tūkst. eurų (2017 m. - 1 456 tūkst. eurų) vežimo nuolaidų kaupinių pagal sutartis su klientais, kurių dydis kinta nuo pervežto per ataskaitinį laikotarpį krovinių kiekio.

Grupės ir Bendrovės pajamos yra uždirbamos trumpiau nei per metus, t.y. Grupė ir Bendrovė neturi ilgalaikių pardavimo sutarčių.

Grupės ir Bendrovės pajamas pagal pajamų pripažinimo momentą sudarė:

	Grupė		Bendrovė	
	2018	2017	2018	2017
Pripažįstamos iš karto	460 183	440 648	457 244	439 546
Pripažįstamos per tęstinį laikotarpį	7 769	7 452	5 243	5 706
Iš viso	467 952	448 100	462 487	445 252

28. Kitos veiklos pajamos

2018 m. Grupės ir Bendrovės kitos veiklos pajamas sudarė atitinkamai 27 896 tūkst. eurų (2017 m. - 1 115 tūkst. eurų) ir 30 484 tūkst. eurų (2017 m. - 910 tūkst. eurų). Didžiąją dalį kitos veik-

los pajamų sudarė nuostolių kompensacija už keleivių vežimo traukiniais vietinio susisiekimo maršrutais. Per 2018 m. gautos pajamos nuostoliams kompensuoti sudarė 27 000 tūkst. eurų (2017 m. - 231 tūkst. eurų). Bendrovės ilgalaikio turto pardavimo pelnas 2018 m. sudarė 3 341 tūkst. eurų (2017 m. - 441 tūkst. eurų).

AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

29. Finansinės veiklos rezultatas

Grupės ir Bendrovės finansinės veiklos rezultatą sudarė:

	Grupė		Bendrovė	
	2018	2017	2018	2017
Finansinės veiklos pajamų iš viso	165	45	348	725
Palūkanos	9	29	4	35
Teigiama valiutos kursų pasikeitimo įtaka	90	-	91	-
Dividendai	-	-	149	680
Baudos ir delspinigiai už pradelstą pirkėjų įsiskolinimą	66	-	104	-
Kitos pajamos	-	16	-	10
Finansinės veiklos sąnaudų iš viso	(3 883)	(5 986)	(3 847)	(5 858)
Palūkanos	(4 062)	(5 185)	(4 008)	(5 110)
Neigiama valiutos kursų pasikeitimo įtaka	-	(413)	-	(242)
Kitos sąnaudos	179	(388)	161	(506)
Iš viso	(3 718)	(5 941)	(3 499)	(5 133)

30. Pelno mokestis ir atidėtas mokestis

Pelno mokestis buvo apskaičiuotas taikant 15 proc. tarifą.

	Grupė		Bendrovė	
	2018	2017	2018	2017
Ataskaitinių metų pelno mokestis	12 785	1 876	11 523	1 588
Atidėtojo mokesčio sąnaudos	2 991	2 451	2 752	2 644
Pelno mokesčio sąnaudos (nauda), pripažintos pelne ar nuostoliuose, iš viso	15 776	4 327	14 275	4 232

Grupės ir Bendrovės pelno mokesčio sąnaudas (naudą) sudarė:

	Grupė		Bendrovė	
	2018	2017	2018	2017
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	70 582	31 314	67 794	29 786
Pelno mokestis	10 587	4 697	10 169	4 468
Pelno mokestį mažinančios sąnaudos (parama)	-	-	-	-
Investicinių projektų lengvatos mokesčių efektas	-	(4)	-	(4)
Pelno mokestį didinančios (mažinančios) sąnaudos	2 199	(1 419)	1 792	(1 648)
Apmokestinamos (neapmokestinamos) pajamos	(473)	(843)	(396)	(801)
Sukauptas mokestinis (nuostolis)	514	-	-	-
Sukauptas pelno mokestis	-	2 508	-	2 509
Ankstesniųjų metų pelno mokesčio koregavimas	(42)	(3 063)	(42)	(2 936)
Pelno mokesčio sąnaudos (nauda), iš viso	12 785	1 876	11 523	1 588
Efektyvi norma, %	18,11%	5,99 %	17,00 %	5,33 %

AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

30. Pelno mokestis ir atidėtas mokestis (tęsinys)

Atidėtojo pelno mokesčio turtas (įsipareigojimai)

Grupės ir Bendrovės atidėtojo pelno mokesčio apskaičiavimas pateiktas toliau:

	Grupė		Bendrovė	
	2018	2017	2018	2017
Atidėtojo pelno mokesčio turtas:				
Ilgalaikio turto vertės skirtumas su mokestine	(2 140)	1 392	(2 242)	1 234
Gautinų sumų vertės sumažėjimas ir beviltiškų skolų nurašymas	314	1 353	270	1 351
Atsargų nurašymas	1 077	110	981	13
Atostoginių ir premijų sukaupimas	2 492	2 287	2 408	2 155
Ilgalaikių išmokų darbuotojams įsipareigojimai	1 698	1 572	1 278	1 380
Sukauptos sąnaudos	-	67	-	67
Kiti atidėjiniai	307	143	54	-
Finansinio turto nuvertėjimas	-	275	-	275
Keliamas mokestinis nuostolis	380	894	-	-
Atidėtojo mokesčio turtas	4 128	8 093	2 749	6 475
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas:				
Dotacijų skirtumai	(8 096)	(9 005)	(8 096)	(9 005)
Sukauptos pajamos	-	(65)	-	(65)
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas	(8 096)	(9 070)	(8 096)	(9 070)
Atidėtojo pelno mokesčio turtas (įsipareigojimai), grynąja verte	(3 968)	(977)	(5 347)	(2 595)

Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai yra užskaitomi tarpusavyje ta dalimi, kuria atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas bus realizuotas tuo pačiu metu kaip ir atidėtojo pelno mokesčio turtas. Be to, jie yra susiję su ta pačia mokesčių administravimo institucija.

31. Susijusių šalių sandoriai

Šalys yra laikomos susijusiomis, kai viena šalis turi galimybę kontroliuoti kitą arba gali daryti reikšmingą įtaką kitai šaliai priimant finansinius ir veiklos sprendimus.

Kaip apibrėžta 24-ajame TAS „Susijusių šalių atskleidimas“, ūkio subjektas yra susijęs su ataskaitas teikiančiu ūkio subjektu, jeigu taikoma bent viena iš toliau išvardytų sąlygų:

- Lietuvos Respublikos Vyriausybė veikia kaip visų AB „Lietuvos geležinkeliai“ akcijų savininkė;
- Įmonės ar įstaigos yra valdomos Lietuvos Respublikos Vyriausybės;
- Patronuojančiosios įmonės AB „Lietuvos geležinkeliai“ patronuojamosios įmonės;
- AB „Lietuvos geležinkeliai“ susijusios, nekonsoliduojamos ir asocijuotosios bei bendrosios įmonės;
- Valdybos nariai ir jų artimi giminaičiai.

Ūkio subjektų, veikiančių aplinkoje, kur valstybės kontrolė yra plati, dauguma sandorio šalių taip pat yra susijusios su valstybe ir todėl yra laikomos susijusiomis šalimis. Pagal 24-ąjį TAS ataskaitas teikiančiam ūkio subjektui leidžiama sumažinti atskleidimų kiekį apie sandorius ir likučius, įskaitant įsipareigojimus su:

- Vyriausybe, kuri kontroliuoja, bendrai kontroliuoja ataskaitas teikiantį ūkio subjektą arba daro jam reikšmingą įtaką; ir
- kitu ūkio subjektu, kuris yra susijusi šalis, nes ta pati Vyriausybė kontroliuoja, bendrai kontroliuoja arba daro reikšmingą įtaką tiek ataskaitas teikiančiam, tiek kitam ūkio subjektui.

Dėl aukščiau paminėtų priežasčių, Grupė ir Bendrovė neatskleidžia sandorių su Lietuvos Respublikos Vyriausybe ir kitais Lietuvos Respublikos Vyriausybės kontroliuojamais ūkio subjektais.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

31. Susijusių šalių sandoriai (tęsinys)

Bendrovės susijusių šalių sandoriai prieš eliminavimą:

2018	Bendrovės pirkimai	Bendrovės pardavimai	Bendrovės gautinos sumos	Bendrovės mokėtinos sumos
UAB „Gelsauga“	16 330	287	24	3 805
UAB Geležinkelio tiesimo centras	25 148	2 589	9 008	7 216
UAB Vilniaus lokomotyvų remonto depas	41 978	6 899	577	9 265
LUAB Geležinkelių aplinkosaugos centras	-	-	-	-
UAB „Rail Baltica statyba“	71	6	-	12
UAB „voestalpine VAE Legetecha“	5 331	33	-	1 058
Iš viso	88 858	9 814	9 609	21 356

2017	Bendrovės pirkimai	Bendrovės pardavimai	Bendrovės gautinos sumos	Bendrovės mokėtinos sumos
UAB „Gelsauga“	12 846	157	17	2 257
UAB Geležinkelio tiesimo centras	15 698	1 538	138	2 642
UAB Vilniaus lokomotyvų remonto depas	24 541	6 211	4 703	8 133
LUAB Geležinkelių aplinkosaugos centras	3 655	871	-	351
UAB „Rail Baltica statyba“	28	6	-	-
UAB „voestalpine VAE Legetecha“	5 263	9	-	1 712
Iš viso	62 031	8 792	4 858	15 095

2018 m. lapkričio 7 d. UAB Vilniaus lokomotyvų remonto depas vadovybė nusprendė perleisti Bendrovei verslo dalį, kuri yra susijusi su krovinių vagonų, keleivinių traukinių einamuoju ir kapitaliniu remontu, technine priežiūra, minėtų riedmenų ir jų agregatų dalių bei mazgų remontu ir gamyba. Pirmiau minėtas veiklas UAB Vilniaus lokomotyvų remonto depas nutraukė nuo 2019 m. sausio 1 d.

2018 m. UAB „Gelsauga“ vadovybė, atsižvelgiant į LRV sprendimą uždrausti vidinius sandorius valstybės valdomų įmonių grupių viduje, nusprendė nutraukti dalį savo veiklų, susijusių su pastatų ūkio priežiūra ir valymu, paliekant tik apsaugos paslaugas.

Pirmiau minėti sprendimai materialios įtakos Grupės ir Bendrovės finansiniams rezultatams neturės.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

31. Susijusių šalių sandoriai (tęsinys)

Grupės ir Bendrovės gautinos sumos iš susijusių šalių sudarė:

	Grupė		Bendrovė	
	2018	2017	2018	2017
Gautinos sumos iš susijusių šalių	-	34	9 597	4 853
Suteiktos paskolos susijusioms šalims	2 826	2 923	2 826	2 923
Vertės sumažėjimas (-)	(2 826)	(2 923)	(2 826)	(2 923)
Iš viso	-	34	9 597	4 853

2018 m. gruodžio 31 d. Grupės ir Bendrovės gautinos sumos iš susijusių šalių atitinkamai sumažėjo 34 tūkst. eurų ir padidėjo 4 744 tūkst. eurų. Per 2018 metus papildomai nebuvo apskaitytas vertės sumažėjimas iš susijusių šalių gautinoms sumoms.

2018 m. asocijuotųjų įmonių pelnas pagal nuosavybės metodą sudarė 198 tūkst. eurų (2017 m. – 216 tūkst. eurų), nuostolis – 1 tūkst. eurų (2017 m. – 251 tūkst. eurų). Pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje įtrauktas asocijuotųjų įmonių rezultatas sudarė 197 tūkst. eurų pelno (2017 m. – 35 tūkst. eurų nuostolių).

Vadovybės darbo užmokestis ir kitos išmokos. 2018 m. gruodžio 31 d. vadovų skaičius buvo 9 žmonės, t. y. 1 Generalinis direktorius, 1 Finansų direktorius, 4 generalinio direktoriaus pavaduotojai – direktorių direktoriai bei Strategijos ir plėtros direktorius, 1 Teisės departamento direktorius, 1 Personalo departamento direktorius, 1 Komunikacijos departamento direktorius.

Bendrovė	2018	2017
Vadovybės darbo užmokestis	560	827
Skatinimo išmokos*	137	13
Vadovų skaičius	9	9
Išmokos Valdybos nariams	92	39
Valdybos narių skaičius	5	3

*Skatinimo išmokos – tai priedai už darbo rezultatus ir vienkartiniai priedai.

2018 m. ir 2017 m. Bendrovės vadovybei nebuvo suteikta jokių paskolų, garantijų, nebuvo jokių kitų išmokėtų ar priskaičiuotų sumų ar turto perleidimo, išskyrus, kaip nurodyta pirmiau.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

32. Palyginamųjų skaičių koregavimas dėl pasikeitusio sąnaudų grupavimo

2018 m. Grupė ir Bendrovė peržiūrėjo kaštų grupavimo metodiką ir nusprendė tiksliau atvaizduoti sąnaudų pasiskirstymą tarp Pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitos atskirų straipsnių, atitinkamai koreguojant ir 2017 m. palyginamąją informaciją.

Koregavimo įtaka Grupės ir Bendrovės 2017 m. Pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitai pateikta žemiau:

Grupė	2017 (prieš koregavimą)	Koregavimas	2017 (po koregavimo)
Pardavimo pajamos	448 100	-	448 100
Kitos veiklos pajamos	884	231	1 115
Pajamos iš viso	448 984	231	449 215
Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos	(168 378)	(11 934)	(180 312)
Nusidėvėjimas ir amortizacija	(119 167)	(2 860)	(122 027)
Kuras	(47 852)	(830)	(48 682)
Medžiagos	(21 936)	(6 582)	(28 518)
Kitų užsienio geležinkelių suteiktos paslaugos	(18 400)	-	(18 400)
Elektros energija	(5 831)	(14)	(5 845)
Remontas ir techninė priežiūra	(178)	(1 673)	(1 851)
Ilgalaikio turto, atsargų ir investicijų vertės (sumažėjimas) padidėjimas	(679)	-	(679)
Gautinų sumų ir sutarčių turto vertės (sumažėjimas) padidėjimas	12 166	-	12 166
Atidėjinių ir kaupinių pasikeitimas	316	-	316
Kitos sąnaudos	(41 755)	23 662	(18 093)
Veiklos pelnas (nuostoliai)	37 290	-	37 290
Finansinės veiklos pajamos	45	-	45
Finansinės veiklos sąnaudos	(5 986)	-	(5 986)
Nuosavybėje apskaitomų ūkio subjektų, į kuriuos investuojama, pelno dalis	(35)	-	(35)
Pelnas (nuostoliai) prieš pelno mokestį	31 314	-	31 314
Pelno mokestis	(4 327)	-	(4 327)
Grynasis pelnas (nuostoliai)	26 987	-	26 987
Kitos bendrosios pajamos (sąnaudos)	-	-	-
Bendrosios pajamos (sąnaudos) iš viso	26 987	-	26 987

Po 2017 m. sąnaudų perskirstymo, Grupės kitų sąnaudų suma sumažėjo 23 662 tūkst. eurų, kadangi buvo perklasifikuota į atitinkamus Pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitos straipsnius.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

32. Palyginamųjų skaičių koregavimas dėl pasikeitusio sąnaudų grupavimo (tęsinys)

Bendrovė	2017 (prieš koregavimą)	Koregavimas	2017 (po koregavimo)
Pardavimo pajamos	445 252	-	445 252
Kitos veiklos pajamos	679	231	910
Pajamos iš viso	445 931	231	446 162
Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos	(163 934)	-	(163 934)
Nusidėvėjimas ir amortizacija	(119 427)	-	(119 427)
Kuras	(48 102)	-	(48 102)
Medžiagos	(19 950)	-	(19 950)
Kitų užsienio geležinkelių suteiktos paslaugos	(18 400)	-	(18 400)
Elektros energija	(5 847)	-	(5 847)
Remontas ir techninė priežiūra	(977)	(12 522)	(13 499)
Ilgalaikio turto, atsargų ir investicijų vertės (sumažėjimas) padidėjimas	(1 085)	-	(1 085)
Gautinų sumų ir sutarčių turto vertės (sumažėjimas) padidėjimas	12 169	-	12 169
Atidėjinių ir kaupinių pasikeitimas	2 949	-	2 949
Kitos sąnaudos	(48 408)	12 291	(36 117)
Veiklos pelnas (nuostoliai)	34 919	-	34 919
Finansinės veiklos pajamos	725	-	725
Finansinės veiklos sąnaudos	(5 858)	-	(5 858)
Nuosavybėje apskaitomų ūkio subjektų, į kuriuos investuojama, pelno dalis	-	-	-
Pelnas (nuostoliai) prieš pelno mokestį	29 786	-	29 786
Pelno mokestis	(4 232)	-	(4 232)
Grynasis pelnas (nuostoliai)	25 554	-	25 554
Kitos bendrosios pajamos (sąnaudos)	-	-	-
Bendrosios pajamos (sąnaudos) iš viso	25 554	-	25 554

Didžiausią įtaką Bendrovės 2017 m. sąnaudų perskirstymui turėjo 12 522 tūkst. eurų techninės priežiūros sąnaudų perklasifikavimas iš kitų sąnaudų į remonto sąnaudas.

Palyginamųjų duomenų koregavimas tarp straipsnių, įtakos 2017 m. Grupės ir Bendrovės grynajam pelnui (nuostoliams) neturėjo.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

33. Neapibrėžtasis turtas ir įsipareigojimai

Teisminės bylos

2017 m. spalio 2 d. Europos Komisija priėmė galutinį Sprendimą C(2017) 6544, kuriuo Bendrovė pripažinta atsakinga už Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 102 straipsnio pažeidimą, ir išaiškino, kad Bendrovė, vadovaudama Lietuvos geležinkelių infrastruktūrai, piktnaudžiavo savo dominuojančia padėtimi rinkoje 2008 m. spalio 3 d. pašalindama 19 kilometrų vėžę, jungiančią Mažeikius Šiaurės Vakarų Lietuvoje su Latvijos siena. Bendrovei buvo skirta 27 873 tūkst. eurų bauda, kuri sumokėta 2018 m. sausio mėnesį, ir buvo įpareigota nutraukti šį pažeidimą. Todėl Bendrovė, remdamasi 2017 m. gruodžio 6 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu, pasiūlė Europos Komisijai rekonstruoti vėžę iki 2019 m. Be to, 2017 m. gruodžio 14 d. Bendrovė pateikė ieškinį ES Bendrajam Teismui siekdama visiško arba dalinio Sprendimo C(2017) 6544 anuliavimo ir (arba) baudos sumažinimo. Bylos nagrinėjimui pasirengta, teismas artimiausiu metu spręs dėl žodinio teismo posėdžio organizavimo. Numatoma, kad ES Bendrojo Teismo sprendimas bus priimtas 2019 m. antroje pusėje.

2018 m. buvo tęsiama viena iš bylų, kurią dar 2013 m. inicijavo ieškovai AB „Kauno tiltai“, „Trakcija“ S.A., AB „Panevėžio keliai“, UAB „Mitnija“, RAB „Belam – Riga“. Byloje prašoma pripažinti darbus papildomais ir už juos priteisti Bendrovei sumokėti 2 816 tūkst. eurų (3 050 tūkst. eurų neturtinės žalos). Bendrovė pateikė priešieškinį dėl 14 990 tūkst. eurų delspinigių priteisimo. Vilniaus apygardos teismas 2018 m. rugsėjo 18 d. sprendimu atmetė ieškovo ieškinį, Bendrovės priešieškinį tenkino iš dalies. Teismas iš ieškovo Bendrovės naudai priteisė solidariai 1 042 tūkst. eurų delspinigių ir 9 proc. dydžio metines palūkanas nuo priteistos sumos nuo priešieškinio priėmimo teisme – 2015 m. kovo 16 d. iki teismo sprendimo visiško įvykdymo dienos, 18 tūkst. eurų žyminio mokesčio ir 25 tūkst. eurų bylinėjimosi išlaidų. Sprendimą 2018 m. spalio 18 d. ieškovai apskundė, byla išsiųsta į apeliacinę instanciją.

Bendrovė taip pat pateikė 5 899 tūkst. eurų ieškinį „DB International“ GmbH, kuri yra atsakinga už techninį projektą. Šiuo metu ši byla atidėta, kol bus išnagrinėta susijusi byla.

Potencialūs ginčai

VAS „Latvijas dzelzceļš“ ir SIA „LDZ CARGO“ 2018 m. rugpjūčio 30 d. raštais kreipėsi į Bendrovę pateikdamos reikalavimą atlyginti šių įmonių patirtą žalą. Šių įmonių teigimu, žalą jos patyrė Bendrovei išardžius geležinkelio ruožą Mažeikiai - Latvijos siena, o žalos dydis sudaro 82 340 tūkst. eurų. Pirmiau minėtos įmonės taip pat reikalaujama sumokėti 6 proc. palūkanas už laikotarpį nuo žalos atsiradimo iki jos atlyginimo dienos. Bendrovė nesutinka su šiais reikalavimais ir laiko juos nepagrįstais, nes iš VAS „Latvijas dzelzceļš“ ir SIA „LDZ CARGO“ pateiktų pretenzijų šiuo metu neįmanoma patikimai nustatyti ar šios įmonės patyrė žalos ir įvertinti tariamai patirtos žalos dydžio bei jos pagrįstumo. Be to, Europos Sąjungos Bendrajame teisme nėra išnagrinėtas Bendrovės ieškinyss dėl visiško arba dalinio Sprendimo C(2017) 6544 anuliavimo ir (arba) baudos sumažinimo ir nėra priimtas galutinis sprendimas dėl Bendrovės padaryto pažeidimo. Todėl finansinėse ataskaitose nebuvo apskaityti jokie su šiais reikalavimais susiję atidėjiniai.

Investavimo įsipareigojimai

„Rail Baltica“ projekto etapo „Esamo geležinkelio ruožo „Kau-nas-Palemonas“ rekonstravimas įrengiant 1 435 mm vėžės pločio kelią palei esamą liniją“ įgyvendinimui 2018 m. pasirašyta sutartis su jungtinės veiklos sutarties partneriais UAB „Hidrostatyba“, „LEONHARD WEISS RTE“ AS ir UAB „Autokausta“. Darbų vertė – 56 207 tūkst. eurų be PVM, o sutarties numatoma pabaiga – 2021 m. Sutartį pasirašiusios bendrovės turės nutiesti europinės vėžės geležinkelį nuo Kauno geležinkelio stoties iki Palemone esančio Kauno intermodalinio terminalo.

34. Įvykiai pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui

2019 m. sausio mėn. pasirašyta Jungtinės veiklos sutartis tarp Bendrovės ir AB „LG CARGO“ dėl bendradarbiavimo vykdant kro-vinių vežimo veiklą.

2019 m. sausio 10 d. likviduotas ir išregistruotas LUAB Geležinkelių aplinkosaugos centras.

2019 m. vasario mėn. įsteigta VŠĮ „Transporto inovacijų centras“, kurios pagalba ketinama sukurti vieningą platformą, kuri skatintų domėjimąsi investicijomis ir jų diegimu Lietuvos susisiekimo sektoriuje.

2019 m. vasario 28 d. Juridinių asmenų registre užregistruota už-daroji akcinė bendrovė „LG Keleiviams“, į kurią palaipsniui bus per-keliama Bendrovės Keleivių vežimo direkcijos veikla.